

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

Ε. ΝΤΑΒΙΖΟΝ

ΜΙΑ
ΑΣΤΡΑΤΗ
ΣΤΟ
ΣΚΟΤΑΔΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΤΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

“ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ”

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ, ΤΡΟΜΟΥ, ΦΡΙΚΗΣ, ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ

Ἐκδοσις: Ν. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ & ΣΠ. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗ Μεταξὺ 2 ΑΘΗΝΑΙ

Ἐπὶ τῆς ὕλης : Γ. ΜΩΡΑΪΤΑΚΗΣ

ΕΤΟΣ Α΄ ΑΡΙΘ. 22

ΠΕΜΠΤΗ 4 Μαρτίου 1935

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

Ἑσωτερικοῦ δρ. 260

Ἐξωτερικοῦ σελ. 33, Ἀμερικῆς δολ. 7

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΠΑΕΤΩΝ

Τοῦ ΤΖΕΡΑΡΝΤ ΦΕΑΡΛΥ

Ἡ πῶ πρωτότυπη ὑπόθεσις ἀστυνομικοῦ μυστικορήματος, ποῦ, χάρις στὴ δαιμόνιο πέννα τοῦ παγκοσμίου γνωστοῦ συγγραφέως, ἀποτελεῖ μιὰ γοητευτικὴ συνέχεια σκηνῶν γοργῆς δραματικῆς δράσεως. Οἱ σελίδες τοῦ ἔργου αὐτοῦ αἰχμαλωτίζουν, ἢ μιὰ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἄλλη, τὴν προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου. Χωρὶς ἄλλο,

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΠΑΕΤΩΝ

εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα ἔργα τῆς σειρᾶς μοντέρνων ἀστυνομικῶν ἀναγνωσμάτων, ποῦ ἀπὸ ἐβδομάδων ἄρχισε τὸ «Μυστήριον» νὰ παρουσιάσῃ στοὺς κ.κ. ἀναγνώστας του.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ ΤΟΥ “ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ,”

πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας Μεταξὺ 2, εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Μιχ. Σ. Ζηκάκη, Πεσμαζόγλου—Πανεπιστημίου, εἰς τὸ περίπτερον τοῦ ὑπογείου σταθμοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (Ὀμόνοια), εἰς τὸ Ἀρχεῖον Ἀθην. Τύπου κ. Π. Κριάλη, Σοφοκλέους 7 καθὼς καὶ εἰς τὸ Ἀρχεῖον Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων, Σωκράτους 30α.
Εἰς ΚΗΦΙΣΙΑΝ: Εἰς τὸ βιβλιοχαρτοπωλεῖον Β. Παπούλια. Μετὰ 7

**ΜΙΑ ΝΕΑ & ΤΑΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΙΣΤΑ
ΤΟΥΣ ΟΔΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑΛΕΥΚΟΥΣ**

Η νέα επιστήμη απέδειξε ότι εκατομμύρια μικρών μορίων επικαλύπτουν την επιφάνειαν των οδόντων και προκαλούν το κιτρίνισμα αυτών, το όποιο καμία συνήθης οδοντοκρέμα δεν μπορεί να εξαλείψει. Δι' αυτό συνιστούμε την ΚΟΛΥΝΟΣ επί ξηρής ψήχτρας. Με το πρώτο βούρτσισμα τα δόντια σας γίνονται άπιστευτως λευκά και στιλπνά τα δέ σόλα σας εξυγιαίνονται τελείως.

Τ' αποτελέσματα της ΚΟΛΥΝΟΣ οφείλονται εις δύο παράγοντας:

Πρώτον: η ΚΟΛΥΝΟΣ περιλαμβάνει τα καλλίτερα αναγνωρισμένα

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ, 8 - ΑΘΗΝΑΙ

ΚΟΛΥΝΟΣ

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

παρα της επιστήμης συστατικά του καθαρίσματος και στιλνώματος.

Δεύτερον: η ΚΟΛΥΝΟΣ δεν χρησιμοποιεί παρά συστατικά πρώτης ποιότητος μη λαμβάνουσα υπ' όψιν την τιμήν αυτών.

Χρησιμοποιήσατε τώρα αυτή τη νέα μέθοδο ή όποια καθιστά τόσο γρήγορα γυαλιστερά τα θαμπά και αποχρωματισμένα δόντια

Ε. ΝΤΑΒΙΣΟΝ

ΜΙΑ ΑΣΤΡΑ ΠΗ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΧΙΣΑΚΤΟΡ ΤΟΥ ΕΝ ΛΥΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
Σ. ΔΡΑΚΟΥ

«ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ»
ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑ ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΟΥ "ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ,"

- 1.—Φέλιξ Κάρο: «Ο άνθρωπος με το ξύλινο χέρι»
- 2.—Κ. Ουέλς: «Το σπίτι του τρόμου»
- 3.—Ρίχτερ: «Η μηχανή του θανάτου»
- 4.—Α. Σεργαντιέ: «Το δάσος της φρίκης»
- 5.—Φέλιξ Κάρο: «Ο χάρος θερίζει..»
- 6.—Σ. Στήμαν: «Ένα φάντασμα μιλεί»
- 7.—Έρμαν Λάντον: «Το ματωμένο σιλιέτο»
- 8.—Γκούιν Έβανς: «Οι έξη σιωπηλοί»
- 9.—Έντγκαρ Ουάλλας: «Οι έπτά κλειδαριές»
- 10.—Ε. Κόλτερ: «Οι Δαίμονες της νύχτας»
- 11.—Κ. Μπάνστορφ: «Τα Τέσσερα Μαχαίρια»
- 12.—Έντγκαρ Ουάλλας: «Τα μάτια του Σατανά»
- 13.—Φέλιξ Κάρο: Εσκίζοντας ανθρώπινες καρδιές.
- 14.—Κ. Μπάνστορφ: Μπροστά στην άγχονη.
- 15.—Α. Κρίστι: Ένα έγκλημα στο γαλάζιο τραίνο.
- 16.—Ε. Ντάβισον: Στα χέρια των γκάγκερς.
- 17.—Ρίχτερ: Τα έγκλήματα των έξη παρά τέταρτο.
- 18.—Ρόμπερτ Ζάν: Ο δόκιμος Μαμπύς.
- 19.—Έρμαν Λάντον: Ο στοιχειωμένος πύργος.
- 20.—Ι. Φλέτσερ: Ένας φόνος τα μεσάνυχτα.
- 21.—Σήμαρν: Το σπίτι με τις κατακόμβες
- 22.—Ε. Ντάβισον: Μιά άστραπή στο σκοτάδι

ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ κυκλοφορεί το πρωτοτυπώ-
τερο περιοδικό (έλληνικό μαγκαζίν)

"ΡΟΜΑΝΤΣΟ,"

με τα ωραιότερα ρωμαντικά αὐτοτελή μυθι-
στορήματα της παγκοσμίου λογοτεχνίας.

Όλα ανεξαιρέτως τὰ μέχρι τουδε εκδοθέντα τεύχη
του «ΡΟΜΑΝΤΣΟΥ» έχουν άφίση έποχή διά την
έκλεκτήν ύλην τους.

Είναι τὰ μυθιστορήματα εκείνα που συγκινούν και
συναρπάζουν με την πλοκήν τους, με μεταφράσεις άρι-
στοτεχνικά μεταφρασμένες, από τους πιο γνω-
στους Έλληνες λογοτέχνες.

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΚΑΘΕ έβδομάδα από τὸ πλησιέ-
στερο περίπτερο. Εἰς τὰς έπαρχίας από τὸ Πρακτο-
ρεῖο Έλλ. Τύπου.

ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΤΟ ΟΛΟΙ. ΕΙΝΕ ΘΑΥΜΑ

ΜΙΑ ΑΣΤΡΑΠΗ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟ ΗΛΙΚ

Μιά μέρα, απόγευμα, ο Κίνλοχ υποχρεώθηκε να περάσει από
τὰ κέντρα του Λονδίνου. Γι' αυτόν ήταν άληθινό μαρτύριο, να
βρίσκεται σε συνωστισμό και να δέχεται σπρωξίματα από τους
διαστεικούς διαβάτες.

Άλλ' όταν βγήκε στον ήσυχο δρόμο, κατά μήκος του Τάμε-
σι, του μεγάλου ποταμού με τις θεόρατες γέφυρες, κι' ένοιωσε
γύρω του τον άνοικτο χώρο, χάρηκε, όπως θα χαιρόταν ένα παιδί.
Είχε τὸ συναίσθημα που του έδινε άλλοτε τὸ χωριό του της Σκω-
τίας, σε ώρες άργίας. Αισθάνθηκε τὴ χαρακτηριστική ατμόσφαι-
ρα, τὴ νοτισμένη από τὸ ποτάμι, κι' άπόρησε με τὴ διαφορά της
από τὰ κέντρα, όπου βασανίστηκε για να ξεφύγη, και που ήταν
κι' αὐτὰ τόσο κοντὰ εκεί.

Κι' ενώ προχωρούσε άργά κι' αδέβαια, διασκέδαζε με τις έ-
πατηλές έντυπώσεις που προξενούσε ἡ πυκνή ομίχλη στο έλεύ-
θερο ύπαιθρο: Εσχώριζε τὸν βήχα ἡ τὸ φτάρνισμα και του πιο μα-
κρυνου διαβάτη, τὸ κύλισμα του τραίνου που περνούσε τὴ γέφυρα
του ποταμού, τὸ άκουγε σαν μιὰ πολὺ δυνατὴ βροντή, ενώ πάλι
τὸ ρολόγι της Δημαρχίας, που σήμανε τις έπτά τὸ βράδυ, από
ψηλὰ ἀλλὰ στο πλαίσι του, τὸ πήρε τ' αὐτί του με κόπο.

Εμπαινε τώρα στο δρόμο που θα τὸν έβγαζε στον υπόγειο
σταθμό του σιδηδρόμου. Ἡ κίνησι των περαστικῶν ξανάρχισε
γύρω του. Μὰ δὲν φοδόνταν πῶς μπορούσε πιά να χάσει τὴν κατεύ-
θυνσί του. Οἱ ἄλλοι που έτρεχαν να προλάβουν τὸ ἴδιο τραῖνο μ'
αὐτόν, τὸν σκουντούσαν ακριβῶς στο μέρος που ἤθελε να πάη.

Έτσι έφθασε και πλησίασε στο ταμείο, όπου θα του έδιναν
τὸ εισιτήριό του, έδηγούμενος κι' από τὸν μεταλλικὸ κρότο που
έκαναν τὰ κέρματα πάνω στο μάρμαρο της θυρίδας.

Ἡ φασαρία που γινόταν στο σταθμό, γιατί ὅλοι εκεί διαζόν-
τουσαν να πάνε στα σπίτια τους μιὰ ὥρα άρχήτερα, έκανε τὸν
Κίνλοχ να συλλογισθῇ με πίκρα τὴν κατάντια του. Αὐτόν, τίποτα
δὲν τὸν άνάγκαιζε να σπεύσῃ. Κανένας, πουθενά, δὲν τὸν περίμε-
νε. Τί τὸν ένοιαζε αν θα κέρδιζε ἡ θα έχανε καιρό... Για τὴν ο-
μίχλη; Θα τὴν ξανάβρισκε ασφαλῶς, μπορεί και χειρότερη, ἅμα

θα έβγαίνει από τὸ τραῖνο.

Καί τότε μόνο κατάλαβε πόσο ξένη τοῦ ἦταν ὅλη ἐκείνη κοσμοπλημμύρα... Ἐτρόμαξε!

Μὰ ἦταν στιγμιαιό, γιατί εξακολούθησε τὴν πορεία του. Δυσκολεύθηκε νὰ βρῇ τὸ πιάσιμο τῆς σκάλας, ἀλλ' ὅταν τὸ ἐνοίωσε στὸ χέρι του, ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ κατεβαίνει, ἀφήνοντας μὲ ἀδιαφορία νὰ τὸν προσπερνοῦν οἱ εὐτυχισμένοι.

Καί ὁμως, ἂν μπορούσε νὰ διαγνώσῃ καλύτερα τὸ προαίσθημά του, τὴν ἐστερικὴ καὶ μυστηριώδικη φωνὴ πού κάθε ἀνθρώπος ἀκούει μιὰ-δυὸ φορές στὴ ζωὴ του, θὰ ἀναγνώριζε πὼς ἡ μοῖρα του προσπαθοῦσε τὴ στιγμή ἐκείνη νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ὅσα θὰ τοῦ συνέβαιναν λίγο ἀργότερα. Μὰ ποὺς εἶναι σὲ θέσι νὰ ἐξηγήσῃ, τὴν ὥρα πού πρέπει, τίς μυστικὲς φωνὲς τῆς μοῖρας;

Στὴ στάσι τοῦ Ἡλίου, ἕνα ὥρατο προάστιο τοῦ Λονδίνου, ὁ Κίνλοχ κατέβηκε. Ἡ παγωνιά τῆς ὁμίχλης τὸν πέρασε τότε ὡς τὸ κόκκαλο. Γιὰ τὸ δρόμο του, ἔτυχε νὰ ρωτήσῃ ἕνα σωφὲρ, πού κάθε ἄλλο παρὰ γιὰ πιθανὸν πελάτη πῆρε τὸν Κίνλοχ, ὅταν τὸν εἶδε νὰ πλησιάζῃ τὸ ταξί του. Κι' ἄρχισε ν' ἀνεδείκνῃ, ἀργὰ πάντα κι' ἀδέβαια, τὴν λεωφόρο Ἀλμπανυ, ὅπου ἦταν τὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ Ντούν.

Στὸν Πῆτερ Ντούν ὁ Κίνλοχ ἐστήριζε τίς τελευταῖες του ἐλπίδες. Κάποιος τῆς παρέας του—ὁ ἕνας πιδὺ δυστυχισμένος ἀπὸ τὸν ἄλλο—βρῆκε τὴ διεύθυνσι τοῦ γιατροῦ στὸν κατάλογο τῶν τηλεφώνων. Μὰ γιὰ νὰ θῆ ὡς ἐκεῖ τὸ εἰσιτήριο τοῦ Κίνλοχ, ὁ καθένας τους προσέφερε ὅλη του τὴν περιουσία. Ἄν τώρα αὐτὸς ἀποτύχαινε στὴν ἀποστολὴ του, ὅλοι τῆς παρέας, τοῦλάχιστον ἐκείνη τὴ νύκτα, θὰ ἔμεναν νηστικοί.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού ὁ Κίνλοχ ἔφθανε στὸ σημεῖο νὰ ζητιανέψῃ ἀπὸ γνωστὸ του. Ἦξαιρε πὼς θὰ γύριζε στοὺς συντρόφους του θριαμβευτής, μὰ ἡ καρδιά του ράγιζε, ὅσο σκεπτόταν πὼς πῆγαινε νὰ δείξῃ τὰ χάλια του σ' ἕναν παλιν φίλο καὶ συμφοιτητή, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια πού εἶχε νὰ τὸν ἰδῇ.

Ἐδάδιζε ψηλαφητὶ μὲ τὸ μπαστοῦνι του, κι' ἔφερνε στὸ νοῦ του τίς ἀναμνήσεις πού εἶχε κοινὲς μὲ τὸν Ντούν. Ὅλα τὰ χρόνια τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τὰ εἶχαν περάσει μαζῇ. Τοὺς συνέδεε τότε στενὰ κι' ἡ ἀγάπη πού εἶχαν κι' οἱ δυὸ τους στὴ φιλολογία, μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ὁ Ντούν δὲν παραμελοῦσε τίς ἱατρικὲς σπουδὲς χάριν τῆς φιλολογίας, ὅπως συνέβαινε μὲ τὸν Κίνλοχ.

Εἶχε νὰ ἰδῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ὁ Κίνλοχ τότε ἦταν ἀκόμη μὲ τὸ πρῶτο του τραῦμα, μιὰ σφαῖρα σφηνωμένη στὸν ὦμο. Τὸν εἶχαν μετακομίσει στὰ μετόπισθεν, στὸ νοσοκομεῖο τῆς Βουλώνης, ὅπου τὸν ὑποδέχθηκε, θυσιζόμενον στὸν πυρετὸ, ὁ γιατρὸς Ντούν, καὶ τὸν ξύπνησε τραγουδώντας στοργικὰ στ' αὐτὴν τοῦ μιὰ ἄρια ἀπὸ τὰ φοιτητικὰ τους χρόνια.

Ἄλλ' αὐτὰς οἱ ἀναμνήσεις τοῦ ἀφαιροῦσαν ὁλοένα τὸ θάρρος πού τὸν ἐμφύχωνε ὡς τώρα στὴν ἀποστολὴ του. Ὅσο πλησιάζε ἡ στιγμή πού θ' ἀντίκρυζε τὸν Ντούν, τόσο πιδὺ θαθεῖα συναισθανόταν τὸ κοινωνικὸ χάσμα πού τοὺς χώριζε. Ὑστερὰ ἀπὸ τὸ δεῦτερο τραῦμα του, στὴ μάχη τοῦ Βερντέν, πού τοῦ στέργησε γιὰ πάντα τὴν ὄρασι, αὐτὸς ὅλο καὶ ἔεπεφτε, ἐνῶ ὁ γιατρός... Ποιὸς τὸ ἤξαιρε σὲ τί δόξες θὰ δρισκόταν! Ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ πού τὸν εἶδε, εἶχαν περάσει ἕξ χρονία. Θὰ ἦταν κι' ἐκεῖνος πολὺ ἀλλοιώτικος τώρα.

Καί θυμῆθηκε τὸν ἐπιμελῆ φοιτητὴ τῆς ἱατρικῆς, πού ἔλεγε συχνὰ πὼς τὸ μόνο πού θὰ τὸν θεράπευε ριζικὰ ἀπὸ τὴν ποίησι θὰ ἦταν ἡ παντρεία.

Ἡ παντρεία!.. Στάθηκε ὁ Κίνλοχ. Λὲς καὶ τὸν κάρφωσαν στὴ θέσι του. Δὲν τὸ εἶχε ἀκόμη δάλει μὲ τὸ νοῦ του. Καί τώρα, φανταζόταν τὴν ἀμνηχανία τοῦ γιατροῦ μπρὸς στὴ γυναῖκα του: Πὼς θὰ τῆς παρουσίαζε ἕνα φίλο του μὲ τέτοια χάλια; Μὲ τί σατανικὸ χαμόγελο, γεμάτο περιφρόνησι, οἶκτο, χλευασμὸ, θὰ τὸν ἀτένιζε ἐκείνη; Ὁ ἀνησυχοῦσε ἀκόμη καὶ γιὰ τὰ σχόλια τῶν ὑπηρετῶν τῆς, πού θὰ ἔδλεπαν στὸ σαλόνι ἕναν βρωμερὸ κι' ἀόμματο ζητιάνο!...

Ἐτσι, ὀρθίος στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἀναποφάσιτος ἀνάμεσα σὲ ντροπὴ κι' ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, ἄκουσε ἄξαφνα ἀπὸ πίσω του ἄργα καὶ ρυθμικὰ βήματα. Θὰ ἦταν κανένας ἀστυφύλακας..

Νὰ πάλι, ἡ μοῖρα του τὸν προειδοποιοῦσε. Μὲ τὸν ἀστυφύλακα πού τοῦ ἔστελνε, τοῦ ξανάνοιγε μπροστά του ἕναν δεῦτερο δρόμο.

Τὰ βήματα ἔγιναν πιδὺ γρήγορα, κι' ἕνα βαρὺ χέρι ἔπεσε στὸ πουλωμένο τραῦμα τοῦ ὦμου του.

—Ἐδῶ, λοιπόν, ἀλητεύεις τώρα;

—Ἐχασα τὸν δρόμο μου, ἀποκρίθηκε ὁ Κίνλοχ μὲ μασσημένα λόγια.

Ἐτρεμε καὶ λιγάκι. Μὰ, ἀλήθεια δὲν ἦταν πὼς δρισκόταν σὲ κακὸ δρόμο; Ἔστω κι' ἂν αὐτὸ δὲν ἄρχιζε ἀπὸ τὴ βραδυὰ ἐκείνη. Ἀγωνιοῦσε, κι' οἱ ἀπαντήσεις του γινόντουσαν ἀσυνάρτητες. Ὁ ἀστυφύλακας πίστευσε πὼς ἔπιανε ἕναν ἀλήτη «ἐπ' αὐτοφώρῳ» καὶ τοῦ ἀπόσπασε διὰ τῆς βίας τὸ μπαστοῦνι του.

—Διάβολε!... Ποτὲ δὲν εἶδα ἀλήτη τόσο ἀδιάντροπο. Σὲ παρακολοῦθῶ ἀπὸ τὸν σταθμό. Ἐμπρός!

Κι' ὁ ἀστυφύλακας ἀνέβασε τὸ χέρι του ἀπὸ τὸν ὦμο στὸν γακὰ τοῦ Κίνλοχ.

—Ζητῶ τὴ λεωφόρο Ἀλμπανυ, τὸν ἀριθμὸ 28, εἶπε σὲ τόνο διαμαρτυρίας ὁ Κίνλοχ, πού ἄρχισε νὰ συνέρχεται.

Ἄλλ' ἄκουσε τὸν ἀστυφύλακα νὰ καγχάζῃ.

—Θὰ εἶσαι, βέβαια, καλεσμένος σὲ δείπνο;

—Χμ!... Ὁχι. Θέλω νὰ συμβουλευθῶ τὸν γιατρὸ Ντούν.

— Δὲν ἔδρισκες, καὶ μένε, καμμιὰν ἄλλη πρόφασι! Ὁ Ντουν δὲν ἐξετάζει ὑποκείμενα σὰν καὶ σένα, παρὰ μόνο κατὰ ἐντολὴ τῆς ἀστυνομίας.

Τότε ὁ ἀστυφύλακας ἔπιασε τὸν Κίνλοχ ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τοῦ τὸ ἐσφιγγε γιὰ νὰ τὸν πονέσῃ, ἐνῶ συγχρόνως τοῦ πατοῦσε μὲ δύναμι τὸ ἀριστερὸ πόδι. Ἔτσι ὁμως τοῦ ξύπνησε μέσα του τὸν παλὸ Κίνλοχ, τὸν ἀφοβο στρατιώτη.

— Παράτα με! φώναξε σπρώχνοντας μακριὰ του τὸν ἀστυφύλακα. Θέλεις λοιπὸν νὰ μ' ἐξετάσῃ ὁ Ντουν κατὰ ἐντολὴ τῆς ἀστυνομίας;

Ἄλλ' ὁ ἀστυφύλακας ὤρμησε μ' ἓνα πῆδημα κατὰ πάνω του.

Εἶχε ἀκούσει ὁ Κίνλοχ γιὰ τὰ τεχνάσματα πού μεταχειρίζονται οἱ ἀστυνομικοί, καὶ προπάντων οἱ καινούργιοι, ὅταν θέλουν νὰ προκαλέσουν ἀντίστασι γιὰ νὰ αἰτιολογήσουν ὕστερα τῇ σύλληψι. Γιατί ν' ἀντισταθῇ αὐτός; Ἀφοῦ ἦταν ἀθῶος κι' ἀφοῦ ἤξαιρε πὼς ὑπάρχουν κι' ἀνακρίται ἀκόμη πού μηχανεύονται καὶ δημιουργοῦν ὑποθέσεις γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ ὁ μισθός τους.

Ὁ Κίνλοχ πονοῦσε πολύ, μὰ δὲν τὸ ἐνοοῦσε νὰ ὑποκύψῃ στὸν πειρασμό.

— Πολὺ καλὰ, κύριε ἀστυφύλακα. Ἐγὼ θέλω νὰ δῶ τὸν γιατρὸ Ντουν. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο ἂν θὰ τὸν δῶ στὸ σπῆτι του ἂν θὰ μοῦ τὸν φέρῃς ἐσὺ στὸ τμήμα.

Ἐπιχειρήσατε ποτὲ νὰ πείσετε ἀστυνομικόν; Ὁ Κίνλοχ τὸ κατὰφερε μὲ τὴν ἀδιαφορία πού τοῦ εἰδείξε. Κατάπληκτος, ἐνοιῶσε τὸν πόνο του νὰ λιγοστεύῃ. Τὸ κτῆνος ἐκεῖνο δὲν τοῦ ἐσφιγγε πιά τὸ μπράτσο καὶ δὲν τοῦ πατοῦσε πιά τὸ πόδι.

— Ἐμπρός!.. Γιὰ νὰ πᾶμε στὸ τμήμα θὰ περάσουμε τὴν λεωφόρο Ἀλμπανυ. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ δοῦμε καὶ τὸν γιατρὸ.

Κι' ἀλήθεια, ἡ λεωφόρος ἦταν λίγο πὺρ πέρα ἀπ' ἐκεῖ. Ὁ Κίνλοχ ἐνοιῶσε σὲ λίγο πὼς ὁ ἀστυφύλακας ἐσπρωξε μὲ τὸ ἀριστερὸ του χέρι μιὰ κιγκλιδωτὴ ἐξώπορτα, κι' ἄκουσε ὕστερα μιὰν ἄλλη πόρτα πού ἀνοιγόκλεισε σὲ κάποιο δάθος, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ πῇ ἂν βγήκε ἢ ἂν μπήκε κανένας. Ἀπὸ παληὰ συνήθεια ἀνέδασε ἀμέσως τὸ δεξιὸ του χέρι - ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ τὸν κρατοῦσε ὁ ἀστυφύλακας - γιὰ νὰ σιάξῃ τὴ γραβάτα του. Δυστυχῶς, ὁ ἀστυφύλακας τοῦ εἶχε ξεσχίσει καὶ γιακὰ καὶ γραβάτα. Ἀκούσθηκε μιὰ φωνή:

— Τί συμβαίνει, κύριε ἀστυφύλακα;

Μιὰ σπρωξιὰ ἀνάγκασε τὸν Κίνλοχ νὰ προχωρήσῃ.

Αὐτὸς ἐδῶ, κύριε γιατρέ, ἀλήτεψε στὴ γειτονιά σας. Ἐπὶ μένει νὰ λήῃ πὼς σὰς γνωρίζει καὶ πὼς ἐρχόταν νὰ σὰς συμβουλεψθῇ.

— Μὲ γνωρίζει;... Φέρε τον στὸ φῶς νὰ δῶ τὸ πρόσωπό του.

Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούσθηκε μιὰ κραυγὴ ἀπὸ ἐκπληξῆς.

— Ὁ Σάνδου! Ὁ Σάνδου Κίνλοχ!... Πῶς...;

Δὲν εἶπε περισσότερα ὁ Ντουν. Μὲ τὸ ἐπαγγελματικὸ του μάτι κατὰλαβε ἀμέσως τί εἶχε συμβῇ στὸ φίλο του. Ὁ ἀστυφύλακας παρήτησε ἀπότομα τὸ μπράτσο τοῦ Κίνλοχ, σὰ νὰ τοῦ ἔκαψε ἄξαφνα τὰ δάκτυλα.

— Σάνδου, καλὲ μου φίλε! ψιθύρισε ἡ φωνὴ τοῦ Ντουν.

Ἐνῶ ὁ ἀστυφύλακας, πού τοῦ εἶχε δώσει πίσω τὸ μπαστοῦνι, ἀπομακρυνόταν. Πόσο ἀνακουφίσθηκε πού τὸν ἄκουσε νὰ φεύγῃ! Τώρα τὸ μπράτσο του τὸ ἔπιανε ὁ Ντουν.

— Ἐλα, ἔλα, τοῦ ἔλεγε.

— Μά, Πήτερ... ἡ γυναῖκα σου;...

— Ἡ γυναῖκα μου;... Τί θέλεις νὰ πῇς;...

— Δὲν εἶμαι γιὰ νὰ μὲ παρουσιάσῃς σὲ κυρία. Θὰ τῆς κακοφανῇ.

— Μὴν τυχὸν καὶ λερώσῃς τίς πολυθρόνες τῆς;... Ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς παντρεύθηκα;

— Κανένας. Μόνος μου τὸ μάντευσα.

— Εἶσαι πολὺ γελασμένος, Σάνδου. Δὲν ὑπάρχει θηλυκὸ κοντά μου. Τρίψε τὰ παπούτσια σου στὴν ψάθα καὶ προχώρησε μέσα...

Ἔστερα ἀπὸ καιρὸ, ὁ Ντουν ἔλεγε στοὺς φίλους του πὼς ἀντελήφθη ἀμέσως τὰ σβυσμένα μάτια τοῦ Κίνλοχ. Καὶ πρέπει νὰ πιστεύσουμε πὼς μὲ τὸ γυμνασμένο του βλέμμα εἶδε εὐθὺς ὅτι οἱ ἄλλοι δὲν ξεχώριζαν εὐκολα. Ἐπρόσθετε ὁμως ὁ γιατρὸς πὼς καμμιὰ σχετικὴ ἐρώτησι δὲν ἔκαμε τοῦ Κίνλοχ τὴν ὥρα ἐκεῖνη. Τὸν πείραξε μόνο γιὰ τὰ μακριὰ μαλλιά πού εἶχε, κι' αὐτὸ τὸ ἔκαμε γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος. Ἐκεῖνος δέχθηκε τὸ πείραγμα. Ὁ Ντουν δὲν μποροῦσε νὰ ξαίρῃ πὼς στὸν κύκλο πού ζοῦσε ὁ Κίνλοχ ἐνόμιζαν ὑποπτους ὅσους ἔβλεπαν μὲ κοντὰ μαλλιά. Γιατί δὲν τὰ ἔκοβαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀπὸ φιλαρέσκεια, ὁ κουρέας πού πληρωνόταν ἀπὸ τὸ δημόσιο ταμεῖο, τοὺς τὰ ἔκοβε χωρὶς νὰ τὸ θέλουν.

Κι' ἀφοῦ ἐδείπνησαν καλὰ στὸ ἀναπαυτικώτατο γραφεῖο τοῦ γιατροῦ, τόσο καλὰ πού δὲν τὸ πίστευε ὁ ἀόμματος πὼς θὰ ξανάτρωγε ποτὲ πιά στὴ ζωὴ του, ὁ Κίνλοχ διηγήθηκε στὸν παλὸ του συμφοιτητὴ τὴν ἱστορία του.

Τοῦ ἔλεγε πολλὰ, κι' ἐκεῖνος τὸν ἄκουγε μὲ προσοχή. Κι' ὅταν ἐτελείωσε, ὁ γιατρὸς, πού κρατοῦσε μιὰ μακρουλὴ τσιμπίδα καὶ κάθε τόσο σκάλιζε τὴ φωτιά τῆς σόμπας, πέταξε μὲ ὀρμὴ τὴν τσιμπίδα στὰ κάρβουνα. Θὰ προτιμοῦσε ὁμως νὰ βρισκόταν μπροστά του ὁ Μάξτον, γιὰ νὰ τοῦ τὴν πετάξῃ στὸ κεφάλι. Μάξτον ἦταν ὁ ἐκδότης πού εἶχε καταστρέψει τὸν Κίνλοχ.

Ἐπέρασε κάμποση ὥρα χωρὶς νὰ πούνε λέξι. Στὸ τέλος ἀκούσθηκε ἡ συγκινημένη φωνὴ τοῦ γιατροῦ:

— Ποτὲ δὲν ἐκατάλαβα γιατί διάλεξες αὐτὸ τὸ στάδιο.

— Ποιὸ στάδιο θές νὰ πῇς;

— Τοῦ «συγγραφέως». Ἦταν τρέλλα σου! Κατάστρεψες τὸ

λαμπρό μέλλον που θά είχες.

—Μά δὲν μπορούσα νά κάμω ἀλλοιώτικα.

—'Αχ! ἔκαμε ὁ Ντουν πού δὲν τὸν ἐπίστευσε. Μιά φορά ἄρρεσε καὶ σ' ἐμένα ἢ ποίησι, μὰ τὴν ξεφορτώθηκα χωρὶς πολὺ κόπο.

Κι' ὁ Κίνλοχ, εἶχε χρόνια νὰ τὸ κάμη, γέλασε μὲ τὴν καρδιά του.

—Μπράβο, φίλε μου! Σὲ συγχαίρω. Θαυμάζω τὰ σκονάκια που φτιάχνεις. Μά δὲν θὰ δοκιμάσης ποτὲ σου τὴ χαρὰ τῆς δημιουργίας. Νὰ συλλάβῃς μιὰ ἰδέα, νὰ τῆς δώσης ὑπόστασι καὶ ζωή, νὰ τὴ δῇς νὰ ὑψώνεται ἀπὸ τὸ κενό!

—Χωρὶς ποτὲ νὰ καρποφορῇ.

Ἡ ὠμὴ ἀπάντησι τοῦ ἐνὸς εἶχε φυσικὰ τὸν ἀντίκτυπό της στὸν ἐνθουσιασμό τοῦ ἄλλου. Καθὼς ἦταν σὲ ὑπερέντασι εὐαισθησίας ὁ Κίνλοχ, ἐνόμισε πὼς ὁ γιατρὸς τὸν προλάβαινε γιὰ νὰ μὴν τοῦ ζητήσῃ βοήθεια. Ὅλη ἐκεῖνη ἡ χαρὰ του χάθηκε μονομιᾶς. Ἐνοίωσε κατάβαθα τὴν προσβολή, κι' ἡ περιφάνεια του ἀναστηλώθηκε. Καλύτερα ἦταν νὰ δείξῃ στὸν κύριο γιατρὸ πὼς δὲν ἦλθε μὲ τέτοιο σκοπό. Καὶ σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Μά ὁ Ντουν δὲν σάλευε ἀπὸ τὴ θέσι του.

—Πρέπει νὰ φύγω, τοῦ φώναξε ὁ Κίνλοχ.

—Ποῦ θὰ πᾶς;

—Ἐκεῖ που κατασταλάζουν οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων. Νά, στὸ ἄσυλο τῶν ἀστέγων!

Τὸν ἔπιασε τότε ὁ Ντουν καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ ξανακαθῇ.

—Μὴν εἶσαι πεισματάρης. Ἄν ἐθύμωσα, Σάνδου, τὸ ἔπαθα ἐξ αἰτίας σου, μὰ ὄχι κι' ἐναντίον σου. Δὲς νὰ μὴν ξαίρω τίς ἱκανότητές σου; Ἐλα τώρα, ἡσύχασε. Ἐξακολουθεῖς, βλέπω νὰ ἔχῃς ἀκόμη τὴν παιδιὰστικὴ φιλοτιμία σου.

Ὁ Ντουν, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ ὅλους τοὺς συγχωριανοὺς του ἅμα εἶναι συγκινημένοι, ἐτόνισε τὰ τελευταῖα λόγια του μὲ σκωτσέζικη προφορά, πρᾶγμα ποὺ ὁ Κίνλοχ τὸ γινώριζε, ἀλλὰ ἦταν κι' αὐτὸς πολὺ ταραγμένος, καὶ δὲν μπορούσε νὰ σκεφθῇ πὺδ φρόνιμα ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ.

—Τί νὰ τίς κάμω τίς καθυστερημένες συμβουλές σου; τοῦ ἀποκρίθηκε. Συγγράφω, γιατί τώρα πιά δὲν εἶμαι σὲ θέσι νὰ ἐργασθῶ ἀλλοιώτικα. Ἔτσι ὅπως μὲ ἄφησε ὁ πόλεμος, μπορῶ νὰ κἀνω τὸν γιατρὸ

Τότε ὁ Ντουν τοῦ ἀπάντησε πολὺ ἀψυχολόγητα.

—Μὰ ἂν ἔμενε, στὸ ἱατρικὸ σου στάδιο, δὲν θὰ σ' ἔστελναν στὸ μέτωπο, καὶ δὲν θὰ ἦσουν σήμερα τυφλός.

Ὁ Κίνλοχ ἀνατινάχθηκε ὀρθιος.

—'Αλλὰ θὰ εἶχα περάσει τὸν καιρὸ μου μὲ ἡσυχία κι' ἀσφάλεια σὲ κάποιο νοσοκομεῖο τῶν μετόπισθεν!

Ἔ, ὅστερα ἀπὸ αὐτὸ κρύωσε κι' ἡ καρδιά τοῦ γιατροῦ. Ἡ

ἀλήθεια εἶναι πὼς εἶχε τὴν καλὴ διάθεσι νὰ συνδράμῃ τὸν παλὸ του φίλο, μὰ σὰν γνήσιος Σκωτσέζος ποὺ ἦταν, ἤθελε πρῶτα νὰ πῇ καὶ τὰ δικά του.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν οὔτε οἱ ἴδιοι, ἄρχισε νὰ τοὺς χωρίζῃ μιὰ ἔχθρα. Στὸ θυμὸ του μέσα, ὁ γιατρὸς ἠθικολογοῦσε. Ὁ Κίνλοχ, ποὺ πίστευε πὼς ὁ γιατρὸς τὸν εἶχε προσβάλει, τοῦ ἀπαντοῦσε μὲ τὰ χειρότερα λόγια.

Στὸ τέλος ἐθύμωσε ὁ γιατρὸς καὶ σηκώθηκε ὀρθιος, γιὰ νὰ τοῦ πῇ:

—Γελας γιὰ τὰ νοσοκομεῖα τῶν μετόπισθεν, ἔ; Καλύτερα, καὶ μὲν μου, ν' ἀπέβαινες τότε ἐκεῖ μέσα, παρὰ που γλύτωσες γιὰ νὰ ζήσης ἔτσι ἐξευτελισμένος.

Ἦσαν τὴν ὥρην κι' οἱ δυὸ ὀρθιοι, ὁ ἓνας ἀντικρὺ στὸν ἄλλον.

Ὁ Ντουν δὲν ἔλεγε τοῦ Κίνλοχ νὰ ξανακαθῇ. Κάτι κλειδιά, ποὺ τὰ ἔπιασε ἀπ' ἐκεῖ μπρὸς του μὲ χέρι τρεμάμενο, κουδούνισαν. Κάτι ἐβγαλε ἀπὸ τὸ συρτάρι τοῦ τραπέζιου του κι' ἔκαμε νὰ τὸ προσφέρῃ τοῦ Κίνλοχ. Μὰ ἐκεῖνος κατάλαβε πὼς ἦσαν λεφτὰ, καὶ τὰ σπρωξε πίσω. Δὲν τοῦ ἐπιτρεπόταν πιά νὰ δεχθῇ τίποτε.

—Ὅπως θέλεις!

Ἐδρυθῶς δὲν εἶμαι ἀπένταρος, τοῦ δήλωσε ἀξιοπρεπῶς ὁ Κίνλοχ. Θὰ μοῦ ἦταν πολὺ δυσάρεστο ἂν ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῶ μαζὶ μὲ τίς προσβολές σου καὶ τὰ λεπτὰ σου.

—ὦ! Μὰ δὲν εἶπα τίποτε σκοπίμως γιὰ νὰ σὲ προσβάλω Σάνδου. Σὰς δεδαίω.

Ὁ Κίνλοχ ὅμως δὲν τοῦ ἀπάντησε.

Κι' ὅταν ἐφθασαν στὴν ἐξώπορτα, ὁ γιατρὸς στάθηκε κατὰ πληκτος κι' ἐφώναξε.

—Θεέ μου! Τὸ ξέχασα ὁλωσδιόλου!

—Τί σοῦ συμβαίνει; ἐρώτησε ὁ τυφλός.

—Λέω γιὰ τὴν ὁμίχλη Δὲν πρέπει νὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγῃς. Ποτὲ δὲν τὴ θυμᾶμαι τόσο πολὺ πυκνή. Ἄκου με, Κίνλοχ. Μεῖνε. Εἶναι ἓνας καιρὸς ποὺ ὁ ζητιᾶνος χάνει τὸ σκυλί, καὶ τὸ σκυλὶ τὸν ζητιᾶνο, ὅπως λέμε στὴν πατρίδα.

Εἴτε γιατί τοῦ μίλησε μὲ τὸ ἐπίθετο Κίνλοχ, εἴτε γιατί εἶπε τὴ λέξι «ζητιᾶνος», ὁ τυφλὸς παρεξήγησε ξανὰ τὸν Ντουν. Καὶ χωρὶς νὰ βγάλῃ μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα του, ἔπλωσε μπρὸς τὸ μπαστοῦνι του καὶ βγήκε στὸ δρόμο του.

—Σάνδου! τοῦ φώναξε ὁ γιατρὸς Πὼς τολμᾷς καὶ βγαίνειῖς μὲ τέτοιον καιρό! Γύρισε πίσω.

—Σὲ μένα ἡ ὁμίχλη δὲν φέρνει καμμιά ἀλλαγὴ, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος ἀπὸ μακριά.

Κι' ἀμέσως ἀκούσθηκε καὶ τὸ σαρκαστικὸ του γέλιο.

Ὁ γιατρὸς, ἀπὸ τύψι, ἔτρεξε νὰ τὸν σταματήσῃ, μὰ ἦταν πολὺ ἀργά. Ὁ Κίνλοχ δὲν φαινόταν, δὲν ἀκουγόταν πουθενά.

Σὲ λίγο ὅμως σταμάτησε μόνος του. Ποῦ πήγαινε; Ἐπρεπε νὰ ξαναγυρίσει στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἀλλὰ πῶς; Μὲ τὸ ἐπιβατικὸ τραῖνο ποῦ τὸν ἔφερε; Οὔτε νὰ τὸ σκεφθῇ, ἀφοῦ δὲν εἶχε οὔτε δεκαράκι στὴν τσέπη του. Ἄ, ἀν μπορούσε νὰ ἐφθάνε ὡς τὶς ἀποθήκες τοῦ σιδηροδρόμου! Ἐκεῖ, ναί. Θὰ τὰ κατάφερνε νὰ χωθῇ σὲ κανένα φορτηγὸ βαγόνι γιὰ τὴν πρωτεύουσα. Λαθρεπιβάτης, βέβαια. Κι' ἄρχισε πάλι νὰ προχωρῇ, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ ἀπαντοῦσε κανέναν ἀργοπορημένο κάτοικο τοῦ τόπου, ποῦ θὰ τὸν ὡδηγοῦσε νὰ μπῇ στὸν σωστὸ δρόμο.

Ἀλλ' ὕστερα ἀπ' ὅσα συνέβησαν στοῦ γιαιτροῦ, ἡ φιλοτιμία τοῦ Κίνλοχ εἶχε ζωντανέψει. Συλλογίσθηκε πῶς ἀν ἀνακάλυπταν τὸν λαθρεπιβάτη, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκουσθῇ τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα. Καὶ πρὸ πάντων δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μάθῃ τὸ πάθημά του ὁ γιαιτρός. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τώρα, ἐνῶ ἐδάδιζε, ἀργὰ πάντα κι' ἀδέβαια, ἔβγαζε ἀπὸ τὶς τσέπες του κι' ἔσχιζε κάθε χαρτί, μικρὸ ἢ μεγάλο, ποῦ ἔπεφτε στὸ χέρι του. Λὲς κι' ἄφηνε ξεπίτῃδες σημάδια ἀπὸ πίσω του, γιὰ νὰ τὸν βρῇ κάποιος.

Μὰ ἡ ὥρα περνοῦσε. Δὲν θὰ ἦταν τώρα μεσάνυχτα; Δὲν ἀκουγε βήματα ἀπὸ πουθενά. Ἐλοξοδρόμησε λιγάκι γιὰ νὰ βρῇ σκὴ τὸ μπαστούνι του σὲ τοῖχο. Μπορεῖ ν' ἀνοίγει καμμιὰ πόρτα, μπορεῖ ν' ἀκουγε ἀνθρώπινη φωνὴ ἀπὸ κανένα παράθυρο. ὦ, πόσο τῷ εἶχε νὰ τὴν ἀκούσῃ! Ἀλλὰ τίποτε, δὲν ἔβρισκε πόρτα στὸ πλάι του. Ἐπέρασε στὸ ἄλλο πεζοδρόμιο. Ἐπιτέλους! Νὰ μιὰ πόρτα. Ἀποφάσισε νὰ τὴν κτυπήσῃ, ἄς ἦταν προχωρημένη ἡ ὥρα. Ἀνέβηκε τὰ λίγα σκαλιά της καὶ ἐπῆσε τὸ κουμπὶ τοῦ κουδουνιοῦ. Ἐπερίμενε. Ἐξανκτύπησε. Στὸ τέλος ἀντελήφθηκε τὴν ὑπόκωφη ἀντήχησι ποῦ ἔκανε τὸ κουδούνισμά του μέσα στὸ σπῆτι, λὲς καὶ σήμαινε μέσα σὲ σπηλιά, καὶ ἐκατάλαβε πῶς ἦταν κτίριο ἄδειο, ἀκατοίκητο. Ἐξακολούθησε πάλι τὴν πορεία του...

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ καιρὸ τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὴ βραδυὰ αὐτῇ, δὲν ἤξερε νὰ πῇ σὲ πόσες γωνιὲς ἄλλαξε κατεύθυνσι, οὔτε πόσο δρόμο εἶχε ἀπάνω-κάτω κάνει ὅπου ν' ἀπαντήσῃ ἀνθρώπινο πλάσμα. Θυμόταν ὅμως καλὰ σὰν πῶς ἦταν ὁ κύριος ποῦ ἔλαχε μπρὸς του.

Ἀξαφνὰ ὁ Κίνλοχ ἔνοιωσε νὰ τὸν ἀγκαλιάζῃ σχεδόν, ἓνας ζωντανός, ζεστός καὶ μαλακὸς ὄγκος. Θὰ ἦταν ἄνδρας γερός, ὅχι πολὺ ὑψηλός, ποῦ πιανόταν ἀπάνω του γιὰ νὰ μὴν πέσῃ. Τὸ ἐπανωφόρι του ἦταν χοντρό, μὲ γιακὰ καὶ μανικέτια ἀπὸ γούνα.

—Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρῃ! φώναξε θυμωμένα ὁ ἄγνωστος, καὶ τὸν ἔσπρωξε στὰ πίσω. Στραβὸς εἶσαι;

Ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη συνάντησι μᾶλλον παρὰ ἀπὸ τὴ σύγκρουσι, ἡ μιλιὰ τοῦ Κίνλοχ κόπηκε γιὰ μιὰ στιγμή.

—Λυποῦμαι πολὺ, κύριε, εἶπε στὸ τέλος ὁ Κίνλοχ. Ἐδαδίζατε πιὸ γρήγορα ἀπὸ μένα.

Ὁ ἄγνωστος ἔκανε γιὰ νὰ φύγῃ, ἀλλ' ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ἐσταμάτησε.

—Νὰ κι' ἓνας εὐγενὴς ἄνθρωπος, εἶπε. Μ' ἔβλεπες λοιπὸν ἐσύ;

Μὰ ὅταν ὁ Κίνλοχ τοῦ ὡμολόγησε τὴν πάθησί του, ἐκεῖνος ξεφύσησε μ' ἓναν τρόπο ποῦ δὲν φανέρωνε καθόλου συμπόνια. Καὶ ξαναπλησιάζοντάς τον, τὸν ρώτησε:

—Ἐρεῖς σὲ ποιὰ γειτονιά βρίσκεσαι;

Ὁ Κίνλοχ συγχύσθηκε. Εἶχε νὰ κἀνῃ μ' ἓναν ἄγνωστο ποῦ γύρευε μὲ κάθε τρόπο νὰ γίνῃ γνωστός. Τοῦ ἐξήγησε λοιπὸν πῶς αὐτὸς ἦταν ξένος στὸν τόπο, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ ἐδίκε δδηγίες γιὰ τὸ δρόμο ποῦ ἔπρεπε νὰ πάρῃ γιὰ νὰ φθάσῃ πρὸ συντομα στὶς ἀποθήκες τοῦ σιδηροδρόμου.

Δὲν ἔλαβε ὅμως καμμιὰν ἀπάντησι. Οὔτε κι' ἔνοιωσε τὸν ἄγνωστο νὰ μετακουνιέται. Κάτι θὰ ἔβαζε κείνος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ νοῦ του, γιατί στὸ τέλος ἀκούσθηκε νὰ προτείνῃ τοῦ Κίνλοχ:

—Μπορῶ νὰ σ' ὡδηγήσω σ' ἓναν πιὸ καλὺτερο δρόμο. Εἶσαι ἴσα-ἴσα ὁ ξνθρωπος ποῦ μοῦ χρειάζεται. Μ' ὄλο ποῦ δὲν εἶμαι προληπτικός, βλέπω, ἀγαπητέ μου, πῶς ἡ συνάντησί μας εἶναι ἔργον τῆς θείας πρόνοιαι.

Καὶ μὲ τρεμάμενο χέρι ἔπιασε τὸν Κίνλοχ ἀπὸ τὸ μπράτσο. Μὰ ὁ τυφλὸς ταραχτήκε. Δὲν τοῦ ἄρεσε τὸ φέρεσιμο τοῦ ἀγνώστου. Ἐτράβηξε ἀμέσως τὸ μπράτσο του καὶ τὸ ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὸ ὑποπτο ἐκεῖνο πιάσιμο.

—Τὶ γυρεύετε ἀπὸ μένα; φώναξε σ' ἐπιτακτικὸ τόνο ὁ Κίνλοχ, ἐξηγηθῇτε ἐπιτέλους.

—Νά, σὲ παρακαλῶ νὰ δεχθῇς νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ μικρὴ χάρι. Θὰ σὲ πληρώσω καλὰ.

—Πόσο;

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ γουναρικά ἐδίστασε νὰ ἀπαντήσῃ ἀμέσως. Ἡ βιασύνη τοῦ Κίνλοχ, νὰ μάθῃ τὴν πληρωμὴ πρὶν ἀκόμη ἐρωτήσῃ γιὰ τὴ δουλειὰ ποῦ θ' ἀνελάμβανε νὰ κἀνῃ, μαρτυροῦσε τὴν τραγικὴν του κατάστασι.

—Γιὰ μισὴ ὥρα ποῦ θὰ σ' ἀπασχολήσω, θὰ σοῦ δώσω εἴκοσι πέντε δολλάρια. Θάσαι, μοῦ φαίνεται, καλὰ πληρωμένος.

Ἐγέλασε ὁ Κίνλοχ ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Ἀλλὰ ὁ πλούσιος κύριος τὸν παρεξήγησε.

—Τὰ βρίσκεις λίγα;

—Καὶ ναὶ καὶ ὅχι. Γνώρισα ὥρες ποῦ δὲν πληρώνονται οὔτε μὲ χίλια δολλάρια.

—Μὰ δὲν θὰ σὲ δάλω νὰ κάμῃς καμμιὰ βαρειά δουλειὰ. Θὰ καθήσῃς σ' ἓνα ἥσυχο δωμάτιο καὶ θὰ χαϊδεύῃς πότε-πότε ἓνα χαρτί.

Φόβος κι' ἀπογοήτευσι ἀνακατώθηκαν στὸ συναίσθημα τοῦ Κίνλοχ. Εἶχε λοιπὸν νὰ κἀνῃ μ' ἓναν τρελλό. Μπορεῖ νὰ ἦταν

ἀκίνδυνος, ἀλλὰ πάντα τρελλὸς ἄνθρωπος ἦταν. Κανένας μὲ τὰ λογικά του, καὶ πλούσιος μάλιστα δὲν θὰ γύριζε τὴ νύκτα ἐκείνη στοὺς δρόμους, γιὰ νὰ γνωρισθῇ μ' ὅποιον θὰ ἔβρισκε μπρὸς του. Τὰ φερσίματά του, τὰ λόγια του, ὅλα τελοσπάντων φανέρων ὡς ἦταν ἓνα ἀνισόρροπο ὑποκείμενο.

Κι' ὁ τυφλὸς, ξεχνώντας τὸν ἑαυτό του, σκφέθηκε πὼς θ' ἀνησυχούσαν στὸ σπίτι τοῦ τρελλοῦ! Σιγανὰ καὶ μὲ πολλὰς προφυλάξεις τοῦ εἶπε:

— Δὲν πᾶμε, λέω γώ, ὡς τὸ σπίτι σου πρῶτα;

— Μὰ γιατί ἔτσι; Σοῦ φάνηκαν λίγα τὰ λεφτά; τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἄγνωστος, μὲ ὕφος πού κάθε ἄλλο παρὰ τρελλὸ ἄνθρωπο ἔδειχνε.

Πάλι τὸ κεφάλι του κουνούσε ὁ Κίνλοχ.

— Ὅχι! Εἶναι μάλιστα πολλὰ. Ἐκτός ἂν θέλῃς νὰ μὲ μπλέξῃς σὲ καμμιὰ σου ἀτιμία.

— Ὅχι, καλέ. Οὐδὲ ἀτιμία καμμιὰ σοῦ κρύδω, οὔτε θὰ μπλέξῃς σὲ τίποτε. Ἄν σοῦ προσφέρω πολλὰ, εἶναι γιατί ἀναγνωρίζω πὼς γιὰ τὴ δουλειά μου δὲν θὰ βρῶ ἄνθρωπο πιδεσμετωμένο ἀπὸ σένα, ὅπου κι' ἂν πάω τώρα νὰ ψάξω σ' αὐτὸν τὸν τόπο... Λοιπόν, ἔρχεσαι; Δὲν πρέπει νὰ χάνουμε καιρό. Δέχεσαι τὴ συμφωνία;

Πολὺ διασπαστικὸς ἦταν ὁ παράξενος αὐτὸς ἐργολάος κι' ὁ Κίνλοχ ξανάρχισε νὰ μὴν τοῦ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη.

— Ἐξηγήσου καλύτερα, ἐπέμενε νὰ λήθῃ ὁ Κίνλοχ, πού ἀπορούσε μὲ τὸ συναίσθημα πού εἶχε, μὲ τὴν ἀντιπάθεια πού γεννιόταν μέσα του γιὰ τὸν ἄγνωστο, ὅσο λογάριάζε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ νὰ τοῦ πάρῃ τίς πέντε λίρες.

Ἕνα μούγκρισμα ἦταν ἡ ἀπάντησι πού ἔλαβε, καὶ ἀντελήφθη πὼς ὁ συνομιλητής του ἔχανε τὴν ὑπομονή του. Ἐπεισθήκε πιά πὼς δὲν εἶχε μπροστά του ἓναν τρελλό, παρὰ πὼς εἶχε νὰ κἀνῃ μ' ἓναν αὐταρχικό, πού διαζόταν. Καταλάβαινε ἀπὸ τὸν τόνο τῆς φωνῆς πού ἀκούγε, πὼς ὁ κύριος μὲ τίς γούνες κρατοῦσε τὸ θυμὸ του ἀπὸ κάποια εὐγένεια. Τὸν ἄφηνε λοιπὸν νὰ τοῦ λήθῃ:

— Ἐχω ἓνα σπουδαῖο ραντεβὺ μὲ κάποιον πού θὰ ἔλθῃ σὲ λίγο στὸ σπίτι μου. Εἶναι ἀπόλυτη ἡ ἀνάγκη νὰ θρῖσκειται κοντά μου κι' ἓνας ἄλλος ἄνθρωπος. Μὰ ὁ τρίτος αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν θὰ λάβῃ μέρος σὲ τίποτε. Δὲν μοῦ χρειάζεται οὔτε γιὰ νὰ μᾶς ἰδῇ, οὔτε γιὰ ν' ἀκούσῃ ὅσα θὰ πούμε. Τὸν θέλω μόνο γιὰ νὰ θυμίσῃ πότε καὶ πότε τοῦ ἐπισκέπτη μου πὼς δὲν εἶμαι ὁλομόναχος μέσα στὸ σπίτι. Δὲν χάνομαι εὐκολὰ ἐγώ... Θὰ καταλάβαινες περισσότερα ἂν σοῦ ἔλεγα τ' ὄνομά μου... Εἶχα προβλέψῃ γιὰ ἓναν τέτοιον τρίτον ἄνθρωπο, κι' εἶνε περίεργο πὼς δὲν ἦλθε... Καὶ μὲν νη μου Εὐτυχία!... Θὰ χάθηκες μέσα στὸ σκοτάδι τῆς καταραμένης ὁμίχλης!...

— Εὐτυχία; ἔκαμε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὁ Κίνλοχ.

— Εἶπα τίποτε γιὰ εὐτυχία; ρώτησε γελῶντας ὁ ἄγνωστος.

Ἔστω!... Ἄς εὐχηθοῦμε λοιπὸν νὰ σοῦ φέρουν εὐτυχία ἢ πέντε λίρες πού θὰ κερδίσης ἀπόψε... Σύμφωνοι;

— Ἐγώ, φίλε μου, στάθηκα ὡς τώρα ἀξιοπρεπῆς σὲ ὅλα μου. Ἀπόψε ὅμως, τὸ ὁμολογῶ, εἶμαι πρόθυμος νὰ κάμω πολλὰ πράγματα, φθάνει νὰ δάλω λεφτὰ στὴν τσέπη μου.

Ἀκουσε τότε τὸν ἄγνωστο νὰ ψιθυρίζῃ κἀντι, ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

— Ὅπως τὸ φαντάσθηκα, προσέθεσε ὁ ἀόρατος ἐκεῖνος ἄνθρωπος. Ἕνας ἀξιοπρεπῆς κύριος σὲ δύσκολη θέσι! Ἰσα ἰσα ὅ,τι χρειάζομαι. Δὲν καταλαβαίνω γιατί δίσταζες τόση ὥρα.

Ἄλλα περίμενε ὁ ἄγνωστος κι' ἄλλα ἄκουσε. Ὁ Κίνλοχ πάλι κλονίσθηκε μὲ τὴν ἐγκάρδια οἰκειότητα πού τοῦ ἔδειχνε ὁ ἄγνωστος.

— Θέλω πρῶτα νάμαστε ἐξηγημένοι. Εἶπα πὼς θὰ ἔκανα πολλὰ πράγματα, μὰ ὅχι ὅ,τι κι' ἂν ἀπαιτοῦσαν ἀπὸ μένα.

— Μὴ φοβάσαι καθόλου. Θὰ μπορούσες νὰ ἔλθῃς ἀκόμη καὶ κορίτσι ἂν ἦσουν. Δὲν εἶναι καμμιὰ κλοπὴ στή μέση, οὔτε κανέναν ἐκδιασμός. Δὲν κινδυνεύεις νὰ συλληφθῇς ἀπὸ κανέναν, ἀφοῦ σὲ πέρνω ἐγώ στὸ σπίτι μου. Μόνο ἡ ἀτομικὴ μου ὑποθέσεις κινδυνεύουν ἀπόψε... Λοιπόν, ἡσύχασες τώρα μ' αὐτὰ πού σοῦ εἶπα;

— Ναί! ἔκανε ὁ Κίνλοχ, ἀνακουφισμένος πού ἄκουσε πὼς δὲν ἦταν ὑποπτη δουλειὰ γιὰ ν' ἀκατατευθῇ ἡ ἀστυνομία.

Κι' ὅσο προχωροῦσε στὸ ἄγνωστο μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἄγνωστου, ἔσπαζε τὸ μυαλό του νὰ βρῇ τί ἤθελε νὰ πῇ ὁ καινούργιος του φίλος ὅταν πρῖν λίγο ἔκανε λόγο γιὰ εὐτυχία. Ἐσπευσε δέβαια νὰ τὰ μπαλώσῃ μ' ἓνα ἄγνωστο καλαμπουρί, μὰ τοῦ Κίνλοχ δὲν τοῦ τῷβγαζες ἀπὸ τὸν νοῦ: Εὐτυχία ἦταν τὸ ὄνομα κάποιας γυναίκας πού τώρα θ' ἀντικαθιστοῦσε αὐτός, καὶ τὸ ὄνομα ἐκεῖνο τοῦ ξέφυγε τοῦ ἄγνωστου μέσα στὴν ταραχὴ του. Σπάνιο ὄνομα καθὼς ἦταν, τοῦ ἦλθε αὐθόρμητα στὰ χεῖλη.

Μὰ ὁ ἄγνωστος, μὲ τίς γούνες στὸ ἐπανωφόρι, μετανιωμένος πού εἶχε πῇ πολλὰ τοῦ τυφλοῦ, κι' ἀποφασισμένος νὰ μὴν τοῦ προσθέσῃ πιά ἄλλα, ἐδάδιζε κι' αὐτὸς χωρὶς νὰ προφέρῃ οὔτε μιὰ λέξι.

Ἐφθασαν ἐπὶ τέλους κάπου. Ὁ Κίνλοχ κατάλαβε πὼς ἔμπαιναν ἀπὸ μιὰ πόρτα πού δὲν μπορούσε νὰ εἶναι ἡ μεγάλη εἴσοδος σ' ἓνα κτίριο. Πέρασαν ἓναν διάδρομο καὶ μπήκαν σὲ μιὰ μακρόστενη κάμαρα. Ἐκεῖ ὁ Κίνλοχ ἐνοιθε τὸ κορμί του νὰ ζεσταίνεται ἀπὸ κάποια καλοαναμμένη φωτιά. Θὰ ἦταν τὸ ἰδιαιτέρο γραφεῖο τοῦ ἀγνώστου, πού τὸ ἄφησαν κι' αὐτὸ πίσω τους γιὰ νὰ πᾶνε σ' ἓνα ἄλλο πλαγιὸν δωματιάκι. Ἀσφαλῶς, θὰ ἦταν γιὰ νὰ δεχθῇ τὴν Εὐτυχία, στὸ δωματιάκι ἐκεῖνο. Στὸν τυφλὸ ἔκανε τὴν ἐντύπωσι πὼς ἦταν ἓνα μεγάλο κούφωμα μὲ ὅλο, πρῖν ἀπὸ κάποια τζαμόπορτα στὸ δάθος του, πού θὰ ἔδγαζε σὲ κανέναν κῆπο. Κι' ἀλήθεια ἔτσι ἦταν.

Σ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ μέρος ἐγκαταστάθηκε ὁ Κίνλοχ ἀπὸ τὸν ἄγνωστο, πού μὲ τὴ βιασύνη του τὸν κτύπησε τὸν καὶ μὲν, κα-

θώς ξμπαιναν ἐκεῖ ἀπὸ τὸ γραφεῖο, ἀπάνω σ' ἓνα παραβάν. Ἦταν ἔτσι τοποθετημένο τὸ παραβάν ἀνάμεσα στὸ γραφεῖο καὶ τὸ κούφωμα, ὥστε νὰ χωρίζη σὰν πόρτα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐκεῖνος ποὺ ἔμενε στὸ κούφωμα δὲν μπορούσε νὰ ἰδῇ μέσα στὸ γραφεῖο, δὲν μπορούσαν νὰ τὸν ἰδοῦν ἐκεῖ μέσα.

Ὁ ἀλλόκοτος ἄγνωστος ἔβαλε πρῶτα τὸν Κίνλοχ νὰ καθήσῃ μπροστὰ σ' ἓνα τραπέζι κι' ὕστερα τοῦ μίλησε:

— Ἐδῶ θὰ κάθῃσαι σὰν δουδός, τοῦ εἶπε. Ἡ μόνη δουλειὰ πού σου ἀναθέτω εἶναι νὰ κάνῃς ν' ἀκούεται ἡ παρουσία σου, τσαλακλώνοντας ἓνα χαρτί, κάθε φορὰ πού θὰ σοῦ δίνω τὸ σύνθημα. Νὰ θυμᾶσαι καλὰ πὼς καμμιά αἰτία δὲν πρέπει νὰ σὲ κάνῃ νὰ μιλήσῃς ἢ νὰ φανῇς. Ἐαῖρε ἀκόμη πὼς μπορεῖ καὶ νὰ μὴν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη νὰ σοῦ δώσω τὸ σύνθημα, καθόλου.

— Παιδὶ θὰ εἶναι τὸ σύνθημα;

— Τρία ἐλαφρὰ κτυπήματα μὲ τὴν τσιμπίδα τῆς σόμπας. Ἄς κάνουμε μιὰ μπρόδα.

Κι' ἄγνωστος πῆγε στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα. Ὁ Κίνλοχ τὸ ἀκούσε, κι' ἐξάπλωσε τὰ χέρια του ἀπάνω στὸ τραπέζι γιὰ νὰ πιάσῃ κανένα, χαρτί, μὰ δὲν βρῆκε τίποτε. Ἐαναγύρισε τότε ὁ ἄγνωστος καὶ τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἓνα χαρτί, λέγοντας:

— Νά, δοκίμασε μ' αὐτὸ ἐδῶ. Θὰ σ' ἀρέσῃ κι' ἡ μουσικὴ του.

Κι' ἀλήθεια. Τὸ τσαλάκωσε ὁ Κίνλοχ κι' ἀναγᾶλλιασε ἡ καρδιά του. Χρόνια καὶ χρόνια εἶχε ν' ἀκούσῃ τὸ μουσικὸ τρίξιμο ἀπὸ καινούργιο χαρτονόμισμα. Ἔτσι ὁ εὐγενὴς ἄγνωστος τὸν ἐπροπλήρωνε, γιατί τὸ χαρτί ἐκεῖνο ἦταν τῶν εἰκοσιπέντε δολλαρίων. Κι' ἔταν ὁ Κίνλοχ τοῦ εἶπε πὼς μπορεῖ μὲ τίς φωνὲς ἀπὸ τῇ συζήτησι νὰ μὴν ἀκουσθῇ οὔτε τὸ κολλαρισμένο πεντόλιρο, ὁ πλούσιος κύριος συμπλήρωσε τίς ὁδηγίες του:

— Σὲ τέτοια περίστασι, νὰ βῇξῃς. Γιατί; Μ' αὐτὸ τὸν καιρὸ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἶναι κρυολογημένοι. Μπορεῖς μάλιστα νὰ βῇχῃς κάθε τόσο κι' ἀπὸ δικού σου, ὕστερα, φυσικά, ἀπὸ τὸ πρῶτο μου σύνθημα, γιὰ νὰ μὴ σὲ ξεχνᾷ ὁ ἐπισκέπτης μου.

Δὲν εἶχε ἄλλα νὰ πῇ ὁ λαμπρὸς οἰκοδεσπότης κι' ἔφυγε. Μονάχος τώρα ὁ Κίνλοχ, καὶ μὲ τὴν ὥραία ζεστασιά ἀπὸ τὸ πλαγινὸ γραφεῖο, περνοῦσε τὴν ὥρα του μὲ τὰ διάφορα σχέδιά του γιὰ τὸ μέλλον. Ἐ, δὲν εἶχε πιά κανένα παράπονο μὲ τὴν τύχη του ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ἐκοπίασε, βασανίστηκε, συγχύστηκε, μὰ ἐπέτυχε ἐπιτέλους κι' ἓναν εὐγενικὸ ἄνθρωπο, πού τὸν ἀνακούφισε χωρὶς νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ζητιανέψῃ. Πέντε λίρες, ἦταν ὁλόκληρη περιουσία. Ἄς τὸν δοηθοῦσε ἀκόμη ἡ τύχη κι' αὔριο καὶ μεθαύριο, καὶ θᾶβλεπε ὁ φίλος του ὁ Ντοὺν ἂν ἄξιζε ὁ Κίνλοχ ἢ ὄχι.

Πόσῃ ὥρᾳ ἔλειψε ὁ ἐργοδότης του; Μόνο λογαριάζοντας τὰ σχέδια πού εἶχε κάνει θὰ μπορούσε ὁ Κίνλοχ νὰ τὸ βρῇ. Ἐκεῖνο πού ἦταν βέβαιο εἶναι πὼς ἡ μισθὴ ὥρα πού τοῦ εἶπε ὁ ἄγνωστος

εὐγενὴς δὲν ἄρκεσε γιὰ νὰ κάνῃ ὅλα του τὰ σχέδια.

Ἄξαφνα τὸν διέκοψε πρῶτα μιὰ φωνή, ἔπειτα τὸ κλείσιμο κἀποιας πόρτας... Ἀρχισε τότε ὁ τυφλὸς νὰ προσέχῃ τῇ δουλειᾷ του. Ἀκούσε νὰ μετακινεῖνται καρέκλες, σὰν νὰ ἐτοιμαζόντουσαν νὰ καθήσουν ἄνθρωποι. Ἀκολούθησε ὁ ἦχος γυαλιῶν. Θὰ τακτοποιοῦσαν ἀσφαλῶς ποτήρια, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ φιλικὴ συναναστροφή.

Ἀλλὰ δὲν ἄκουγε καθαρὰ τὰ λόγια τῆς ὁμιλίας τους, γιατί κουδέντιαζαν πολὺ σιγανά. Μὰ καλύτερα πάλι ἔτσι παρὰ νὰ φωνάζουν καὶ νὰ τοῦ ἐμποδίζουν ν' ἀκούῃ γιὰ τὸ σύνθημα πού θὰ τοῦ ἔδινε ὁ οἰκοδεσπότης. Δὲν εἶχαν ὅμως καλοστεγνώσει ἀκόμη τὰ ρούχα του καὶ μιὰ-δυὸ φορές κόντευε νὰ σκάσῃ κρατῶντας τὸ φτάρnisμά του.

Ἡ κουδέντα τώρα στὸ γραφεῖο ζώῃρε. Μιὰ μάλιστα δυνατὴ φωνὴ τὸν προειδοποίησε πὼς ἡ κρίσιμη στιγμή ἐπλησίαζε...

— Καὶ φαντάζεσαι πὼς μὲ φοβίζεις;

Ἀμέσως ὁ Κίνλοχ κατάλαβε: Ἐκβιασμός γινόταν.

— Καὶ ναὶ καὶ ὄχι. Θὰ τὸ δείξῃ τὸ φέρσιμό σου.

— Κατὰ ποῖον τρόπο;

— Νὰ μιὰ περιττὴ ἐρώτησι, πού δὲν θὰ ἔκανε ἓνας ἄλλος «ἄνθρωπος τοῦ κόσμου».

— Περιττὴ... Βέβαια, ὅταν κανένας ἔχῃ νὰ κάνῃ μὲ τὸν ἴδιο τὸν διάβολο.

— Οὔτε ἄγγελος εἶμαι, μὰ οὔτε καὶ διαβολός. Εἶμαι ἓνας ἀπλὸς ἄνθρωπος τῆς ἐργασίας, πού ἐπιθυμῶ νὰ κανονίσῃ μιὰ δουλειά. Μὴ γυρεύεις νὰ μὲ πείσῃς πὼς δὲν τὸ περίμενες.

— Ὁχι! Αὐτὸ πού συμβαίνει τώρα τὸ πρόβλεψα.

Τοῦ Κίνλοχ τοῦ φάνηκε πὼς τὰ λόγια ἐκεῖνα εἶχαν μεγάλο νόημα, ὅπως καὶ τὸ σύντομο γέλιο πού ἀκούσθηκε ἀντὶ γιὰ ἀπάντησι.

Εὐθὺς ἀμέσως δόθηκε καὶ τὸ σύνθημα.

Ἔτοιμος ὁ Κίνλοχ, τσαλάκωσε γρήγορα τὸ πεντόλιρο.

— Τὶ ἀκούω;

Ὁ Κίνλοχ νόμισε καλὸ νὰ βῇξῃ καὶ μιὰ-δυὸ φορές.

— Δὲν εἶμαστε μονάχοι, δήλωσε ὁ οἰκοδεσπότης στὸν ἐπισκέπτη. Ἐλαβα κι' ἐγὼ τὰ μέτρα μου.

Ἀκολούθησε σιωπὴ, μὰ γιὰ πολὺ λίγο.

— Ἀ, ὥστε ἔτσι λοιπόν, κάνεις καὶ τέτοιες ἐνέργειες... Μάθε ὅμως πὼς τῇ φορὰ αὐτῇ ἔχεις ἄλλον ἄνθρωπο μπροστὰ σου.

Κι' ἀκούστηκε φασαρία. Ἐσηκωνόντουσαν ὄρθιοι... Ἀκολούθησε τὸ σπάσιμο τῶν ποτηριῶν... θᾶπесαν κι' ἓνα-δυὸ ἐλαφρὰ ἐπιπλα...

— Ἀφησέ με, ἀφησέ με!

Ὁ Κίνλοχ, πιά εἶχε σαστίσῃ. Ἦταν τόσο ξαφνικὸ κι' ἀπροσδόκητο τὸ πάθημά του! Πειράχθηκαν τὰ νεῦρα του κι' ἀνατινά-

χθηκε ὄρθιος. Καί τώρα μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ πανδαιμόνιο, ξεχώρισε ἕναν χαρακτηριστικὸ θόρυβο: Ὁ δύστυχος ἐργοδότης του ἐρχόταν συρτὰ σ' αὐτόν. Μὰ πρὶν ἀκόμη προλάβῃ νὰ κουνηθῇ ἀπ' τὴ θέσι του, ἄκουσε καὶ κάτι ἄλλο πιδ φρικτό, κι' ἀνατρίχιασε ὁλος. "Ἀκουσε τὸν βαθὺ στεναγμὸ πού μόνο ἕνα θανάσιμο ραῦμα προκαλεῖ στὸν ἄνθρωπο, κι' εὐθὺς ἔπειτα ἀκολούθησε κι' ἕνας ὑπόκωφος κρότος ἀπὸ βαρὺ σῶμα πού ἔπεσε ἀπάνω στὸ παχὺ χαλί.

Μὲ τὰ χέρια ἀπλωμένα στὸ κενό, βαστώντας τὸ μπαστοῦνι του καὶ ψηλαφώντας, ἄρχισε ὁ Κίνλοχ νὰ δγαίνει ἀπὸ τὴν κρύπητὴ του στὸ γραφεῖο. Ἐκτύπησε ξανά πάνω στὸ παραβάν, καὶ παρολίγο νὰ χάσῃ τὴν ἰσορροπία του. Στάθηκε στὰ πόδια του μὲ κόπο. Μὰ ἐσκόνταψε πάλι ἀπάνω σὲ μιὰ καρέκλα καὶ ξαπλώθηκε κατὰχαμα. Ἐφυγε καὶ τὸ μπαστοῦνι ἀπὸ τὰ χέρια του, τὸ μονάκριβο ὄπλο του. Κάνοντας νὰ τὸ βρῇ, βούτηξε τὰ χέρια του σ' ἕνα πηκτὸ καὶ ζεστὸ ὑγρό.

— "Α, νὰ κι' ὁ ποντικὸς πού δγαίνει ἀπὸ τὴν τρύπα του, εἶπε μιὰ ἄγρια φωνή.

Ἀντελήφθηκε ὅμως ὁ Κίνλοχ πὼς ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἄγρια φωνὴ δυσκολευόταν νὰ τὸν πλησιάσῃ, σὰ νὰ ἦταν κι' αὐτὸς πληγωμένος ἢ σὰ νὰ τὸν σταματοῦσε κάποιο ἐμπόδιο. Ἐπροσπάθησε λοιπὸν μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ γλυτώσῃ. Εὐτυχῶς βρῆκε τὸ μπαστοῦνι του. Σηκώθηκε ἀμέσως στράφηκε στὰ πίσω κι' ἔπιασε τὸν τοίχο. Προχωροῦσε τώρα ψηλαφώντας τὸν τοίχο, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ τύχαινε μπροστὰ του καμμιά πόρτα ἢ κανένα παράθυρο. Ὁ ἄλλος τὸν ζύγωσε, μὰ ὁ Κίνλοχ, μὲ μιὰ αὐθόρμητη κίνησί του, ἐλευθερώθηκε. Ἦταν ἀπόλυτὴ ἡ σιωπὴ. Ὁ Κίνλοχ ἄκουγε μόνο τὴ λαχανιασμένη ἀνάσα καὶ τίς μασσημένες βλαστήμιες τοῦ κακούργου. Ἀσφαλῶς, ὁ ἄνθρωπος πού τὸν κατεδίωκε ἦταν βαρεῖα κτυπημένος, τὸ μαρτυροῦσαν ἀκόμη κι' οἱ ἀδέξιες κινήσεις του...

"Ἀξαφνα, ἡ βουβὴ καὶ τραγικὴ ἐκείνη κατάστασι ἄλλαξε.

— "Ὁχι!... Γιὰ τὸν Θεό, ὄχι!

Ἐπῆρχε λοιπὸν κι' ἄλλο πρόσωπο ἐκεῖ-μέσα, καὶ ἦταν γυναῖκα!

Ὁ Κίνλοχ σταμάτησε ἄθελα κι' ἀπότομα. Ἐνα χέρι, μὲ δύναμι πού μόνο ἕνας μανιακὸς ἄνθρωπος τὴν ἔχει, τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τὰ μαλλιά. Ἐ, δὲν ἀνθεξε πιά ὁ καὺμένος, καὶ παρακάλεσε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του:

— "Ὁχι!... Γιὰ τὸ Θεό, ὄχι!... Εἶμαι...

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ πῇ τί ἦταν. Ἐνοιωσε ἕνα δάρος στὸ κεφάλι του, ἔνοιωσε πὼς ἔπεφτε...

.... Οἱ αἰσθήσεις πού τοῦ ἀπόμεναν τὸν ἄφησαν κι' αὐτές, μὰ ὄχι γιὰ πάντα.

* *

Ζαλισμένος τώρα, ὁ Κίνλοχ ἐπερίμενε πὼς θάρχόταν καὶ τὸ δεύτερο κτύπημα, πού θὰ τὸν ἀποτελεῖωνε, ἐκτὸς κι' ἂν ὁ κακούργος τὸδρίσκε περιττό. Ἐμενε λοιπὸν ἀκούνητος, γιὰ νὰ πιστέψῃ ὁ ἀγρίανθρωπος πὼς τὸν εἶχε σκοτώσει.

Δηλαδή ὁ Κίνλοχ συνερχόταν χωρὶς κανένα συναίσθημα τοῦ χρόνου πού εἶχε μεσολαβήσει. Μιά μονότονη βουὴ στ' αὐτιά καὶ στὸ μυαλό του τὸν τράνταζε σύγκορμο. Ἀρχισε νὰ πείθεται πὼς ὁ ἐχθρὸς του τὸν πῆρε γιὰ πεθαμένο καὶ νὰ παρήτησε. Ἡ ἐλπίδα πὼς μπορούσε ἀκόμη νὰ σωθῇ, τὸν ζωεψε λιγάκι. Θυμήθηκε πὼς βρισκόταν κοντὰ σὲ τοίχο κι' ἄπλα εἰσιγά-σιγά τὸ χέρι του, ἄλλ' ἀντὶ νὰ νοιώσῃ ντουδάρι, ἔνοιωσε ἕνα ἀπαλὸ σῶμα πού ἔδγαλε μιὰ πνιγμένη καὶ τρομαγμένη φωνή. Συγχρόνως ἄκουσε ἕναν μεταλλικὸ ἦχο, σὰ νὰ σήκωναν τὴν ἀσφάλεια κανενὸς πιστολιοῦ.

— Θεέ μου!, φώναξε ὁ Κίνλοχ, βέβαιος πιά πὼς εἶχε ἀπατηθῇ.

Ἀλλὰ τὸ χέρι πού τὸν ἄγγιξε ἦταν στοργικὸ χέρι κι' ἡ φωνὴ πού ἀκούστηκε ἦταν γλυκειά.

— Τίποτε δὲν ἔχεις νὰ φοβᾶσαι πιά. Εἶσαι τώρα ἀσφαλισμένος.

Θὰ ἦταν ἡ γυναῖκα πού θέλησε νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ κακούργου.

— Ἐφυγε αὐτός; ψιθύρισε ὁ Κίνλοχ.

Καὶ σ' ἀπάντησι ἄκουσε πάλι τὸν ἀνατριχιαστικὸ ἦχο τοῦ μετάλλου.

— Περίστροφο βαστᾶς στὰ χέρια σου; ἐρώτησε ξανά.

Κι' ὑψώνοντας παρακλητικὰ τὸ χέρι του ἔπιασε κάτι ἀπιδέσμιους πού τύλιγαν τὸ κεφάλι του καὶ τὸ μισό του πρόσωπο.

— Ὁχι, ὄχι! Εἶναι ὁ διακόπτης πού κάνει αὐτὸ τὸν ἦχο. Ἀναψα τὸ φῶς γιὰ νὰ ἰδῶ πὼς βρίσκεσαι. Προσπάθησε νὰ σὲ ξαναπῇ ὁ ὕπνος. Πρέπει νὰ προσέχω στὸ δρόμο.

Μὰ πού νὰ τοῦ κολλήσῃ ὕπνος σὲ μιὰ τέτοια στιγμή... Αὐτὸς ἐξέτασε τὴν ἀπελπιστικὴ του κατάστασι καὶ τὴν τραγικὴ του θέσι μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ γραφεῖο, μὲ τὸν σκοτωμένο ἐργοδότη του στὸ πλάι. Ἀμ' αὐτὴ ἡ γυναῖκα, γιατί νὰ προσέχω στὸ δρόμο;... Ἦταν τόσο δυνατὴ καὶ μονότονη ἡ βουὴ πού ἔκαναν τ' αὐτιά του, ἐπάθαινε ἕνα τέτοιο τράνταγμα, πού δὲν κατάφερνε νὰ ξεχωρίσῃ κανέναν χαρακτηριστικὸ θόρυβο, ὥστε κάτι νὰ καταλάβῃ. Οὔτε κι' αὐτὴ τοῦ ἀπήντησε ἂν ὁ κακούργος εἶχε φύγει ἢ ὄχι.

Σιγά-σιγά ὅμως οἱ αἰσθήσεις του ζωήρευαν. Ἐνοιωσε τώρα χωριστὰ τὸν ἐσωτερικὸ πόνο ἀπὸ τὸ τραῦμα στὸ κεφάλι του, καὶ χωριστὰ τὴν ἐξωτερικὴ βουὴ πού δεχόντουσαν τ' αὐτιά του. Τὸν

μονότονο έκείνο θόρυβο θά τον έκανε ή μηχανή του αυτοκινήτου όπου θρικόταν τώρα. Έτσι έξηγόταν κι' ή προσοχή που έδινε ή γυναίκα στο δρόμο. Κάθε λοιπόν στροφή της μηχανής τον πήγαινε και πιο μακριά από τον τόπο που είχε γίνει τὸ έγκλημα. Αυτό προπάντων τον ένδιέφερε.

Καί τότε άκουσε ένα δυνατό αλλά και μουσικό σήμαντρο, που κτύπησε έξη φορές. Περνούσαν ασφαλώς από πολιτεία που είχε ένα σπάνιο μουσικό ρολόι.

Έστερα από καιρό, ο Κίνλοχ συγχαιρόταν τον έαυτο του που είχε προσέξει στο περιστατικό αυτό.

Αλλά νά, πάλι ή γυναίκα με τον διακόπτη σταμάτησε τους στοχασμούς του.

—Ανάβεις ξανά τὸ φῶς; τή ρώτησε.

—Όχι. Σβύνω τὰ μπροστινά φανάρια, γιατί πιά έφεξε.

Έκείνη τήν ώρα θά περνούσαν απ' έξω από δάσος, γιατί άκουγόntonταν τὰ τερετίσματα των πουλιών, που χαιρετούσαν τον ύψωμό του ήλιου.

Κι' αφού προσπέρασαν τὸ δάσος, ή γυναίκα ρώτησε τον Κίνλοχ:

—Πῶς έτυχε νά συνεταιρισθής έσύ με φονηάδες; Τὸ πρόσωπό σου τουλάχιστον δέν... δέν φανερώνει κακὸν άνθρωπο.

Η παρατήρησι αυτή, που έφερνε τον Κίνλοχ στη δυσάρεστη πραγματικότητα εκείνης της στιγμής, του χάλασε τὸ κέφι, και άποκρίθηκε της άγνωστης σὲ τόνο σαρκαστικό:

—Έφεξε τόσο ὥστε νά τὸ ίδης;

Έδίστασε νά του άπαντήσει άμέσως. Προσπαθοῦσε νά καταλάβη τί ήθελε νά της πῇ. Στο τέλος του άποκρίθηκε:

—Ανασηκώσου λιγάκι. Θά ίδης τήν άνατολή του ήλιου, τὰ παιχνίδια των άκτινών του ανάμεσα στὰ δένδρα, στὰ πουλιά νά... (Έκορνάρησε. Θά της παρουσιάσθηκε κανένα έμπόδιο.) ...Μά οί άνθρωποι σάν κι' εσένα δέν ένδιαφέρονται για τέτοια πράγματα...

—Όχι, βέβαια, σὲ τέτοιες ὥρες.

—Άλλες δηλαδή φορές τί γίνεται; Θάθελα νά μάθαινα αν είσαι άληθινά κακὸς κατὰ βάθος, ή αν...

Τὰ λόγια της τον σύγχυζαν.

—Μήν ένδιαφέρεσαι, παρακαλῶ, για μένα. Όπως με βλέπεις έτσι είμαι.

Κι' όμως ο Κίνλοχ είχε μπῆ σὲ περιέργεια. Τί γύρευε απ' αυτόν ή γυναίκα εκείνη; Παρεξήγησε πρώτα τις άπαντήσεις του και τους δισταγμούς του. Έπειτα προσπάθησε νά τον συγκινήσει λέγοντάς του για τὰ ξεμερώματα στην έξοχή, ένῶ συγχρόνως τον έπαιρνε για φονηά και μάλιστα «έξ επαγγέλματος». Ναι, θά τον έδλεπε σὲ άσχημα χάλια: άξύριστο, με τριμμένα και ξεσχισμένα ρούχα. Μά δέν τον είδε νά σκοτώνη κανέναν άνθρωπο.

Τὸ αυτοκίνητο έβγαине τώρα από τον δημόσιο δρόμο κι' έ-

παιρνε τον άνήφορο. Ο Κίνλοχ τότε νόμισε πῶς μπορούσε κι' αυτός νά τή ρωτήσει:

—Πού με πηγαίνεις;

—Όχι πολύ πιο μακριά απ' έδῶ. Θά σὲ τοποθετήσω τήν άκρη του δρόμου και θά σὲ παρατήσω.

—Θά με παρατήσης στην άκρη του δρόμου;... Και γιατί;

—Γιὰ ν' άπαλλαγῶ από σένα. Δέν σου άξιίζει δά και καλύτερη τύχη.

—Ε, με τὰ λόγια αυτά συνήλθε ο φτωχὸς δόλοτελα.

—Κι' ο άλλος;... Ξεψύχησε;

—Ω, φυσικά. Μά υπάρχει και χειρότερο από τον θάνατο.

Ο Κίνλοχ ανατρίχιασε. Κατάλαβε τί ήθελε νά του πῇ ή γυναίκα εκείνη: Πῶς θά έμενε τυφλὸς και πληγωμένος, σ' ένα έρημο και άγνωστο μέρος, εγκαταλελειμμένος από Θεὸς και ανθρώπους. Προτίμησε όμως νά φανῇ μοχθηρὸς τάχα, παρά νά της δείξη τήν άληθινή του ταραχή. Καί της άποκρίθηκε:

—Χρὶ! Δὲς νά τὸ θέλη αυτό κι' ο φίλος σου; Δέν θά γλυτώσει από τή λαιμητόμο.

—Τί σὲ νοιάζει; Έσύ δέν παρουσιάξῃσαι πουθενά σ' αυτή τήν υπόθεσι. Άν όμως ή άστυνομία...

—Καταλαβαίνω! Όλα αυτά γίνονται για νά σωθῇ ο δολοφόνος. Φοβάσθε τή μαρτυρία μου και άνάλαβες έσύ νά με πετάξης σ' ένα ὠρισμένο μέρος.

Ναι, γιατί ένδιαφέρομαι για κάποιο άλλο πρόσωπο.

—Όστε ή γυναίκα εκείνη ήταν βέβαιη πῶς αυτός ήταν ένας πληρωμένος κακούργος, πού δέν πρόφθασε νά ενεργήση. Έ, μά έπρεπε νά της μιλήση κι' αυτός, άλλοιῶτικα θά σκούσε απ' τὸ κακό του. Με μεγάλο κόπο κατάφερε ν' ανασηκωθῇ, νά στηριχθῇ στὰ χέρια του και νά καθήση. Καί τότε άρχισε:

—Άλήθεια, κυρία μου. Θαυμάζω τὸ μεγάλο σου ένδιαφέρον για τον δολοφόνο. Μά πῶς έτυχε νά συνεταιρισθής έσύ μ' έναν δολοφόνο; Της επαναλάβαινε τὰ ίδια τὰ λόγια που του είχε πῇ εκείνη πριν από λίγες στιγμές. Έσύ που έχεις τόσο λεπτά αίσθήματα και πού σὲ μαγεύει ή άνατολή του ήλιου, τὸ κελάτημα του πουλιού!...

Κι' έκαμε καλά που της τάπε. Τήν άκουσε που έτοιμαζόταν νά κλάψη, που λιγόστεψε τήν ταχύτητα του αυτοκινήτου.

—Εαῖρε, του είπε, πῶς βασανίσθηκα για νά σὲ γλυτώσω και νά μὴ συλληφθῇς, και μου φαίνεται πῶς έσωσα κι' αυτήν άκόμη τή ζωή σου. Θά μου άρεσε, λοιπόν, νά μάθω πῶς δέν έκαμα δουλους αυτούς τους κόπους για έναν άθλιο, για έναν καθαυτὸ κακούργο. Σου φαίνεται παράξενο αυτό;

—Φθάνει ὡς έδῶ. Οί διδασχές σου με νευριάζουν. Σταμάτησε τή μηχανή νά κατεβῶ.

Εὐθὺς εκείνη φρενάρισε.

Κι' έπειδή τον έδλεπε νά ψάχνη πολύ άδέξια για νά βρῇ τὸ χερουλι τῆς πόρτας, έσκυψε ὅσο μποροῦσε καί τοῦ άνοιξε. Μονομιᾶς ὁ Κίνλοχ κατέβηκε κι ένοιωσε τὴν κρυάδα τοῦ άνοικτοῦ δρόμου.

— Ἄ, μὰ εἶσαι φοβερή!... Πόσο χρονῶν εἶσαι;

— Ὅχι τόσο μεγάλη, ὅσο φαίνομαι σήμερα τὸ πρωτῆ.

— Ὁ Κίνλοχ γέλασε καί, για νά τὴν πληρώσει μὲ τὰ ἴσα, εἶπε:

— Γιατί νά κάμης ὅλον αὐτὸν τὸν κόπο; Μποροῦσες αξιόλογα νά πᾶς νά κοιμηθῆς. Ἦταν ἀνάγκη νά μὲ φέρης τόσο μακριά,

— ὦ! Κι' ἡ Ἰωάννα αὐτὸ θάθελε.

— Ἡ Ἰωάννα; ἔκαμε ὁ Κίνλοχ, ὑψώνοντας τὸ κεφάλι του.

— Εἶναι τὸ ὄνομα ποῦ ἔδωσα στὸ αὐτοκίνητό μου: «Ἡ ἄσχημη Ἰωάννα», γιατί δὲν ἔχει τίποτα ὡμορφοῦ ἀπάνω του.

— Ἡ ἀδιαφορία τῆς τοῦ πείραζε τὰ νεῦρα.

— Μοιάζεις καί σὺ τῆς Ἰωάννας;

Δὲν τοῦ ἔδωσε καμμιά ἀπάντησι. Τὴν ἄκουσε μόνο ποῦ ἔβαζε μπρὸς τὴ μηχανή. Καί σὲ λίγο:

— Σὲ παρακαλῶ πολύ, μὴν κρατιέσαι ἀπὸ τὴν πόρτα, τραβήξου πὺδ πέρα

Μὰ ὁ Κίνλοχ δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του. Ἐλπίζε πὼς θά μποροῦσε νά ὠφεληθῇ κατὶ τὴν τελευταία στιγμή. Καί τῆς εἶπε.

— Ἐ, λοιπόν. Νά ξαίρης πὼς δὲν ἐγνώρισα καί δὲν εἶδα οὔτε τὸν σκοτωμένο, οὔτε αὐτὸν ποῦ τὸν ἐσκότωσε. Καί δὲν εἰμαι καθόλου ἐπικίνδυνος μάρτυρας.

— Δὲν σὲ πιστεύω. Αὐτὰ ποῦ λὲς δὲν στηρίζονται πουθενά. Μόνο ἂν ἦσουν τυφλὸς θά μποροῦσες νά τὸ πῆς αὐτό.

— Ναί, βέβαια. Μόνο ἂν εἰμαι τυφλός!

Δὲν τὸν ἐκατάλαβε εὐθύς. Σταμάτησε ὅμως τὴ μηχανή τῆς καί γύρισε νά τὸν κυττάξῃ κατὰ πρόσωπο.

— Τυφλός! Ἐσύ; Ἀδύνατον! Θὰ τὸ καταλάβαινα. Δὲν εἶμα' τυφλὴ ἐγώ!

— Κι' ἄλλοι γελάστηκαν χθὲς τὸ βράδυ. Ἴσως, ἐπειδὴ ἦταν δμίχλη καί προχωροῦσαν ὅλοι ψηλαφητί.

...Δὲν τὸν ἄκουγε πιά. Εἶχε τώρα νά σκεφθῇ πολλά.

— Τί νά κάμω; Θεέ μου! ἔλεγε καί κύτταζε τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ Κίνλοχ. Τί πρέπει τώρα νά γίνη;

Κι' ἐκεῖνος, κατὰπληκτος ἀπὸ τὴν ἀγωνία ποῦ φανέρωνε ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς, ἀναρωτιόταν τί ἔπρεπε νά συμπεράνῃ. Περρίμενε ν' ἀκούσῃ τὴν εὐχαρίστησί τῆς, ὅπως συνέβηκε μὲ τὸν ἄγνωστο ἐργοδότη του. Καί δὲν θ' ἀποροῦσε ἂν τὴν ἄκουγε νά στενοχωριέται για τὸν ἀδικο κόπο ποῦ ἔκαμε, φέρνοντάς τον τόσο μακριά.

Μὰ γιατί δὲν τοῦ μιλοῦσε πιά; Γιατί δὲν ἔφευγε; Τί, ἄραγε, νά συλλογιζόταν;

Τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε κάτι. Ἐπρόσεξε. Ναί, ναί. Κάποιος πολὺ κοντὰ του ἔκλαιε.

* *

Γιὰ τὸν Κίνλοχ, αὐτὸ ἦταν πολὺ ἀπροσδόκητο. Εἴτε μεσόκοπη, εἴτε νέα, ἐκεῖνος τὴν φανταζόταν διαστρεμμένη. Νά, τώρα, ποῦ τὸν διέφευσε.

Ἀκούσθηκε τότε τὸ κουδούνισμα ἐνὸς ποδηλάτου.

Κάποιος μᾶς πλησιάζει, τῆς εἶπε. Γίνου φύχραιμη.

Κι' εὐθύς ὁ Κίνλοχ γονάτισε μπροστὰ σὲ μιὰ ρόδα τοῦ αὐτοκινήτου, σὰ νά νά ἐξέταζε τὴ σαμπρέλα, στρέφοντας τὴν πλάτη του στὸ μέρος τοῦ δρόμου. Ἄλλο ἓνα κουδούνισμα πὺδ κοντὰ του ἓνα σύρσιμο ἀπάνω στὰ χώματα. Ὁ Κίνλοχ ξανασηκώθηκε.

— Σὲ κύτταζε καλὰ καλὰ, τοῦ εἶπε. Ἐπέρασε ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ αὐτοκινήτου.

— Ποιὸς ἦταν;

— Ὁ ἀστυφύλακας τῶν χωριῶν ἐδῶ.

Νά ἀπαντηθῶν τόσο γρήγορα μὲ τὴν ἀστυνομία! Πολὺ κακὸ προμήνυμα. Χάρηκε ὅμως ὁ Κίνλοχ, ποῦ τοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα νά κάνη πὼς κυττάξῃ τὴ σαμπρέλα τους. Ὁ ἀστυφύλακας θά πρόσεξε περισσότερο τὴ δουλειὰ ποῦ ἔκανε παρὰ τὸ ἀτομό του

— Θέλησα νά τὸν κάνω νά πιστέψῃ πὼς ἔσκασε ἡ σαμπρέλα.

— Γι' αὐτὸ σὲ πρόσεχε τόση ὥρα. Ἐγύρισε καί πίσω του νά σὲ ξαναἰδῇ. Τὰ λάστιχα τοῦ αὐτοκινήτου ποῦ ἔχω εἶναι λάστιχα ἀσφαλείας.

Ἀπὸ περιέργεια ὁ Κίνλοχ ἔσκυψε νά πιάσῃ ἓνα. Κι' ἀλήθεια, ποτέ του δὲν εἶχε δὴ λάστιχα ὅμοια μ' ἐκεῖνα.

— Ἄς φύγουμε ἀπ' ἐδῶ, εἶπε ἡ γυναῖκα. Κακὴ ἀρχὴ μᾶς ἔγινε.

— Δὲν πιστεύω νά πῆρε εἶδησι ἡ ἀστυνομία.

— Εἶναι πολὺ ἐνωρίς. Ἀλλὰ φοβοῦμαι πὼς δταν θὰ τὸ μάθουν, ὁ ἀστυφύλακας αὐτὸς θά μᾶς θυμηθῇ.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς πρόδωσε πάλι τὴν ἀγωνία ποῦ τὴν ἐδασάνιζε. Ἀλλὰ ἐνῶ ὁ Κίνλοχ τῆς ἀπαντοῦσε, για νά τὴν ἡσυχάσῃ πὼς ἡ ὑπόθεσί τους δὲν μποροῦσε νά διαδοθῇ πὺδ πέρα ἀπὸ τὸ Ἥλιγκ, ἓνα ξαφνικὸ γέλιο τὸν διέκοψε ἀπτότομα.

Τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐκπληξί τὸ γέλιο τῆς. Ἦταν στιγμιαῖο καί δὲν φανέρωσε καμμιά εὐθυμία.

— Γιατί γελάς; τὴ ρώτησε κάπως ζωηρά. Τὴν βρίσκεις ἀστεία τὴν περιπέτειά μας;

— Κάθε ἄλλο! Ἦταν ἓνα ψεύτικο γέλιο ποῦ ἔκαμα.

Δὲν τὴν κατάλαβε καί ξαναρώτησε.

— Δὲν εἶναι στὸ Ἥλιγκ ποῦ συνέβησαν ὅλα;

—Ναί, ναί, στο 'Ηλιγκ!

—Τότε λοιπόν;

—Νάταν ν' άκουσθῇ μόνο στο 'Ηλιγκ! Ψιθύρισε ἡ γυναίκα ἀναστενάζοντας, καί σά νά μονολογοῦσε.

—'Εξακολούθησε τὸν δρόμο σου, τῆς εἶπε τότε ὁ Κίνλοχ. Κοντὰ σέ μένα θά πιασθῇς καί σύ.

—'Οχι! Δέν μοῦ ἐπιτρέπεται νά σέ ἐγκαταλείψω.

Ἡ φωνή τῆς ἦταν σταθερή, μὰ ὁ Κίνλοχ ξεχώριζε μόνο τὴν ἐκφρασι πού φανέρωνε τὸν οἶκτο τῆς γι' αὐτόν,

—Δές με, προσεκτικά, τῆς εἶπε. Κύτταξε καί τὸν ἑαυτό σου. Εἶναι τόσο κτυπητὴ ἡ διαφορὰ μας πού θά μᾶς προσέχουν μικροί—μεγάλοι.

—Πρέπει ὅπως—ὅπως νά κρυφθοῦμε προσωρινῶς μαζῇ. Δέν μοῦ εἶναι δυνατὸν νά σ' ἀφήσω ἐδῶ ἐκτεθειμένο. Θά σέ βρῇ ἡ ἀστυνομία.

Ὁ Κίνλοχ ὁμως ἐδίσταζε, Εἶχε καί τὸ τραῦμα στοῦ κεφάλι πού τὸν πονοῦσε, τὸν σκότιζε καί δὲν τὸν ἄφηνε νά συγκεντρώσῃ τὸ μυαλό του. Μὰ ὅταν τὴν ἄκουσε νά τοῦ λέῃ φοβισμένα.

—Θεέ μου! Τὸ περίμενα... Ὁ ἀστυφύλακας ξαναγυρίζει... 'Ελα, κρύψου γρήγορα μέσα...

Βρέθηκε μονομιᾶς καθισμένος στοῦ αὐτοκίνητο, πού πῆρε εὐθὺς δρόμο σὰν δαιμονισμένο.

Κι' ὁ Κίνλοχ προσπαθοῦσε ὅσο μπορούσε νά ὑπολογίξῃ τὴν ὥρα πού περνοῦσε καί τὴν ἀπόστασι πού ἔκαναν. Ὑστερα ἀπὸ τόσες στροφές πού εἶχαν κάνει δὲν θά ἦσαν πιά πάνω στὸν δημόσιο δρόμο. Ἀλλὰ τί τέλος θά εἶχε αὐτὴ ἡ ἐκδρομή, ἔτσι πού γύριζαν τὰ πράγματα; Τὴν ξαναρώτησε.

—Ποῦ μὲ πηγαίνεις;

Ἡ φωνή πού τοῦ ἀποκρίθηκε δὲν ἔτρεμε πιά.

—'Εκεῖ πού εἶχα σκοπὸ νά πάω μονάχη μου. Θά μείνουμε λίγον καιρὸ σ' ἓνα περίεργο χωριουδάκι, πού μοιάζει, ὅπως τὸ βλέπω τώρα ψηλὰ ἐκεῖ στοῦ βουνό, σὰν φωλιὰ πουλιῶν. Θά μποῦ με ἀπὸ ἀρχαία πύλη, τὴ μοναδική του εἴσοδο, καί θά περάσουμε ἓναν ὠραῖο ἐξοχικό δρόμο, στολισμένο δεξιὰ κι' ἀριστερὰ μὲ πλούσια φυτεία καί πανύψηλα δένδρα.

Ἦταν φανερό πῶς μὲ τίς ἐξηγήσεις πού τοῦ ἔδινε προσπαθοῦσε νά τὸν ἡσυχάζῃ.

—Κι' ὅταν θά φθάσουμε ἐκεῖ, τί θά γίνῃ;

—Ξαίρω κάποιον σπίτι σέ κείνο τὸ χωριό. Μιά μικρὴ ἑπαυλι κάποιου φίλου μου, πού τὴ μεταχειρίζεται μόνο τὸ καλοκαίρι. Τὸ κλειδί τὸ θαστὰ μιά γνωστὴ μου, μιά καλὴ νοικοκυρούλα, πού θά μοῦ τὸ δώσῃ, καί θ' ἄρχεται κι' αὐτὴ νά μοῦ κἀνῃ δουλειές. 'Εοῦ θά ἔχῃς τὴν ἡσυχία νά ξεκουρασθῇς καλὰ. 'Εκεῖ μέσα δὲν θά σέ πάρῃ εἰδησι κανένας.

—Πῶς τὸ λένε αὐτὸ τὸ χωριό;

Κι' ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔδωσε καμμιά ἀπάντησι:

—Δὲν πειράζει... Ξαίρω πῶς εἶμαστε κοντὰ στοῦ Τσί-τσεστερ.

Τὴν ἐνοιωσε πού ἀνατρίχιασε. Τῆς ἔκαμε ἐντύπωσι πού τὰ παρακολουθοῦσε ὅλα μὲ τόση πολλὴ προσοχή, καί δὲν δάσταξε, τὸν ρώτησε.

—Τί σέ κάνει νά τὸ πιστεύῃς;

—'Απὸ τὴν ὥρα πού σήμανε τὸ ρολοῖ κατάλαβα σέ ποιὰ πολιτεία ἦμαστε τότε. Κι' ἀπὸ τὰ ἀνεδοκατεδάσματα πού κάνομε τώρα, ξαίρω πῶς βρισκόμαστε στοὺς λόφους τοῦ Σοῦσεξ.

—Σοῦ συμφέρει καλύτερα νά μὴν ξαίρῃς πού βρίσκεσαι.

Τῷ πε μὲ σημασία. Τοῦδωσε νά καταλάβῃ πῶς δὲν θά μάθαινε τίποτε. Δὲν εἶχε καθόλου ἀλλάξει αὐτὴ ἡ γυναίκα. Συγχύσθηκε, θύμωσε, ἄφρισε, ἔφριξε, ἔκλαψε, καί στοῦ τέλος ἔμεινε πάλι ἡ ἴδια. Εἶχε τὴν ἐλευθερία νά κἀνῃ ὅ,τι ἤθελε, καί λάβαινε προφυλάξεις ὥστε νά μὴν καταλαβαίνει ὁ τυφλὸς οὔτε τί γινόταν, οὔτε πού βρισκόντουσαν.

Λίγο πὺδ μπρὸς ἀπὸ τὸ χωριό, τὸν κατέδασε ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο καί τὸν ἐκρυψε, παράμερα ἀπὸ τὸ δρόμο, σ' ἓνα χαντάκι πού ἔμοιαζε μὲ σπηλιά, γιὰ νά πάῃ νά συνεννοηθῇ μὲ τὴ γρηὰ πού εἶχε τὸ κλειδί τοῦ σπιτιοῦ.

Ξαναγύρισε, φέροντας μαζῇ τῆς φαγητὸ καί γιὰ τοὺς δύο τους. Δὲν θά εἶχε λείψει περισσότερο ἀπὸ δύο ὥρες. Τοῦ εἶπε τότε ἀρκετὰ. Τεῦ εἶπε πῶς ἡ γρηὰ δὲν παραξενεύθηκε πού τὴν εἶδε ἔτσι ἄξαφνα, κι' ἄκουσε πῶς θά τῆς ἔπαιρνε τὸ κλειδί, γιὰ νά μείνῃ λίγον καιρὸ μονάχη τῆς στὴν ἑπαυλι. Ἦξαιρε ἡ γρηὰ πῶς ὁ κόσμος ἄλλαξε, καί πῶς οἱ ἄνθρωποι, καί μάλιστα οἱ πρωτευουσιάνοι, ἔκαναν πρὸς τρέλλες... γιὰ νά μὴν πῇ τίποτε χειρότερο.

Μὰ ὁ Κίνλοχ δὲν ἄκουσε νά ξεφύγῃ τῆς συντροφίσσας καμμιά λέξι πού νά τοῦ ἀποκαλύψῃ λίγο τὸ μυστικὸ τῆς.

—Ὡστε ὅλα καλὰ κι' ὡμορφα, τῆς εἶπε, μόνο πῶς τὸ χωριὸ αὐτὸ δὲν ἔχει ὄνομα.

—'Εγὼ τὸ λέω Μίνις, τοῦ ἀποκρίθηκε γελῶντας εἰρωνικά.

Κι' ἔτσι ὁ Κίνλοχ ἐπείσθηκε πῶς ποτὲ δὲν θά μάθαινε τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὴ συντροφίσσά του. Τοῦ μιλοῦσε, μὰ κάθε λίγο ἔπεφτε καί σ' ἀψασία. Τότε ἐκεῖνος καταλάβαινε πῶς τὸ μυαλό τῆς φοβισμένης γυναίκας δούλευε ἀκατάπαυστα. Σὲ τέτοιες στιγμές, ὁ τυφλὸς δὲν ἄκουγε παρὰ τὸ τσεκούρι κάποιου ξυλοκόπου στοῦ δάσος.

Τὸν ἄφησε πάλι μονάχο κι' ἔφυγε. Θά ξαναγύριζε, εἶπε, γιὰ νά τὸν πάρῃ, ἅμα θά σκοτεῖνιάζε καλὰ, γιὰτὶ δὲν ἔπρεπε νά τὸν δῇ κανέναν ἄνθρωπο τοῦ χωριοῦ. Γιὰ νά σκοτώσῃ τότε κι' αὐτὸς τὴν ὥρα του, ἄρχισε νά κἀνῃ διάφορες σκέψεις. Ὁ εὐγενικὸς ἐργοδότης τοῦ δὲν τοῦ ἔφευγε ἀπὸ τὸν νοῦ. Πῶς ἓνας τέτοιος ἄν-

ἄνθρωπος ἔπεσε θύμα ἐκδιασμοῦ; Οἱ σύντροφοί του στοὺς Λονδῖνο, εἶχαν οἱ καὶ μένει νησιτικοὶ ἐξ αἰτίας του, ἀνάφερναν καμμιὰ φορὰ παραδείγματα ἐκδιασμοῦ. Ἐπικίνδυνο παιχνίδι, ἀλλ' ἀφήνει κέρδος καλὸ. Ἐναθυμιάσαν τὰ λόγια τους...

Ἀπὸ μιὰ τέτοια ὑπόθεσι πολὺ σπάνια λείπει ἡ γυναῖκα, τοῦ ἔλεγαν. Ὁ ἐκδιαστής ὑποστηρίζει τὴν τιμὴ τῆς γυναίκας, καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἀπαιτήσεις του εἶναι πολλές. Ὅσο πιὸ καλῆς σειρᾶς γυναῖκα εἶναι, τίς περισσότερες μάλιστα φορὲς εἶναι ἀπὸ πολὺ μεγαλύτερο σπῆτι, τόσο πιὸ τολμηρὸς γίνεται ὁ ἐκδιαστής. Ποιὰ ἄραγε νὰ ἦταν ἡ γυναῖκα ποὺ ὁ ἐργοδότης του ἐπλήρωσε μὲ τὴ ζωὴ του; Θὰ γινώριζε βέβαια κι' αὐτὴ τὰ ὅσα θὰ γινόντουσαν, ἀλλὰ θὰ ἄργησε νὰ φανῇ στὴ μέση. Θὰ καθυστέρησε μὲ τὴν δόμῃ! Ὅσο γιὰ τὸν ἐκδιαστή, αὐτὸς θὰ ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε προβλέψει πῶς θὰ μπορούσε τὸ ραντεβού νὰ τελειώσῃ καὶ μὲ σκότωμα, ἀφοῦ κρατοῦσε πάνω του φονικὸ μαχαίρι. Γιὰ τὸν Κίνλοχ δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούγε τὸν στεναγμὸ ποὺ φέρνει στὸν ἄνθρωπο τὸ ἀτσάλι ἅμα μπήγεται στὸ σῶμα. Πόσους τέτοιους στεναγμούς εἶχε ἀκούσει στὸ μέτωπο τοῦ πολέμου...

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ Κίνλοχ ἀνατρίχασε, κάτι θυμήθηκε. Ὁ δολοφόνος εἶχε πάρει κάθε προφύλαξι γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Δὲν μεταχειρίσθηκε περιστροφή, γιὰ νὰ μὴ βρεθῇ οὔτε ἡ σφαῖρα του στὸ σῶμα τοῦ σκοτωμένου. Δὲν ἄφησε λοιπὸν πίσω του τίποτε ποὺ νὰ μπορῇ νὰ τὸν παρουσιάσῃ ἔνοχο. Ἐνῶ αὐτός, ὁ Κίνλοχ, ποὺ δὲν εἶχε σκεφθῇ τέτοια πράγματα... Τότε μόνο θυμήθηκε ὁ Κίνλοχ κι' ἐφρίξε: Εἶχε ἀφήσει τὸ μπαστούνι του μέσα στὸ κατάραινο γραφεῖο. Μπορεῖ νὰ ἔπεσε, καὶ νὰ τὸ βρῇ κανὴν πάνω στὸν σκοτωμένο. Ἦσαν ἀκόμη ἐκεῖ καὶ τὰ ἀποτυπώματα ποὺ ἄφησαν τὰ χέρια του, τὰ δαμμένα μὲ τὸ αἷμα τοῦ πεθαμένου...

Ἦταν χαμένος. Θεέ μου!

ΙΑΤΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ *

IOANNINA

Κάποιο ξερὸ χαμῶχλαδο ἔσπασε κεῖ κοντὰ κι' ὁ Κίνλοχ τρώμαξε κι' ἀνατινάχθηκε. Ἐνα χέρι τὸν ἔπιανε ἀπὸ τὸν ὦμο.

— Ἐλα, πάμε. Δὲν θὰ σὲ δῇ κανένας.

— Ἐνύκτωσε κιόλας;

— Ναί. Ὅλοι στὸ χωριὸ κοιμοῦνται.

Τόση ὥρα καθισμένος εἶχε μουδιάσει χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ. Χέρια τώρα καὶ πόδια τὸν πονοῦσαν. Ὑπόφερε ἀκόμη κι' ἀπὸ τὸ κτύπημά του στὸ κεφάλι. Μὰ δὲν ἐνύσταζε. Ἦ συντρόφισσά του, ποὺ τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ μπράτσο, κάθε τόσο κι' ἔτρεμε. Φοβόταν στὸ σκοτάδι ἢ τὴν δάγκωνε καμμιὰ τύψι; Ὁ Κίνλοχ δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ.

Πολὺ σύντομα ἔφθασαν καὶ πέρασαν τὴν ἀρχαία πύλη τοῦ χωριοῦ. Τοῦ φάνηκε πῶς ἦταν μιὰ βαρεῖα πόρτα.

— Ὅσο μπορούμε πιὸ γρήγορα τώρα, εἶπε ἡ συντρόφισσά του. Περνάμε ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ, εἶναι κι' ἓνα σπῆτι δῶ κοντά.

Πολὺ περίεργο χωριὸ ἦταν αὐτὸ τὸ Μίνις! Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀρχαία πύλη τοῦ ὁ δρόμος μαλάκωνε, λὲς κι' ἦταν ὁ δρόμος κανενὸς πάρκου. Πέρασαν ἔπειτα ἀπὸ ἓνα λειβάδι ποὺ ὁ τυφλὸς τὸ ἐνοιῶθε στὰ πόδια του σὰν μιὰ περιποιημένη πρασιὰ σὲ κήπο. Μιὰ-δυὸ φορὲς ἡ συντρόφισσά του ἀντελήφθηκε ἀπὸ μακρυὰ, ἄνθρωπο μὲ φανάρι στὸ χέρι του. Τὸν τραβοῦσε τότε, καὶ κρυδόν-τουςαν γιὰ λίγο σὲ μιὰν ἄκρη.

Ἐφθασαν ἐπιτέλους στὸ σπῆτι τοῦ φίλου της. Ἐκλείσε τὴν ἐξώπορτα μ' ἓναν βαρὺ σύρτη, καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ σὲ μιὰ καρέκλα, κοντὰ στὴ φωτιά.

— Ἐ, πῶς τὰ πᾶς; τὸν ρώτησε.

— Νοιώθω τὸ αἷμα μου παγωμένο.

Σώπασαν γιὰ μιὰ στιγμή. Ὑστερα πάλι τὸν ρώτησε:

— Ἀλήθεια, δὲν ἔχεις καμμιὰ τύψι;

Περίεργο!... Πῶς αὐτὸς νὰ μὴν τὸ προσέξῃ τόσες ὥρες...

Ἦ φωνὴ ἐκείνη ἦταν φωνὴ πολὺ νεαρῆς γυναίκας. Ἐτόνιζε τόσο ὥρατα!

— Ἦ μόνη μου τύψι εἶνε ποὺ ἄφησα τὸν ἑαυτὸ μου νὰ γίνῃ παιχνίδι γιὰ τὸν ἓνα καὶ γιὰ τὸν ἄλλο... Ντρέπομαι τώρα τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μου.

Δὲν τοῦ εἶπε τίποτε ἄλλο τὴν ὥρα ἐκείνη. Τοῦ σκάλισε τὴ φωτιά κι' ἔφυγε.

Ὁ Κίνλοχ πρόσεξε μὴν ἦταν καὶ κανένας ἄλλος μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι, ἀλλὰ δὲν ἀκούσε τίποτε τὸ ὑποπτο. Κι' ὅσο ζεσταίνονταν ὅσο ἐνοιῶθε τὸ αἷμα του νὰ κυκλοφορῇ ἐλευθέρω στίς φλέβες του, τόσο μεγάλωνε ἡ περιέργειά του γιὰ τὸ ἄτομο καὶ μόνο τῆς ἀγνωστῆς συντρόφισσας. Δυὸ τώρα πράγματα τὸν ἐνδιέφεραν: Ποιὰ ἦταν; Πῶς ἦταν; Κι' ἐπρόσεχε, ἐπρόσεχε ὅσο μπορούσε.

Δὲν τοῦ μίλησε πολὺ ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Γιὰ τὸ δεῖπνο τους εἶχε φροντίσει ἀπὸ νωρὲς. Ἐφαγαν ὅμως χωρὶς νὰ ἀλλάξουν οὔτε μιὰ λέξι. Ἀλλὰ θὰ τὸν κύτταζε πολὺ προσεκτικὰ, γιατί μόλις ὁ Κίνλοχ ἔδειξε πῶς κουραζόταν, σηκώθηκε εὐθὺς καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν κάμαρά του.

— Ἐχομε καιρὸ πολὺ μπροστά μας γιὰ νὰ συζητήσουμε, τοῦ εἶπε ὅταν τὸν καληνύκτιζε. Ἀναπαύσου τώρα.

Ἦ ἀκόλουθη μέρα δὲν ἦταν ὅσο ὁ Κίνλοχ περίμενε, ἡσυχία. Ἦ γρη῏α ποὺ τοὺς εἶχε δώσει τὸ κλειδί, θ' ἀρχόταν νὰ καθαρῇ, νὰ πλύνῃ, νὰ σφουγγαρίσῃ, κι' ἔπρεπε ὁ Κίνλοχ νὰ κρυφθῇ κάπου. Ἀς ἔμενε ἐπιτέλους καὶ στὴν κάμαρά του. Ἦ κυρὰ Σπέντιγκ δὲν θὰ εἶχε καμμιὰ δουλειὰ ἐκεῖ μέσα, ἀφοῦ ἐξακολουθοῦσε νὰνε μιὰ ἀμεταχείριστη κάμαρα. Ἀλλὰ τὴ στιγμή ποὺ τὰ συζητοῦσαν αὐτὰ, κάποιος ἀνοίξε τὴν ἐξώπορτα τῆς ὑπηρεσίας. Εὐ-

θὺς ἡ συντροφισὰ τοῦ τὸν ἔσπρωξε καὶ τὸν ἔμπασε σὲ μιὰ ντουλάπα. Δίγο ἀκόμη καὶ θὰ τὸν ἔδλεπε ἡ κυρά-Σπέντιγκ.

Καλημέρα σας, δεσπ. κυρία. Ἦλθα λίγο πὺδ νωρίς, γιατί σὰν πρώτη μέρα πὺνε, θάχετε...

—Εὐχαριστῶ, κυρα-Σπέντιγκ, εὐχαριστῶ Φοθήθηκες μὴν κάψω τίς φριγανιές ἡ μὴν ξεχάσω τὸ γάλα στή φωτιά καὶ χυθῇ;

—Ὅχι, καλὸ μου κορίτσι... Μὰ σκέφθηκα πὺς θὰ φοδόσουν ἐλομόναχη ὅλη τὴν ὥρα... Μὰ περνᾷ καὶ μέρα χωρὶς ν' ἀκούσου-με γιὰ κάποιο ἐγκλημα;

Τὴν πήραν τὰ γέλια τὴν ἄγνωστη συντροφισσα, ἀλλὰ ὁ Κίνλοχ τὴν ἔνοιωθε πὺ στήριζε τὴν πλάτη τῆς στὸ φύλλο τῆς ντουλάπας, καὶ πὺ ἔτρεμε μπροστὰ τὴν κυρα Σπέντιγκ ὅπως δὲν θὰ ἔτρεμε ἴσως μπροστὰ σ' ἕναν ἐγκληματία. Μπορεῖ ὅμως καὶ νὰ φοδόταν μὴν ξεφύγη τῆς κυρα-Σπέντιγκ κανένας λόγος παραπάνω, πὺ θὰ τὴν ἐπρόδιδε σ' αὐτόν.

—Κι' ὅμως, κυρα-Σπέντιγκ. Βλέπεις δὲν φοθήθηκε τίποτε.

Ἡ φωνή τῆς τὴν ἐπρόδιδε, μὰ ἡ γρηᾷ πρόσεχε σ' ἄλλες λεπτομέρειες.

—Τὸ ξέρεις, κορίτσι... κυρία μου, θέλω νὰ πῶ, πὺς δὲν ἔχεις πιά τὰ κόνικινα μαγουλάκια πὺχες; Νόμισα χθὲς πὺς θάτιαν ἀπὸ τὴν κούραση τοῦ ταξειδιῶ, μὰ καὶ σήμερα βλέπω πὺς εἶσαι χλωμή, γιατί καλή...

Ὁ Κίνλοχ δὲν ἀκούσε ἄλλο... Τώρα μιλοῦσε ἡ συντροφισσα.

—Τι τρέχει, κυρα-Σπέντιγκ;

—Καλὲ ἐγὼ νόμισα πὺς ἦσαν μονάχη!

Ὁ Κίνλοχ στή ντουλάπα ἀναρωτιόταν τι νὰ εἶδε ἡ γρηᾷ.

—Γιατί τὸ λὲς αὐτό; Βλέπεις καὶ κανέναν ἄλλο;

—Καλὲ ἐγὼ βλέπω δυὸ σερβίτσια. Ἐχουν φάει δυὸ ἄνθρωποι

Ἀκολούθησε μιὰ στιγμιαία σιωπή, πὺ ἦταν καὶ γιὰ τοὺς δυὸ συντρόφους στιγμὴ φοβερῆς ἀγωνίας.

—ὦ, τί κουτὴ πὺ εἶμαι! Μὰ εἶπα κι' ἐγὼ... Μὲ συγχωρεῖς, κορίτσι μου, γέρασα καὶ ξεχνῶ. Ἐέχασα πὺς κάθησες καὶ χθὲς τὸ βράδυ στὸ τραπέζι.

—Ναί, καὺμένη. Κι' ἦμουν τόσο κουρασμένη... Τ' ἄφησα ἔτσι ὅπως ἦσαν, καὶ πῆγα ἀμέσως κι' ἐπλάγιασα.

Ἡ γρηᾷ τώρα σήκωνε τὰ πράγματα τοῦ τραπεζιοῦ. Ὁ Κίνλοχ περίμενε νὰ ξανακούσῃ τὴν ἐκπληξίτης, μὰ εὐτυχῶς ἡ γρηᾷ δὲν τὸν ἀντελήφθηκε. Ἄν ἐσήκωνε αὐτὸς τὰ πράγματα τοῦ τραπεζιοῦ, θὰ ἔνοιωθε μὲ τὰ δάκτυλά του πὺς τὸ ἕνα φλυτζάνι ἦταν ζεστὸ καὶ τὸ ἄλλο κρύο. Πὺς τὸ ἕνα ἦταν στεγνὸ καὶ τὸ ἄλλο ὄχι. Ἡ γρηᾷ φλυαροῦσε.

—Ὁ ἀέρας τῆς ἐξοχῆς θὰ σ' ὠφελήσῃ πάλι... ὅπως κι' ὅταν ἦσουν μικρόλα.

Κι' ἀφοῦ ἀναστέναξε βαθεία:

—Κανένας μας δὲν σὲ ξεχνᾷ, δεσποινίς Στέλλο. Κι' εἶδαμε

καὶ τὴ φωτογραφία σου στὴν ἐφημερίδα, τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου σου. Τί ὤμορφη νυφούλα! Ἐγὼ σὲ γνώρισα ἀπὸ τὸ γέλιο σου.

Ἡ ἄγνωστη συντροφισσα ἔσπρωχνε ὀλοένα τὸ φύλλο τῆς ντουλάπας, λὲς καὶ φοδόταν μὴν ἐξατμισθῇ ὁ Κίνλοχ πὺ ἦταν μέσα, ἀπὸ καμμιὰ χαραμάδα.

—Καὶ πὺ νὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα! Ἡ Πρέμπλε πήρε τὴν ἐφημερίδα μαζὶ τῆς στὴν ἐκκλησία. Ἐ, καὶ νὰ τοὺς ἔδλεπε ὅλους ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόλυσι, στὴν αὐλή! Χαλασμός κόσμου! Ποιὸς νὰ σὲ πρωτοκαμαρώσῃ... Ὁ Νοάκης πὺ ἄρπαξε τὴν ἐφημερίδα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Πρέμπλε, ἀναγκάσθηκε γιὰ νὰ μὴν τὸν ρίξουν κατὰ γῆς ἀπ' τίς σκουντιές, νὰ καθήσῃ ἀπάνω στὸ μνήμα τῆς μακαρίτισσας τῆς Γιούντεν. Ἐβαλε κι' ὁ γερο-Γιακουμῆς, ξαίρει γιὰ ποιὸν σοῦ λέω, ὁ Γιούις ποῦχει τὸ μπαξέ, ἔβαλε πὺ λὲς τὰ γυαλιά του, καὶ μόλις σ' εἶδε, ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἡθελε νὰ φιλήσῃ τὴν ἐφημερίδα... Ἀμα, λέει, ἦσαν μικρή, πῆγες κρυφὰ στὸ μπαξέ του νὰ τοῦ κλέψῃς κεράσια. Τοῦ τῶπαν κι' ἔτρεξε μὲ τὸ ραβδί στὸ χέρι. Ἀλλ' ὅταν σ' εἶδε ἀπάνω στὸ δένδρο, στάθηκε, μὰς εἶπε, σὰν ἄνθρωπος, κι' ἔπεσε καὶ τὸ ραβδί ἀπὸ τὸ χέρι του. Ποτὲ δὲν εἶχε ἰδῇ πὺ ὤμορφο ἀγγελοῦδι. Καὶ τότε σοῦδειξε ποιὸ δένδρο εἶχε τὰ καλὰ κεράσια, καὶ σοῦ εἶπε νὰ πηγαίνῃς τακτικά νὰ τοῦ τρώς ὅ,τι θὰ σ' ἄρесе.. Μίλησε κι' ὁ Μπόλε Ἀμες, τὸν ξαίρεις δὲ τὸν φαρμακερὸ ἄνθρωπο. Κι' ὅμως, γιὰ σέ-να εἶπε καλὰ λόγια. Ἀλλ' ὅταν ἄρχισε νὰ κατηγοροῦσαν τὸν ἄνδρα σου, ἡ Πρέμπλε μπῆκε ἀμέσως στὴ μέση καὶ τὸν ὑποχρέωσε νὰ σωπάσῃ, γιατί τοῦ εἶπε πὺς δὲν εἶστε τῆς σειρᾶς τῆς δικῆς μας, καὶ πὺς ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ πρέπει νὰ σεβώμαστε τοὺς ἀριστοκράτες... ὅλα ἔλεγε κι' ἄλλα πολλὰ ἡ κυρα-Σπέντιγκ, ἀλλὰ εἶδε πὺς ἡ κυρία τῆς κόντεψε νὰ λιποθυμήσῃ, κι' ἔβαλε τίς φωνές.

—ὦ, δυστυχία μου, κι' εἴμαστε μονάχες! Κυρία κόμησσα! Κυρία κόμησσα, μ' ἀκοῦτε;

—Ναί... ναί... Νερὸ... νερὸ ἀπέξω, ἀπὸ τὸ πηγάδι.

Χάθηκε ἀμέσως ἡ κυρα-Σπέντιγκ. Ἐτρεχε νὰ φέρῃ νερὸ στὴν κόμησσα, ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ κήπου. Ἄν πάθαινε τίποτε ἡ κόμησσα, τὴν κυρα-Σπέντιγκ θὰ κατηγοροῦσαν πὺς δὲν τὴν ἐπεριποιήθηκε.

Συγχρόνως ἀνοιξε ἡ ντουλάπα. Ἐνα χέρι, δάναυσο λιγάκι, ἔπιασε τὸν Κίνλοχ, τὸν ἔσυρε ἔξω καὶ τὸν πῆγε στὴν καμαρά του. Οὕτε μιὰ λέξι δὲν εἶπαν, ἀπὸ φόβο μὴν τοὺς ἀκούσῃ ἡ κυρα-Σπέντιγκ.

Κι' ὁ Κίνλοχ θαύμαζε τὴν πονηριά, θαύμαζε τὴν ψυχραιμία τῆς ἐκνοστήτης συντροφισσας. Πόσο ἐπιτυχημένα θὰ προσποιήθηκε τὴν λιποθυμισμένην. Εἶδε πὺς ἡ κυρα-Σπέντιγκ θὰ τὴν ἀποκάλυπτε στὸ τέλος ὀλοτασε καὶ δὲν ἐδίστασε οὕτε στιγμὴ... Πόσο φοδόταν! καὶ πολὺ δικαιολογημένα. Ὁ τυφλὸς ἀπόρησε πάλι μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Ἀρχισε νὰ πονᾷ τὴ συντροφισσὰ του!

Όταν ξανάσμιξαν τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ φαῖνε—ἡ γρηὰ εἶχε φύγει πρὶν ἀπὸ πολλή ὥρα—ὁ Κίνλοχ ἀψήφησε τὸν κίνδυνο κι' ἐρώτησε τὴ νέα:

—Σὲ λένε λοιπὸν Στέλλα;

—Ναί.

—Στέλλα! Ἡ λέξι αὐτὴ θὰ πῆ ἄστρο.

—Ναί.

—Ἀναρωτιόμουν πῶς θὰ ἦταν τὸ σωστὸ νὰ σὲ φωνάζω. Δὲν φαντάζεσαι τί ἀποκαρδιωτικὸ πού εἶναι νὰ ζῆς μ' ἕνα πρόσωπο—πῶς νὰ τὸ πῶ—μ' ἕνα πρόσωπο ἀνώνυμο καὶ ἀόρατο μαζί.

—Μπορεῖς τώρα νὰ μὲ λὲς Στέλλα.

Θὰ προτιμοῦσα ἕνα ἄλλο ὄνομα... Ἄστρο! Γιὰ ἕναν τυφλὸ ἡ λέξι αὐτὴ δὲν ἔχει πραγματικὴ ἔννοια...

Δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε τίποτε.

—Ἡ γρηὰ σ'εἶπε «Κυρία Κόμησσα».

—Μήπως ἔχει κι' αὐτὸ καμμιὰ σημασία; Ἕνα κομπλιμέντο πού ἔκαμε μιὰ γρηὰ ὑπηρέτρια, γιὰ νὰ μὲ κολακέψῃ.

—Ἄμα δὲν ξαίρω τὸ ἐπίθετό σου, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ μεταχειρίζομαι τὸ ὄνομα Στέλλα.

—Οἱ περιστάσεις σου δίνουν αὐτὸ τὸ δικαίωμα, τοῦ εἶπε κάπως ψυχρά.

—Μὰ δὲ μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχω τόση οἰκειότητα μαζί σου. Οὔτε μιὰ ἡμέρα δὲν ἐπεράσαμε ἀκόμη μαζί.

Δὲν ἔλαβε καμμιὰ ἀπάντησι.

—Δὲν θὰ μοῦ πῆς λοιπὸν τίποτε;

Εἶναι καλύτερα γιὰ σένα νὰ μὴν ξαίρης.

—Μιλᾷς σὰ νὰ θέλῃς νὰ μὲ φοβίσῃς.

...Τὴν ἄκουσε τότε πού σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Κι' ὅταν ἄκουσε καὶ τὸ κλείσιμο τῆς πόρτας, ἐκατάλαβε πόσο θυμωμένη ἦταν ἡ νέα μαζί του.

* *

Μὰ ὁ Κίνλοχ τῶς δάλει πείσμα. Δὲν τὴν ἐφώνηξε Στέλλα. Ἐπροτιμοῦσε νὰ τὴ λήῃ, μὲ ὕψος πάντα γελαστό, κυρία κόμησα. Τοῦ ἦταν πιὸ εὐκολο αὐτό, γιὰτὶ δὲν ἐπίστευε πῶς εἶχε νὰ κἀνὴ μὲ μιὰ ἀληθινὴ κόμησσα. Μ' ὅλο πού δὲν ἤξαιρε πόσο εἶχε ἀνακατευθῇ στὸ φανερό ἐκεῖνο ἔγκλημα, τὴ συμπονοῦσε πολὺ, ξεχνώντας τὴ δική του τραγικὴ θέσι. Ἄν ὥς τώρα ἤθελε νὰ μάθῃ ποιά πρόσωπα εἶχαν πάρει μέρος στὸ δῖμα, τὸ ἤθελε γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτὸ του. Ἄλλ' ἀπ' ἐδῶ καὶ μπρὸς ἔπρεπε νὰ μάθῃ γιὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ ὑπερασπίσῃ τὴ μικρὴ ἀγνωστὴ. Τὸ χέρι πού περιποιόταν τὸ τραῦμα τοῦ κεφαλιοῦ του, τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα, ἦταν γλυκό, κι' ὁ Κίνλοχ ἔκρινε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν αἰσθησι τῆς ἀφῆς. Ἐκείνη ὅμως ἦταν ἀμετάπειστη. Δὲν τὸ

ἐνοοῦσε νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ μάθῃ τίποτε. Κι' ὁ καιρὸς περνοῦσε.

Ἡ κυρία κόμησσα εἶχε δάλει γινῶσι κι' ἀπομάκραινε τὴν κυρὰ-Σπέντιγκ ἀπὸ τὴν κάμαρα ὅπου κρυβόταν ὁ τυφλὸς ξένος τῆς. Ἀλλὰ ἕνα πρωί, ἡ κυρὰ-Σπέντιγκ ἤθελε νὰ σκουπίσῃ ἐπιτέλους καὶ τὰ περάσματα τοῦ σπιτιοῦ, ἀλλοιώτικα δὲν ἔφευγε. Δὲν ἦταν μόνο φλύαρη, ἦταν πεισματάρη, κουτοπονήρη, κουτσομπολό, εἶχε τελοσπάντων ὅλα τὰ ἐλαττώματα μιᾶς χωριάτισσας γρηᾶς. Κι' ὅταν ἐφθασε μὲ τὴ σκούπα τῆς ἀπέξω ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ Κίνλοχ, ἡ γλῶσσα τῆς ἔλεγε:

—Δεσποινὶς Στέλλα, κύτταξε, (ὁ Κίνλοχ τὴν ἄκουγε νὰ ξεδιπλώνῃ κάποιο χαρτί). Ὁ μπακάλης, ὁ χασάπης, ὅλοι αὐτοὶ σὲ κλέβουν ἀλύπητα. Εἶναι δυνατόν νὰ ἔχῃς φάει τόσα πολλὰ πράγματα.

Ὁ Κίνλοχ, γιὰ ν' ἀκούῃ καλύτερα, κόλλησε τ' αὐτί του στὴν κλειδαρότρυπα.

—Μ' ἀρέσει νά... Δὲν μ' ἀρέσει νὰ θέλω ἑξαφνα κἀτι καὶ νὰ μοῦ λείπῃ.

—Τὸ πιστεύω κι' ἐγώ, δεσποινὶς Στέλλα, πῶς θ' ἀνοιξε ἡ ὄρεξι σου ἐδῶ ἔξω. Μὰ πού τὸ βάζεις ὅλο αὐτὸ τὸ φαί!.. Δὲν σὲ βλέπω νὰ παχαίνῃς. Οἱ κοπέλλες στὴν ἡλικία σου πρέπει νάναί παχειές...

—Ὅπως εἶμαι τώρα, δὲν σ' ἀρέσω;

Ἡ γρηὰ παρεξήγησε τὸ ψεύτικο γέλιο πού συνώδεψε τὴν ἐρώτησι τῆς νέας.

—ὦ! Μὴν ἀνησυχῆσῃς μὲ ὅσα σου εἶπα κυρία κόμησσα. Οἱ χωριανοὶ μας σὲ βρίσκουν πιὸ ὡμορφὴ παρὰ ποτέ. Ὁ Γιακουμῆς ὁ Γουῆς ἔλεγε χθὲς τοῦ Γιοῦντεν πῶς εἶσαι πιὸ ὡραία κι' ἀπὸ τὴ Βασίλισσα τοῦ Σαβῶ, πούνε ζωγραφισμένη στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Μροῦκου... Ἀλλὰ δὲν θέλῃς νά...

Δὲν ἄκουσε ἄλλα ὁ Κίνλοχ. Μόνο τὴ συντρόφισσά του ἄκουσε, πού δίαζε τὴ γρηὰ νὰ προχωρήσῃ καὶ πιὸ πέρα ἀπὸ ἐκεῖ. Μονάχος πάλι, ξαναρχόταν στοὺς συλλογισμοὺς του. Ἀλλὰ τώρα τὸν ἀπασχολοῦσε ἀποκλειστικὰ τὸ πρόσωπο τῆς νεαρῆς τοῦ συντρόφισσας. Κι' ἀλήθεια, ὡς τότε ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὸ πρόσωπο τῆς κυρίας κόμησσας. Ὁ τυφλὸς κρίνει μόνο ἀπὸ τὴ φωνή. Τὸν ξεγέλασε ὅμως ὁ θαυὸς καὶ σταθερὸς τόνος τῆς οἰκοδόμοισσας του καὶ τὴ φανταζόταν μεγάλῃ. Θυμήθηκε πάλι τὰ λόγια πού ἄκουγε ἀπὸ τὴν παρέα του στὸ Λονδίνο: Σπάνια γίνεται ἔγκλημα χωρὶς νὰ εἶναι καὶ γυναῖκα στὴ μέση. Κι' αὐτὴ ἐδῶ θὰ ἦταν πολὺ ὡμορφῇ, ἂν κρίνῃ κανένας ἀπὸ τὴν ἐντύπωσι πού ἔκανε στοὺς χωριανούς. Ὁ Γιακουμῆς ὁ Γουῆς τὴν ἔβρισκε πιὸ ὡραία κι' ἀπὸ τὴ βασίλισσα τοῦ Σαβῶ! Ἔτσι ὁ Κίνλοχ θυμήθηκε καὶ τὴν ἱστορία πού εἶχε μάθει στὸ σχολεῖο, θυμήθηκε τίς γυναῖκες πού μὲ τὴν ὡμορφιά τους παράσταν τοὺς ἀνδρες σὲ πολέμους καὶ σὲ καταστροφές: Τὴν Ἑλένη ἀπὸ τὴ Σπάρτη, τὴν Κλεοπάτρα ἀπὸ τὴν

Αίγυπτο τῇ Μαρία ἀπὸ τὴν πατρίδα του, τῇ Σκωτία.

Ἀσφαλῶς, τὸ δῶμα πού ἐγινε στὸ Ἥλιγκ θὰ ἐκρυβε πράγματα πού οὔτε κἀν μπορούσε νὰ τὰ σκεφθῇ ἀκόμη. Νὰ γιατί δὲν ἐπρεπε νὰ ξεχάσῃ ὅσα ὡς τώρα ἀντελήφθηκε, κι' ὅσα θὰ μάθαινε ἀκόμη μὲ τίς αἰσθήσεις του καὶ τὸ μυαλό του. Ἀρχισε δηλαδὴ νὰ γεννιέται μέσα του ἡ ὁρεξὶ νὰ γίνῃ ὁ ντετέκτιβ στὴν ὑπόθεσι πού τὸν ἐμπλεξε ὁ ἀγνωστος ἐκεῖνος ἐργοδότης.

Ὅστος οἱ μέρες περνοῦσαν καὶ τίποτε δὲν ἄλλαζε. Ἕνα πρωτὶ μόνο ἄκουσε τὴν κόμησσα νὰ τοῦ λέῃ σχεδὸν εἰρωνικά.

— Δὲν πιστεύω νὰ ἀντελήφθηκες καὶ σπουδαῖα πράγματα ὡς τώρα;

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού τὸν πείραζε, πού γινόταν κι' αὐτὴ ἐπιθετική, ἂν καὶ τὸ ὕψος τῆς εἶχε μέσα του καὶ κάτι σὰν νὰ τὸν μάλωνε.

— Ἀσήμαντα μόνο πράγματα, ὡμολόγησε ὁ Κίνλοχ μ' ὅλη του τὴν ἀθῶα καρδιά.

— Σὶν νὰ λέμε τίποτε, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνη.

— Τίποτε βέβαια, ἐκτός πὼς εἶσαι πολὺ πιὸ νέα, ἀπὸ ὅσο σὲ φανταζόμουν καὶ ἐξαιρετικὰ ὁμορφῇ.

— Κι' ὅμως δὲν ἦταν αὐτὸ πού προσπαθοῦσες νὰ μάθης.

Τοῦ γελοῦσε, κι' ὁ Κίνλοχ θύμωσε, νευρίασε πάλι.

— Γέλα. Λέγε β, τι θέλεις. Φθάνει πού κατάλαβες πὼς ὅσο κι' ἂν εἶσαι χαριτωμένη μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Σοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσης ἕνα ἄνδρα πού δὲν μπορεῖς νὰ τοῦ γυρίσης τὸ κεφάλι.

Θιρχόταν τώρα ἡ κυρα-Σπέντιγκ, κι' ὁ Κίνλοχ ἐπρεπε νὰ κλειστῇ στὴν κάμαρά του. Ἀλλὰ τὸ βράδυ, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, τὴν ὥρα πού καθόντουσαν μπροστὰ στὴ φωτιά, τῆς εἶπε.

— Μὲ τὰ ρούχα πού φορῶ θὰ σοῦ φαίνωμαι σὰν κανέναν ἀλήτη.

— Τί πειράζει; Ἄλλος ἀπὸ μένα δὲν σὲ βλέπει.

— Ναί, ἀλλὰ ἂν ποτὲ μὲ ἰδῇ κανένας, θὰ μᾶς προστεθῇ ἕνας νέος κίνδυνος.

— Νέος κίνδυνος;

— Φαντάσου το καὶ θὰ καταλάβῃς... Τί θὰ υποθέσουν ὅταν μάθουν πὼς κρύβεις στὸ σπῆτι σου μέσα ἕναν ἀλήτη;

— Μὰ δὲν θὰ σὲ ἰδῇ κανένας.

— Δὲν ξαίρεις τί μπορεῖ νὰ μᾶς συμβῇ καμμιά φορὰ. Οὔτε καὶ θὰ σοῦ εἶνε δύσκολο νὰ μ' ἀγοράσης μιὰ ἔτοιμη φορεσιά.

Λὲς καὶ τὴν ἔβλεπε πού τὸν ἐξέταζε καλὰ-καλὰ κι' ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Ἐβγαλε τότε καὶ τῆς ἔδωσε τὸ κολλαριστὸ πεντόλιρο τοῦ ἀτυχοῦ ἐργοδότη του.

— Θὰ ὑποχρεωθῇς νὰ πᾶς πολὺ μακριά; ρώτησε ὁ Κίνλοχ.

— Θὰ πάω αὔριο μὲ τὸ αὐτοκίνητο, ἀφοῦ φύγῃ ἡ κυρα-Σπέντιγκ.

Κι' ἀλήθεια, ἐπῆγε. Μὰ δὲν ἔφερε τίποτε. Ἦταν ἡ μέρα πού

τὰ μαγαζιά εἶχαν ἀργία κι' ἐκλείναν ὕστερα ἀπὸ τὸ μεσημέρι.

— Καλὰ, καὶ δὲν τὸ ἤξαιρες; ρώτησε ἀπότομα ὁ Κίνλοχ.

— Ὅχι. Παντοῦ τὰ μαγαζιά κλείνουν τὴν Τρίτη τ' ἀπόγευμα, τοῦ εἶπε, μὲ παιδιὰτικὴ ἀφέλεια.

Ὁ Κίνλοχ λυπήθηκε πού περνοῦσε καὶ τὴν ἄλλη μέρα μὲ τὰ λερωμένα ρούχα, μὰ καὶ χάρηκε, γιατί εἶχε ἀκόμη ἄλλο ἕνα στοιχεῖο γιὰ τὴ δουλειὰ τοῦ ντετέκτιβ, πού τὴν εἶχε πιὰ ἀναλάβει μὲ τὰ σωστά του. Ἐσημείωσε λοιπὸν στὸ μυαλό του πὼς στὴν πολιτεία πού ἦταν πιὸ κοντὰ στὸ χωριό τους, τὰ μαγαζιά ἐξαιρετικῶς ἐκλείναν τὴν Πέμπτη τ' ἀπόγευμα.

— Κι' αὔριο θὰ εἶναι ἡ μέρα τῆς λαϊκῆς ἀγορᾶς, εἶπε ὁ Κίνλοχ γιὰ νὰ μάθῃ καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη.

— Τί θὲς νὰ πῇς μ' αὐτό;

— Πὼς ἂν ἔχουν λαϊκὴ ἀγορά, θὰ ὁρεθῇς μέσα σὲ πολυκοσμία.

— ὦ! Σοῦ εἶπα πὼς αὔριο θὰ ἔχῃς τὰ ρούχα σου.

Ἄν τὸν ἔβλεπε ὅμως τὴν ἀκόλουθὴ μέρα, τὴν ὥρα πού ἀνοιξε τὸ δέμα του, θὰ τοῦ φερόταν ἀλλοιώτικα. Μονάχα στὴν κάμαρά του, τὸ πρῶτο πού ἔκαμε ἦταν νὰ ἐξετάσῃ μὲ τὰ δάκτυλά του τὴ φόδρα, ψηλά στὸ σακκάκι. Τὸ σχέδιό του εἶχε πετύχει. Στὸν γιανὰ ἀπὸ μέσα ἦταν ἡ γνωστὴ κορδέλα, πού ἔδειχνε μὲ κεντημένα γράμματα τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσι τοῦ μαγαζιοῦ! Μὲ τὴν κορδέλα αὐτὴ στὸ σακκάκι του, μὲ τὴν τοποθεσία πού ἤξαιρε τοῦ χωριοῦ καὶ μὲ τὰ ὀνόματα πού ἄκουσε ἀπὸ τὴν κυρα-Σπέντιγκ, εἶχε ἀπάνω του, παντοῦ ὅπου κι' ἂν ἐπῆγαινε, τὴν ταυτότητα τῆς ἀγνωστῆς γυναίκας.

Γεμάτος χαρὰ, φόρεσε τὴν καινούργια του φορεσιά καὶ βῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρα, χωρὶς νὰ φαντάζεται τὴν ἀλλαγὴ πού ἔφεραν στὸ ἐξωτερικὸ του τὰ ρούχα ἐκεῖνα. Ἦταν πάλι ὅπως καὶ τὸν παλῶ, καλὸν καιρό. Ὁ Κίνλοχ, τὸ λεβεντόπαιδο.

Μπαίνοντας ὅμως στὴν τραπεζαρία ἄκουσε μιὰ φωνὴ τρομαγμένη.

— Τί τρέχει; φώναξε κι' αὐτὸς μὲ κάποιο φόβο.

— Δὲν... δὲν σὲ γινώρισα! Μοῦ φάνηκε πὼς ἔβλεπα ἕναν ξένο.

Δὲν φανταζόμουν πὼς τὰ ρούχα ἀλλάζουν τὸν ἄνδρα τόσο πολὺ!

— Γιατί δὲν λὲς τὴν ἀλήθεια;.. Φοβήθηκες;

— Καθόλου!

— Νόμισες πὼς ἦλθε ἄξαφνα κανένας;

— Ὅχι, ὅχι σοῦ λέω! Ἐλα, κάθησε. Νὰ ἡ καρέκλα σου.

Τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι γιὰ νὰ τὸν οδηγήσῃ στὴν καρέκλα του, κι' ὁ Κίνλοχ τὴν ἔνοιωσε πού ἔτρεμε σὰν πουλὶ πού πιάσθηκε. Ἀσφαλῶς, τὸν εἶχε πάρει γιὰ ἀστυνομικό.

— Τί σοῦ συνέβηκε, λοιπόν; ρώτησε ἡ κόμησσα, ἅμα τὸν εἶδε πιὰ νὰ κάθεται.

— Σὰν τί μπορούσε νὰ μοῦ συμβῇ; ρώτησε μὲ τὴ σειρά του κι' αὐτὸς, πού δὲν τὴν κατάλαβε.

—'Εγινες ἄλλος ἄνθρωπος! Κι' αὐτὸ ἀκόμη τὸ πρόσωπό σου ἄλλαξε. Ὁμολόγησε πὼς εἶσαι χαρούμενος.

—Καὶ ποῖος δὲν χαίρεται ὅταν πετᾷ ἀπὸ πάνω του βρώμικα ρούχα;

—Τί κρίμα, νὰ μὴν τὸ σκεφθῶ μόνη μου τόσο καιρό! ψιθύρισε χωρὶς νὰ κρύβῃ τὴ ντροπὴ της.

Ἀλλὰ πόσο μακριὰ ἦταν ἡ κόμησσα ἀπὸ τὴν ἀλήθεια! Ποῦ νὰ φαντασθῇ ἡ καὶμένη πὼς ἡ χαρὰ τοῦ νέου καὶ ὠραίου συντρόφου της, ἦταν γιὰ ἓνα κορδελάκι ραμμένο στὴ φόδρα τοῦ ρούχου του!

* * *

Ἀλλὰ οἱ μέρες περνοῦσαν κι' ὁ χειμώνας δυνάμωνε, λὲς κι' ὁ κουτσο-Φλέβαρος τὸκανε ξεπίτηδες γιὰ τοὺς δυὸ κατατρεγμένους. Κι' αὐτὴ ἀκόμη ἡ κυρά-Σπέντιγκ ἔκανε συχνὰ ἀπουσίες.

—Καλέ, κοκόνια μου, μὲ συμπαθᾷς πού ἔλειψα πάλι—ἔλεγε ἡ παμπόνηρη γρηῃ—μὰ καὶ πὼς νὰ δῶ ἀπὸ τὸ σπίτι, μὲ τέτοιο χαλασμό κόσμου!...

Νὰ ἦταν ἄραγε καὶ γιὰ κείνους τοὺς δυὸ αἰτία ὁ καιρός;.. Ὁ χειμώνας, πού τοὺς ὑποχρέωνε νὰ κάθονται ὥρες μπροστὰ στὴ φωτιά καὶ πολὺ κοντὰ ἡ μιὰ μὲ τὸν ἄλλο;.. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς κάποιος δεσμός, ὁλοένα καὶ πιὸ ἐπικίνδυνος, ἄρχισε νὰ ἐνώνῃ τὸν Κίνλοχ μὲ τὴν ὁμορφὴ μικρούλα. Ὡς καὶ διβλία γιὰ τυφλοὺς τοῦ πήρε, γιὰ νὰ σκοτῶνῃ τὴν ὥρα του ὅσο ἐκείνη θάλειπε στὰ ψώνια, καὶ τὸν ἀνάγκαζε νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ τῆς λένῃ, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν εὐαίσθησία τους τὰ δάκτυλά του.

Κι' ὁ Κίνλοχ, ἥσυχος τώρα μὲ τὰ στοιχεῖα πού εἶχε γιὰ τὴν ταυτότητά της, καὶ μὲ τὴν ἰδέα πὼς κι' αὐτὴ ἓνα θῦμα ἦταν, δὲν τῆς εἶχε πιά καμμιά κακία.

Ἐνα βράδυ, τὴν ὥρα πού κτένιζε τὰ μαλλιά της στὸν καθρέφτη—δὲν αἰσθανόταν ντροπὴ ἡ κόμησσα μπροστὰ στὸν Κίνλοχ—τὸν ρώτησε τέλεια ἀπροσδόκητα:

—Δὲν σοῦ ἔδωσαν καμμιά σύνταξι;

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ καταλάβῃ, ἀκούοντας κάθε τόσο τὸ κτένι νὰ γλιστρᾷ, λὲς μέσα σὲ μετὰξι, ἂν ἡ Στέλλα εἶχε μακριὰ μαλλιά.

—Πὼς! Μοῦ ἔδωσαν, τῆς εἶπε γελώντας, ἀλλὰ εἶχα τὸ δικαίωμα καὶ προτίμησα νὰ τὴν πάρω ὅλη, μιὰ καὶ καλή. Δηλαδή ἐπὶ ἓνα ποσὸν «ἐφ' ἅπαξ».

—Καὶ τὸ σπατάλησες ὅλο. Γι' αὐτὸ γελᾷς, ἔ;

—Ὅχι. Γελῶ μὲ τὴν ἐρώτησί σου. Λὲς κι' εἶσαι καμμιά παληά, φρόνιμη νοικοκυρούλα μὲ μακριὰ μαλλιά...

Καὶ τότε ἡ κόμησσα ἀντελήφθηκε πὼς ὁ Κίνλοχ τὴν ἐπρόσεχε καὶ σὰν ἄνδρας.

—'Αλλ' ἀφοῦ ἐνδιαφέρεσαι, ἐξακολούθησε νὰ τῆς λένῃ, θὰ σοῦ τὸ πῶ... Δὲν ἐσπατάλησα τὰ λεπτὰ μου σὲ ἀκολασίες, πού μπορεῖ νὰ φαντάζεσαι. Ἐνας φίλος πού εἶχε πολλὲς μετοχές τῆς εταιρίας Κάλυνδας καὶ Σια, ἔφερνε τότε αὐτὴ τὸ τσάι ἀπὸ τὴς Ἰνδίες, μοῦ ὑπέδειξε νὰ πάρω κι' ἐγὼ ἀπ' αὐτὲς τὲς μετοχές, γιὰτὶ θὰ ὑψωνόταν ἡ ἀξία τους, πολὺ καὶ γρήγορα. Τοῦ ἔδωσα, λοιπόν, ὅλα τὰ λεπτὰ μου, κι' αὐτὸς γύρισε στ' ὄνομά μου πολλὲς ἀπὸ τὲς δικές του μετοχές. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦσαν φθηνές, τώρα δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὴ ἀξία.

Κι' ἀφοῦ τῆς ἐξωμολογήθηκε ἔτσι, ἀπώρησε καὶ θύμωσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Γιὰτὶ αὐτὸς νὰ τῆς ἐκμυστηρεύεται τὰ δικά του, κι' ἐκείνη νὰ τοῦ κρύβῃ ὅλα τῆς τὰ μυστικά;

Ἡ κόμησσα κατὰλαβε καὶ τὸν κτύπησε χαϊδευτικά στὸν ὦμο μιὰ-δυὸ φορές.

—Νὰ φέρω νὰ σοῦ διαβάσω κάτι, τοῦ εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο. Ἀπὸ ποῖον συγγραφέα θέλεις ν' ἀκούσης ἀπόψε;

—Φέρε ὅ,τι σ' ἀρέσει, τῆς ἀποκρίθηκε ξερά.

Τῇ συμπαθοῦσε τὴν ἄγνωστη, μὰ καὶ φοδῶταν ν' ἀφήσῃ τὸν ἑαυτὸ του νὰ κυριευθῇ ἀπ' αὐτήν. Ἡ ἰδέα πὼς θὰ μπορούσε καὶ νὰ τὸν ἐκμεταλλευθῇ γιὰ ὄφελος ἐκείνου τοῦ ἄλλου, τὸν ἀνατρίχιαζε.

—Προτίμησα νὰ διαβάσουμε γίγιο ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα, τοῦ εἶπε ξαναγυρίζοντας.

Τοῦ φάνηκε πολὺ περίεργο αὐτό. Ὡς τώρα, κάθε φορὰ πού τὴν ἐρωτοῦσε, τοῦ ἔλεγε πὼς δὲν τῆς ἀρέσει νὰ διαβάξῃ ἀπὸ ἐφημερίδα, πὼς οὔτε κι' ἀγόραζε ποτέ της. Κι' ἔμεινε κατὰπληκτος ὅταν τὴν ἄκουσε νὰ διαβάξῃ:

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟ ΗΛΙΓΚ

«Ἀκόμη νὰ μᾶς φανερώσῃ τοὺς κακοσούργους ἡ Ἀστυνομία. Φαίνεται πὼς ἐνήργησαν ἄνθρωποι μὲ πολλὴ πείρα, πού δὲν ἄφησαν κανένα ἴχνος γιὰ ὁδηγία τῶν «λαγωνικῶν μας».

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού ἄκουγε ὁ Κίνλοχ νὰ γίνεται λόγος ἀπὸ ἄλλους γιὰ τὸ ἐγκλημα ἐκεῖνο.

Σώπασαν γιὰ λίγο κι' ὕστερα τῇ ρώτησε:

—Γιὰτὶ μοῦ τὸ διάβασες;

—Δὲν σ' ἐνδιαφέρει;

—Μ' ἐνδιαφέρει, ἀλλὰ γιὰτὶ τόσον καιρὸ μοῦ ἔλεγες πὼς δὲν διαβάξεις ἐφημερίδες, οὔτε μαθαίνεις ἀπὸ κανέναν τίποτε;

—Γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχῇς.

—Ὡστε μάθαινες καὶ χειρότερα;

—Ναί. Μὰ τώρα βλέπω πὼς μπορούμε πιά νὰ χωρίσουμε.

Δὲν ξαναμίλησαν. Ἐπεσαν κι' οἱ δυὸ σὲ σκέψεις.

Τὴν ἄλλη μέρα δὲν ἔγινε λόγος γιὰ νὰ χωρίσουν. Οὔτε κι' ὁ καιρὸς ἐπέτρεπε νὰ φύγῃ ὁ Κίνλοχ, πού ἀπὸ τὸν δημόσιο δρόμο

και πέρα, θάπρεπε να μείνη μονάχος. "Όσο για την κόμησσα, μπορεί να περίμενε κι' οδηγίες από τον φίλο της.

Έκείνο το βράδυ, ή Στέλλα του έφερε να της διαβάση κι' αυτός με τη σειρά του από το δικό του βιβλίο, με τὰ συμβολικά κι' έξωγκωμένα γράμματα, που εκείνη δεν θα μπορούσε ποτέ της να τὰ μάθη.

— Διάδασέ μου αυτό, του είπε σε τόνο φιλικά επιτακτικό.

Αλλά για να του δείξη τη σελίδα, έπιασε το χέρι του, κι' έσκυψε τόσο πολύ κοντά του που ο Κίνλοχ την ένοιωσε σά να τον χαίδευε στο μάγουλο με τη ζεστή αναπνοή της..

Μά ο Κίνλοχ δεν παραστρατούσε εύκολα. Τήν πονούσε, δεν τ'όκρυβε, αλλά δεν του έβγαζες κι' από τον νου πώς ή άγνωστη γυναίκα προσπαθούσε με χαριτωμένα τεχνάσματα να άξαγοράση τη σιωπή του. Μπορεί κι' ο φίλος της να τη δασκάλεψε έτσι. "Όσο το συλλογιζόταν αυτό, τόσο τούρχόταν να τη βρίσκη.

"Υστερα από ήμέρες της είπε.

— Γιατί δεν μου διαδάζεις από την έφημερίδα;

— Δεν έχω, του αποκρίθηκε. Δεν φέρνουν έφημερίδες σ' αυτό το χωριό, και για ν' αγοράσω, πρέπει να πάω... νά, πολύ μακριά. Για χατήρι σου όμως θα πάω αύριο, ό,τι καιρός κι' αν είναι.

Εκράτησε το λόγο της, και την άλλη μέρα έφυγε για να πάη να φέρη τις έφημερίδες. Αργούσε όμως να ξαναγυρίση κι' ο Κίνλοχ άνησυχούσε. Τήν ένοιωσε στο τέλος που έρχόταν κι' έπηγε να της άνοιξη. Είχε μάθει τὰ χωρίσματα του σπιτιού, κι' έκυκλοφορούσε μέσα κεί, σά ναχε το φώς του.

— Λοιπόν;

— Δεν γράφουν τίποτε για μάς.

Από το ύφος της έκατάλαβε πώς του έλεγε ψέματα.

— Και δεν χαίρεσαι γι' αυτό;

Επερίμενε πώς θα του έλεγε καμμιά από τις συνηθισμένες της άπαντήσεις, άλλ' εκείνη, με ύφος φοδισμένο άκόμη, τον ρώτησε:

— Είσαι καλά, πολύ καλά βέβαιος πώς δεν σε ύποπτεύονται;

— Είμαι... Γιατί;

— Πιστεύεις πώς δεν ύπάρχει αίτία ή άφορμή για να σε σκεφθή κανένας, και σιγά-σιγά να βάλη ό νους του πώς μπορεί και σ' να σχετίζεσαι με όσα έγιναν;

— Αφορμή τέτοια θάδινε μόνο το μπαστούνι μου, που έμεινε κεί-μέσα.

— Χμ... Και βρίσκειται τόσο εύκολα ο κύριος ένός μπαστουνού!

— Ναι, μά όχι και του δικού μου... Έγώ, άπάνω στο μπαστούνι μου δεν γράφω ποτέ το όνομά μου, όπως πολλοί έχουν τη συνήθεια να τ'ό κάνουν.

— Και λές ο άστυφύλακας, που σ' έπιασε για άλήτη το βράδυ εκείνο, να μή σ' άναγνωρίζη πιά;

— Μπορεί... Αλλά πού θα με ξαναϊδθ πιά αυτός;

— Θυμάται όμως πώς είσαι τυφλός...

— Μπ... Ούτε κι' αυτός δεν με κατάλαβε. Με κρατούσε σφιγτά για να μήν του φύγω, σχεδόν μ' έσερνε, χωρίς να ξέρη πώς ώδηγούσε έναν τυφλό. Έγώ πάλι, για να τον εκδικηθώ για όσα μου έκαμε, δεν του τ'ό έλεγα. Αλλ' όταν θα φθάναμε μπροστά στον διευθυντή του, τότε θα τον ρεζίλευα, με το άνδραγάθημα που είχε κάνει κατορθώνοντας να πιάση έναν τυφλό!

— Θα είναι όμως και κανένας που να σ' έχασε και που θέλει τώρα να μάθη που βρίσκεσαι.

Κι' ο Κίνλοχ, για να μή δακρύση, χαμογέλασε.

— Δεν ύπάρχει άνθρωπος που να ενδιαφέρεται για μένα... Κανένας! Μπορεί να με σκέπτονται οι σύντροφοι της παρέας μου στο Λονδίνο, αυτοί που μου έβγαλαν το εισιτήριο ως το "Ηλιγκ" και που τώρα είναι βέβαιοι πώς καταχράσθηκα τὰ λεφτά τους. Δεν έχουν καλή ιδέα για το ανθρώπινο γένος οι σύντροφοί μου. Αλλά με την εξαφάνισί μου θα βάζη κι' άλλα ό νους τους, και σε τέτοιες περιστάσεις αυτοί δουδαίνονται και δεν μιλάνε... Μά κάτι μου κρύβεις έσύ... Έλα, πές μου... Διάδασες τίποτε στην έφημερίδα;

— Όχι... Μά... γράφουν κάτι για... σένα.

— Για μένα;

— Νά... "Ακουσε:

«Όποιος γνωρίζει κάτι για τον Αλέξανδρο Κίνλοχ, παρακαλείται να πληροφόρηση τους κ.κ. Σέλγουϊν και Σμιθ, μέγαρο Ντέβον, στοά Τσάνσερ, άπ' όπου και θα πληρωθθ. Στις 15 Ιανουαρίου, Δευτέρα βράδυ, ο Κίνλοχ ήταν στο "Ηλιγκ».

Στεκόταν κατάπληκτος, χωρίς να μιλάη.

— Κάποιος που ενδιαφέρεται για σένα, του είπε ή μικρή άγνωστη, κυττάζοντάς τον μ' όρθάνοικτα και φοδισμένα μάτια.

— Πολύ παράξενο μου φαίνεται αυτό... Από άνθρωπο της παρέας μου δεν μπορεί νάναι...

— Μήπως ή άστυνομία; είπε εκείνη και σταμάτησε από τον φόβο της.

— Πιθανόν!... Ξαναδιάδασέ μου το.

Κι' ο Κίνλοχ τώρα συλλογιζόταν. Δεν τον προσκαλούσαν ν' άπάντηση ή να πάη εκεί ο ίδιος. Γιατί άραγε; Ήξαιραν λοιπόν πώς αυτό του είναι αδύνατο; Και μιá άλλη λεπτομέρεια άκόμη τον έδαζε σε μεγάλη σκέψη: Έτσι, γινόταν γνωστό σε όλους πώς αυτός βρισκόταν στο "Ηλιγκ" το βράδυ εκείνο. Μπορεί να ήταν μιá παγίδα που του έστηνε ή άστυνομία, αλλά κι' αν δεν ήταν, τώρα δεν θα μπήκε κι' αυτή σε περιέργεια;...

— Φοδούμαι πώς βρήκαν τὰ ίχνη μου, ήταν το τελευταίο του συμπεράσμα.

— Το καλύτερο λοιπόν που μπορούμε να κάνουμε είναι να μέ-

νουμε κρυμμένοι ἐδῶ-μέσα, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ συντρόφισσα. "Αν ἀλλάξουμε καταφύγιο, θὰ μᾶς πιάσουν.

—Ναί. Κι' ἐγὼ αὐτὸ λέω.

Καὶ ἐξακολούθησαν τὰ συνηθισμένα τους.

Ἀλλὰ ἕνα ἀπόγευμα, τὴν ὥρα ποὺ ἔλειπε ἡ ἄγνωστη μικρή, ὁ Κίνλοχ ἄκουσε ὑποπτα τριξίματα μέσα στὸ σπίτι. Τὸ ἀπόδωσε στὸν δυνατὸ ἄνεμο ποὺ φυσοῦσε ἐκεῖνη τὴ στιγμή, καὶ μόνο ἕνα κακὸ προαίσθημα τοῦ ἔμενε. Γι' αὐτό, μόλις ἄκουσε νὰ ἔρχεται ἡ συντρόφισσα, ἔτρεξε νὰ τὴ ρωτήσῃ γιὰ νεώτερα.

Δὲν τοῦ ἀπάντησε. Τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἔβαλε νὰ καθίσῃ μπροστὰ στὸ τραπέζι, ἀναψε τὸ φῶς, κάθησε κι' αὐτὴ δίπλα του, ἀνοίξε ἀργά-ἀργά τὴν ἐφημερίδα, καὶ τὸν προειδοποίησε.

—Τὰ νέα δὲν εἶναι καλὰ.

Τὸ περίμενε. Τὴν ἐνοιωσε ποὺ ἔτρεμε σύγκορμη ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

—Διάβαζε ἀργά, τῆς ἀποκρίθηκε.

Καὶ τοῦ διάβασε.

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟ ΗΛΙΓΚ

«Ἕνα μεγάλο κατόρθωμα τῆς ἐφημερίδας μας.

Ὁ ἀστυνομικὸς συνεργάτης μας βρῆκε τὰ ἔχνη τῶν δολοφόνων. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ φέρουμε μὲ τὴ διασύνη μας δυσκολίες στὸ ἔργον τοῦ ἀνακριτοῦ, ἀλλὰ θεβαιώνουμε τοὺς ἀναγνώστες μας πὼς πολὺ σύντομα θὰ μπορούμε νὰ γράφουμε περισσότερα. Καὶ θὰ εἶναι δικαιολογημένη ἡ περιέργειά τους ὅταν θὰ μάθουν ποιά γυναῖκα καὶ ποῖος ἄνδρας ἔχουν ἀνακατευθῇ μὲ τὸ στυγερὸ αὐτὸ κακούργημα».

Ἐσώπασαν. Ἡ ἐφημερίδα τὰ ἔγραφε πιά γιὰ δέδαια, κι' ἔκανε λόγο γιὰ ἕναν ἄνδρα καὶ μιὰ γυναῖκα. Τόσο σωστὰ δὲν τὸ περίμεναν. Ἡ νεαρή του συντρόφισσα σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ πηγαίνονέρεχεται νευρικὰ μέσα στὸ δωμάτιο. Ταραχμένος ὁ Κίνλοχ, δὲν μπορούσε νὰ συγκεντρώσῃ τὸ μυαλό του. Μπορεῖ νὰ μὴν ἦσαν γι' αὐτὸν ὅσα ἔγραφε ἡ ἐφημερίδα, ἦσαν ὅμως γιὰ τὴ Στέλλα. Στὴν ὑπόθεσί τους δὲν ὑπῆρχε γυναῖκα ἄλλη ἀπ' αὐτήν. Ἦθελε, τὸ εὐχόταν μ' ὅλη του τὴν καρδιά, νὰ βρῇ τρόπο νὰ τὴν σώσῃ. Οἱ ἄνδρες, συλλογιζόταν, εἶναι ὅπως αὐτοὶ μόνοι τους γίνονται, μὰ εἰ γυναῖκες εἶναι ὅ,τι τις κάνουν εἰ ἄνδρες. Κι' ἐσφιγγε τίς γροθιές του ὅσο σκεπτόταν ἐκεῖνον ἢ ἐκεῖνους ποὺ εἶχαν σχετισθῇ μὲ τὴ Στέλλα. Διέκρινε πρῶτος τὴ σιωπή.

—Ποιὰς ἡμερομηνίας ἐφημερίδα εἶναι;

—Σημερινή!.. Κι' ἔχουν τόσο ἡσυχία πιά... μαζὶ σου!

Μόνο πὼς δὲν ἔκλαιγε ὁ Κίνλοχ. Ποτὲ δὲν λυπήθηκε τόσο τὰ μάτια ποὺ ἔχασε στὸν πόλεμο, ὅσο τὴ στιγμή ἐκεῖνη.

—Λὲς νὰ μπορούμε ἀκόμη νὰ κάνουμε κάτι γιὰ νὰ σωθοῦμε;

ρῶτησε ἡ φτωχὴ συντρόφισσα.

Γι' αὐτὸ σκέπτομαι, τῆς ἀποκρίθηκε.

Μὰ τὸ γυμνασμένο αὐτί του κάτι ἄκουγε. Κάποιοι θρискόταν μέσα στὸ σπίτι. Τὰ τριξίματα ποὺ ἄκουσε πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα, δὲν ἦσαν ἀπὸ τὸν ἄνεμο. Ὁ ἀστυνομικὸς ποὺ θὰ τοὺς ἔπιανε, ἄφησε δέδαια νὰ γυρίσῃ πρῶτα ἡ γυναῖκα, γιὰ νὰ τοὺς συλλάβῃ καὶ τοὺς δυὸ μαζὶ. Ἐγνεψε τότε τῆς Στέλλας νὰ τὸν πλησιάσῃ καὶ τῆς ἐφιθύρισε:

"Ακου!.. Νὰ ἡ ἀπάντησι στὴν ἐρώτησί σου...

"Ἀκουσε ἡ Στέλλα, κι' εὐθὺς τὸν ἄρπαξε καὶ τὸν ἔκρυψε στὸ κούφωμα τοῦ παραθύρου, πίσω ἀπὸ τίς βαρεῖες κουρτίνες. Ὅχι, οὔτε στιγμή δὲν ἔβαλε μὲ τὸ νοῦ της νὰ δραπετεύσῃ μονάχη. Ὁ Κίνλοχ, μ' ὅλο ποὺ τὸν σκέπαζαν βαρεῖες κουρτίνες, τὴν ἄκουσε ποὺ στάθηκε στὴ μέση τῆς κάμαρας. Ἀκουγε τὴ συχνὴ ἀνάσα της καὶ τὴ φανταζόταν μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στήθος.

Θὰ πέρασαν κάμποσα δευτερόλεπτα. Ἐπειτα ὁ Κίνλοχ ἄκουσε τὴ Στέλλα νὰ βγάξῃ μιὰ κραυγὴ ἀπὸ ἐκπλήξι, κι' ὕστερα ἄκουσε τὴ γνωστὴ φωνὴ τῆς κυρὰ Σπέντιγκ.

"ὦ! Μοῦ τὸν κρύβεις, λοιπόν, ἔ;

—Πὼς ἐτόλμησες νὰ παρουσιασθῇς ἔτσι; φώναξε ἡ Στέλλα.

—Ἦλθα κρυφὰ καὶ τὸν εἶδα... Ἐλείπεις κι' ἦταν μόνος του, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν μὲ ἀντελήφθηκε. Τὸν εἶδα καλὰ. Καθόταν κοντὰ στὴ φωτιὰ καὶ μισοκοιμόταν. Δὲν εἶναι ὁ ἄνδρας σου, δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ φωτογραφίστηκε μαζὶ σου καὶ ποὺ προσέξαμε τὴ φωτογραφία του στὴν ἐφημερίδα...

Μιλοῦσε κι' ἐφανέρωνε ὅλη τὴν περιφρόνησί της ἡ φαρμακερὴ γρηά.

—Καλὰ τὸ κατάλαβα ἐγὼ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα... Ἐδγαινες καὶ φώνιζες κρυφὰ.

—Ὡστε μὲ παρακολουθοῦσες σὲ ὅλα;

—Ναί! Μὰ ὅχι μὲ κακὸ σκοπό. Ὁ φόβος μου πὼς μπορούσε νὰ σοῦ-συμβῇ κάτι μ' ἐσπρωχνε πότε-πότε νὰ ἔρχωμαι κρυφὰ καὶ ν' ἀφωγκράζωμαι. Κι' εἶδα πὼς δὲν μένεις ἐδῶ μονάχη.

—Ναί, ἀλλὰ κάνεις μεγάλο λάθος, καλὴ μου γερόντισσα. Δὲν εἶναι φίλος μου αὐτός, ὅπως τὸν φαντάζεσαι.

—Δὲν εἶναι φίλος σου, εἶπες; Κτενίζεσαι λοιπόν καὶ γυμνώνεσαι μπροστὰ σὲ ξένους; Γιατὶ τότε τὸν κρύβεις;

Ὁ Κίνλοχ ἀποροῦσε μὲ τὴν παθητικὴ στάσι τῆς Στέλλας.

—Εἶναι ἐρωμένος σου, ἔλεγε πάλι ἡ γρηά.

—Ναί, εἶναι! Τὸν ἔχω ἐρωμένο! Γιὰ ποῖον ἄλλο λόγο θὰ τὸν ἔφερνα ἐδῶ;

—Κακό, πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ κάνεις.

—Κανέναν δὲν κυβερνᾷ τὴν καρδιά του.

—Ἄ, Στέλλα! Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν φέρῃς ἐδῶ. Εἴχαμε καλὴ γνώμη γιὰ σένα. Τώρα τὴ χάσαμε...

Ἡ φωνὴ τῆς γρηᾶς γινόταν δλοένα πὶ παρακαλεστή,
— Ἀκουσέ με, κυρία κόμησσα. Εἶνε κακὸ αὐτό. Θά γίνη
σκάνδαλο, δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ τό... Μπορεῖ καὶ νὰ τό...

Ἡ γρηᾶ τώρα παρακαλοῦσε τὴν ἀμυαλὴ νέα.

— Διῶξε τον, κυρία κόμησσα. Νά.... Τώρα ποὺ ἐρχόμουν ἀ-
πάντησα ἕναν ξένο.

— Ἐναν ξένο;

— Ναί!... Κάποιον ποὺ δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ μέρη μας. Ἔτσι ποὺ
πήγαινε, φαινόταν πὼς δὲν ἤξερε ποῖον δρόμο νὰ πάρῃ. Αὐτὸς δ-
μῶς δὲν μ' εἶδε γιατί ἤμουν πολὺ μακριὰ του καὶ κρυβόμουν.
Νόμισα πὼς μπορεῖ νᾶνε ὁ ἄνδρας σου καὶ ἔτρ...

— Πὼς ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Ἦταν σκονεῖνὰ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ τὸν ξεχωρίσω καλὰ.
Μὰ μπορεῖ νὰ μ' εἶδε καὶ αὐτός, γιατί σὰν νὰ μοῦ φάνηκε πὼς
κρυβόταν καὶ ὅλας. Ἀπὸ τὰ μέρη μας δὲν εἶναι... Κυρία κόμησσα,
μόνο τὸ καλὸ σου θέλω. Διῶξε τὸν ἄλλο ποὺ ἔχεις ἐδῶ. Εἶδα
δὲν εἶδα τὸν ἄνδρα σου, σὺ διῶξε τὸν ἐρωμένο σου. Ἡ λὲς νὰ σοῦ
θέλω κακὸ;

Ἡ Στέλλα σκέφθηκε πρῶτα πολὺ καὶ ὕστερα τῆς εἶπε:

— Καλὰ! Θὰ τὸν δγάλω. Δὲν θὰ τὸν μεταῖδῃς ἄλλο. Ἀλλὰ
θὰ τὸ κρατήσῃς μυστικό. Τίποτε σὲ κανέναν δὲν θὰ πῆς. Καὶ νὰ
σ' ἐρωτήσουν, καὶ νὰ σὲ διάσουν, δὲν θὰ μιλήσῃς. Ναί, Μπέτσου;

— Ναί, κυρά μου. Ποτὲ δὲν θὰ σὲ μαρτυρήσω... Ἐαίρεις πόσο
σ' ἀγαπῶ. Πὲς πὼς τίποτα δὲν εἶδα καὶ τίποτα δὲν ἄκουσα.

Κι' ὅταν ἡ γρηᾶ ἔφυγε, ἡ Στέλλα πῆρε τὸν Κίνλοχ καὶ μὲ χί-
λιες προφυλάξεις βγῆκαν ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τοῦ σπιτιοῦ.

Περνώντας μέσα ἀπὸ χωράφια, χωρὶς νὰ ἔχουν φῶς μαζῇ
τούς, ὥστε ψυχὴ νὰ μὴν τοὺς πάρῃ εἰδησι, ἔφθασαν ὕστερα ἀπὸ
κάμποση ὥρα σ' ἕναν ἐγκαταλελειμμένον ἀνεμόμυλο. Ἐκεῖ μέσα
ἡ Στέλλα ἔβαλε τὸν Κίνλοχ νὰ καθήσῃ στὴν πὶ ἀπάνεμη μεριά.
Τὸν ἄφηνε τώρα δλομόναχο, ἀλλὰ σὲ λίγο θὰ ξαναγύριζε νὰ τὸν
πάρῃ. Θὰ ἔφευγαν τότε μὲ τὸ αὐτοκίνητο...

Εὐχαριστήθηκε ὅμως ὁ Κίνλοχ ποὺ θὰ ἔμεινε λιγάκι μονά-
χος. Τοῦ δινόταν καιρὸς νὰ συλλογιστῇ μέ ποῖο τρόπο θὰ ἔσωζε
τὴν κοπέλλα αὐτή. Ἡ καὶ μὲν ἡ Στέλλα!... Ὅσο ἐρχόντουσαν
ἐδῶ μὲ τὰ πόδια, ἔβαζε ὅλη τῆς τὴ δύναμη γιὰ νὰ τὸν δοῇ! Ἀ,
μὰ στὴν ἀνάγκη θάλεγε καὶ ψέματα γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ
κάθε κατηγορία, καὶ ἄς ἔμπαινε αὐτὸς στὴ φυλακή.

Ἀρχισε λοιπὸν νὰ ἐξετάζῃ πάλι ὅσα εἶχαν συμβῇ ἀπὸ
τὴν ἀρχή... Τὰ δυὸ κύρια πρόσωπα, ὁ φονηᾶς δηλαδὴ καὶ ὁ σκο-
τωμένος, εἶχαν πάρει ὅλα τοὺς τὰ μέτρα γιὰ νὰ μὴν ἀ-
κουσθοῦν, νὰ μὴν τοὺς ἰδῇ κανένας, νὰ μὴν ἀφήσουν πῆ-
σω τοὺς ἴχνη... Ἀλλὰ στὸ σπῖτι τοῦ ἐργοδότῃ του δὲν βρισκόταν
τὸ βράδυ ἐκεῖνο κανένας ἄλλος; Ποιὸς ἀνοίξε τὴν πόρτα στὸν φο-
νηᾶ; Κι' ὁ Κίνλοχ πίστεψε τότε πὼς θὰ ἦταν ἐκεῖ καὶ καμμιά

ὕπνῃ, δὲν γίνεται... Ὡ! Τὶ τρομάρα θὰ τῆς ἦλθε τὸ πρῶτ, δ-
ταν μὲ τὴ σκούπα στὸ χέρι θὰ πῆγε ν' ἀνοίξῃ τὰ παράθυρα τοῦ
γραφείου καὶ εἶδε τὸν σκοτωμένο!

Ἐμπήξε ἄραγε τίς φωνὲς καὶ μαζεῦθηκε κόσμος, ἢ σκέφθηκε
καὶ ἔτρεξε ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀστυνομία;....

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΝ ΑΤΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΩ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΓΚΟΝΤΕΦΡΥ ΤΣΑΝΣ

Τὴν ἐποχὴ τῆς δολοφονίας του, ὁ Πόνσονμπυ Παγκετ ἦταν
ἕνας ἀπὸ τοὺς δημοφιλέστερους δημοσιογράφους καὶ πολιτικούς
τῆς Ἀγγλίας. Ὑπῆρχαν, βέβαια, καὶ οἱ ἀντίζηλοι, ποὺ ἐκφρα-
ζόντουσαν γι' αὐτὸν δυσμενῶς, ἀλλὰ ἡ χαιρεκάκιὰ τοὺς εἶχε τίς
ρίζες τῆς σὲ κομματικὲς διαμάχες. Κανένας ἀπὸ τοὺς συναδέλ-
φους του στὴ δημοσιογραφία δὲν ἀνοίξε ποτὲ τὸ στόμα του νὰ πῇ
κακὸ γι' αὐτὸ τὸν ἄντρα. Ἐθαύμαζαν ὅλοι τὴ λαμπρὴ σταδιοδρο-
μία του καὶ ὅταν γινόταν λόγος γιὰ τὴ στάσι του στὸ κοινοδοῦ-
λιο, ἢ γιὰ κανένα δημοσίευσμά του, μόνο ἐπαίνους βρῖσκανε νὰ
ποῦνε. Καὶ πολλοὶ τοῦ ἀφιέρωναν δλόκληρα ἄρθρα, μὲ τὸ πρό-
σχημα πὼς ἔκαναν κριτικὴ γιὰ τίς ἀγορεύσεις του. Μὰ εἴτε στὴ
βουλὴ συζητοῦσε, εἴτε στίς ἐφημερίδες ἔγραφε, ὁ Πάγκετ εἶχε
τὴν ἐμφυτὴ ἱκανότητα νὰ ἠλεκτρίζῃ καὶ νὰ συναρπάξῃ τίς με-
γάλες μᾶζες τοῦ λαοῦ.

Τέτοιοι ἦταν ὁ Πόνσονμπυ Πάγκετ. Ἦξαιρε νὰ ἀναπτύσσει
ἕνα πολιτικὸ ἢ κοινωνικὸ ζήτημα, ποὺ τῶχαν ὅλοι στὸ νοῦ τους,
μὰ κανένας δὲν κατεῖχε καὶ τὴν τέχνη νὰ τὸ ἐκδηλώνῃ, νὰ τοῦ
δίῃ ζωὴ μὲ λόγια. Αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν ὑπῆρξε ποτὲ τοῦ ἥρωος σὲ
κανένα σκάνδαλο, ἀλλ' ἔβγαζε μὲ θάρρος στὴ δημοσιότητα τὰ
ξένα. Καὶ τὰ καυτηρίαζε μὲ τὸ δικό του τρόπο, ποὺ ἦταν ἕνα
πράγμα ἀπὸ τὰ δυὸ φυσικὰ χαρίσματα: τὴ διακριτικὴ τοῦ εὐ-
γένειας καὶ τὸ λεπτὸ χιούμορ του.

Γι' αὐτὸ εἶχε πάντα τίς γυναῖκες μὲ τὸ μέρος του. Τὴν ἐκλο-
γικὴ του ἐπιτυχία τὴ χρωστοῦσε κάθε φορὰ στοὺς ψήφους τῶν
γυναικῶν. Αὐτὸς ἦταν ὁ γνώριμός τους καὶ σ' αὐτὸν κατὰφευγαν
ὅλες. Κι' ἔτσι κανένας δὲ μποροῦσε νὰ μάθῃ ἀπὸ ποῦ ἐπαίρνε τίς
πληροφορίες του ὁ Πόνσονμπυ Πάγκετ. Ἐφάρευσ τὰ μυστικά του
στὰ νερά τοῦ γυναικόκοσμου καὶ ἤξαιρε τί ζωὴ ἔκαναν καὶ οἱ πὶ
μεγάλοι ἄνδρες τῆς Ἀγγλίας Μποροῦσε νὰ σοῦ πῇ τὰ ἰδιαιτέρα
καὶ γιὰ τὴν πὶ ὕψηλὴ προσωπικότητα.

Δὲν ξαίρω σὲ τί θὰ ἐξελισσόταν ὁ Πάγκετ μιὰ μέρα, ἀλλ'
ἄκουσα μικροὺς-μεγάλους νὰ καταριοῦνται τὸ δολοφόνου του καὶ

νά δημοσιογούν πώς χάσανε έναν κοινωνικό προστάτη τους.
 Έγώ, κείνο τόν καιρό, εργαζόμουν ακόμα στή «Μαρτυρία»,
 μιὰ καθημερινή, πρωινή εφημερίδα. Είχαμε πάντα καλή κυκλο-
 φορία, γιατί ο Πάγκετ έδινε ταχτικά τὰ άρθρα του σ' έμας. Άλλα
 στίς 16 Ιανουαρίου ήταν περασμένο τὸ μεσημέρι, κι' όμως τὸ πει-
 στήριό μας έβγαζε ακόμα φύλλα.

Πρώτη απ' όλες, ἡ εφημερίδα μας δημοσίεψε με λεππομέ-
 ρειες πὼς στὸ Ἡλιγκ είχαν δολοφονήσει τὸν Πόνσονμπυ Πάγκετ!

Καὶ νὰ πῶς, έλαχε νὰ τὸ μάθουμε πρώτοι καὶ νὰ τὸ ξαίρουμε
 μόνο έμεῖς:

Ἦμουν ένας απ' πούς πιὸ ένθερμους θαυμαστὲς τοῦ Πάγκετ,
 ἀλλὰ κι' εκείνος μ' αγαποῦσε καὶ μ' ἐκτιμοῦσε πολύ. Τὴ θέσι-
 μου στήν εφημερίδα τὴν έχρωστοῦσα σ' αὐτόν. Συχνὰ με προσκα-
 λοῦσε καὶ τρώγαμε μαζί στὸ Ἡλιγκ, όπου είχε τὴν ὠραία
 ἐπαυλί του. Τίς περισσότερες φορές μούλεγε κι' ἐπαίρινα μαζί
 μου καὶ τὴν Εὐτυχία, μιὰ μικρὴ κι' ἐξυπνη συνεργάτισσά μου,
 πού με βοηθοῦσε σ' όλα, καὶ πού ο Πάγκετ τὴ συμπαθοῦσε
 πολύ γιὰ τὴν ἐξυπνάδα της. Ἡ βραδυὰ στοῦ Πάγκετ ήταν γιὰ
 μὰς μιὰ ἐορτή. Μὰς ἐξηγοῦσε τὰ άρθρα του, μὰς έδινε τὰ χει-
 ρόγραφα γιὰ τὸν Μάτεσον, τὸν διευθυντὴ μας, πολλές φορές τὰ
 ὑπαγόρευε κείνη τὴν ὥρα καὶ τὰ δακτυλογραφοῦσε με τὴ μηχανή
 τοῦ ἡ Εὐτυχία, καὶ μὰς διασκέδαζε με διάφορα ἀνέκδοτα τοῦ
 κύκλου του, πού μὰς ἦσαν ἀληθινὰ μαθήματα.

Έτσι ἔτυχε καὶ τὴ Δευτέρα τὸ μεσημέρι—τὴν ἡμέρα δη-
 λαδὴ πού τὸν σκότωσαν, 15 Ιανουαρίου—νὰ με προσκαλέση νὰ
 πάω τὸ βράδυ στὸ Ἡλιγκ. Ἐπρεσε νὰ με δῇ, γιατί εἶχε κατὶ
 ἐμπιστευτικὸ νὰ μοῦ ανακοινώσῃ. Καὶ ἐνῶ τοῦ ἐξηγοῦσα ἀπὸ τὸ
 τηλέφωνο τὸν λόγο πού μ' ἐμπόδιζε νὰ τὸν ευχαριστήσω ἐκείνη
 τὴ μέρα, ἄκουσα ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς συρμάτινης γραμμῆς
 μιὰ χοντρὴ βλαστήμια. Στάθηκα μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Ὁ Πάγ-
 κετ ποτὲ δὲν έβλαστημοῦσε. Ἀλλ' εὐθὺς πάλι ἄκουσα καὶ τὸ συ-
 νηθισμένο γέλιο του.

—Εἶσαι ὁ δεύτερος πού μοῦ ἀρνιέται σήμερα, εἶπε.

—Λυποῦμαι... Θὰ θέλατε νὰ σὰς στείλω τὴν Εὐτυχία;

Δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως, φάνηκε πὼς κατὶ συλλογιζό-
 ταν. Ὑστερα μοῦ εἶπε:

—Θᾶψα καλότερα σένα. Προσπάθησε νὰ τελειώσῃς τὴν ἐρ-
 γασία σου καὶ νὰ ἔλθῃς ὡς τίς έντεκα, ἀν' όμως δὲν τὰ καταφέ-
 ρῃς, θὰ περιμένω ἐξάπαντος τὴν Εὐτυχία.

—Θὰ σὰς στείλω, τοῦ εἶπα, τὴν Εὐτυχία, ἀλλὰ θὰ βρῇ νὰ φάῃ;

—Τί λές;

Τοῦ ἐπανελάβα τὸ ἀστεῖο μου.

—Ἀ! Ὅποιος θὰ μ' ἐκκολύνη δὲν θὰ τὸ μετανοιώσῃ.

Ἐφυγα απ' τὸ τηλέφωνο συλλογισμένος. Ἡ βλαστήμια του καὶ
 τὰ τελευταῖα του λόγια μ' ἔκαναν νὰ σκεφτῶ ἀλλοιώτικα. Ὁ

Πάγκετ ήταν ὁ μεγάλος κι' ὁ μόνος εὐεργέτης μου. Σ' αὐτὸν
 χρωστοῦσα πολλά περισσότερα παρὰ στὸ διευθυντὴ μου. Βέβαια,
 πηγαίνοντας στὸ σπίτι του ἐκείνη τὴ βραδεῖα δὲ θὰ τοῦ ξεπλήρωνα
 τὸ χρέος μου, ἀλλὰ θὰ τὸν εὐκόλυνα. Μὲ παρακάλεσε, ἔπρεπε νὰ
 τὸ κάμω, καὶ τὸ ἀποφάσισα. Μπορεῖ ν' ἄκουγα καμμιὰ κατσάδα
 απ' τὸ διευθυντὴ μου τὴν ἄλλη μέρα, μὰ αὐτὸ δὲ θὰ με πολυ-
 στενοχωροῦσε. Ἡ ἰδέα πὼς ἀντὶ γιὰ τὴν Εὐτυχία θὰ παρουσια-
 ζόμουν αἰφνικὰ στὸν Πάγκετ ἐγώ, μοῦ έδινε θάρρος.

Κατὰ τίς τέσσερις τὸ ἀπόγευμα, τὸ Λονδῖνο ἔρχισε νὰ σκε-
 πάζεται με μιὰ πυκνὴ δμίχλη. Δὲν εἶμαι προληπτικός, ἀλλ'
 οὔτε καὶ καμμιὰ ἀφορμὴ εἶχα ὥστε νὰ ἐκλάβω τὴν ἀπότομη
 ἀλλαξοκαιρία γιὰ κακὸ προμήνυμα. Ἀπεναντίας, ἐνοιωσα χαρὰ
 ὅταν ὁ διευθυντὴς μου μ' ἔστειλε κατὰ κείνη τὴν ὥρα νὰ πάω
 στοῦ Μὰν-Νάμπ.

Ὁ Φράνσις Μὰν-Νάμπ ήταν ὁ ἀστυνομικὸς συνεργάτης τῆς
 εφημερίδος μας. Δὲν τὸν εἶχαμε μόνο γι... νὰ μὰς γράφῃ. Ὁ
 Μὰν-Νάμπ ήταν, καὶ θεωρεῖται ακόμα, ένας απ' τοὺς πιὸ ἐπι-
 τήδειους ντετέκτιβ στὸν τόπο μας. Βαστούσαμε ψηλὰ τὴν κυκλο-
 φρία τοῦ φύλλου μας, με τίς ἐκτεταμένες καὶ ἀληθινὲς περιγρα-
 φές πού κάναμε γιὰ κάθε κακούργημα. Τὸ περιστατικὸ πού ἔ-
 καμε τὸ διευθυντὴ μας νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν Μὰν Νάμπ γιὰ μό-
 νιμο καὶ ἀποκλειστικὸ συντάκτη, ὀφείλεται σ' ἓνα νόστιμο πά-
 θημά μας. Θὰ σὰς τὸ διηγῇ. Ἦσαν οἱ πρώτες μέρες πού ὁ
 τύπος ὅλος ἐφρένιαζε με τὴ μυστηριώδη ὑπόθεσι τοῦ Ἀκτον
 Γκρέϋ, τὴν ἐξυπνη ἐκείνη ἀπάτη πού ἐκλόνισε τίς Τράπεζες
 τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Μὰν-Νάμπ μὰς ἔστειλε τότε γιὰ δημοσίευσί,
 μιὰ του θεωρία, ἓνα κάποιο προγνωστικὸ ὅπως λέμε. Ἀλλ' ἦταν
 ἀπίθανο πολὺ καὶ τόσο παράτολμο, πού ὁ διευθυντὴς μας τῶσκιε
 εὐθὺς μόλις τὸ διάβασε. Καὶ δὲν ἐμπιστεύθηκε νὰ πετάξῃ τὰ
 κομματιασμένα χαρτιά στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων παρὰ τὰ ἔκα-
 ψε στὴ φωτιὰ ἓνα ἓνα, με τὸ ἴδιο του τὸ χέρι. Ἀλλὰ τί συνέβηκε
 ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό; Ἦλθαν τὰ γεγονότα κι' ἐδικαίωσαν τὸν
 Μὰν Νάμπ σ' ὅλη τὴ γραμμὴ. Ὁ διευθυντὴς μας κόντευε νὰ
 πάθῃ απ' τὸ κακὸ του. Τὸ φουσοῦσε καὶ δὲν κρύωνε. Εἶχε χάσει
 μιὰ σπάνια περίστασι, πού θᾶδειχνε τὴν ἐκτακτὴ ἐνημερότητα
 τῆς εφημερίδος μας. Κι' ἀπὸ τότε ἀνάθεσε στὸν Μὰν-Νάμπ τὴ
 σύνταξι ὅλης τῆς σχετικῆς ὕλης.

Στὸ σπίτι τοῦ ντετέκτιβ αὐτοῦ μ' ἔστειλε ὁ διευθυντὴς τὸ
 ἀπόγευμα ἐκεῖνο, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω στὸ γράψιμο. Κι' ἐπῆγα.
 Δὲν εἶχε πολλές κουβέντες, μὰ τὰ λίγα του λόγια σὲ συνάρπα-
 ζαν. Ἐξέταζε καὶ τὰ παραμικρὰ πράγματα κατὰ βάθος. Οἱ δ-
 μιλίες του ἦσαν μεστὲς ἀπὸ ἐννοια. Μ' ἐμάγευε ἡ συντροφιά του,
 κι' ἔμεινα ἐκεῖ ὡς τὸ βράδυ.

Τὸν ἄφησα κατὰ τίς ἐννιάμισῃ κι' ἔφυγα. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ πάω
 πίσω στὰ γραφεῖα μας, πῆρα τὸ δρόμο τοῦ σταθμοῦ γιὰ τὸ

Ἦλιγκ. Εἶχε ὅμως πυκνώσει πολὺ ἡ ὁμίχλη. Φοβήθηκα πὺς τὸ τραῖνο θὰ καθυστεροῦσε κάπου στὰ διάμεσα καὶ προτίμησα νὰ κἀμω ὅλη τὴ διαδρομὴ μὲ αὐτοκίνητο.

Ἡ κακοκαιρία, λοιπόν, ἦταν ἡ πρώτη αἰτία γιὰ νὰ χάσω τόσο ἄδικα καὶ τραγικὰ τὸν καλὸ μου εὐεργέτη. Ἄν ὁ καιρὸς μὲ βοηθοῦσε νὰ φτάσω κοντὰ του τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε, ὁ Πάγκετ θὰ ζοῦσε ἀκόμα. Τί τραβήξαμε, ἐγὼ κι' ὁ σωφέρ, γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ Ἦλιγκ, δὲν περιγράφεται. Ἀπάνω, κάτω, δεξιὰ, ἀριστερά, δὲν ξαίραμε οὔτε ποὺ πηγαίναμε, οὔτε ποὺ ὀρισκόμαστε. Δὲν μούκανε καρδιά νὰ κυττάξω τὸ ρολόι μου.

Στὸ τέλος, χωρὶς νάμαστε καλὰ-καλὰ δέβαιοι πὺς αὐτὸ ἦταν τὸ Ἦλιγκ, σταματήσαμε κεῖ. Καὶ τότε μόνο εἶδα τὴν ὥρα. Μιὰ ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα!

Γύρω μου ἦσαν ὅλα πίσσα στὸ σκοτάδι. Δὲν ἐγνώριζα καλὰ τοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ καὶ δὲν τοὺς ἔβλεπα μπροστά μου ἐκείνη τὴ στιγμή. Εὐτυχῶς! πῆρε τὸ μάτι μου τὸ χωροφύλακα τοῦ σταθμοῦ, ποὺ στεκότανε σὲ μιὰ γωνιά τοῦ ὑπόστεγου, μουνδιασμένος ἀπ' τὴν ὑγρασία καὶ κουκουλωμένος μὲ μιὰ κουβέρτα. Τοῦ ὄρῃκα πρόφασι πὺς ἐρχόμουν ἀπ' τὴ Βουλὴ καὶ πὺς ἦταν ζήτημα κυβερνητικὸ νὰ δῶ ἀμέσως τὸν Πάγκετ. Κι' ἔτσι τὸν ἐπεισα νὰ μὲ ὀδηγήσῃ ὡς ἔξω ἀπὸ τὴν ἔπαυλὶ του.

Κανένα ἀπ' τὰ παράθυρα δὲν εἶχε φῶς. Ἔμενα ἀναποφάσιτος. Δὲν ἤξαιρα τί ἦταν σωστὸ νὰ κάμω. Ὁ Πάγκετ περίμενε ἀκόμα τὴν Εὐτυχία, ἥ εἶχε κοιμηθῇ; Ἔπρεπε τὴν ὥρα ἐκείνη νὰ τοῦ χτυπήσω τὴν πόρτα; Σκέφθηκα νὰ ρίξω πρῶτα τὴ ματιά μου στὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου εἶχε τὸ γραφεῖο του ὁ εὐεργέτης μου. Ἦθελα νὰ τὸ δῃ, πὺς ἔκαμα ὅ,τι μπόρεσα γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ἡ σιδερένια ἐξώθυρα τοῦ κήπου ἦταν ἀκλειδωτὴ. Τὴν ἀνοιξα καὶ προχώρησα. Τὸ ἡλεκτρικὸ μου φανάρι δὲν ἔφεγγε μέσα στὴν ὁμίχλη, καὶ δάδιζα πολὺ ἀργά. Ἐφτάσα ὡς τὰ σκαλιὰ τῆς πισίνας τζαμόπορτας καὶ εἶδα τότε ἀπὸ μέσα φῶς. Κι' ὅταν ἀνέβηκα καὶ τὰ λίγα σκαλιὰ, ἀντελήφθηκα πὺς κι' ἡ τζαμόπορτα αὐτὴ ἦταν ἀφημένη μισόγυρτη.

Στάθηκα μιὰ στιγμὴ κι' ὕστερα χτύπησα ἐλαφρὰ τὸ τζάμι. Ὁ κρότος, βέβαια, θ' ἀκούστηκε μέσα πολὺ πιὸ σιγανὰ παρ' ὅσο τὸν ἐνοιωσα ἐγὼ μὲ τὰ ἐρεθισμένα νεῦρα μου. Ἡ σιγαλιὰ, ἡ ὁμίχλη, ἡ προχωρημένη ὥρα, τὸ λίγο φῶς ποὺ ξεχώριζα, μ' ἔκαναν νὰ βλέπω τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ πολὺ λυπητερό.

Δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε καμμιά φωνή, κι' ἔσκυψα νὰ κυττάξω. Ἡ πρώτη ἐντύπωσί μου ἦταν πὺς ὁ Πάγκετ θάχε ἀποκοιμηθῇ στὴν πολυθρόνα τοῦ γραφείου του. Ἦξαιρα πὺς εἶχε κεῖ καὶ τὴ βιβλιοθήκη του. Δὲν εἶχα περάσει καμμιά φορὰ ἀπ' τὴν πίσω αὐτὴ πόρτα, καὶ τώρα ἔβλεπα πὺς μεσολαβοῦσε ἓνας μικρὸς διάδρομος. Οἱ λάμπες ἀπ' τὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ἔφταναν ὡς κάτω

μπροστὰ στὴ διάμεση ἐσωτερικὴ πόρτα. Μὰ ἡ κουρτίνα ἐκεῖ θὰ εἶχε τραβηχτῇ ἀπὸ ἀδέξιο χέρι, γιὰτὶ ἦταν ξεκρέμαστη καὶ μισοπεσμένη. Καὶ μ' ἐμπόδιζε νὰ βλέπω τὸ βάθος τῆς κάμαρας. Ἐαναχτύπησα τὸ τζάμι μὲ τὰ ξυλιασμένα δάκτυλά μου, μὰ καὶ πάλι δὲν ἄκουσα καμμιά ἀπάντησι. Νόμισα πὺς μποροῦσα πιὰ νὰ μῶ μέσα. Κι' ἔσπρωξα τὴν πόρτα. Μιὰ σανίδα ἔτριξε κάτω ἀπὸ τὸ παπούτσι μου καὶ μούφερε ἀνατριχίλα. Προχώρησα πιὸ πέρα κι' ἔβαλα τὸ κεφάλι μου μέσα ἀπ' τὴν κουρτίνα.

Περίμενα πὺς θάβλεπα τὸν Πάγκετ νὰ κοιμάται μὲ κανένα βιβλίο στὰ χέρια, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδα... Κάτι ἔκτακτο θάχε συμβῇ. Ἐκαμα κι' ἄλλο ἓνα βῆμα καὶ στάθηκα... Κάποιος μεγάλος καυχᾶς θάχε γίνῃ, γιὰτὶ ὅλα τὰ ἐλαφρὰ ἐπιπλα ἦσαν ἀναποδογυρισμένα. Κι' ἔτσι, καθὼς κύτταζα τὸ μεσιανὸ τραπέζι, εἶδα ἀπὸ κάτω τοῦ ἓνα ἀνθρώπινου πόδι. Ἐκαμα γιὰ νὰ φωνάξω, νὰ φύγω, μὰ ἤθελα καὶ νὰ βεβαιωθῶ.

Ἀποτραβήχτηκα λιγάκι πιὸ πέρα καὶ χαμήλωσα τὸ κορμί μου... Χάμω ἐκεῖ ἦταν ἓνα πτώμα!.. Ἐβλεπα νεκρὸ τὸν Πάγκετ, τὸ νοικοκύρη τοῦ σπιτιοῦ, τὸν εὐεργέτη μου!

* *

Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πόση ὥρα πέρασε ὥσπου νὰ συνέλθω λιγάκι ἀπὸ τὴν πρώτη ἀνατριχιαστικὴ ἐντύπωσι ποὺ μοῦ ἔκαμε τὸ μακάβριο ἐκεῖνο θέαμα.

Ἦξαιρα πὺς ὁ Πάγκετ εἶχε χηρέψει ἀπὸ καιρὸ, ἀλλὰ δὲν ἤξαιρα ἂν ἐφιλοξενοῦσε κανένα συγγενῇ του ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. Καὶ νόμισα καλὸ νὰ ξυπνήσω πρῶτα τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ τοῦ σπιτιοῦ. Ἐξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο, ὅλα ἦσαν σκοτεινά. Προχώρησα ὡς τὴν κουζίνα, ποὺ ἦταν κλειστὴ ἀλλ' εἶχε μέσα φῶς, καὶ χτύπησα τὴν πόρτα. Δὲν ἔλαβα ἀπάντησι, καὶ ξανακτύπησα. Μοῦ ἀνοιξε ἓνας ὑπηρέτης ποὺ κοιμόταν ἀκόμη κι' ὄρθιος, καὶ ποὺ χωρὶς κἀν νὰ μὲ κυττάξῃ, ἔτρεξε νὰ πιάσῃ τὸν τενεκὲ μὲ τὰ κάρβουνα γιὰ τὴ σόμπα.

— Σοῦτ! τοῦ ἔκαμα βάζοντας τὸ δάκτυλο στὰ χεῖλη μου. Ποῦ εἶναι τὸ τηλέφωνο;

— Ἐπερίμενε σὰς ὁ κύριος, ἡ τὴ δεσποινίδα Εὐτυχία;

— Ἐμένα ἐπερίμενε.

— Τὸ φαί σας τὸ ἔχω στὴ φωτιὰ.

Ἦταν ἓνας δλάνκας ποὺ δὲν ἤξαιρε τί εἶχε συμβῇ. Τὸν ἔβαλα ἐπιτέλους καὶ μοῦ ἔδειξε τὸ τηλέφωνο τοῦ σπιτιοῦ. Κι' ἔσπευσα νὰ εἰδοποιήσω τὴν ἀστυνομία.

— Φιλοξενεῖ κανένα συγγενῇ του αὐτὲς τὶς ἡμέρες ὁ κύριος; ρώτησα τὸν δλάνκα ὑπηρέτη;

— Ὅχι! μοῦ ἀποκρίθηκε, ἀλλ' ἤθελε νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ χασμουριέται μαζῇ.

Δὲν ἐπερίμενα πὼς ἡ ἀστυνομία θὰ ἐφθανε τόσο γρήγορα. Ἦλθαν τρεῖς κατώτεροι ἀστυνομικοί, ἕνας ἐπιθεωρητής, καὶ ἕνας γιατρός. Τοὺς ἔδωσα τὴν κάρτα μου καὶ τοὺς εἶπα ὅ,τι ἐγνώριζα. Τοὺς ἐπανελάβα τὴν πρωινή μου ὀμίλια μὲ τὸν Πάγκετ ἀπ' τὸ τηλέφωνο, τοὺς ἐξήγησα μὲ τὴν τρόπο ἔτυχε νὰ μῶ μέσα στὸ σπίτι, καὶ τοὺς δεβαίωσα πὼς ἡ πρώτη μου σκέψις ἦταν νὰ τοὺς προκαλέσω. Τοὺς ἐπρόσθεσα πὼς ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ τρέξω νὰ ἐτοιμάσω ὕλη γιὰ τὴν ἐφημερίδα μου, καὶ ἔκαμα γιὰ νὰ τοὺς καληνυχτήσω. Ἀλλ' ὁ ἐπιθεωρητής εἶχε ἀντίρρηση καὶ μ' ἔβαλε νὰ καθίσω σὲ μιὰ γωνιά. Κι' ἔκαμε τόσο φανερά γνεψίματα σ' ἕναν ἀπ' τοὺς βοηθοὺς του, ὥστε κατὰλαβα πὼς βρισκόμουν «ὕπὸ κράτησι».

Τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ γιατρός ἐξέταζε τὸ πτώμα. Στὴν ἀρχὴ ἐμουρμούριζε, γιὰ ν' ἀκούη φαίνεται καὶ νὰ καταλαβαίνῃ μόνο ὁ ἴδιος. Στὸ τέλος, μᾶς εἶπε:

— Σὰς δεβαιώνω πὼς ὁ φωνηὴς ἤξαιρε νὰ μεταχειρίζεται τὸ μαχαῖρι του πολὺ καλὰ. Τοῦ τρύπησε τὴν καρδιά, καὶ τὸ κτύπημα ποὺ τῆς ἔδωσε εἶναι ἀπὸ τὰ κάτω στὰ πάνω. Αὐτὸ μαρτυρεῖ πὼς ὁ κακοῦργος ἐζύγισε πρῶτα τὴν κίνησι τοῦ χεριοῦ του καὶ ὕστερα ἐμπηξε τὸ μαχαῖρι.

Ὁ ἐπιθεωρητής πάλι, χωρὶς ν' ἀγγίξῃ πουθενά, μὲ τὰ μάτια μόνο, ἐξέταζε τὰ ἐπιπλά μέσα-ἔξω. Μιὰ στιγμὴ, ἔσκυψε καὶ ἔβγαλε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ παραβάν ἕνα μπαστούνι. Ἦταν ἕνα μπαστούνι ἀπὸ κοινὸ ἄσπρο ξύλο. Κι' ἀφοῦ τὸ ἐξέτασε πρῶτα αὐτὸς καλὰ, ὕστερα μᾶς τὸ ἔδειξε, λέγοντας:

— Νὰ κάτι ποὺ δὲν ἐπιστεύατε πὼς θὰ ὀρῆτε σ' ἕνα γραφεῖο σὰν καὶ αὐτὸ ἔδω. Ἀραγε...

Ἔσταμάτησε γιὰ νὰ γυρίσῃ ἔτσι ποὺ νὰ τὸν βλέπῃ καὶ ὁ γιατρός καλὰ.

— Τί ἀνάστημα νᾶχῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτοῦ τοῦ μπαστουνοῦ;

Τὸ πῆρε ὁ γιατρός στὰ χέρια του καὶ ἀπόρησε.

— Περὶεργο! ἔκαμε ὁ γιατρός.

— Τί θέλεις νὰ πῇς; τὸν ρώτησε ὁ ἐπιθεωρητής.

— Πιστεύεις, λοιπόν, πὼς εἶναι τὸ μπαστούνι τοῦ φονηᾶ;

— Ναί... Καὶ γιὰ νὰ μεταχειρίζεται αὐτὸ τὸ μπαστούνι, θὰ ἔχῃ ἀνάστημα τοῦλάχιστον ἕνα καὶ ὀγδόντα.

— Καὶ παραπάνω! πρόσθεσε ὁ γιατρός, ποὺ μοῦ φάνηκε σὰν μεθυσμένος.

Ἐνευρίαζα ὅσο τοὺς ἔβλεπα νὰ μὲ ξεχνοῦν καὶ νὰ χάνουν τὸν καιρὸ τους μὲ τιποτένια πράγματα. Ἔτσι ὅπως ἐπήγαιναν αὐτοί, δὲν θὰ πρόφθαινα νὰ γράψω τίποτε γιὰ τὴν πρώτη ἐκδοσί τῆς ἐφημερίδος μας. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τοὺς φώτισε ὁ Θεὸς καὶ τηλεφώνησαν στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος. Βεβαιώθηκαν γιὰ τὴν ταυτότητά μου καὶ μ' ἄφησαν ἐλεύθερο.

Ἐγύρισα στὸ Λονδῖνο. Οἱ συντάκτες μας ὅλοι κρεμόντουσαν

ἀπὸ τὰ χεῖλη μου. Ὁ Μπάμπιγκτων, ὁ λόρδος καὶ ἰδιοκτῆτης τῆς ἐφημερίδος μας, ἤθελε νὰ μὲ δῇ τὸν ἴδιο!... Ἔγινε διὰ μιᾶς σπουδαῖο πρόσωπο.

.....

Ἐξύπνησα ξαφνικὰ καὶ ἄκουσα νὰ κτυποῦν διαστικὰ τὴν πόρτα μου. Σηκώθηκα ν' ἀνοίξω, μὰ εἶδα πὼς μοῦ εἶχαν ρίξει κάποιον σημεῖωμα κάτω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ ἔσκυψα μὲ κόπο νὰ τὸ πιάσω. Ὁ διευθυντής μας μὲ παρακαλοῦσε νὰ διασθῶ νὰ πάω πίσω στὸ Ἥλιγκ, γιὰ νὰ βοηθήσω τὸν Μάκ-Νάμπ, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ καὶ ἐτοίμαζε ὕλη γιὰ ἕνα βραδυνὸ παράρτημα τῆς ἐφημερίδος. Ἀνοίγοντας τὸ παράθυρό μου, ἀπώρησα ποὺ εἶδα τὸν καιρὸ διωρθωμένο. Κύτταξα τὸ ρολόι μου καὶ εἶδα πὼς ἦταν μεσημέρι! Κι' ἐγὼ ἐνόμιζα πὼς μόλις εἶχα πλαγιάσει! Ντύθηκα εὐθὺς καὶ ἔτρεξα νὰ προλάβω τὸ πρῶτο ἀπογευματινὸ τραῖνο!

Στὸ βαγόνι μέσα, μαζωμένος σὲ μιὰ γωνιά, δὲν ἐσκεπτόμουν ἄλλο, παρὰ τὸν δύστυχο Πάγκετ. Θυμόμουν τίς καλωσύνες του, τίς χάρες του, τίς εὐεργεσίες ποὺ τοῦ χρεωστοῦσα. Καὶ θλιβόμουν, γιὰτὶ ὁ πρόωρος καὶ ἄδικος θάνατος ποὺ τὸν ὀρῆκε, δὲν μοῦ ἐπέτρεψε νὰ δειξῶ σ' ἐκείνον τὸν προστάτη τὴν εὐγνωμοσύνη μου μὲ ἔργα.

Ὁ καιρὸς εἶχε διορθωθῇ, ἦταν λιανὰ σκεδόν. Μὰ ἡ ὀμίχλη τῆς προηγούμενης νύχτας ἐξακολουθοῦσε, θάλεγε, νὰ σκεπάξῃ τὴν ψυχὴ μου. Στὸ Ἥλιγκ, μὲ τὸ φῶς τῆς δλοκάθαρης μέρας, δὲν ἄργησα νὰ ὀρῶ τὸ μοιραῖο σπίτι. Ἕνας ἀστυφύλακας κρατοῦσε τοὺς περιέργους σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν πόρτα. Κι' ἕνας ἄλλος φρουροῦσε μέσα στὸν κήπο, γιὰ νὰ προλάβῃ, φαίνεται, ἐκείνον ποὺ θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ περάσῃ ἀπ' τὰ κάγκελλα. Ἐκείνη ἡ πλευρὰ τραβοῦσε τοὺς περισσότερους χασομέρηδες, ποὺ στραβολαίμαζαν γιὰ νὰ δοῦνε... καὶ αὐτοὶ δὲν ἤξαιραν τί. Τὰ λασπωμένα χρώματα τοῦ κήπου ἔδειχναν σ' αὐτοὺς μόνο ἵχνη ἀπὸ ρόδες ἀμαξιτῶν καὶ ἀπὸ παπούτσια. Κι' αὐτὰ εἶχαν γίνοι τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀστυνομικούς. Πληθὸς φωτογράφοι! Ἔστηναν τοὺς φακοὺς τους σ' ὅλες τίς πλευρὰς τοῦ σπιτιοῦ. Ἐγὼ ἔδειξα τὴν ταυτότητά μου καὶ πέρασα.

— Σὰς θέλει ὁ ἐπιθεωρητής Σνάργκροβ, μοῦ εἶπε ὁ χωροφύλακας ποὺ φύλαγε μέσα στὸ διάδρομο.

Τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιθεωρητῆ μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι. Τῷ χα ἀκούστὰ αὐτὸ τὸ ἐπίθετο. Ὡστε ἡ ἀστυνομία τοῦ χωριοῦ εἶχε κιόλας καλέσει ἀξιωματικούς ἀπὸ τὴ Σκότλαντ Γιάρντ! Κι' ἐνόμισα πὼς εἶχαν προχωρήσει στίς ἀνακρίσεις, πὼς εἶχαν ἀνακαλύψει κάποια βαρύτερη ἀφορμὴ στὴ δολοφονία. Δὲν θάταν ὅπως τῷ χα σκεφθῇ ἐγὼ τὴν προηγούμενη νύχτα: Ἕνας τυχαῖος λοπιδύτης, ποὺ μπῆκε μὲ τὸν σκοπὸ νὰ κλέψῃ μόνο, καὶ ποὺ ἀναγκάσθηκε νὰ ἐγκληματήσῃ περισσότερο, νὰ σκοτώσῃ γιὰ νὰ σωθῇ.

Στο γραφείο όπου τόσες ώρες είχα περάσει με την καλή συντροφιά του ευεργέτη μου, βρισκόντουσαν τώρα οι αστυνομικοί με τον Μάκ-Νάμπ. Είχαν σηκώσει από κει το πτώμα, και καθόντουσαν ελοι γύρω στο τραπέζι. Με προσοχή, που μου φαινόταν πολύ σχολαστική, εξέταζαν τα μικροπράγματα, κι' ο καθένας τους έλεγε τη γνώμη του. 'Ανάμεσα στα άλλα, είχαν μπροστά τους τριχες από ανδρικό κεφάλι, σπασμένα ποτηράκια του λικέρ, ένα μπουκάλι με ούισκυ, και γυαλιά από τσακισμένον καθρέφτη. Τάβλεπαν όλα από πολύ κοντά, με φακούς. Για να φωτογραφίζουν τα δαχτυλικά αποτυπώματα, μεταχειριζόντουσαν διάφορες πούν-τρες και πολύχρωμα υγρά.

Από τη στάσι του Μάκ-Νάμπ καταλάβαινα πώς αυτός διαφωνούσε ριζικά με τους ανθρώπους της Σκότλαντ Γιάρντ.

Όστε δεν είχαν ανακαλύψει ακόμα τίποτα! Τους παρακολουθούσα με απορία, γιατί δεν έβλεπα με ποιό τρόπο θάψταναν από τα σπασμένα ποτηράκια, και τα κομμάτια του καθρέφτη, στην αιτία της δολοφονίας και στην ανεύρεσι του κακούργου.

Αξαφνα ο Σνάργκροβ έκρυψε το φακό του και στράφηκε σέ μένα. 'Όστερα πήρε την καρέκλα του κι' ήλθε και κάθισε στο πλάϊ μου.

—Θά μ'ας επιτρέψης να σου κάμω μερικές ερωτήσεις; μου είπε με ύφος μάλλον ευγενικό.

—Είμαι πρόθυμος να σ'ας προσφέρω ακόμα και προσωπικές υπηρεσίες, του άποκριθήκα. Κανένας δε λυπήθηκε τον Πάγκετ τόσο ειλικρινά όσο εγώ, γιατί μ'άγαπούσε και με προστάτευε.

—Μπορείς, λοιπόν, να μ'ας φανής χρήσιμος. Θά τ'ό έχω ύπ' όψι μου.

Κι' άρχισε να μου άποτείνη ερωτήματα, τ'όνα πάνω στ'άλλο, διαστικά, λες και τον κυνηγούσε κανένας. 'Ο βοηθός του, κάποιος υπαξιωματικός της Σκότλαντ Γιάρντ, κρατούσε σημειώσεις σ'ένα έντυπο, κίτρινο χαρτί.

—'Ο κ. Μάκ-Νάμπ μου είπε για σένα, μά θέλω ν'άκούσω περισσότερα απ'τό δικό σου στόμα...

Έχαμογέλασα, μά φάνηκε πώς δεν έπρεπε να τ'ό κάμω, γιατί ο κ. επιθεωρητής άμέσως κατσούφιασε και πήρε ύφος αυστηρότερο.

—Σένα περίμενε ο κ. Πάγκετ χθές τ'ό βράδυ;

—Έμένα ή τ'ό δαχτυλογράφο μας, τ'ή μίς Εύτυχία.

—Ναί. Μου τ'ό εξήγησε ο κ. Μάκ-Νάμπ. Θά δειπνούσατε έδω, μαζί του;

—Συνήθως, όταν μ'ας καλούσε για δουλειά, έτσι γινόταν. Μ'ας περίμενε, και έτρωγε κι'αυτός με μ'ας.

—Ποιά ώρα σ'ας είπε νά'λθετε;

—Θάρχόταν ο ένας απ'τους δυό μας, όποιος δεν θάχε εργασία στη σύνταξι του φύλλου. Είπε πώς με χρειαζόταν έδω στις έντεκα.

Πάλι ο επιθεωρητής έμόρφασε. Κι' αναρωτιόμουν μήπως ξανάκαμα κανένα λάθος. Του διηγήθηκα, τι ήξαιρα, του επανέλαβα όλη την τηλεφωνική όμιλία πούχα κάνει με τον Πάγκετ. Και του τ'ό εξιστορούσα, χωρίς να τον περιμένω να με ρωτάη, γιατί οι ασυνάρτητες ερωτήσεις του με κούραζαν. 'Αλλά και πάλι δεν τον ξεφορτώθηκα. 'Η άνάκρισι εξακολούθησε:

—Επιθυμούσε πολύ να σε δη;

—Πολύ!

—Γιατί τ'ό λες με τόση βεβαιότητα;

—Κατάλαβα απ' τ'ό ύφος του πώς στενοχωρέθηκε και τον άκουσα να βλαστημάη. Τον ήξαιρα για ψύχραιμον άνθρωπο, και παραξενεύτηκα.

—Σου φάνηκε πώς ήταν νευριασμένος;

—Πολύ!

—Έκατάλαβες αν θάχε κι' άλλους καλεσμένους;

—Μ' άφησε με την έντύπωσι πώς θά τον εύρισκα μονάχο του.

—Είδαμε πώς είχε έτοιμάσει στο τραπέζάκι άπάνω τ'ό ούισκυ με δυό ποτηράκια. Λες να

.... "Ενας επιθεωρητής κι' ένας γιατρός...
ΙΑΤΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

τόκαμε για σένα;

—Όχι.

—Γιατί όχι;

—'Ηξαιρε πώς δεν πίνω σπέρτα.

Όταν ο επιθεωρητής αντιλαμβανόταν απ'τα λόγια μου πώς ο Πάγκετ περίμενε κάποιον άλλο, έκτός από μένα, στενοχωριότανε πήγαινε να σκάση. Μετέδωσε την ανησυχία του και σέ μένα. 'Ο δολοφόνος λοιπόν, δεν ήταν κανένας περαστικός αλήτης. Ήταν κάποιος άλλος καλεσμένος απ' τον ίδιο τον Πάγκετ!

—'Ηλθες έδω κατά τ'ή μία;

—Μία και δέκα, σύμφωνα με τ'ό ρολόϊ μου.

—Μπήκες στο σπίτι αυτό μ' έναν τρόπο που φανερώνει πώς και συ ήθελες πολύ να δής τον μακαρίτη. Γιατί;

—Γιὰ νὰ τοῦ δείξω τὴν προθυμία μου. Δὲν μὲ προσκάλεσε γιὰ συντροφιά, ἀλλὰ γιὰ δουλειά.

—Τί δουλειά;

—Δὲν ξοίρω. Δὲν μοῦπε.

—Ἐλαχε νὰ σὲ προσκαλέσῃ κι' ἄλλοτε ἔτσι, χωρὶς νὰ σοῦ πῇ γιὰ τί δουλεῖ σὲ χρειαζόταν;

—Ὅχι. Αὐτὸ συνέβηκε χθὲς γιὰ πρώτη φορά.

Ὅσο προχωροῦσε ἔτσι στὶς ἐρωτήσεις του ὁ ἐπιθεωρητής, τόσο μ' ἐπείθε καὶ μένα πὼς ὁ δολοφόνος ἦταν κάποιος γνώριμος τοῦ Πάγκετ. Δοξοκύτταζα πότε-πότε τὸν Μὰν-Νάμπ, ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία τοῦ συνεργάτη μας ἦταν σὰν μάρμαρο.

Τότε ὁ Σνάργκροβ ἔβγαλε τὸ φακό του κι' ἄρπαξε τὴν ἀριστερή μου χούφτα, χωρὶς κὰν νὰ μὲ παρακαλέσῃ ἢ νὰ μοῦ ζητήσῃ συγγνώμη. Ἐκανα μιὰ ἀστεία σκέψι πού μ' ἐσπρωξε νὰ γελάσω μᾶλλον παρὰ νὰ θυμώσω. Τί μπορούσε νὰ τοῦ δείξῃ τὸ χέρι μου ὑστερα ἀπὸ τόσες ὥρες; Κι' ἀφοῦ ἐτέλειωσε τὴν ἐξέτασί του εἶπε.

—Εὐχαριστῶ. Πές μου τώρα τί πρᾶμμα τράβηξε πρῶτο τὴν προσοχή σου, ὅταν ἦλθες ἐδῶ μέσα;

—Ἡ πεσμένη κουρτίνα, τὰ ἀναποδογυρισμένα ἐπιπλα. Τὸ πόδι κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι τὸ εἶδα ἀργότερα κάπως.

—Κι' ἐτρόμαξες. Στηρίχτηκες γιὰ νὰ κρατήσης τὴν ἰσορροπία σου. Ἔτσι;

—Ὁμολογῶ πὼς ἔμεινα γιὰ μιὰ στιγμή κατάπληκτος, μὰ δὲν ἐτρόμαξα τόσο, ὥστε νὰ κλονιστῶ!

—Κι' ὅμως αὐτὸ σοῦ συνέβηκε. Ἐπλησίασες στὸ τραπέζι κι' ἐπειτα εἶδες τὸ πόδι ἐκεῖνο. Ὅσο στεκόσουνα στὴν πόρτα, σοῦ τῶκρυβε ἡ σκιά τοῦ τραπεζιοῦ, μ' ἔλο πού τὸ δωμάτιο ἦταν φωτισμένο.

—Δὲν θυμᾶμαι νὰ πιασα καθόλου τὸ τραπέζι.

Ὁ ἐπιθεωρητής κρυφογέλασε γιὰ πρώτη φορά.

—Περιττὸ νᾶσαι ἐπιφυλακτικός. Αὐτὸ ἴσα-ἴσα σὲ ἀπαλλάττει ἀπὸ κάθε ὑπόνοια. Ἐλα νὰ δῆς καὶ μόνος σου.

Κι' ἐπήγαμε στὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ μεγάλου τραπεζιοῦ. Ὁ Σνάργκροβ ἀνασήκωσε τὴν ἐφημερίδα πού βρισκόταν ἐκεῖ καὶ μοῦδειξε: Ἦταν ἓνα ἀποτύπωμα πάνω στὸ θερνικωμένο ξύλο ἀπ' ὅλη τὴ χούφτα μου. Μὰ θάχαν χύσει κάποιο ὑγρὸ, γιατί ξεχώριζε πολὺ καθαρά, δίχως καμμιά θαμπάδα. Ἀναγνώρισα τὸ δίκιο τοῦ ἀστυνομικοῦ, μ' ἔλο πού δὲν θυμόμουν πὼς εἶχα ἀκουμπήσει ἐκεῖ τὸ χέρι μου.

—Δὲν ξαίραμε τίνος ἀποτύπωμα θὰ ἐμφανίζαμε ὅταν χύναμε τὸ ὑγρὸ, μοῦ εἶπε ὁ ἐπιθεωρητής. Τὸ ἐπάγγελμά σου σὲ κάνει νᾶσαι παρατηρητικός, μὰ κάποτε λαθεύσαι, ὅπως εἶδες. Θὰ σοῦ κάμω ἀκόμα μιὰ ἐρώτησι. Πρόσεχε νὰ μοῦ ἀπαντήσης σωστά.

Καὶ χωρὶς νὰ μοῦ δώσῃ καιρὸ γιὰ νὰ μιλήσω, ἐπρόσθεσε:

—Ὁ ὑπηρετής μᾶς εἶπε πὼς τὸ κλειδί σ' αὐτὴ τὴν πόρτα τὸ εἶχαν πάντα ἀπὸ τὴ μέσα μεριά. Ὅταν βγήκες ἀπ' ἐδῶ γιὰ νὰ κατεβῆς στὴν κουζίνα, ἡ πόρτα ἦταν κλειδωμένη;

Σκέφθηκα, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ θυμηθῶ. Ἦταν ἀλήθεια ταπεινωτικὸ γιὰ μένα.

—Κρίμα! εἶπε ὁ Σνάργκροβ. Μὰ δὲν σ' ἀδικῶ, γιατί διαζόσουνα νὰ φωνάξῃς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ. Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα, πού θὰ σοῦνε πιὸ εὐκολο.

Ἐσήκωσε ἀπὸ τὸ τραπέζι τὸ μπαστοῦνι, ἐκεῖνο πού βρέθηκε ἀπ' τὸν ἀστυνόμο τοῦ χωριοῦ καὶ μοῦ τῶδειχνε:

—Εἶναι δικό σου αὐτὸ τὸ μπαστοῦνι;

—Ὅχι, καὶ οὔτε ποτὲ μεταχειρίζομαι μπαστοῦνι.

—Κύτταξέ το καλά. Τὸ γνωρίζεις; Τὸ εἶδες ποτὲ στὰ χέρια τοῦ κ. Πάγκετ;

Ἦταν ἓνα κοινὸ, χοντρὸ μπαστοῦνι, μᾶλλον ἀκάθαρτο.

—Ὅχι. Πολὺ μακρὸ γιὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ κυρίου Πάγκετ, καὶ προστυχο γιὰ ἓναν κύριο τῆς σειρᾶς του.

Μ' ἄφησε τότε ὁ ἐπιθεωρητής καὶ κάλεσε τοὺς ὑπηρετές. Ἄλλ' ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔμαθε τίποτα, πού νὰ τὸν φωτίσῃ περισσότερο. Ἐκάθησε ὑστερα ἀντικρὺ στὸν Μὰν-Νάμπ κι' ἄρχισε νὰ λήθῃ τὰ τελευταῖα του συμπεράσματα πού ἀπάνω σ' αὐτὰ θὰ ἐβάσιζε τίς μελλοντικές του ἐρευνες.

—Κύριοι! ἔλεγε ὁ Σνάργκροβ. Ἡ γνώμη μου εἶναι πὼς χθὲς τὸ βράδυ ὁ κύριος Πόνσονμπυ Πάγκετ περιέμενε ἐκτός ἀπὸ τὸν κύριο Τσάνς, καὶ κάποιον ἄλλο πρόσωπο. Ἠξαιρε πὼς ὁ κύριος Τσάνς δὲν πίνει ποτὲ σπέρτα. Ἔτσι δὲν μᾶς εἶπατε, κύριοι Τσάνς;

—Μάλιστα, τοῦ ἀποκριθῆκα, χωρὶς νὰ κρύβω τὸν θαυμασμό μου γι' αὐτόν.

—Τὸ οὐίσκου λοιπόν, καὶ προπάντων τὰ δύο ποτηράκια, τὰ ἐτοίμασε γιὰ τὸ ξένο πρόσωπο. Ἀνησυχοῦσε γιατί δὲν ἔδλεπε νὰ ἔρχεται οὔτε ὁ κύριος Τσάνς, οὔτε ὁ ἄλλος ξένος του, καὶ κάθε τόσο ἀνοίγε τὴ τζαμόπορτα αὐτὴ, (μᾶς ἔδειξε τὴν πόρτα τοῦ γραφείου πού ἔβγαζε στὸν κήπο), κι' ἔδλεπε ἂν διαλυόταν ἢ ὄχι ἡ ὁμίχλη.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ὁμιλίας του, τὸν διέκοψε ὁ Μὰν-Νάμπ.

—Μὰ ὁ κύριος Πάγκετ ἐπερίμενε τὴ δεσποινίδα Εὐτυχία, κι' ὄχι τὸν κύριο Τσάνς!

—Ναί, ἀγαπητὲ κύριο συνάδελφε, τὸ ξαίρω αὐτό. Τίποτε δὲν ἀλλάζει. Οὔτε καὶ γιὰ τὴ δεσποινίδα θὰ ἐτοίμαζε ποτηράκια γιὰ οὐίσκου. Φθάνω μάλιστα νὰ πιστέψω πὼς ὁ κύριος Πάγκετ δὲν περιέμενε τὴν δεσποινίδα καθόλου, ὑστερα ἀπὸ τὴν ὁμίχλη πού ἔδλεπε μπροστά του... Ναί. Ὁ κύριος Πάγκετ ἀνησυχοῦσε μόνο γιὰ τὸ ξένο πρόσωπο, πού οὔτε καὶ ἦλθε καθόλου. Εἶχε ἀφήσει ἀκλείδωτη ἀκόμη καὶ τὴν ἔξω πόρτα τοῦ κήπου, μὴν τυχὸν ὁ

ξένος ή και ή ξένη του, έφθανε εξ αιτίας της όμίχλης από τó πύσω μέρος του σπιτιού. Συμφωνάτε, κύριε Μάκ-Νάμπ;

— Ός τó σημείο αυτό, ναί. Σας άκούω προσεκτικά.

— Μόνο λοιπόν για τόν ξένο του άνησυχούσε. Και για νά τόν άπαντήση μιá ώρα αρχύτερα, βγήκε στόν δρόμο. Η καμαριέρα μάς έδεβαίωσε πώς τά έλαφρά παπούτσια πού φορούσε, τά είχε μόνο για μέσα στο σπίτι. Κι όμως, τά παπούτσια του αυτά βρέθηκαν, όπως όλοι σας τó είδατε, με λάσπες του δρόμου... Ήναγύρισε μονάχος του, και για νά ζεσταθή ήπιε λίγο ούτσκυ. Μπορεί νά πήρε και κανένα βιβλίο νά διαβάση. Τό βέβαιον είχε πώς άποκοιμήθηκε σ' αυτό έδώ τó δωμάτιο με άναμμένο τó φώς. Η άκλειδωτή πόρτα του κήπου και τó φώς έδωσαν θάρρος στόν κακούργο άλήτη νά πλησιάση ως τή τζαμόπορτα. Δέν άκουσε κανέναν θόρυβο, δέν είδε κανέναν άνθρωπο, και διάσθηκε νά μπή ν' άρπάξη ό,τι θά πρόφθαινε... Άλλά... ό κακούργος άλήτης ήταν, κύριοι, κουτσός!.

— Κουτός; Έκαμε χωρίς νά θέλη ό Μάκ-Νάμπ.

— Ναί, κουτσός. Ό, δέν τó λέω μόνο γιατί μάς άφησε τó μπαστούνι του. Θά σας παραστήσω τώρα τήν τραγική σκηνή...

Και σηκώθηκε, πέρασε πίσω από τήν κουρτίνα, και ξανάμπηκε διαστικά, παρασταίνοντας τόν κουτσό άλήτη, πού άπλωγε κιόλας τά χέρια του για ν' άρπάξη. Συγχρόνως μάς έξηγούσε:

— Ό Πάγκετ έξύπνησε, άνατινάχθηκε ξαφνιασμένος, κι έμπηξε μιá φωνή. Ο κουτσός τότε σήκωσε τó μπαστούνι του, (ό Σνάργγκροβ έπαράσταине κρατώντας τó ίδιο τó μπαστούνι του άλήτη) ό Πάγκετ έστήκωσε μιá καρέκλα, κι άρχισε ή πάλη... Άν ό άλήτης δέν ήταν κουτσός, κύριε Μάκ-Νάμπ, θά έφευγε και θά χανόταν μέσα στην όμίχλη...

Ό Μάκ-Νάμπ κούνησε τó κεφάλι του, για νά δείξη πώς συμφωνούσε με τόν κ. έπιθεωρητή.

— Άλλά δέν μπορούσε πιά νά τó κάμη. Υποχρεώθηκε νά παλέψη. Δέν ήταν συστηματικός κακούργος. Άν ήταν, θά κρατούσε άπάνω του περιστροφό... Για νά ξεφύγη κάποιον κτύπημα, διάσθηκε κι' έχασε τήν ισορροπία του... Τότε ό Πάγκετ τόν άρξε από τά μαλλιά. Δέν έπρεπε όμως νά τó κάμη... Ό άλήτης κλονίσθηκε περισσότερο. Φοβήθηκε. Έβγαλε τó μαχαίρι του και κτύπησε τόν Πάγκετ, όπως κι' ό γιατρός μάς έδεβαίωσε, από τά κάτω άπάνω. Δέν ήταν έρθιος ό άλήτης τή στιγμή πού μαχαίρωνε τó θυμό του. Ήαπλώθηκαν κι' οι δυό μαζί χάμω... Έτσι ό άθλιος έθαψε τά χέρια του στο αίμα, και για νά ξανασηκωθή, πιάσθηκε χαμηλά στόν τοίχο... Ποιός φονηάς σκουπίζει τά αίματωμένα χέρια του στόν τοίχο;

Τήν τελευταία αυτή έρώτησι τήν έκαμε για νά πειράξη τόν Μάκ-Νάμπ, και νά ιδή άν συμφωνούσε κι' αυτός άληθινά σέ όλα μαζί του. Και τότε ό Μάκ-Νάμπ τού είπε:

— Μπορούμε όμως νά υποθέσουμε και πώς όταν ό φονηάς μπήκε έδώ μέσα, τó φώς δέν ήταν άναμμένο.

— Άπρω γιατί έπιμένετε, κύριε Μάκ Νάμπ, τού άποκρίθηκε ό Σνάργγκροβ. Δέν θέλετε, λοιπόν, νά παραδεχθήτε πώς έχομε νά κάνουμε μ' έναν άλήτη πού είναι κουτσός... Βέβαια, ό λόγος πού βρισκόμαστε έδώ είναι για ν' άκούση ό ένας τή γνώμη του άλλου, και όλοι μαζί νά βγάλουμε ένα πιθανό συμπέρασμα. Μά ποτέ δέν θά μάς πείσετε πώς έγιναν όλα στα σκοτεινά... Επίστευα πώς ύστερα από όσα έξετάσαμε και όσα έξηγήσαμε, θάχατε και κάτι τί άλλο νά μάς πητε.

— Κι' όμως, κύριε Σνάργγκροβ. Πολλά πράγματα θά έξηγήσουμε άμα παραδεχθούμε πώς ό φονηάς βρέθηκε κι' ένήργησε στα σκοτεινά: Αφού έσκότωσε τόν άνθρωπο πού τού έπετέθηκε, δέν είχε νά κάμη άλλο τίποτε παρά νά φύγη, άρπάζοντας ό,τι θά μπορούσε. Αυτό όμως του ήταν αδύνατο στα σκοτεινά. Και τότε, για νά μη σκοντάψη πουθενά και κτυπήση ό ίδιος, για νά μη ρίξη κι' άλλο έπιπλο και ξυπνήση με τó κρότο κανένα του σπιτιού, έπεσε χάμω. Δέν έδλεπε πώς με τά αίματωμένα του χέρια έδαφε τόν τοίχο. Τόν έπιανε για νά οδηγιέται. Έπήγγαινε συρτά νά βρή τόν διακόπτη της λάμπας. Άλλά δέν έφθασε ποτέ ως εκεί. Δέν μπόρεσε νά κλέψη τίποτε. Μας παράτησε και τó μπαστούνι του...

Ό Σνάργγκροβ γελούσε.

— Δέν ήταν σκοτεινά, κύριε Μάκ-Νάμπ. Ό κύριος Τσάνς βρήκε τó φώς άναμμένο.

— Μπορεί ό κ. Τσάνς νά βρήκε τó φώς άναμμένο. Τό πιστεύω. Ό φονηάς όμως ούτε άναμμένο τó είχε, ούτε μπόρεσε νά τó ανάψη.

Ό Σνάργγκροβ ένόμιζε φρόνιμο νά μñ έπιμείνη περισσότερο. Έκούνησε μόνο τούς ώμους του και είπε:

— Άς πάρη ό καθένας μας τόν δρόμο πού προτιμά, κύριε Μάκ-Νάμπ. Ποιός έχει δίκιο, θά μάς τó πη τó μέλλον.

Κι' έτσι χωρίσαμε από τούς άστυνομικούς.

— Μñ περιμένεις έμένα Τσάνς, μου είπε ό Μάκ Νάμπ. Γύρισε στο Λονδίνο. Μου χρειάζονται μερικές πληροφορίες άκόμη.

Φεύγοντας, είδα τούς άστυνομικούς τά έξετάζουν τά βρεγμένα χώματα του κήπου. Έκει βρισκότουσαν και δικές μου πατημασιές.

* *

Έπειτα από δυό ήμέρες, ό διευθυντής μου μ' έστειλε νά πάω στο Μάκ-Νάμπ, για νά τού δείξω τήν άγγελία πού δημοσίευε ή Σκότλαντ Γιάρντ, και για νά τόν ρωτήσω πότε θά μάς έγραφε κι' αυτός κάτι τι για τó έγκλημα στο Ήλιγκ. Έπήγα.

λοιπὸν καὶ τὸν ὄρηκα. Πρῶτα, τοῦ ἐδιάβασα τὴν ἀγγελία:

«Τὴν περασμένη Δευτέρα, τὸ βράδυ. στὶς 15 Ἰανουαρίου, ἐπέρασε ἀπὸ τὸ Ἥλιγκ ἓνας ξένος ἄνδρας, ὕψηλός, μελαχροινός, καὶ κουτσός, μὲ μακρὸ μπαστοῦνι. Ὅποιος τὸν εἶδε ἢ ξαίρει τίποτε γι' αὐτόν, νὰ εἰδοποιήσῃ τὴ Σκότλαντ Γιάρντ, ἢ τὸ πλησιέστερό του ἀστυνομικὸ τμήμα».

—Ὁ Μάκ-Νάμπ μ' ἄκουσε κι' ἔβαλε τὰ γέλια.

—Δὲν θ' ἀνακατευθῶ σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, μοῦ εἶπε.

—Πῶς! Ὁ διευθυντὴς εἶπε πῶς σοῦ ἔδωσε κάθε ἐλευθερία νὰ ἐνεργήσῃς, ὅπως ξαίρεις, ἀπεριόριστα καὶ μὲ ἐξοδα τῆς ἐφημερίδας.

—Θυμᾶσαι, Τσάνς, πού μὲ ρώτησες κάποτε, γιατί νὰ διαλέξω τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ντετέκτιβ;

—Ναί. Γιατί; Πές μου τώρα.

—Εἶναι ἓνα πάθος πού τὸ κληρονόμησα ἀπὸ τὸν πατέρα μου. Κι' αὐτὸς ἀστυνομικὸς ἦταν. Ξαίρω τὸ ἐνδιαφέρον πού ἔχει ὁ διευθυντὴς σου γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ἄν ὅμως ἀποτύχω, ἂν ἀποδειχθῇ πῶς ὁ Σνάργκροβ ἔχει δίκιο, ἔ, τότε θ' ἀλλάξω ἐπάγγελμα. Χρειάζομαι ἓναν καλὸ βοηθὸ γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, τί λές; Ἐρχεσαι σύ;

—ὦ, Μάκ-Νάμπ!... Κι' ἐγὼ πού δὲν τολμοῦσα νὰ σοῦ ζητήσω μιὰ τέτοια χάρη!

—Δοιπόν, σύμφωνοι! Αὐριο τ' ἀπόγευμα νὰ ἔλθῃς ἐδῶ. Θὰ πᾶμε νὰ ἐξετάσουμε μαζὶ τὸ μπαστοῦνι τοῦ ἀλήτη. Τὸ ἔχουν στὴ Σκότλαντ Γιάρντ.

Δὲν λεγόταν ἡ χαρὰ μου. Ἀνυπομονοῦσα ὥσπου νὰ φθάσῃ ἡ ὥρα πού θὰ συναντοῦσα πάλι τὸν Μάκ-Νάμπ. Ἦθελα πολὺ νὰ μάθω ἐπιτέλους ποιά σειρά συλλογισμῶν τὸν ἔκανε νὰ διαφωνῇ μὲ τὸν Σνάργκροβ, καὶ νὰ πιστεύῃ πῶς ὁ ἀλήτης ἐπάλεψε καὶ σκότωσε τὸν Πάγκετ στὰ σκοτεινά.

Μόλις τὴν ἄλλη μέρα φθάσαμε στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τῆς Σκότλαντ Γιάρντ, ὅπου ὅλα τὰ ἀντικείμενα ἀπὸ τὸ γνωστὸ μας δράμα, μικρὰ καὶ μεγάλα βρισκόντουσαν τοποθετημένα μ' ἐπισημονικὴ τάξι, ὁ Μάκ-Νάμπ ἄρπαξε τὸ μπαστοῦνι. Ἄρχισε νὰ τὸ ἐξετάζῃ ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη. Τὰ χέρια του ἔτρεμαν. Ἦμαστε οἱ δύο μας ἐκεῖ-μέσα, κι' ὁ Μάκ-Νάμπ μοῦ εἶπε σὲ λίγο:

—Θυμᾶσαι πὸς τοὺς ἔλεγα πῶς ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ αἱματωμένα χέρια δὲν ἔβλεπε ὅταν ἔπιανε τὸν τοῖχο;... Καὶ πῶς σερνόταν χάμω;...

—Ναί, ἀλλ' ἐγὼ ὄρηκα τὸ φῶς ἀναμμένο, κι' αὐτὸ μὲ κάνει νὰ μὴν παραδέχομαι τὴν ἰδέα σου. Ἐχομε τόσες ἄλλες ἀποδείξεις, πού μᾶς φανερώνουν μὲ ποῖο τρόπο ἔγιναν ὅλα, ὥστε ν' ἀπορῶ μὲ τὴν ἐπιμονή σου στὰ αἱματωμένα ἐκεῖνα σημάδια. Βαστάς κι' ἐξετάζεις τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἓνα μπαστοῦνι, ἐνῶ στὸν

νοῦ σου ἔχεις τὰ σημάδια τοῦ τοῖχου!

—Πιάσε καὶ σὺ τὸ μπαστοῦνι αὐτό, κύτταξέ το ἀπὸ παντοῦ προσεκτικὰ, καὶ πές μου ὅ,τι θὰ παρατηρήσῃς.

Συμμορφώθηκα μὲ τὰ λόγια του, κι' ἐπειδὴ δὲν ἤξαιρα τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω, μοῦ φαναιεῖται;

—Ἄς ποῦμε πῶς δὲν τὸ εἶδα ἐγὼ, καὶ πῶς μοῦ τὸ ἐξηγᾶς.

—Εἶναι, τοῦ εἶπα, ἓνα βαρὺ μπαστοῦνι, ἀπὸ ξύλο κοινὸ, πού θὰ χρησίμευε σὲ ἄνδρα γερὸ καὶ ὕψηλό.

—Ἐδες καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη... Πιάσε τὸ ὄρθιο, σὰ νὰ δάδιζες μ' αὐτό. Δὲν νοιώθεις πῶς ἡ κάτω ἄκρη του ἔχει φαγωθῇ ἀπ'τὸ μπροστινὸ μέρος; Ἐνα δικό σου μπαστοῦνι θὰ τρωγόταν μόνο ἀπὸ τὸ μέρος πού βλέπει τὸ δεξιὸ σου πόδι, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ μέρος πού εἶναι κοντήτερα στὸ σῶμα σου. Ἄν ἦσουν ξερόδες, θὰ συνέβαινε τὸ ἀντίθετο. Κανένας δὲν βαστά τὸ μπαστοῦνι ὁλοτελὲς κάθετο...

Ὅρκίζομαι πῶς τὴ στιγμὴ ἐκείνη φοβήθηκα μὴν ἔπαθε κάτι τὸ μυαλό του. Τὸ πρόσωπό του πῆρε μιὰ ἀπειλητικὴ ἔκφρασι. Κι' ἄρχισε νὰ μοῦ λέη ἀργὰ-ἀργὰ καὶ σταματώντας κάθε τόσο γιὰ νὰ σκεφθῇ.

—Τσάνς! Ἀπὸ τὸ πρῶ ἐκεῖνο δὲν μπόρεσα νὰ ἡσυχάσω οὔτε μιὰ στιγμὴ. Νύκτα μέρα βασανίζομαι. Ἐπέισθηκα, καὶ μπορῶ τώρα νὰ σοῦ ἀποκαλύψω ἐμπιστευτικῶς τὸ πόρισμά μου. Μοῦ χρειάζεται ἡ συνεργασία σου, καὶ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃς. Δὲν θὰ πῆς τίποτε ὅμως σὲ κανένα. Μόνο μὲ ἔχεμύθια καὶ ὑπομονὴ ἐπιτυχαίνει ἓνας ντετέκτιβ. Δοιπόν, ἄκουσε: Τὸ μπαστοῦνι αὐτὸ ἀνήκει σὲ τυφλὸν ἄνθρωπο. Ὅλα, ὅλα τώρα ἐξηγοῦνται. Ἐξακριβώνοντας τίς λεπτομέρειες, θὰ ἐξιχνιάζωμε συγχρόνως καὶ τὸ μυστήριον ἢ καλύτερα τὰ μυστήρια πού σκεπάζουν τὸν τρόπο πού ἔγινε τὸ φοβερὸ δράμα... Δὲν ἦσαν μόνοι οἱ δύο τους, ὁ Πάγκετ δηλαδὴ κι' ὁ φονῆς του. Ἐχομε στὰ χέρια μας τὸ μπαστοῦνι ἑνὸς τυφλοῦ, καὶ σπασμένα γυαλιὰ ἀπὸ γυναικεῖο καθρεφτάκι. Οὔτε ἓνας τυφλός, οὔτε μιὰ γυναῖκα, θὰ μπορούσε νὰ παλαίψῃ καὶ νὰ σκοτώσῃ ἓναν ἄνδρα σὰν τὸν Πάγκετ... Καὶ μάλιστα μὲ μαχαίρι. Ὁ γιατρός, στὴν ἐκθεσί του, γράφει πῶς τὸ τρῦπημα τῆς καρδιάς ἔγινε ἀπὸ χέρι ἐπιτήδειο, κι' ὄχι μὲ σπασμωδικὴ κίνησι...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ὁμιλίας του, ὁ Μάκ-Νάμπ σταμάτησε, σκέφτηκε, κι' ἐξακολούθησε νὰ λέη:

—Τὰ λασπωμένα λεπτὰ παπούτσια τοῦ Πάγκετ μαρτυροῦν, ὅπως εἶπε ὁ Σνάργκροβ, καὶ σ' αὐτὸ συμφωνῶ μαζὶ του, πῶς λίγη ὥρα πρὶν τὸν σκοτώσουν, βγήκε κι' ἐβάδιζε στὸν δρόμο... Ἀλλὰ γιατί;... Πῶς τὴν ὥρα ἐκείνη δρέθηκε μέσα στὸ γραφεῖο τοῦ ἓνα τυφλός, χωρὶς νὰ τὸν ἴδουν οἱ ὑπηρετεῖς τοῦ σπιτιοῦ;... Ὁ φονῆς εἶχε μαζὶ του ἓναν τυφλὸ καὶ μιὰ γυναῖκα;... Μὰ ἂν ἐπῆγε μὲ σκοπὸ νὰ μαχαίρῳσῃ τὸν Πάγκετ, θὰ ἔπαιρνε μαζὶ του τέτοιους βοηθοὺς;... Τὸ ἀνοιχτὸ μπουνάκι μὲ οὐίσκυ καὶ τὰ δύο ποτηράκια

δεν μ' ας φωτίζουν καθόλου...

Και πάλι ο Μάκ-Νάμπ σταμάτησε για να σκεφθῇ. Στο Τέλος ἐπρόσθεσε;

—Σὲ κάθε ὑπόθεσι, γιὰ ν' ἀρχίσῃ ἕνας ντετέκτιβ τις ἐρευνῆς του, πρέπει πρώτα νὰ πάρῃ μιὰ γνώμη, ἐκείνη πού τοῦ φαίνεται πῶς πιθανή, ἃς ἔχη καὶ τὰ κενὰ τῆς στήν ἀρχή, δὲν πειράζει. Σιγά-σιγά, κι' ὁλοένα ἐξιχνιάζοντας, μπαίνει ὁ ντετέκτιβ στὸν ἀληθινὸ δρόμο. Αὐτὸ θὰ κάνουμε κι' ἐμεῖς τώρα. Ἐχομε τὴ γνώμη μας καὶ μπαίνουμε στὰ ἴχνη τῆς.

—Μὰ δὲν ἀκουσα ἀκόμη ποιὰ εἶναι ἡ γνώμη σου.

—Ἐχεις δίκιο. Δὲν σοῦ ἐτελείωσα τὴν ὁμιλία μου... Νὰ τί φαντάζομαι ἐγὼ σὰν πῶς πιθανὸ νά'γινε: Ὁ Πάγκετ ἐπερίμενε κάποιον στὸ σπίτι του τὸ βράδυ ἐκεῖνο. Δὲν ἤθελε νὰ τὸν δεχθῇ μονάχος του καὶ προσκάλεσε πρώτα σένα κι' ὕστερα τὴ δεσποινίδα Εὐτυχία. Ἐπίστεψε πῶς ἡ ὁμίχλη ἐμπόδιζε τὴν εὐτυχία νὰ φύγῃ ἀπ' τὸ Λονδῖνο καὶ βγήκε στὸ δρόμο νὰ προσκαλέσῃ κανέναν ἄλλο γιὰ συντροφιά του. Τὸ ἴδιο ἔκαμε κι' ὁ ξένος του, πού πῆρε μαζὶ του μιὰ γυναίκα... Ἡ γνώμη μας παρουσιάζει στὸ σημεῖο αὐτὸ ἕνα μεγάλον κενό, πού μπορεῖ ἀργότερα νὰ μ' ας φανερώσῃ ἄλλον καλύτερον δρόμο... Παραδεχόμεστε λοιπὸν τώρα πῶς ὁ Πάγκετ ξαναγύρισε στὸ σπίτι του μαζὶ μ' ἕναν τυφλό. Δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω ἀλλοιῶτα τὴν παρουσία τοῦ ἀγνώστου τυφλοῦ, πού δὲν βρισκόταν ἀπὸ νωρὶς στὸ σπίτι καὶ πού δὲν τὸν εἶδε κανένας ὑπηρέτης... Ἐὰν ζῇ ὁ τυφλὸς αὐτὸς καὶ τὸν ἀνακαλύψουμε, θὰ μ' ας πῇ ὁ ἴδιος γιὰ τὸν κακοῦργον δὲν τὸν ἐσκότωσε κι' αὐτόν, τὴν ὥρα πού σύρθηκε χάμω γιὰ νὰ βρῇ τὴν πόρτα, κι' ἔβαψε τὰ χέρια του στὸ αἷμα...

Κι' ἔτσι ἐγὼ, ὁ Γκόντεφρυ Τσάνς, ἔγινα ὁ βοηθὸς τοῦ ντετέκτιβ Μάκ-Νάμπ, πού ἔφαχνε νὰ βρῇ τὰ ἴχνη τοῦ φονηᾶ, χωριστὰ καὶ κρυφὰ ἀπὸ τὴ Σκότλαντ Γιάρντ...

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΒΙΑΣΤΟΡ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΠΗΤΕΡ ΝΤΟΥΝ

Δὲν θὰ ἤξαιρα νὰ σὰς πῶ πολλὰ πράγματα γιὰ τὸ ἐγκλημα πού ἔγινε στὸ Ἡλιγκ, στίς 15 Ἰανουαρίου, ἂν, ἐκτός ἀπὸ ἀστυνομικὸς γιαντρός τοῦ τοῦ τόπου, δὲν ἦμουν καὶ φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου Κίνλοχ. Ὅσα θὰ σὰς διηγηθῶ, τὰ εἶδα καὶ τὰ παρακολούθησα ἐγὼ ὁ ἴδιος κι' ἔγιναν ἀπὸ τὴ βραδεῖα τῆς δολοφονίας ὡς τις 26 τοῦ Ἀπριλίου, τὴν ἡμέρα πού εἶδα τὸ φίλον μου γιὰ τελευταία φορὰ.

Τὴ βραδεῖα ἐκείνη, κατὰ τις ὁκτώμισι ἡ ὥρα, ἕνας ἀστυφύ-

λακας ἔφερε στὸ σπίτι μου τὸν Κίνλοχ. Τὸν εἶχε βρῇ νὰ γυρίζῃ ὑποπτα στὴ γειτονιά μου. Ὁ Κίνλοχ εἶχε πῇ στὸν ἀστυφύλακα πῶς ἐρχόταν στὸ σπίτι μου κι' ἐκεῖνος γιὰ νὰ δεβαιωθῇ τὸν συνώδεψε. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀνοιξα τὴν ἐξώπορτα, ἀλλ' ἦταν τόσο σκοτεινὰ πού γιὰ νὰ τὸν ἰδῶ παρακάλεσα τὸν ἀστυφύλακα, πού εἶχε ἡλεκτρικὸ φανάρι, νὰ τοῦ ρίξῃ φῶς.

Ἀναγνώρισα ἀμέσως τὸν Κίνλοχ. Ἀλλά, Θεέ μου, σὲ τί χάλια! Μὲ καταξέσχισμένα ροῦχα, γεμάτα λάσπες, ἔτρεμε ἀπὸ φόβο κι' ἀπὸ συγκίνησι.

Κατάλαβα ἀμέσως πῶς ἐμποδιζόταν ἀπὸ κάποια σωματικὴ βλάβη, πού δὲν τὴν ἤξαιρα σ' αὐτόν ὡς τότε. Εἶχα μπροστά μου ἕναν ἀλλαγμένο Κίνλοχ. Εὐθὺς ὁμῶς ξεχώρισα καὶ τὴ βλάβη του. Οἱ ἀκτίνες ἀπὸ τὸ ἡλεκτρικὸ φανάρι τὸν κτυποῦσαν κατὰματα κι' αὐτὸς τις δεχόταν μὲ ἀναίσθητα βλέφαρα. Κι' ὅταν ὁ ἀστυφύλακας τοῦ ἔδωσε πίσω τὸ μπαστοῦνι πού τοῦ κρατοῦσε, ἐπέισθηκα. Ὁ δυστυχὴς Κίνλοχ ἦταν τυφλός!

Ὁ καλὸς καὶ παλῆς μου φίλος, πού εἶχα χρόνια νὰ τὸν ἰδῶ, ἐρχόταν ἐκεῖνο τὸ βράδυ νὰ ζητήσῃ τὴ συνδρομὴ μου. Ἀψήφησε τις ἐνοχλήσεις, πού ἤξαιρε πῶς θὰ τοῦ ἔφερνε τὸ ὑποπτο ἐξωτερικὸ του καὶ ἤλθε ὡς τὸ Ἡλιγκ ἀπὸ τὸ Λονδῖνο. Φανέρωνε ἔτσι πόσο ἐπιτακτικὴ ἦταν ἡ ἀνάγκη πού τὸν ἐσπρωχνε.

Ἐμείναμε μαζὶ ἀπάνω-κάτω τέσσερες ὥρες, ἀλλ' ἔφυγε χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ δεχθῇ τίποτε. Εἶχαμε ἔλθει στὰ λόγια. Ὡ, μὰ δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ. Τὸν παλῆδ καιρό, ποτὲ τὰ τσακώματα δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὴ φιλία μας, ἀλλὰ καὶ ποτὲ δὲν ἐφθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ χωρίσουμε ὅπως τὴ βραδεῖα ἐκείνη.

Ἀφοῦ ἀπομακρύνθηκε, ἄρχισα νὰ νοιώθω κάποια τύψι καὶ ν' ἀνησυχῶ γι' αὐτόν. Γιατὶ σηκώθηκε κι' ἔφυγε ἔτσι ξαφνικά, δὲν μποροῦσα ἀκόμη νὰ καταλάβω. Εἶχε γίνεῖ πῶς εὐαίσθητος ἀπὸ ὅσο τὸν ἤξαιρα; Φέρθηκε ἐγὼ ἄσχημα σ' ἕναν ἄνθρωπον τόσο κατατρεγμένο ἀπὸ τὴ μοῖρα του; Μπορεῖ κι' ἐκεῖνος νὰ βρῇ ἐμένα ἀλλαγμένο. Πιὸ εἶναι πού ἀλλάζει πῶς πολλὴ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δυστυχία ἢ ἡ εὐτυχία; Καὶ σιγά-σιγά μοῦ ἔμεινε ἡ τύψι. Εἶχα φανῇ πολὺ σκληρὸς σ' ἕναν δύστυχον ἄνθρωπον, πού ἡ ἀνάγκη τὸν ἐσπρωξε νὰ ἔλθῃ καὶ σ' ἐμένα.

Ἡξαιρα πῶς κανένας δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τὸν Κίνλοχ. Ποτὲ δὲν ἐπροσπάθησε νὰ κάμῃ φίλος χρήσιμες, ποτὲ δὲν ἐζήτησε νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴ φιλία πού εἶχε μαζὶ μου. Καὶ τώρα ντρεπόμουν τὸν ἑαυτό μου, γιὰ τὸ δὲν ἔπρεπε νὰ φερθῶ ἔτσι σὲ φίλον σὰν τὸν Κίνλοχ.

Αὐτὰ συλλογιζόμουν γιὰ πολλὴ ὥρα, ὅταν ἄξαφνα ἀκουσα τὸ τηλέφωνο νὰ κουνουνίξῃ, θάλεγε πῶς ἦταν ἄνθρωπος πού ἤθελε νὰ μὲ βγάλῃ ἀπὸ τις σκέψεις πού μὲ βασάνιζαν. Ἡθελα νὰ μὲ φώναζαν γιὰ κανέναν ἄρρωστο. Μιὰ βίσιτα τὴν ὥρα ἐκείνη θὰ μὲ ξέσκαζε λιγάκι. Περνώντας νὰ πάω στὸ τηλέφωνο, κύτταξα καὶ

τὸ ρολόι. Ἦταν δύο παρὰ δέκα.

Δὲν ἄκουσα ὅμως φωνὴ ἀπὸ καμμιὰ νυστχιμένη νοσοκόμα ἢ ἀπὸ κανένα κλαψιάρη ἄρρωστο. Στ' αὐτὴ μου βούιζε ἡ χοντρή φωνὴ κάποιου ἀστυνομικοῦ.

—Λεωφόρος Ἀλμπανυ, ἀριθμὸς 28... Ἐσκότωσαν ἄνθρωπο με μαχαίρι... Σὰς περιμένουμε... Ἐλάτε ἀμέσως.

—Χρειάζεται φορεῖο;

—Ὁχι.

Ἐπῆρα τὰ ἐργαλεῖα μου κι' ἔσπευσα νὰ φθάσω.

—Ποῖν ἐκτύπησαν; ρώτησα τὸν ἀστυφύλακα πού με περίμενε στὴν ἐξώπορτα τοῦ Πόνσομπυ Πάγκετ.

—Τὸν ἴδιο, γιατρέ μου! μοῦ ἀποκρίθηκε, καὶ προχωρήσαμε. Σ' ἕνα μεγάλο δωμάτιο, πού θὰ χρησίμευε γιὰ γραφεῖο, εἶδα τὸν ἀστυνόμο Γκρήην καὶ κάποιον δημοσιογράφο. Ἐαπλωμένος κατὰχαμα βρισκόταν ὁ Πάγκετ. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ, κατὰλαβα πὺς δὲν εἶχε πιά ἀνάγκη ἀπὸ γιατρό. Ἡ λάμα τοῦ μαχαιριοῦ εἶχε ἀγγίξει τὴν ἀορτὴ τῆς καρδιάς. Ὁ θάνατός του ἦταν στιγμιαίος.

Ἐνῶ ἐγὼ ἐξέταζα τὸ πτώμα, ὁ Γκρήην ἔψαχνε ἀνάμεσα στὰ πεσμένα ἐπιπλα, χωρὶς νὰ τὰ μετακινᾷ καὶ χωρὶς νὰ τὰ πιάνη καθόλου. Ἀξαφνα ὅμως βρῆκε κάπου ἐκεῖ ἕνα μπαστούνι. Τὸ πῆρε, τὸ ἐξέτασε, καὶ μοῦ τὸ ἔδωσε γιὰ νὰ τὸ ἴδω κι' ἐγώ. Ἀλλὰ πρὶν ἀκόμη τὸ πιάσω στὰ χέρια μου, τὸ ἀναγνώρισα: Ἦταν τὸ μπαστούνι τοῦ Κίνλοχ, πού τοῦ τὸ κρατοῦσε στὸ δρόμο ὁ ἀστυφύλακας, καὶ πού τοῦ τὸ γύρισε πίσω ὅταν ἔφθασαν στὸ σπίτι μου. Ἦταν τὸ μπαστούνι πού ὁ Κίνλοχ δὲν ἄφησε ἀπὸ τὰ χέρια του ὅση ὥρα ἔμενε κοντά μου. Ὁ Κίνλοχ λοιπὸν ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι μου γιὰ νὰ πάη στοῦ Πάγκετ.

Δὲν θυμοῦμαι πιά τί εἶπα τὴν ὥρα ἐκείνη στὸν Γκρήην, πού μ' ἔδλεπε νὰ γυρῶ καὶ νὰ ξαναγυρῶ τὸ μπαστούνι στὰ χέρια μου. Τέλειωσα γρήγορα ὅ,τι εἶχα νὰ κάμω, κι' ἔφυγα. Γύρισα ἴσια στὸ σπίτι μου, κάθησα στὸν καναπέ τοῦ γραφείου μου, χωρὶς ν' ἀνάψω τὸ φῶς, κρατώντας τὸ κεφάλι μου με τὰ δύο χέρια, ἄρχισα νὰ σκέπτομαι τὸ τρομερὸ κακὸ πού συνέβηκε καὶ τίς συνέπειές του. Ἐδλεπα τὸν ἑαυτὸ μου ἐνοχο σὲ ὅ,τι θὰ βάραινε τὸν Κίνλοχ.

Ἐγὼ τὸν ἄφησα νὰ πάη σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι. Καὶ με προσκάλεσαν νὰ θεβαιώσω τίς συνέπειες τῆς ἀσπλαχνῆς συμπεριφορᾶς μου. Μὲ κανέναν συλλογισμό δὲν μποροῦσα νὰ κοιμήσω τὴν νύφτι πού με βασάνιζε. Ὁ Κίνλοχ ἦταν ἕνας νέος σπουδασμένος. Ἦταν κι' αὐτὸς μιὰ φορὰ με γλυκὸ χαρακτήρα κι' αἰσθήματα πολὺ εὐγενικά. Ἀλλὰ ἡ δυστυχία σκληραίνει τὸν ἄνθρωπο. Τῇ βραδεῖα ἐκείνη εἶδα πὺς τὸ ἠθικὸ του εἶχε πέσει, πὺς τὰ σημάδια τῆς κακοτυχίας ἦσαν θαθεῖα χαραγμένα μέσα του. Δὲν πίστευα βέβαια πὺς ἦταν αὐτὸς πού ἐμαχαίρωσε. Ἡ πάθησι τῶν ματιῶν του

τὸν ἀπάλλαττε ἀπὸ μιὰ τέτοια ὑποψία. Ἦταν ὅμως ἕνα ἀπὸ τὰ πρόσωπα στὸ δράμα, τὸ μπαστούνι του τὸ μαρτυροῦσε. Κι' ἀθῶος ἂν ἦταν, θὰ τὸν κατηγοροῦσαν. Σ' αὐτὸ ἑφταία ἐγώ! Δὲν μποροῦσα νὰ κρατηθῶ, κι' ἐπῆγα τὴν ἄλλη μέρα στοῦ Πάγκετ γιὰ νὰ μάθω ἀπὸ τίς ἀνακρίσεις πού γινόντουσαν ἐκεῖ. Κανένας δὲν ἔλεγε γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κίνλοχ. Κανένας δὲν ἐμαρτύρησε πὺς ἦταν παρὼν κι' ἕνας τυφλός. Ὁ Πάγκετ δεχόταν συχνὰ στὸ σπίτι του πρόσωπα ὑποπτα, εἶπαν. Κι' ἄρχισα κάπως νὰ ἡσυχάζω. Ὅλοι κατὰθεταν εὐνοϊκά. Ἐπίστεψα, γιατί μ' ἄρесе νὰ τὸ πιστεύω, πὺς τὸ μπαστούνι τοῦ φίλου μου βρέθηκε κεῖ-μέσα κατὰ σατανικὴ τύχη. Θὰ ξέφυγε ἀπὸ τὸ χέρι του, ἔλεγα με τὸν ἑαυτὸ μου, θὰ κύλισε μακριά, κι' ὁ τυφλὸς ὁ φίλος μου δὲν μπόρεσε νὰ τὸ ξαναπιάσῃ. Θὰ τὸ βρῆκε κάποιος, πού τὸ πῆρε καὶ τὸφερε ὡς τὸ γραφεῖο τοῦ Πάγκετ. Ἐξακριβωνόταν πὺς ὁ Πάγκετ ἐβγήκε στὸν δρόμο ἐκείνη τὴν ὥρα. Μπορεῖ λοιπὸν νὰ τὸ ἐπιασε ἀπὸ χάμω ὁ ἴδιος ὁ Πάγκετ. Μπορεῖ νὰ τὸ εἶχε ἔτσι μαζὶ του κι' ὁ δολοφόνος. Ἀλλ' ὅταν ἦλθε ἡ σειρὰ νὰ μαρτυρήσουν καὶ τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα, οἱ φόβοι μου μεγάλωσαν. Ὁ Γκρήην μοῦ ἔδειχνε τίς τρίχες πού εἶχαν πέσει ἀπὸ τὰ μαλλιά τοῦ δολοφόνου τὴν ὥρα τῆς πάλης του με τὸ θῦμα, κι' ἐγὼ σφίγγοντας τὰ δόντια μου γιὰ νὰ μὴ μοῦ ξεσύγῃ λόγος, τίς ἀναγνώριζα. Ἦσαν ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Κίνλοχ!

Ἵστερα ἀπὸ τίς ἀνακρίσεις ἐκεῖνες, οἱ ἀστυνομικοὶ ἐσώπωναν. Ἡ ἐνέργειές τους ἦσαν μυστικές. Ὁ Γκρήην λυπόταν, μὰ δὲν τοῦ ἐπέτρεπε ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐχεμύθεια νὰ μοῦ πῇ τίποτε. Κι' ἔτσι ὑποχρεώθηκα νὰ διαβάω καθεμέρα ὅλες τίς ἐφημερίδες. Ἐγραφαν τακτικὰ γιὰ τὸ δράμα τῆς βραδεῖας με τὴν πυκνὴ ὀμίχλη. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου ἦταν μεγάλο, κι' οἱ ἐφημερίδες ἔπρεπε νὰ δημοσιεύουν πολλά, ὥς ἦσαν κι' ἀπ' τὸ δικό τους τὸ κεφάλι. Στὰ τραῖνα, στὰ μαγαζιά, παντοῦ τελεσπάντων δὲν ἔκαναν ἄλλη συζήτηση παρὰ γιὰ τὸ ἀνατριχιαστικὸ δράμα. Ἀναγκαζόμουν νὰ συζητῶ κι' ἐγώ γι' αὐτὸ με τοὺς ἀρρώστους μου. Μόνο οἱ ἐτοιμοθάνατοι δὲν με ἀπασχολοῦσαν με τὴν ὑπόθεσι Πάγκετ, γιατί δὲν μποροῦσαν νὰ μιλήσουν. Καὶ γιὰ νὰ ἡσυχάζω τὰ νεῦρα μου, ἔπαιρνα φάρμακα.

Μιὰ μέρα ὁ Γκρήην ξεγελάσθηκε με τὰ εἰρωνικά λόγια μου καὶ μοῦ εἶπε:

—Μά, γιατρέ μου! Πὺς νὰ πιάσουμε ἄκρη με τὰ καμώματα τοῦ μακαρίτη! Δημοσιογράφος ἦταν καὶ βουλευτής, δὲν λέω ὄχι, μὰ καὶ τόσο πάλι δὲν τὸ περιμέναμε... Καλὲ μαθαίνομε πὺς πληθὸς γυναῖκες ἀπὸ τὸ Λονδίνο, ἐρχόντουσαν καὶ τὸν ἐβρίσκαν νύκτα καὶ κρυφά. Ἀπὸ σομπρέττα ὡς σὲ κυρία με αὐτοκίνητο πολυτελείας!

—Κι' ὁ Σνάργκροβ τῆς Σκότλαντ Γιάρντ...

—Τί νὰ σοῦ κάμῃ κι' αὐτός... Πασχίζει με δαῦτες, Ἀλλὰ κοί

για να του ξεφύγει αυτή η μιά, δὲν τὸ πιστεύω. Ὑπομονή, γι-
τρέ μου. Ὑπομονή...

Ὅστε ἡ ἀστυνομία ἐγύρευε τὸν ἐνοχο ἄλλου. Ὁ κίνδυνος λοι-
πὸν γιὰ τὸν Κίνλοχ θ' ἀργούσε νὰ παρουσιασθῇ. Πήρα ἔτσι θάρρος
κι' ἀποφάσισα ν' ἀπαντήσω στὴν ἀγγελία τῶν κ.κ. Σέλγουϊν καὶ
Σμίθ. Σὲ μιά ἐφημερίδα πού κρατοῦσε κι' ἐβλεπε κάποιος πελά-
της μου, εἶχα κατὰ τύχη διαβάσει:

«Τραπεζιτικὸ γραφεῖο Σέλγουϊν καὶ Σμίθ, μέγαρο Ντέβον,
στὰ Τσάνσερ».

Ἐὰν ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Κίνλοχ περάσῃ ἀπὸ τὸ γραφεῖο
μας, θὰ τοῦ γίνῃ μιά ἀνακοίνωσι πού τὸν ἐνδιαφέρει».

Σκέφθηκα πολὺ πρὶν ἀποφασίσω τί ἐπρεπε νὰ κάμω, κι' ἂν
ἐπρεπε νὰ τὸ κάμω... Κι' ἂν τοῦ ἔστηναν καμμιὰ παγίδα; Ἀφῆσα
νὰ περάσουν ἀκόμη λίγες μέρες. Κάθε πρωὶ οἱ ἐφημερίδες ἔδα-
ζαν τὴν ἀγγελία στοῦ ἴδιου μέρους τοῦ φύλλου. Ἀλλ' ἔμα ἐπέρασε
κι' ἐκείνη ἡ ἐβδομάδα, ἡ ἀγγελία χάθηκε ἀπὸ ὅλες τὶς ἐφημερί-
δες συγχρόνως. Τί νὰχε συμβῇ;.. Ἀνησυχούσα πολὺ. Δὲν μπο-
ροῦσα πιά νὰ κρατηθῶ... Μὲ χίλιες προφυλάξεις, μὲ σχεδιασμέ-
νες ἀπὸ πρὶν τὶς ἐρωτήσεις πού θὰ ἔκανα καὶ τὶς ἀπαντήσεις πού
θὰ ἔδινα, ξεκίνησα νὰ πᾶω ὁ ἴδιος νὰ μάθω.

—Εἰστε σεῖς, πού θέλετε νὰ ἰδῇτε τὸν Ἀλέξανδρο Κίνλοχ;
ρῶτησα τὸν διευθυντὴ τοῦ γραφείου, τὸν κύριο Σπένσερ.

—Εἰστε σεῖς ὁ ἴδιος; μ' ἐρώτησε κι' αὐτός.

—Γιατί; ἔσπευσα ξεπίτηδες κι' εἶπα.

—Θὰ ἐξακριβώσουμε τὴν ταυτότητά σας... Σὰς τὸ λέω ἀπὸ
τώρα.

—Γιὰ ποῖον σκοπὸ; τοῦ ἀποκρίθηκα ξανὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ
σχέδιό μου, πού ἦταν νὰ τὸν βαστώ στὴν ἀρχὴ μὲ ἀοριστίες.

Ἐχασε ὁμῶς τὴν ὑπομονή του πολὺ γρήγορα καὶ μ' ἄρχισε:

—Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ πῶ πῶς οἱ ἐρωτήσεις σου εἶναι
ἀνόητες. Δὲν ἔχω ὄρεξι νὰ συζητῶ ἔτσι μαζὶ σοῦ. Δὲν τὸ ξαίρω,
μὰ μπορεῖ νὰσαι ἕνας ἀπατεῶν, νὰ διάδασες τὴν ἀγγελία μας
καὶ νὰλθες γιὰ νὰ μᾶς ξεγελάσῃς παρασταίνοντας τὸ πρόσωπο
τοῦ Ἀλεξάνδρου Κίνλοχ. Σὲ παρακαλῶ νὰ τελειώνουμε.

Τὸ περίμενα. Τὰ εἶχε ὅλα προβλέψει. Τὸ σχέδιό μου εἶχε ἐ-
πιτύχει. Ἐκεῖνο πού ἤθελα πρὸ πάντων νὰ μάθω, τὸ ἤξεῖρα κιό-
λας. Ἦταν ὀλοφάνερο πῶς ὁ Κίνλοχ εἶχε νὰ κερδίσῃ ἀπὸ καὶ μέ-
σα κι' ὅχι νὰ χάσῃ. Ὁ Σπένσερ ἄπλωνε τὸ χέρι του γιὰ νὰ πιέ-
σῃ τὸ κουμπὶ τοῦ κουδουνιοῦ. Ἡ δυσπιστία του μεγάλωνε ἀπὸ
τὴ μιά συγγμὴ στὴν ἄλλη. Ἐβγαλα τότε κι' ἐγὼ τὴν κάρτα μου,
τὴν ἀκούμπησα μπροστά του ἀπάνω στὸ τραπέζι καὶ τοῦ εἶπα:

—Μοῦ δίνεις τὸν λόγο σου πῶς εἶναι γιὰ καλὸ πού θέλεις νὰ
ἰδῇς τὸν Κίνλοχ; Κι' ἐγὼ τὸν Κίνλοχ θέλω νὰ βρῶ.

Ἐκύτταξε καλὰ-καλὰ τὴν κάρτα μου καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε:

—Δόσε μου, γιαιτρέ, καὶ σὺ τὸ λόγο σου.

—Ναί, ἂν τοῦ θέλῃς καλὸ. Σ' ὀρκίζομαι πῶς θ' ἀνακουφισθῶ
πολύ, ἂν μάθω πῶς κι' ἄλλος ἄνθρωπος θελεῖ τὸ καλὸ τοῦ Κίνλοχ.
Δὲν ἀμφέβαλλα πῶς ὁ ζῆλος μου θὰ διέλυε κάθε ὑποψία τοῦ
Σπένσερ.

—Εἶμαι ἄνθρωπος πολυάσχολος, μοῦ εἶπε. Ἀφοῦ κι' οἱ δυό
μας ζητοῦμε τὸν Κίνλοχ γιὰ τὸ καλὸ του, ἄς μὴ χάνουμε τὸν
καιρὸ μας μὲ λόγια δόλια. Θέλεις νὰ βρῇς τὸν Κίνλοχ καὶ μεῖς
τὸ ἴδιο θέλομε. Χαίρεις ἕνα πράγμα; Ἐμεῖς ἀρχίσαμε νὰ φοβοῦ-
μαστε μήπως κι' ἀπέθανε.

—Ἐχω νὰ τὸν ἰδῶ ἀπὸ τίς 15 Ἰανουαρίου, πού ἦλθε νὰ μοῦ
κάνῃ ἐπίσκεψι στὸ Ἡλιγκ.

—ὦ, καὶ νὰ τὸ ξαίραμε! Περίεργο μᾶς φαίνεται πῶς νὰ μὴν
ἰδῇ τὴν ἀγγελία μας στὶς ἐφημερίδες;

—Περίεργο θὰ ἦταν ἂν τὴν ἔδλεπε, ἀγαπητέ μου Σπένσερ.
Ὁ Κίνλοχ εἶναι τυφλός.

—Ὀλότελα; Γιὰ πάντα;

—Ὀλότελα, ναί. Μὰ ἴσως ὅχι καὶ γιὰ πάντα. Κι' γι' αὐτὸ
ἀκόμη πρέπει νὰ τὸν βρῶ. Πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἡ ἐπιστήμη ἐνό-
μιζε πῶς ἡ πάθησί του εἶναι ἀπὸ τίς ἀγιατρευτές, τώρα ὁμῶς εἶ-
ναι τρόπος νὰ ξαναἰδῇ τὸ φῶς του.

Ὁ Σπένσερ ἔδειχνε ἐνδιαφέρον ὅσο τοῦ μιλοῦσα γιὰ τὸν Κίν-
λοχ. Τοῦ ἐξήγησα πῶς κι' ἐγὼ δὲν ἐγνώριζα τὸ πάθημα τοῦ φί-
λου μου στὰ μάτια! Δὲν ἦλθε, τοῦ εἶπα, γιὰ νὰ τὸν ἐξετάσω σὰν
γιατρός, γιατί ἐγὼ δὲν εἶμαι ὀφθαλμολόγος, ἀλλὰ ἀφοῦ ἔμαθα
τί τοῦ εἶχε συμβῇ, ἔψαξα στὰ πύο καινούργια περιοδικὰ μας κι'
ἐδιάβασα γιὰ τὴ νέα μέθοδο, πού τὴν ἐφαρμόζει μὲ ἐπιτυχία με-
γάλη ἕνας εἰδικὸς στὸ Ἐντινιμπουργκ. Καὶ τοῦ πρόσθεσα πῶς
ἐπειδὴ εἶχα πολὺ παληὰ φιλία μὲ τὸν Κίνλοχ, θὰ ἀναλάβαινα
ἐγὼ ὅλα τὰ ἐξοδα τῆς θεραπείας του.

—Μπράβο γιαιτρέ μου! εἶπε ὁ Σπένσερ. Ἔτσι τὴ θέλω κι'
ἐγὼ τὴ φιλία. Μὰ δὲν φαντάζομαι πῶς μπορεῖ ὁ Κίνλοχ νὰ δεχθῇ
ἕνα δῶρο χρηματικό!

—Βλέπω πῶς δὲν τὸν γνωρίζεις τὸν Κίνλοχ, τοῦ ἀποκρί-
θηκα. Καὶ τὰ μάτια του ἂν εἶχε, πάλι δὲν θὰ ἔδλεπε τὴν ἀγγε-
λία στὶς ἐφημερίδες γιατί δὲν ἔχει δραχμὴ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἐφη-
μερίδα. Τὴ βραδεῖα πού ἦλθε στὸ σπῆτι μου, ἦταν κουρελιασμέ-
νος κι' ἐλεεινός. Ἀπὸ φταίξιμο δικό μου ἦλθαμε σὲ λόγια. Τὸν
ἄφησα νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ τοῦ φανῶ σὲ τίποτε χρήσιμος. Καὶ γι'
αὐτὸ τώρα θέλω νὰ τὸν βρῶ, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω μὲ κάθε τρόπο
πού θὰ μπορῶ.

Τότε ὁ Σπένσερ, σκύβοντας πύο κοντά μου, ἀκούμπησε φιλι-
κὰ τὸ χέρι του στὸν ὄμο μου καὶ εἶπε:

Σὲ καταλαβαίνω καλὰ, κύριε Ντούν. Ἀπὸ ὑπερβολικὴ φι-

λοτιμία νομίζεις τὸν ἑαυτό σου ἔνοχο, ἀλλὰ καὶ μόνο νὰ δείξης στὸν φίλο σου τί πρέπει νὰ κάμῃ γιὰ νὰ ξαναῖδῃ τὸ φῶς του, φθάνει γιὰ νὰ διορθώσης κάθε σου σφάλμα.

Μὰ τί μοῦ λές τώρα;

— Δὲν σοῦκαμε ποτὲ λόγο ὁ φίλος σου γιὰ κάτι μετοχές, πού ἔχει;

— Πῶς! "Ὅταν μοῦ διηγόταν τὰ πολλὰ παθήματά του, μοῦ εἶπε πῶς κάποιος φίλος του τὸν ἐπεισε ν' ἀγοράσῃ ἀπ' αὐτὸν μετοχές, πού δὲν ἔχουν καμμιά ἀξία. Κι' ἐτσι ὁ Κίνλοχ ἔχασε ὅλη τὴν ἀποζημίωσι πού τοῦ ἔδωσε τὸ κράτος.

— Τὸν ἐπεισε, ἔ;... Μανάρι νὰ εἶχε πείσει καὶ μένα...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ὁμιλίας μας, ὁ Σπένσερ ἄρχισε νὰ μοῦ λέῃ μιὰ πολὺ υπερδεμένη ἱστορία γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ νὰ καταλάβω στὸ τέλος πῶς ὁ Κίνλοχ, ἀνίδεος ἀπὸ ἐργασίες τοῦ χρηματιστηρίου, ἐτοποθέτησε τὰ λεφτά του σὲ μιὰ ἐταιρεία χωρὶς μέλλον πού ἔφερνε τσαί ἀπὸ τὴν Ἰνδία... Ἀλλὰ νὰ πού τὸ θαῦμα ἔγινε.

Κάποιος ἐπιτηδεῖός ἐπιχειρηματίας, πού ἔκαμε μεγάλες προαγορές, κατάφερε ν' ἀνεβάσῃ τίς τιμὲς τοῦ τσαΐ. Οἱ μετοχές τῆς Ἐταιρείας πῆραν εὐθὺς ἀξία καὶ ὑψώθηκαν. Ἀλλὰ ὁ Κίνλοχ ἀσφαλῶς δὲν τὸ ἤξειρε, γιατί ἀπὸ τὸν καιρὸ πού κατέθεσε τὰ χαρτιά του στὸ τραπεζιτικὸ γραφεῖο τοῦ Σέλγουϊν, μὲ τὴν πεποίθησι πῶς εἶναι ἀχρηστά πράγματα, ποτὲ δὲν ἔδειξε τὸ παραμικρὸ ἐνδιαφέρον γι' αὐτά.

— Ὁ Κίνλοχ λοιπὸν εἶναι τώρα πλούσιος; εἶπα γιὰ νὰ μοῦ τὸ βεβαιώσῃ καλύτερα.

— Καὶ πολὺ πλούσιος, ἐπανελάβε ὁ Σπένσερ γιὰ νὰ πεισθῶ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν σκεπτόμουν ἄλλο παρὰ πῶς νὰ κάμω γιὰ νὰ θρεθῇ ὁ Κίνλοχ. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σπένσερ ἦταν ἐπίσης μεγάλο, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν εἶχε ἰδέα πῶς ὁ Κίνλοχ μποροῦσε καὶ νὰ κρύβεται σὲ κανένα μέρος ἀπὸ σκοποῦ. Ἐγὼ φυσικὰ δὲν τοῦ ἔλεγα τίποτε. Ἦταν ἓνα μυστικὸ ξένο, πού δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκαλύψω σὲ ἄλλον, καὶ μάλιστα στὸν ἀγνωστὸ μοῦ Σπένσερ, πού τὸν ἔβλεπα γιὰ πρώτη φορά. Καὶ νὰ τί συνέβηκε ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες: Τὰ λόγια μου ἐσπρωξαν τὸν Σπένσερ νὰ ξαναρχίσῃ τίς ἀγγελίες του στὶς ἐφημερίδες, νὰ τίς πολλαπλασιάσῃ καὶ νὰ τίς συμπληρώσῃ, σύμφωνα μὲ ὅσα τοῦ εἶπα. Ἔτσι, ἓνα πρωτὶ, εἶδα σὲ τί κίνδυνον ἔβαζε τὸν φίλο μου, γιατί ἔγραφε:

«Ὅποιος γνωρίζει κάτι γιὰ τὸν Ἀλέξανδρον Κίνλοχ, παρακαλεῖται νὰ πληροφορήσῃ τοὺς κ. κ. Σέλγουϊν καὶ Σμῖθ, μέγαρον Ντέβον, στοὰ Τσάνσερν, ἀπ' ἐπου καὶ θὰ πληρωθῇ. Στίς 15 Ἰανουαρίου, Δευτέρα βράδυ, ὁ Κίνλοχ ἦταν στὸ "Ἡλιγκ". Ἐκατάλαβα εὐθὺς τὸ λάθος μου καὶ ἐσπευσα νὰ ξαναῖδῶ τὸν Σπένσερ. Δὲν ἔπρεπε νὰ μάθῃ τὴν ταραχὴ μου, καὶ ἔκανα κου-

ράγιο ὅσο μποροῦσα. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν πρώτη ἀπάντησι πού μοῦ ἔδωσε, εἶδα πῶς ἡ καταστροφὴ εἶχε κιόλα γίνει.

— Τίποτε ἀκόμη; ρώτησα τὸν Σπένσερ.

— Πῶς!.. Κι' ἀπὸ τρεῖς μάλιστα...

— Ἀπὸ τρεῖς; τὸν σταμάτησα ἀπὸ τὴν τρομάρα μου, καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλω.

— "ὦ! ἂς μὴ σὲ πάρῃ ἡ χαρά... Κανένας τοὺς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς πῇ. Κι' οἱ τρεῖς αὐτοί... ὁ Σπένσερ τῶς βάλει πείσμα νὰ καθάρισῃ πρῶτα τὰ γυαλιά του. Κι' οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἤλθαν γιὰ νὰ μάθουν, καὶ ὄχι γιὰ νὰ μᾶς πούν κάτι.

— Δὲν τοὺς εἶπες φυσικὰ τίποτε; ρώτησα, χωρὶς νὰ μποῦ ἔσω νὰ κρύψω ὁλότελα τὴν ἀνησυχία μου.

— "Ὀχι, βέβαια... Μ' ἀπασχόλησαν ὅμως πολὺ. Εἶδα καὶ ἔπαθα γιὰ νὰ τοὺς κάμω νὰ καταλάβουν πῶς ἐμεῖς ζητοῦμε νὰ πάρουμε πληροφορίες, καὶ ὄχι νὰ δώσουμε σὲ ἄλλους.

— Ποιοὶ ἦσαν αὐτοί;

— Οὔτε κἂν σκέφθηκα νὰ τοὺς ρωτήσω. Ἀμα οἱ ἀγγελίες μας ὑπόσχωνται λεφτά, μᾶς παρουσιάζονται ἐδῶ ὅσοι ἔχουν νὰ εἰσπράξουν ἀπὸ τὸ λεγόμενο πρόσωπο. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ τρεῖς ἐφαίνοντο κάπως διαφορετικοί, τοὺς ἔστειλαν ἀπὸ κάτω σὲ μένα, καί... μόνο πῶς ἔχασα τὸν καιρὸ μου μὲ αὐτούς...

Ἐσταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ πάλι εἶπε:

— Δὲς νὰ καταδιώκῃ τὸν Κίνλοχ ἡ ἀστυνομία;

— Μπᾶ!.. Πῶς σοῦλθε στὸν νοῦ τέτοιο πράγμα;

— Γιατί ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς, ἓνας χοντρός, μὲ στριμμένο μουστάκι, μοῦ φάνηκε σὰν ἀστυνομικός.

Νὰ πού εἶχα δίκην νὰ φοβᾶμαι.

— "ὦ, δὲν θὰ ἦταν ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Καταδίωξι! ἐσπευσα νὰ πῶ. Μπορεῖ ὁ φίλος μας ὁ Κίνλοχ νὰ χρεωστᾷ κανένα φόρο ἢ νὰ τοῦ ἔβαλαν κάποιο πρόστιμο γιὰ καμμιά τιποτένια αἰτία...

Ὁ Σπένσερ, χωρὶς νὰ τὸ φαντάζεται, μοῦ εἶχε δώσει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Σνάργκροβ, τοῦ ἐπιθεωρητῆ τῆς Σκότλαντ Γιάρντ!

— Τί ἄνθρωποι ἦσαν οἱ ἄλλοι δύο; ρώτησα τάχα ἀδιάφορα.

— Ὁ ἓνας ἦταν ἀρκετὰ ὑψηλός, μὲ ζωηρὰ μάτια, μαῦρο μουστάκι φαλιδισμένο, ἐξωτερικὸ στρατιωτικὸ μὲ πολιτικὰ ρούχα... Ἴσως κανένας συναδελφός του στὸν πόλεμο. Ὁ τρίτος, δὲν εἶναι πολλὴ ὥρα πού ἔφυγε ἀπ' ἐδῶ, ἐπίσης λιγνός καὶ μὲ ζωή, ξυρισμένος, φορεσιὰ στὴν ἐντέλεια... Ἐξωτερικὸ μᾶλλον γιατροῦ καὶ μὲ προπορὰ σκωτσέζικη...

Δὲν τοὺς ἔβαζε ὁ νοῦς μου αὐτοὺς τοὺς δύο. Κι' ἐπείσθηκα πῶς ἔπρεπε νὰ πῶ τοῦ Σπένσερ τὸ μυστικόν.

— Μπορῶ μοῦ φαίνεται νὰ σοῦ πῶ κάτι...

Μιὰ χειρονομία καὶ μιὰ λέξι τοῦ Σπένσερ μὲ σταμάτησαν.

— Εἶναι περιττό, φίλε μου. Ὑστερα ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες γιὰ

την οικονομική κατάσταση του καλού μας Κίνλοχ, εξηγώ μόνος μου για ποιόν λόγο μου ήλθαν αυτοί οι δυό: "Έχουν κι' αυτοί να εισπράξουν, όπως κι' ο αστυνομικός, με τη διαφορά πως τὰ δικὰ τους είναι δανεικά. Θὰ μᾶς ξανάλθουν, ἔλεγε καὶ γελοῦσε. Μὴν ἀμφιβάλλεις πὼς μόλις σταματήσουμε τίς ἀγγελίες, θὰ τοὺς ξαναῖδουμε.

Πέρασαν ἡμέρες, ἑβδομάδες, ἀλλὰ ὁ Κίνλοχ δὲν μᾶς παρουσιαζόταν ἀπὸ πούθενά. Ἀρχισα νὰ πιστεύω πὼς δὲν θὰ τὸν ξαναβρίσκαμε ποτέ. Στου Σπένσερ ἐπήγαινα πολὺ συχνά. Αὐτὸς ἦταν πάντα αἰσιόδοξος. Μία μέρα πού τοῦ δῆλωσα πὼς ἐγὼ πιά εἶχα ἀπελπισθῇ, μοῦ ἀποκρίθηκε:

— Γιατρέ, τὸ χρῆμα βρίσκει γρήγορα τ' ἀφεντικό του. Καμμιά ἀγγελία πὺ ὑπόσχεται λεφτὰ δὲν μένει ἀναπάντητη.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως μὲ φόβισε πολὺ μὲ κάτι πού μοῦ εἶπε:

— Γιατρέ, ἅμα προχωρῆς στὸν δρόμο, γυρίζεις καμμιά φορὰ καὶ πίσω σου νὰ ἰδῆς γίνεται;

Δὲν κατάλαβα τί ἤθελε νὰ πῇ, καὶ τὸν κύτταζα καλὰ—καλὰ. Μ' ἐπιασε τότε ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ μὲ πῆγε στὸ παράθυρο.

— Κύτταξε αὐτὸν μὲ τὸ γκρίζο ἐπανωφόρι καὶ μὲ τὸ μαῦρο ἡμίψηλο. Ἐκεῖ, στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο... Τὸν ξαίρεις;

Τοῦ ἀποκρίθηκα πὼς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος μοῦ ἦταν ἄγνωστος.

— Μάλιστα! φώναξε ὁ Σπένσερ, ἀπὸ τῆς χαρὰς τοῦ πού δὲν εἶχε γελασθῇ.

Ὁ ἄγνωστος μὲ τὸ γκρίζο ἐπανωφόρι γύρισε σιγὰ-σιγὰ κι' ἐρριξε τὴ ματιὰ του στὸ παράθυρό μας. Θὰ μᾶς εἶδε, γιατί εὐθὺς χαμήλωσε τὸ κεφάλι του καὶ προχώρησε διαστικὰ.

— Τὸν πιάσαμε! μουρμούρισε τότε ὁ Σπένσερ.

— Μὰ ποῖς ἐπὶ τέλους εἶναι; ρώτησα λιγάκι φουρκισμένος.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, γιατρέ μου, σὲ παρακολοθεῖ. Τὸ παράτηρησαν τὰ παιδιὰ τοῦ γραφείου μας. Εἶναι τώρα τρεῖς φορὲς πού ἔρχεσαι ἐδῶ ἔχοντας πίσω τοῦ αὐτὸν τὸν ἄγνωστο.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔπαυσα νὰ πηγαίνω τοῦ Σπένσερ. Εἰμείναμε σύμφωνοι πὼς θὰ μοῦ τηλεφωνοῦσε ὅταν θὰ εἶχε τίποτε καινούργιο νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃ. Ἐτσι, τοῦ εἶπα, ὅποιος κι' ἂν ἐνόμιζε πὼς ἐνδιαφέρομαι νὰ μάθω γιὰ τὸν Κίνλοχ, δὲν θὰ μὲ βλέπη νὰ ἔρχομαι πιά ἐδῶ, καὶ θὰ πιστέψῃ πὼς ἐχάσαμε κάθε ἐλπίδα.

Κι' ἀλήθεια, ἐγὼ πιά δὲν ἐλπίζα καθόλου. Κι' ὅμως ἀποδείχθηκε πὼς ὁ Σπένσερ εἶχε δίκιο νὰ αἰσιόδοξῇ. Ἐνα πρωί, τὸ τηλεφώνό μου κουνούσινε. Ἐτρεξα ἀμέσως κι' ἐπιασα τὸ ἀκουστικό. Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Σπένσερ, κι' ὁ τόνος τῆς ἐπρόδιδε τὴν χαρὰ του.

— Ὁ ἴδιος ὁ γιατρός;

— Ναί. Τί συμβαίνει;

— Ἐχω...

— Νεώτ...

— Σοῦτί! ἔκαμε καὶ μὲ σταμάτησε ἀμέσως. Ἐλα καλύτερα ἐδῶ. Μπορεῖ καὶ νὰ θέλουν νὰ παίξουν μαζί μας.

Μόλις ἔφθασα στὸ γραφεῖο του, ἄπλωσε τὸ χέρι τοῦ καὶ μοῦ ἔδωσε ἓνα σημεῖωμα γραμμένο μὲ μολύδι.

« Ἄν οἱ κ. κ. Σέλγουν καὶ Σμίθ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο Κίνλοχ, ἂς στείλουν κάποιον στὸ Γκάρτ νὰ πάρῃ πληροφορίες ἀπὸ τὸν κ. Κέιλερ, πού μένει στὸ χάνι τοῦ Ἀμπερλόντ».

— Πὼς σοῦ φαίνεται; μὲ ρώτησε ὁ Σπένσερ, ἀφοῦ εἶδε πὼς τὸ διάβασα.

Δὲν νομίζω πὼς μᾶς παίζουν κανένα παιχνίδι. Κέιλερ θὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κίνλοχ, καὶ θὰ τὸ ἰδῆς. Τὸ γράψιμο αὐτὸ εἶναι ἀπὸ ἄνθρωπο τυφλό. Εἶναι ἓνας εἰδικὸς χάρακας γιὰ τοὺς τυφλοὺς, πού τοὺς δηγεῖ νὰ γράφουν. Πρόσεξε νὰ ἰδῆς πὼς ὅλα τὰ γράμματα ἔχουν τὴν ἴδια κλίση.

— Εἶσαι βέβαιος γι' αὐτό; Ξαίρεις δὲν ἔχω καμμιά ὄρεξη νὰ κάμω τόσο μακρυνὸ ταξίδι καὶ σὲ μέρη σχεδὸν ἀπολίτιστα, γιὰ νὰ ἰδῶ τὸν Κέιλερ στὸ χάνι τοῦ Ἀμπερλόντ, πού Κύριος ξαίρει τί βλακεῖες μπορεῖ νὰ μᾶς πῇ.

Ἐγὼ ὅμως ἐγνώρισα τὸν γραφικὸ χαρακτήρα τοῦ Σάνδου, ὅσο κι' ἂν ἦταν τώρα ἀκανόνιστος καὶ εἶπα τοῦ Σπένσερ:

— Ὅα σοῦ στείλω ἓνα ἀπὸ τὰ γράμματα τοῦ Κίνλοχ, πού βρίσκονται στὴν παλιὰ μου ἀλληλογραφία, γιὰ νὰ πεισθῆς καὶ σὺ πὼς εἶναι ὁ ἴδιος πού μᾶς προσκάλεσε.

— Λαμπρά!.. Θὰ τακτοποιήσω τὰ χαρτιά τοῦ γραφείου μου πρῶτα, ἀφοῦ θὰ λείψω γιὰ μέρες, κι' ἀπὸ αὔριο τὸ δράδυ εἶμαι στίς διαταγές σου.

Ἐτσι ὁ Σπένσερ ἔδινε καὶ σὲ μένα καιρὸ νὰ δρῶ τὸν γιατρὸ πού θὰ μ' ἀντικαταστοῦσε στίς βίζιτές μου.

Ὅσο γιὰ τὸν γραφικὸ χαρακτήρα τοῦ Κίνλοχ, ὁ Σπένσερ ἐπεισθῆκε τὴν ἄλλη μέρα μὲ τὸ παλὸ γράμμα πού τοῦ ἔστειλα. Καὶ μοῦ ἐμήνυσε πὼς θὰ μὲ περιμένῃ στὸν σταθμὸ τοῦ Γιούστον, γιὰ νὰ φύγουμε μὲ τὸ τραῖνο τῆς 0.5 ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Μοῦ τὸ μήνυσε προφορικῶς μ' ἓνα μικρὸ τοῦ γραφείου του, γιατί ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ δὲν μεταχειριζόταν στή δουλειά μας οὔτε καὶ τὸ τηλεφῶνο ἀκόμη.

Ἡ μέρα ὅλη ἐπέρασε μὲ τίς ἐτοιμασίες γιὰ τὸ ταξίδι. Τὸ δράδυ, κατὰ τίς δέκα καὶ τέταρτο, γδύθηκα, ἔπεσα στὸ κρεβάτι, κι' ἔσβυσα τὸ φῶς τῆς κάμαρας. Συλλογιζόμουν κι' ἔβρισκα πὼς τὸν κατάσκοπο πού μ' εἶχε παρακολουθήσει, ἔπρεπε νὰ τὸν καταλάβω ἐγὼ, κι' ὅχι ὁ Σπένσερ. Ἀποροῦσα καὶ θύμωνα μὲ τὸν ἑαυτὸ μου. Πέρασαν ἔτσι τρία ὁλόκληρα τέταρτα τῆς ὥρας. Ἄν

μ' είχε πάλι παρακολουθήσει κανέναν, θά έπείσθηκε ύστερα από τόσην ώρα, πώς έκοιμήθηκα. Κι' όταν άκουσα τὸ ρολόι νά σημαίνει τις έντεκα, σηκώθηκα νά τηλεφωνήσω στὸ νοσοκομείο. Έπρεπε νά υπάρχη μιὰ αἰτία πού θά δικαιολογούσε, αν παρουσιαζόταν ανάγκη, τὴν άπουσία μου από τὸ σπίτι. Έκαμα λοιπόν τέτοιες έρωτήσεις στὴ νοσοκόμα, πού άγρυπνούσε γιὰ κάποιον άρρωστο, τόσο πολὺ τὴν έφόβισα, ὥστε ὑποχρεώθηκε νά μου πῇ πώς έπρεπε νά πάω νά δεβαιώσω τὴν κατάστασι τοῦ άρρωστου, ἐγὼ δ' ἴδιος.

Κι' έπῃγα. Άφῃσα τὸν σωφὲρ νά περιμένη με τὸ ταξί του στὴν πόρτα τοῦ νοσοκομείου. Μπήκα, ἤσυχασα τὴ νοσοκόμα καὶ τὴν έβγαλα από κοντά μου. Έπειτα ξαναγύρισα κι' έδιωξα τὸν σωφὲρ με τὸ ταξί, λέγοντάς του πώς θ' άργούσα, γιατί τάχα ἦταν ανάγκη νά κάνω ένέσεις στὸν άρρωστο κάθε τόσο.

Άπ' ἐκεῖ έφυγα κρυφά. Άνέβασα πρώτα τὸν γιανῶ τοῦ έπαυφοριου μου καὶ κατέβασα τὸ καπέλλο στὸ κεφάλι μου, ὅσο έπαιρνε. Στὸ τραίνο, πήγα καὶ ζάρωσα σὲ μιὰ γωνιά, ὥστε νά μείνω άγνώριστος. Μεσάνυκτα παρὰ εἴκοσι ἤμουν στὸ Λονδίνο. Στὸν σταθμὸ τοῦ Γιουστον έφθασα με ταξί, τρία λεπτά πρὶν ξεκινήσῃ ἡ άμαξοστοιχία. Ὁ Σπένσερ πού με περίμενε, μ' εἶδε κι' έτρεξε νά βγάλῃ εἰσιτήρια γιὰ τὸ Γκλάσκοβ, γιὰ δέκα θαλαδῆ σταθμούς πρὸ πέρα από τὸν αἰθηνό μας προορισμό.

— Άλλὰ καὶ σὺ καλὰ τὰ κατάφερες, μοῦ εἶπε.

Εἶδε πώς δὲν τὸν κατάλαβα κι' έπρόσθεσε:

— Νά, κύτταξε. Καὶ νά σὲ παρακολουθῇ κανέναν, πάλι δὲν προλαβαίνει νά σὲ φθάσῃ.

Κι' αἰθήθαι, τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἔκλειναν τὴν εἴσοδο τοῦ σταθμοῦ. Εἶχα μπῆ τελευταῖος ἐγὼ.

Τὰ διάφορα μέρη πού περνούσαμε μᾶς ἔδιναν θέμα γιὰ φλυαρία. Ὁ Σπένσερ, πού τις πρώτες ἡμέρες δὲν μ' έρωτοῦσε, εἶχε τώρα τὴν περιέργεια, κι' ἤθελε νά τοῦ λέω καὶ γιὰ τὸν Κίνλοχ. Άλλ' ὅσο ἐπλησιάζαμε στὸ Γκάρτ, κι' έβάζα με τὸν νοῦ μου τὴ συνάντησι πού θά εἶχα με τὸν Κίνλοχ σὲ λίγο, τόσο ἔχανα τὴν ὁρεξί γιὰ κουδέντα. Ὅταν βγήκαμε από τὴν άμαξοστοιχία, έσουρούπωνε.

Σ' ἓνα μοναχικὸ χάνι γνωρισθήκαμε με τὸν κ. Άμπερλουντ, ἓναν κοντόχοντρο καὶ κοκκινωπὸ κάπηλα, πού εἶχε μιὰ φυσικὴ ἀπάθεια μαζί με καλωσύνη. Ὅταν μᾶς εἶδε νά πηγαίνουμε στὸ μαγαζί του με τις βαλίτσες μας στὰ χέρια, ἔμεινε κατάπληκτος. Άλλ' ὁ Σπένσερ τὸν προπῆρε:

— Έρχόμαστε γιὰ τὸν κύριο Κέιλερ, τοῦ εἶπε [ὀρθόκοφτα.

Ὁ άγαθὸς κάπηλας ἔκλεισε πρώτα τὸ στόμα του, πού τὸ εἶ-

χε άνοίξει από ἐκπληξι, καὶ τὸ ξανάνοιξε γιὰ νά μᾶς πῇ, πώς ἤθελε πολὺ νά πιστέψουμε τὰ λόγια του, πώς δὲν εἶχε ἀπελπισθῇ, πώς ὅλο έπερίμενε νά παρουσιασθῇ κάποιος στὸ χάνι του, πώς ἡ εὐχαρίστησί του πού μᾶς έβλεπε ἐπὶ τέλους κοντά του, ἦταν πολὺ μεγάλη...

— Μὰ γιατί; Συνέθηκε τίποτε δυσάρεστο; έσπευσα νά τὸν διακόψω με δικαιολογημένη άνησυχία.

— Χμ... Καὶ ναὶ καὶ ὄχι... Θέλω δηλαδὴ νά σᾶς πῶ, μιλοῦσε κι' ἔχαμήλωνε ὀλοένα τὸ κεφάλι του, πώς τώρα τελευταῖα τῶρριξε στὸ πιστό... Καὶ χαίρετε δᾶ έσεῖς... Γιὰ ἓναν τυφλό, τό...

Τὸν άκουα κι' ἡ καρδιά μου ράγιζε, τὰ μάτια μου δάκρυζαν. Άκουσα τότε τὸν Σπένσερ νά τὸν ρωτᾷ.

— Ὅστε ὁ κ. Κέιλερ συνηθίζει νά τό...;

— Ὅχι, ὄχι φώναξε ὁ κ. Άμπερλουντ, σὰ νά τρόμαξε. Δὲν πίνει, δηλαδὴ στὴν αρχὴ δὲν ἔπινε. Γι' αὐτὸ παραξενεύομαι μαζί τῃ του. Αὐς κάτι τὸν βασανίζει αὐτὸν τὸν άνθρωπο... Άς εἶναι, καὶ θέλω πολὺ νά με πιστέψετε, ἔχω ἓνα οὔτσκυ πού ὅσο γιὰ τὴν ὕγεια τοῦ ανθρώπου, εἶναι ὅ,τι χρειάζεται.

— Ὁδήγησέ μας νά τὸν ἱδοῦμε, τοῦ εἶπε ἐπιτέλους ὁ Σπένσερ, με τόνο προστακτικὸ.

— Μὴν τοῦ πῆς τίποτε γιὰ μένα, παρακάλεσα σιγανὰ τὸν Σπένσερ καθὼς περνούσαμε από ἓναν σκοτεινὸ διάδρομο. Δὲν θέλω νά με καταλάβῃ εὐθύς ἐξαρχῆς.

Στὸ βάθος πρὸ τοῦ σκοτεινοῦ διαδρόμου, ὁ κάπηλας άνοιξε μιὰ πόρτα.

— Ἦλθαν νά σᾶς ἱδοῦνε, φώναξε ὁ κ. Άμπερλουντ, σὰ νά εἰδοποιοῦσε κανέναν κουφό.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἡ κάμαρα ἐκεῖνη μοῦ φάνηκε ἄδεια. Σιγά-σιγά τὰ μάτια μου συνήθισαν στὸ σκοτάδι, καὶ ξεχώρισα ἓναν άνθρωπο, πού καθόταν μπροστὰ σ' ἓνα τραπέζι κι' έστήριζε τὸ κεφάλι με τὰ δυὸ του χέρια. Ἦταν πραγματικῶς ὁ Σάνδου Κίνλοχ, πού τὸν ξανάβρισκα μονάχο, μέσα σ' ἓνα θλιβερό καὶ σκοτεινὸ δωμάτιο, σὰ νά ἦταν φυλακισμένος, ἢ σὰ νά ἦταν κανένα λαβωμένο καὶ κατατρεγμένο ζῶο.

— Καλησπέρα, κύριε Κέιλερ, εἶπε ὁ Σπένσερ, ἔρχομαι νά σᾶς ἱδῶ γιὰ κάποια ἐργασία.

— Γιὰ κάποια ἐργασία; τοῦ ἀποκρίθηκε μιὰ βραχνιασμένη φωνή.

— Μάλιστα... Ν' ἀνάψουμε τὸ φῶς, καὶ νά σᾶς ἐξηγηθῶ.

— Πηγαίνω νά σᾶς φέρω τὴ λάμπα, εἶπε ὁ κάπηλας κι' ἔφυγε ἀπογοητευμένος.

Έγὼ στεκόμουν στὴν πόρτα, κι' ὁ Σπένσερ ἦταν κοντά κι' ἀντικρὺ στὸν Σάνδου καὶ τοῦ ἔλεγε:

— Ἡ αἰθήθαι εἶναι πώς ζητῶ κάποιον πρὸ τὸν λένε Κίνλοχ.

— Καλὰ λοιπόν τὸ κατάλαβα, εἶπε ὁ τυφλός. Καὶ φαντάζο-

μαι γιατί τὸν θέλετε.

—Μὲ κάνετε νὰ παραξενεύουμαι. Δὲν ἐπίστευα πὼς ὁ κ. Κίνλοχ θὰ ἔκανε λόγο καὶ σ' ἄλλον γιὰ τίς μετοχές του σὲ κάποια ἑταιρεία...

—Γιὰ τίς μετοχές του;

—Ναί. Σὲ κάποια ἑταιρεία πού φέρνει τὰ τσάι ἀπ' τὴν Ἰνδία.

Ἀκολούθησε μιὰ λιγόστιγμη σιωπῆ, καὶ ὕστερα ἀκούσθηκε τὸ γέλιο τοῦ Σάνδου, διασπῆμένο καὶ χωρὶς ἔκφρασι.

—Μὲ συγχωρεῖτε. Γέλασα μὲ τὴν πρόφασιν πού διαλέξατε γιὰ ν' ἀρχίσετε. Ναί, ξέρω. Ὁ Κίνλοχ ξεγέλασθηκε καὶ ἔχασε πολλὰ χρήματα σὲ μιὰ τέτοια δουλειά. Ἐπῆρε μετοχές πού δὲν ἔχουν καμμιά ἀξία.

—Καμμιά ἀξία... Πιστεύετε λοιπόν, κύριε, πὼς ἄφησα τὴ δουλειά μου στὸ Λονδῖνο καὶ ἦλθα νὰ σᾶς ἐνοχλήσω γιὰ χαρτιὰ πού δὲν ἔχουν ἀξία;

—Ὅχι. Δὲν τὸ πιστεύω... Ἐαίρω γιὰ ποιὸν σκοπὸ ἦλθατε. Κι' εἶναι περιττὸ νὰ κοροϊδεύωμαστε. Ναί! Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κίνλοχ καὶ σεῖς εἶστε ἀστυνομικός. Δὲν ἔρχεστε νὰ μοῦ μιλήσετε γιὰ μετοχές, παρὰ γιὰ τό...

Δὲν ἐπέτρεψα ν' ἀκουσθῇ τίποτε περισσότερο. Δίπλα μου εἶχα ἓνα τραπέζι φορτωμένο μὲ μικροπράγματα. Μὲ μιὰ σπρωξιά μου ἀναποδογύρισαν ὅλα καὶ ἔσπασαν, κάνοντας φοβερὸ πάταγο. Κι' ἦταν καιρὸς, γιατί ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔφθανε ὁ κάπηλας μὲ τὴ λάμπα στὸ χέρι. Εἶδε τὴν καταστροφὴ καὶ ἄρχισε νὰ λήη μὲ τὴ μονότονη καὶ κλαψιάρικη προφορὰ του:

—ὦ, θεέ μου!.. Δὲν ἐπεριμένατε τουλάχιστον ὥσπου σᾶς φέρω τὴ λάμπα! Γιατί νὰ τσακωθῇτε στὰ σκοτεινὰ; Ὁ καὶ πληρώσετε τὰ σπασμένα...

—Μακφάρλαν! τοῦ φώναξε ὁ Κίνλοχ, πές μου τί ἀνθρωποὶ εἶναι;

Κρύος ἰδρὼς τὸν ἔλουσε. Προσπαθοῦσε νὰ ἡσυχάσῃ τὸν Κίνλοχ μὲ λόγια, καὶ συγχρόνως μᾶς ἐκύτταζε καὶ ἔτρεμε δρόκλῃρος.

—Σὰν καλοὶ φαίνονται, τοῦ ἀποκρίθηκε. Ἐχω ἰδεῖ καὶ καλύτερους καὶ χειρότερους.

—Μοιάζον σὰν ἀστυνομικοί;

—Ἀστυνομικοί; Ὅχι, γιὰ τὸ Θεό! Ἐχουν ἀπάνω τους εὐγένεια.

Εἶχα συνέλθει πιά ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ἐπροχώρησα πιδ μέσα καὶ φώναξα:

—Σάνδου, καλέ μου Σάνδου!

Ἀνατινάχθηκε ξαφνιασμένος καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια του γιὰ νὰ τὰ πιάσω.

—Ἐσύ, Ντόν, ἐδῶ; ψιθύρισε σὰ νὰ ἔχανε τὴν πνοή του. Τί ἦλθες νὰ κάμῃς;

—Ἦλθα, Σάνδου, νὰ σὲ ἰδῶ... Νὰ σὲ ρωτήσω μήπως μὲ χρειά-

ζεσαι γιὰ καμμιά δουλειά σου.

Καθὼς τοῦ ἔσφιγγα τὸ χέρι, σκέφθηκα πὼς ἦταν καιρὸς νὰ διώξω τὸν κάπηλα ἀπὸ τὴ μέση, καὶ ρώτησα:

—Μποροῦμε νὰ μείνουμε μόνοι ἐδῶ;

—Ἐνόςω δὲν ἔρχεται ἄλλος, ἄρχισε νὰ λήη ὁ κάπηλας.

—Δόσε μας λοιπὸν ἓνα ἰδιαίτερο δωμάτιο.

Μὲ τὸν τρόπο πού μοῦ ἀπάντησε ὁ κ. Ἀμπερλόυντ, φάνηκε πὼς κατάλαβε περισσότερα ἀπὸ ὅσα εἶπα.

—Ναί, κύριε, εἶπε. Ἀλλὰ νὰ ξαίρετε πὼς εἶναι τὸ μόνο ἰδιαίτερο δωμάτιο καὶ πὼς πάντα νοικιάζεται μαζὴ μὲ τὸ φωνόγραφο.

Τέτοια ἀνάρμοστη ἀπάντησι δὲν εἶχα ἀκούσει ὥς τότε οὔτε ἀπὸ ἄρρωστο καὶ μισμένο μὲ χλωροφόρμιο. Ὁ Σπένσερ ξεκαρδίσθηκε ἀπὸ τὰ γέλια, μεταδίδοντας ἔτσι τὴν ξαφνικὴ εὐθυμία του καὶ σὲ μᾶς τοὺς ἄλλους. Τόσο πού ὁ Κίνλοχ ἄρχισε νὰ τραγουδάη μιὰ

σκιωτσέζικη ᾠδή:

»Ἡ ἀγνωστη γυναῖκα μὲ ἀπάτησε...

Καὶ στὸ τέλος ἐπρόσθεσε μονολογώντας:

—Ἀ λήθεια ἄραγε μὲ ἀπάτησε ἢ ἐγὼ τὴν...

Ἀνατινάχθηκε τρομαγμένος καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια του...

Κουνοῦσε ὅμως τὸ κεφάλι του μὲ τρόπο πού φανέρωνε πὼς δὲν ἔκανε τὴν ἐρώτησι αὐτὴ στὸν ἑαυτὸ του γιὰ πρώτη φορά. Δὲν ἤξαιρα ἀκόμη τί τοῦ εἶχε συμβῇ, ἀλλὰ μποροῦσα καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ν' ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησί του. Ὅπως τὸ εἶπα ἀργότερα τοῦ Σπένσερ: Ἄν ἔχη ἀλήθεια ἀνακατευθῇ μὲ γυναῖκα, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ ξαίρουμε ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἀπάτησε

τὸν ἄλλο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Κίνλοχ ἦταν πολὺ καλύτερος. Ἐκαθόμασταν σ' ἓνα φωτεινὸ δωμάτιο, καὶ χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ νοιώθῃ, ἐξέταζα προσεκτικὰ τὰ μάτια του. Εἶδα πὼς ἡ πάθησί του θὰ μπορούσε νὰ γιατρευθῇ, κι' ἀποφάσισα νὰ μὴν τοῦ κἄνω λόγο γιὰ τὸ ἔγκλημα στὸ "Ἡλιγκ, πρὶν νὰ τὸν πᾶω στὸν Φύφφε, τὸν εἰδικὸ ὀφθαλμίατρο στὸ "Εντιμπουργκ. "Ἐπρεπε ὅμως πρῶτα νὰ διορθωθῇ ἡ ὑγεία του καὶ ν' ἀναστηλωθῇ κάπως τὸ ἥθικό του. Κι' ἔλπιζα πὼς θὰ μὲ βοηθοῦσε πολὺ σ' αὐτὸ ἡ εὐχάριστη εἰδησι πού τοῦ ἔφερε ὁ Σπένσερ.

— Δὲν μοῦ εἶπες, μὲ ρώτησε ὁ Κίνλοχ, πὼς κατάφερες νὰ μὲ βρῇς σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος;

— Μὲ βοήθησε πολὺ ὁ Σπένσερ.

— Ὁ Σπένσερ; Δηλαδή ὁ ἄρρωστος ἐδοήθησε τὸν γιατρό του!

— Μὰ τί φαντάζεσαι;

— Δὲν εἶναι γιὰ θεραπεία τοῦ Σπένσερ πού ταξιδεύετε μαζή;

— Πὼς κατάλαβες τὴν ἀρρώστειά του;

— Ἀπὸ τίς κουβέντες του. Δὲν θὰ εἶχες τίποτε ἄλλο νὰ τοῦ πῇς γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσῃς καὶ τοῦ ἔκαμες λόγο γιὰ τίς ἀμαρτωλὲς μετοχές μου. Φαντάσθηκε ὁ δύστυχος κι' αὐτὸς πὼς ἦλθε ἐδῶ γιὰ νὰ μοῦ ἀναγγεῖλῃ μιὰ εὐχάριστη εἰδησι. Μιὰ τέτοια τρέλλα δὲν εἶναι πολὺ κακὴ.

— Σάνδου!... Οὔτε ὁ Σπένσερ εἶναι τρελλός, οὔτε ἐγὼ τὸν συνοδεύω σὰν γιατρός του. Αὐτὰ πού σοῦ εἶπε εἶναι ἀληθινά. Οἱ μετοχές σου σήμερα πουλιοῦνται στὰ πεντακόσια κι' ἀπάνω.

— Τὸ πακέτο!

— Πιὸ πακέτο; Ἡ κάθε μιὰ μετοχή, σοῦ λέω. Ὁ Σπένσερ διευθύνει τὸ τραπεζιτικὸ γραφεῖο τῶν Σέλγδουιν καὶ Σμίθ, δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος τρελλός!

— Σέλγδουιν καὶ Σμίθ, ψιθύρισε ὁ Κίνλοχ, κι' ἔκαμε σὰ νὰ θυμῆθηκε ξαφνικὰ κάτι.

Τὸν εἶδα κι' ἐκατάλαβα πὼς μ' ἐπίστεψε. Τὸ χρῶμα στὸ κουρασμένο πρόσωπό του ζώηρεψε. Ἀλλὰ δὲν μοῦ ἔδωσε καμμιά ἀπάντησι, οὔτε μοῦ μίλησε ἄλλο τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Τί ἄραγε νὰ συλλογιζόταν;

.....

Τὴν Κυριακὴ ἔφερα μὲ τρόπο τὴν κουβέντα καὶ μιλήσαμε γιὰ τὰ μάτια του. Ἀπόρησα πού δὲν ἔδειξε καμμιά συγκίνησι. Εἶχε λοιπὸν δίκην ὁ κάπηλας, ὅταν ἔλεγε πὼς κάτι τὸν βασανίζει αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Ἀλλὰ πάνω σ' αὐτὸ δὲν τοῦ ἔκαμα καμμιά ἐρώτησι. Ὁ σκοπός μου ἦταν νὰ βοηθῶ τὸ φίλο μου, κι' ὄχι νὰ εὐχαριστήσω τὴν περιέργειά μου. Κι' ἡξαίρετα καλὰ πόσο εὐαίσθητη ἦταν ἡ φιλοτιμία του. Καθὼς ἄρχισα νὰ τοῦ λέω γιὰ τὰ μάτια του, ἀκούσθηκε κι' ἡ καρδιά κάποιος μακρυνῆς

ἐκκλησιάζ.

— Σάνδου! Θυμᾶσαι τὸν Βεθέσδα πού εἶχε κι' αὐτὸς χάσει τὸ φῶς του; Ἐκαμε ἐγχείρησι καὶ γιατρεύθηκε.

Δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως. Θὰ κατάλαβε πὼς τοῦ ἔκρυβα τὴν ψυχικὴ ταραχὴ μου, γιατί εἶχε γυμνάσει τ' αὐτί του καὶ δὲν τοῦ ἔξφευγε τίποτε. Στὸ τέλος εἶπε:

— Τὸ ξαίρω.

— Ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐγχείρησι τοῦ πρωτοέδγαλαν τὸν ἐπίδεσμο ἀπὸ τὰ μάτια, εἶπε πὼς ἔβλεπε τοὺς ἀνθρώπους σὰν δένδρα πού κουνιοῦνται, ἀλλὰ καὶ πάλι ἦταν τόσο εὐχαριστημένος πού ἐγονάτισε καὶ φίλησε τὰ χέρια τοῦ χειρουργοῦ.

— Τὸ πιστεύω.

— Βέβαια, δὲν θὰ δλέπη τόσο καθαρὰ ὅσο καὶ πρῶτα.

— Ὡ, Πήτερ! Δὲν μπορείς νὰ καταλάβῃς τί εἶναι γιὰ ἓναν τυφλὸ νὰ ξεχωρίζῃ καὶ μόνο τὴ μέρα ἀπὸ τὴ νύκτα.

Δὲν θέλησα νὰ τοῦ τάξω πράγματα πού μπορεί νὰ μὴ γινόντουσαν. Τοῦ μίλησα μόνο γιὰ τίς ἐπιτυχίες πού εἶχε ὁ Φύφφε ὡς τότε.

Κι' ὁ Κίνλοχ κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Ἀλλοίμονο! Πού τέτοια τύχη...

— Μὴν τὸ λὲς αὐτό. Πάντα ἡ μοῖρα θ' ἀποζημιώσῃ τὸν ἄνθρωπο τῆς μιᾶς μέρας. Ἦλθε τώρα κι' ἡ δική σου σειρά.

Δὲν ἔφερεν πιὰ ἀντίρρησι... Ἐπήγαμε μαζὴ στὸ "Εντιμπουργκ. Ὁ Φύφφε τοῦ ἔκαμε τὴν ἐγχείρησι. Τὴν ἡμέρα πού ἔπρεπε, ἔβγαλα τρέμοντας τὸν ἐπίδεσμο ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ φίλου μου. Ὁ Φύφφε εἶχε κάνει ἓνα καινούργιο θαῦμα!

Ἡ χαρὰ μου ὅμως δὲν ἐκράτησε γιὰ πολὺ. Εἶχε πάθει κάτι τὸ μυαλὸ τοῦ Κίνλοχ. Γιατί μόλις ξαναεῖδε τὸ φῶς του, ἔβγαλε τὸ σακκάκι πού φοροῦσε, ἐκύτταξε τὴ φόδρα καὶ ἐκάρφωσε τὰ μάτια του σὲ κάποιον σημεῖο τῆς πίσω ἀπὸ τὸν γιακά. Τὸ φέρεσίμου μοῦ φαινόταν ἀκόμη πιὸ ἀλλόκοτο, γιατί ἡ φόδρα ἐκείνη ἦταν σκούρα, σχεδὸν καινούργια, καὶ δὲν εἶχε ἀπάνω τῆς τίποτε γιὰ νὰ ἐρεθίζῃ τὴ φαντασία του. Κι' ἀφοῦ εἶδε καλὰ-καλὰ ὅτι αὐτὸς μόνο ἔβλεπε, εἶπε σὰ νὰ ρωτοῦσε καὶ φοβέριζε κάποιον φανταστικὸ πρόσωπο:

— Πότε λοιπὸν τὸ ἔκαμαν;

— Ποιὸ Σάνδου;

— Νά, εἶπε καὶ μοῦ ἔδωσε νὰ πιάσω ἐγὼ τὸ σακκάκι του. Κύτταξε. Ἐκοψαν τὴν κορδέλλα μὲ τὸ ὄνομα καὶ τὴ διεύθυνσι τοῦ ράφτη. Τετραπέρατη τέλος πάντων!... Μιὰ χαρὰ μὲ ἀπάτησε ἡ ἄγνωστη γυναῖκα... Τετραπέρατη!...

Εἶχα μπροστά μου ἓναν τρελλὸ πού παραμιλοῦσε ἀπὸ παροξυσμὸ. Ἡ μεγάλη χαρὰ, ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστη εὐτυχία πού τοῦ λάχαινε, θὰ εἶχε κλονίσῃ τὸ μυαλὸ του.

Ἐπὸ μέρα σὲ μέρα, ἡ σωματικὴ του ὑγεία καλυτέρευε. Συλ-

λογιζόμουν πώς έπρεπε πιά νά ξαναγυρίσω στη δουλειά μου. Καί θά είχα φύγει από μέρες, αν έβλεπα πώς και τó μυαλό του ήταν καλά. Έπίστευα δέβαινα πώς τó δράμα τής καταραμένης βραδείας στο "Ηλιγκ, θά είχε κι' αυτό τραντάξει ψυχή του φίλου μου. Όστόσο, από τά τρελλά του λόγια καταλάβαινα δλοένα και περισσότερο πώς και κάποια γυναίκα θά είχε δώσει αφορμή νά πάθω ό καυμένος ό Κίνλοχ. Καιροφυλακτούσα λοιπόν τήν ευκαιρία για ν' ανοίξω σχετική συζήτηση.

Ένα απομεσήμερο με λιανάδα ανεδήκαμε και καθήσαμε στην κορυφή ενός γειτονικού λόφου. 'Απ' εκεί βλέπαμε μιá κατάρυτη πεδιάδα, στολισμένη με άσπρα χωριουδάκια.

Ό αέρας έδω τονώνει τόν οργανισμό του ανθρώπου όπως τ κρασί, είπα στον Κίνλοχ. Καί τώρα καλά είσαι, άλλ' ύστερα από κανένα μήνα...

Έκατάλαβε τί θά του έλεγα και με διέκοψε.

— Τήν έρχόμενη εβδομάδα φεύγω, μου είπε.

— Τόσο γρήγορα! Γιατί;

— Για νά βρίσκουμαι στο Λονδίνο.

— Στο Λονδίνο;

Μου απάντησε κουνώντας τó κεφάλι του. Δέν είχε ακόμη συνηθίσει νά βλέπει τόν συνομιλητή του κατά πρόσωπο. Ό έρχομός του στο Λονδίνο τόσο σύντομα θά ήταν πολύ επικίνδυνο τόλμημα.

— Δέν θά είσαι ακόμη ασφαλισμένος στο Λονδίνο, του άποκρίθηκα.

— Δέν βαρύνεσαι! Θά τή συνηθίσω τήν κάπνα όπως και πρώτα.

Ό νοϋς του πήγε στα μάτια του. Δέν του μίλησα. Έγύρισε τότε και με κύτταξε. Νόμισα πώς ήταν ή κατάλληλη στιγμή.

— Ήθελα νά πω για τό... για τó έγκλημα στο "Ηλιγκ.

Ήταν ή σειρά του ν' άπορήση.

— Όστε και σύ...

Θάλεγες πώς τόν έπνιγε κανένας και κοβόταν ή άναπνοή του.

— Μά έγώ δέν έχω καμμιá σχέσι μ' αυτό τó έγκλημα.

— Τό ξαίρω, Σάνδν. 'Αλλά τó μπαστούνι πού...

— Πώς! Ξαίρεις τόσα πολλά και δέν μου είπες τίποτα ως τώρα;

— Έπειδή ούτε και σϋ ποτέ έκαμες λόγο. Δέν μ' άρέσει νά διαίξω τούς φίλους μου.

Ό Κίνλοχ ξεριζώνε με νευρικές κινήσεις κάποιο χόρτο από μπροστά του. Σε λίγο, άποφάσισε πάλι νά μιλήση.

— Σϋ χρεωστώ πολλά, Πήτερ. Πάρα πολλά. Ποτέ άνθρωπος δέν ευεργετήθηκε τόσο πολύ, όσο έγώ από σένα. 'Αλλά όσο γι' αυτή τήν ύπόθεσι, δέν θά μπορέσω νά ευχαριστήσω τήν περιέργειά σου, γιατί... γιατί βρίσκεται μοιραίως άνακατεμένο ένα

πρόσωπο πού του χρεωστώ ακόμη περισσότερα από όσα χρεωστώ σ' εσένα.

— Καί θά είναι ή άγνωστη γυναίκα πού λείπει τó τραγούδι σου...

— Αν θέλγες, πιστεύέ το.

— Ήταν λοιπόν τόσο μεγάλη ή ευεργεσία πού σου έκαμε; είπα κι' έσπευσα νά προσθέσω. Με συγχωρείς για τήν τόση μου άδιακρισία.

Και με χαρά μου είδα νά ζωηρεύη τó πρόσωπο του καλού μου φίλου.

— Τό χρέος μου σ' αυτήν μοιάζει με τó χρέος μου σ' εσένα, γιατί και τά δυό είναι χρέη πού δέν ξεπληρώνονται ποτέ.

— Δέν θά έπρεπε μάλλον νά πής πώς δέν θά μπορέσης ποτέ νά μ'άς έκδικηθής άρκετά;

Επερίμενα πώς τó άστείο μου θά του έφερνε κάποια ευθυμία, όπως πάντα συνέβαινε άναμεταξύ μας άλλες φορές, αλλά τόν είδα πολύ συγκεντρωμένο στον έαυτό του. Αντί νά μου άπαντήσει, στράφηκε νά θαυμάση τήν ώραία θέα πού άπλωνόταν μπροστά μας. Καί νόμισα πώς στο τέλος θά άλλαζε μόνος του τήν κουβέντα. 'Αλλ' όταν έγύρισε πάλι και με κύτταξε, κατάλαβα πώς αυτός τόση ώρα συλλογιζόταν τί έπρεπε νά μου πη.

— Πήτερ! Έναν καιρό είχα κι' έγώ αυτή τή γνώμη. Τήν έμισούσα τότε, όπως και τώρα ακόμη μισώ τόν άνδρα. Τόν άνδρα πού αυτή έσταμάτησε και δέν τόν άφησε νά με σκοτώση. Τήν έμισούσα τότε κι' αυτήν, γιατί ήξαιρα πώς κι' αν με γλύτωσε από τόν θάνατο, τó έκαμε μόνο και μόνο για νά σώση τόν άλλο. Καμμιά αυταπάτη δέν έπαθα. Τά τελευταία χρόνια ή δυστυχία μ' είχε μεταμορφώσει σε θηρίο άνήμερο. Είχα γίνει σκληρός, κακός και χωρίς καμμιά τύφι. Θυμάσαι με τί τρόπο φέρθηκα και σε σένα τή βραδείά εκείνη. Ήσουν ό πρώτος τίμιος άνθρωπος πού μου έσφιγγε τó χέρι ύστερα από χρόνια. Μου παρουσιάστηκε ύστερα κι' ή γυναίκα αυτή, πού μου ξανάδωσε τόν ανθρωπισμό μου.

— Μά γιατί λοιπόν χωρίσατε;

— Ήμαστε οι δυό μας σ' ένα μοναχικό σπίτι. Μ'άς ένωναν έλη μέρα οι ίδιοι φόβοι, οι ίδιοι κίνδυνοι. 'Αλλά στο τέλος μ' άνακάλυψε ή διαστρεμμένη γρηά πού έρχόταν και τή βοηθούσε στις δουλειές. Μια νύκτα ήλθε ή γρηά στο σπίτι άξαφνα, για νά πη τής Στέλλας πώς κάποιος ξένος, άγνωστος στον τόπο εκεί, παραμόνευε γύρω στο σπίτι. Μπορεί τής είπε, νά είναι ό άνδρας σου. 'Η κακιά γρηά ήθελε νά φύγω έγώ από κει μέσα. Τό τέχνασμα της θ' άποτύχαινε, αν δέν έδιαβάσαμε στην έφημερίδα τής ίδιας ήμέρας, πώς είχαν βρη τά ίχνη και πώς θά συλλάβαν έναν άνδρα και μιá γυναίκα, πού είναι ένοχοι στη δολοφονία του Πάγκετ.

Τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦταν πιά ἐπικίνδυνον γιὰ μᾶς. Ἐπρεπε νὰ ἐξαφανισθοῦμε. Ἡ Στέλλα ἔδειξε θαυμαστή διαγωγή. Δέχθηκε ὅλους τοὺς ἐξευτελισμοὺς ἀπὸ τὴ γρηά. Δὲν συλλογίσθηκε οὔτε μιὰ στιγμή τὸν ἑαυτὸ της. Μ' ἔβγαλε κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ γύρισε ξανά ἐκεῖ, γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴ φυγὴ μας, καὶ ἀκόμη γιὰ ν' ἀντικρύσῃ μονάχη της τὸν κατὰσκοπο.

— Πιστεύεις, τοῦ εἶπα, πῶς ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκανε ἡ ἄγνωστή σου γυναῖκα ἀπὸ ἀληθινὴ καλωσύνη;

Κι' ἄρχισα νὰ σφυρίζω τὴ σκωτσέζικη ἄρια «Ἡ ἄγνωστη γυναῖκα μὲ ἀπάτησε...»

Ἐκοκκίνισε, ἀγρίεψε καὶ φώναξε.

— Κι' ἂν μὲ ἀπάτησε τί σημασία ἔχει; Μήπως κι' ἐγὼ δὲν προσπάθησα νὰ τὴν ξεγελάσω;

— Ἀλλὰ ἐσύ ἀπέτυχες.

— Μοῦ ἄξιζε νὰ τὸ πάθω.

Ἐσώπασε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἐπειτα, σκύδοντας πρὸ κοντὰ μου καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή του ἄρχισε πάλι νὰ μοῦ λέη.

— Ἀλήθεια, Πήτερ, πολλές φορές τῆς φέρθηκα σὰν ἕνας ἀγριάνθρωπος, ἀλλὰ στὸ τέλος τὸ παραξύλωσα. Τὸ συλλογίζομαι τώρα καὶ πάω νὰ σκάσω. Ἄκουσε καὶ κρίνε με: Γιὰ νὰ φθάσουμε ὡς ἐδῶ, ἐταξιδεύαμε ὁλόκληρα πέντε ἡμερόνυχτα, γιὰτὶ μόνο τὴ νύκτα ἐπροχωρούσαμε, τὴν ἡμέρα, κρυμμένοι κάπου, ξεκουραζόμεστε. Ὑστερα, λοιπόν, ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ἀντὶ νὰ τὴν ἀφήσω νὰ φύγῃ μ' ἀναπαυμένη ψυχή, τί νομίζεις πῶς ἔκανα;... Τῆς γύρεψα ἕνα φιλή!...

— Ἐ, τώρα κατάλαβα. Ἡ ἄγνωστη ἀμαρτωλὴ ἀρνήθηκε, κι' ὅλα σου τὰ ὄνειρα διαλύθηκαν σὰν καπνὸς στὸν ἄνεμο.

— Ὅχι, φίλε μου! Καθόλου δὲν ἀρνήθηκε.

— Ἀλλά;

— Ἀλλὰ ἐτράβηξε κι' ἔφερε τὸ πρόσωπό μου ἐπάνω στὸ δικό της, ποῦ τὸ ἔνοιωσα μουσκεμένο ἀπὸ δάκρυα!...

Δὲν περίμενα ν' ἀκούσω τὸ τέλος ἔτσι. Εἶχα σκοπὸ ἅμα θὰ τελεῖωμε νὰ τὰ πάρω ὅλα στ' ἀστεῖα, ἀλλὰ δὲν ἤξαιρα πιά μὲ τί τρόπο νὰ τὸ κάμω. Δὲν εὑρίσκε τὸ μυαλό μου τίποτε ποῦ νὰ ταίριαζε μὲ τὴν περίστασι. Τὸ μόνο ποῦ μπορούσα νὰ κάμω ἦταν νὰ τοῦ μιλήσω γιὰ κάτι τι ἄλλο, καὶ τοῦ εἶπα:

— Δὲν μοῦ λές, πῶς σοῦρθε στὸ νοῦ ν' ἀπαντήσῃς στὴν ἀγγελία τοῦ Σέλγουϊν; Μοῦ εἶπες προχθὲς πῶς εἶχες ξεχάσει ὅλως διόλου πῶς οἱ μετοχές σου βρίσκονται κατατεθειμένες στὸ γραφεῖο του.

— Ἀλήθεια. Πίστεψα πῶς ἦταν μιὰ παγίδα ποῦ μᾶς ἔστηνε ἡ ἀστυνομία καὶ θέλησα νὰ παραδοθῶ.

— Νὰ παραδοθῇς; Καὶ γιατί; Ὅχι, βέβαια, πῶς ἐσύ σκότωσες τὸν Πάγκετ...

— Πῶς ἐγὼ τὸν σκότωσα...

Τ' ἄκουσα καὶ δὲν τὸ πίστευα. Οὔτε στὰ ἱστορικὰ μυθιστορήματα δὲν τὸ εἶχα διαβάσει ἅμα ἡμουν παιδί. Κανένας ἱππότης δὲν φέρθηκε τόσο πολὺ ἀλτρουϊστῆς γιὰ χάρι τῆς ἀγαπημένης του. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Δὸν Κιχώτης δὲν ἐσκέφθηκε ποτὲ ἔτσι τρελλά. Ἀλλὰ ὁ Κίνλοχ, ὁ ἄλλοτε ξέγνοιαστος καὶ πάντα εὐθυθυμὸς φοιτητῆς, φανέρωνε τώρα μὲ τὴν τρέλλα του, πόσο γερὰ τὸν εἶχε κυριεύσει ἡ νέα ἐκείνη. Ἡ συμπεριφορὰ της ἦταν ἕνα ἀριστοῦργημα. Τόσον καιρὸ τὸν εἶχε κοντὰ της καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν μπλέξῃ καλὰ στὸ μυστηριώδες γυναικεῖο δίκτυ της. Καὶ μόλις τὸ κατὰφερε ἀρκετά, ὥστε κι' ἀκίνδυνος πιά νὰ εἶναι καὶ τὴν ἐνοχλή τῶν ἄλλων ν' ἀναλαβαίνει μὲ προθυμία, τὸν παράτησε μονάχο σ' ἕνα χάνι κι' αὐτὴ ἐξαφανίσθηκε... Ἐ, λοιπόν, ἡ γυναῖκα ἐκείνη, ποῦ στάθηκε ἱκανὴ κι' ὑποδούλωσε ἕναν ἄνδρα σὰν τὸν Κίνλοχ, ἐτράμαζε τώρα κι' ἐμένα.

— Δὲν ἄντεχα πιά νὰ ὑποφέρω, μοῦ ἐξηγόταν ἀκόμη ὁ Κίνλοχ, καὶ δὲν εἶχα ἄλλο μέσον γιὰ ν' ἀπαλλαγῶ. Γιὰ μένα ἡ ζωὴ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ κουραστικὴ καὶ πένθιμη πορεία στὸ σκοτάδι...

Ἐγύρισε τότε νὰ μὲ κυττάξῃ μὲ τὰ λαμπερὰ μάτια του, κι' εἶπε:

— Μὰ τώρα, Πήτερ, τὰ ἄλλαξες ὅλα. Μὲ ξανάφερεις στὴ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ μ' ἔκαμες νὰ βρῶσκω πάλι τὸν κόσμον καλὸ κι' ὠραῖο... Καὶ καταλαβαίνω τί τρέλλα θὰ ἔκανα ἂν ἄφηνα νὰ μὲ συλλάβουν.

— Ἄν πᾶς ὅμως στὸ Λονδῖνο αὐτὲς τίς ἡμέρες, ποῦ ἡ ἀστυνομία ἐξιχνιάζει ἀκόμη τὴν ὑπόθεσί σας, εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ πηγαίνης νὰ παραδοθῇς. Νὰ εἶσαι βέβαιος γι' αὐτό.

— Δὲν ὑπάρχει πιά τέτοιος φόβος. Τώρα ποῦ ξαναζωντάνεψα, θέλω νὰ βρῶ πάλι τὴ Στέλλα.

— Ὅ! ἀφήσῃ, λές, αὐτὴ νὰ τὴν ξαναβρῇς;

Τὸν ἄγγιξα ἐκεῖ ποῦ πονοῦσε καὶ τὸν εἶδα ν' ἀλλάξῃ χρῶμα. Μὰ εἶχα τὴν ἀπανθρωπία νὰ ἐπιμένω.

— «Κέιλερ» εἶναι τὸ δικό της ἐπίθετο;

— Δὲν ξαίρω τὸ ἐπίθετό της.

— Τῆς εἶπες πῶς σὲ λένε Κέιλερ;

— Ὅχι! Γνωρίζει τὸ ἀληθινὸ μου ὄνομα.

— Λαμπρά! Αὐτὴ ἀπὸ σένα ἔμαθε ὅ,τι τῆς χρειαζόταν, ἐνῶ σὺ ἀπ' αὐτὴν ἔμαθες μόνο ὅ,τι συγκατατέθηκε νὰ σοῦ πῇ, δηλαδὴ τίποτε...

Τότε μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ προσθέσω:

— Οὔτε τὸ ἐξωτερικὸ της δὲν ξαίρεις, ἀφοῦ δὲν τὴν ἔβλεπες.

— Ἀλήθεια! ὠμολόγησε μὲ μεγάλῃ του θλίψι. Ἄν μοῦ δεῖξῃς τὴ φωτογραφία της, δὲν θὰ καταλάβω πῶς εἶναι αὐτὴ.

— Καὶ θέλεις νὰ τὴν ξαναβρῇς, ἐνῶ δὲν γνωρίζεις οὔτε τὸ ὄνομά της, οὔτε τὴ διεύθυνσί της, οὔτε καὶ τὸ πρόσωπό της! Δη-

λαδή γυρεύεις ψύλλο στ' άχυρα.

Ύστερα απ' αυτό σωπάσαμε. 'Ο Κίνλοχ ήταν ήθικώς έξαντλημένος. Κατεβήκαμε μέσα από πεύκα στην πεδιάδα, πήραμε πάλι τόν άμαξιτό δρόμο και φθάσαμε στο χάνι, χωρίς ν' αλλάξουμε ούτε μιὰ λέξι.

Και δέν θά ξανακάνουμε πια λόγο για την άγαπημένη του, αν ο ίδιος δέν έδινε πάλι άφορμή.

Ήταν ή τελευταία μου βραδεία στο Γκάρτ. Έκαθόμαστε και καπνίζαμε κοντά στη φωτιά, όταν ο Κίνλοχ ζήτησε τη γνώμη μου. Έκτιμούσε, είπε, πολύ την κρίσι μου. Ένόμινα πως ήθελε προ πάντων νά με ήσυχάση, άλλ' άμα τόν άκουσα νά ξανοίγεται και νά μου εκθέτη τα σχέδιά του, τόν έσταμάτησα. Τό συμφέρον του ήταν νά μήν τ' ανακοινώνη σε κανένα Καταλάβαινα σέ τί παραλογισμούς θά έφθανε. Τα σχέδιά του ήταν τόσο παράτολμα, ώστε νά μήν μπορουν νά επιτύχουν ποτέ. Τα πράγματα θά ήσαν πολύ πιο απλά, αν ήθελε νά βοηθήση ειλικρινώς την άστυνομία. 'Ο Σπένσερ κι' εγώ θ' αποδεικνύαμε πολύ εύκολα την άθωότητα του Κίνλοχ. Αλλά δέν τό ένοούσε με κανένα τρόπο νά παραδεχθί μιὰ τέτοια λύσι. Ήθελε πρώτα νά είναι βέβαιος πως ή σύλληψη του δολοφόνου δέν θά έβλαπτε καθόλου την άγνωστη νέα.

Έκανε έτσι ένοχο τόν έαυτό του μόνος του. Κι' αν ποτέ ή άστυνομία έβαζε χέρι άπάνω του, ή τακτική του αυτή θά χειροτέρευε ιδιαιτέρως τη θέση του.

Δέν ξαίρω αν ήταν από τό θυμό μου ή από την άπελπισία μου πού άρνήθηκα νά συζητώ περισσότερο την άπόφασί του. Αλλά τό άλλο πρωί, στο σταθμό του τραίνου και λίγο πριν νά χωρίσουμε, του εξηγήθηκα:

— Άκουσε, Σάνδν. Τό καλύτερο είναι νά μή ξαίρω τίποτε εγώ. Έτσι, αν με ρωτήσουν τό όνομά σου και πού κατοικείς, θά μπορώ νά όρκισθώ πως δέν ξαίρω τίποτε.

Έσπευσε τότε νά μου πη:

— Όστε δέν μπορεί ένας φίλος μου νά πη ψέματα για χάρι μου;

— Μόνο άμα δέν τά καταφέρνι νά τά πη όπως πρέπει, του άποκρίθηκα με ύφος άποφασιστικό.

Μου έσφιγγε τό χέρι και γελούσε απ' τη χαρά του. Κι' εγώ πάλι ευχαριστιόμουν, γιατί μ' είχε καταλάβει.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΑΚΤΟΡ ΤΟΥ ΕΝ ΑΤΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ
ΓΚΟΝΤΕΦΡΥ ΤΣΑΝΣ

Πολύ συχνά ο Μάκ-Νάμπ μου έλεγε πως όταν κανένας άποτυχαίνει σέ κάτι, πρέπει νά θυμάται παληές του έπιτυχίες, κι' όταν πάλι έπιτυχαίνει, νά μήν ξεχνά τις άλλες του άποτυχίες. Έπίστευε δηλαδή πως και ή έπιτυχία και ή άποτυχία είναι και σύμβουλοι. Κι' οι δύο, έλεγε, μάς άπατούν. Ή έπιτυχία μάς κάνει νά τ' αποδίδουμε όλα στην ικανότητά μας, και ή άποτυχία μάς κάνει νά πιστεύουμε πως μόνο έμεις φταίμε. Κι' οι δύο μάς σπρώχνουν στο ίδιο λάθος, αλλά ή κάθε μιὰ με τόν δικό της τρόπο. Αυτό ήταν τό συμπέρασμά του. Κι' έβλεπα αλήθεια πως αυτόν δέν τόν απέλπικε καμμιά άποτυχία.

Ός τότε μόνο άποτυχίες είχαμε στην ύπόθεσι Πάγκετ. Μιά-δυό μέρες ύστερα από τη βραδεία της δολοφονίας, ή έφημερίδες έγραφαν πως κάποιο άγνωστο αυτοκίνητο παρέσυρε και κομμάτιασε έναν εργάτη έξω από τό χωρίο Ράη. Αμέσως έτρέξαμε νά μάθουμε αν θά μπορούσε κανένας εκεί νά μάς πη τά σημάδια του αυτοκινήτου. Αλλά ούτε τά παιδιά του χωριού δέν πήραν είδησι τό φονικό αυτοκίνητο. 'Ο Μάκ Νάμπ έμεινε κάμποση ώρα στο δημόσιο δρόμο, τότε σκυφτός και τότε γονατιστός, εξετάζοντας τά ίχνη από τά λάστιχα του αυτοκινήτου. Στο γυρισμό δέν ανταλλάξαμε ούτε μιὰ λέξι. Ήταν ή πρώτη από τις άποτυχίες πού μάς φυλαγόντουσαν, μὰ ήξαιρα νά σωμαίνω.

Με την έλπίδα πως στο τέλος θά πετύχαινε ο Μάκ-Νάμπ, ή έφημερίδα μας έσχολίαζε κάθε τόσο τις άστοχες ενέργειες της άστυνομίας. Τη δόξα από την έπιτυχία του Μάκ-Νάμπ θά την έπαιρνε έτσι ο διευθυντής μας. Ός τόσο περνούσαν ήμέρες, έβδομάδες, κι' ο άστυνομικός συνεργάτης μας δέν είχε τίποτε νά δημοσιεύση. Τόν παρακολουθούσα όμως σέ όλα κι' ήξαιρα πόσο πολύ εργαζόταν. Κι' έπίστευα στην ικανότητά του. Δέν τόν ένόμιζα υπεράνθρωπο, άλλ' έβλεπα τις πολλές χάρες του, πού τόν ξεχωρίζαν από τους άλλους τους κοινούς ανθρώπους. Έκαμάρινα προπάντων την ακούραστη έπιμενή του. Μιά μέρα τόν βρήκα στο γραφείο του έξαιρετικώς άκεφο, και φοβήθηκα πως κάποια καινούργια άποτυχία είχε πια κλονίσει την πεποίθησί του στην πορεία πού ακολουθούσε εξ αρχής.

— Τσάνς! μου είπε ξαφνα. Ποιά λες πως είναι τό μεγαλύτερο έμπόδιο πού κάνει τη δικαιοσύνη νά μή έλέπη;
Δέν έκατάλαβα και γύρισα νά τόν κυττάξω.

—Τὴ δικαιοσύνη, εἶπες;

—Ναί. Τὴ θεὰ ἐκείνη πού μᾶς τὴν παρασταίνουν τυφλὴ μὲ ἓνα σπαθὶ στὸ χέρι της, καὶ πού δὲν βλέπει ποιὸν πρέπει νὰ κτυπήσῃ.

—Λένε πὼς οἱ ἴδιοι οἱ δικασταὶ τὴν ἐμποδίζουν νὰ βλέπῃ.

—Ἄλλοι πάλι βρίσκουν πὼς τὴν ἐμποδίζει ἡ ἀστυνομία. Κι' ὅμως, τὸ ἀληθινὸ ἐμπόδιο γι' αὐτὴν εἶναι ὁ καιρὸς πού κυλᾷ.. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος, ἀλλὰ καὶ δυνατὸς σύμμαχος τῶν κακούργων. Αὐτὸς καταστρέφει τὶς ἀποδείξεις, πού πάντα ὑπάρχουν στὴν ἀρχὴ ὅταν γίνη ἓνα ἐγκλημα, καὶ ἐξαφανίζει τὰ ἴχνη. Σκοτίζει τὸ μνημονικὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ χαλαεῖ σιγὰ-σιγὰ τὶς φιλίες τους, γιὰ νὰ τοὺς δημιουργήσῃ καινούργιες. Ὅσο περνᾷ ὁ καιρὸς, τόσο ἓνα κακούργημα φαίνεται πὺδ λίγο ἀποτρόπαιο. Ἀκοὺς νὰ σοὺ λένε: «Τώρα πιά! Πάει κι' αὐτό...»

—Φαντάζεσαι πὼς τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ὑπόθεσί μας;

—Ὅχι ἀκόμη, γιατί ἡ ἐφημερίδα σας ἀνάλαβε νὰ κεντᾷ κά-θε τόσο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοσμάκη...

—Νὰ ξαίρης, τοῦ εἶπα τότε, πὼς ἡ κυκλοφορία τοῦ φύλλου μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ δική σου ἐπιτυχία. Δὲν ἔπρεπε νὰ γράφῃ τόσα πολλὰ διευθυντὴς μας γιὰ τὴ Σκώτλαντ Γιάρντ. Ἄν ὁ Σνάργκροβ προλάβῃ κι' ἐπιτύχῃ πρῶτος ἀπὸ σένα, κανένας πιά δὲν θὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἐφημερίδα μας.

—Κι' ὅμως εἶπα στὸ διευθυντὴ πολλὰς φορὲς πὼς ἡ Σκώτ-λαντ Γιάρντ ἔχει εὐκολίες πού δὲν τίς ἔχω ἐγώ.

—Θέλεις νὰ πῆς γιὰ τὰ δακτυλικά ἀποτυπώματα;

—Καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα. Ἐχει τεράστια ὄργανοι, μεγάλο προσωπικό, γνωρίζει καθενὸς κακοποιοῦ τὰ λημέρια καὶ τὴ μέ-θοδο πού ἐφαρμόζει. Ὡστόσο ἡ πλάνη τους στὴν ὑπόθεσι αὐτὴ εἶναι ἐπίσης μεγάλη.

—Μὰ γιατί; ἐρώτησα, μήπως καὶ μάθω σὲ ποιο σημεῖο θρυσκόταν αὐτὸς μὲ τίς ἐνέργειές του.

—Γιατί τὰ δακτυλικά ἀποτυπώματα τοῦ ἀνθρώπου πού γυ-ρεύουμε δὲν εἶναι στὰ ἀρχεῖα τῆς Σκώτλαντ Γιάρντ. Ὁ δολοφόνος τοῦ Πάγκκετ δὲν εἶνε ἀπὸ τοὺς συστηματικοὺς φονηάδες. Ἐχει δίκιο ὁ Σνάργκροβ νὰ πιστεύῃ πὼς ἔχομε νὰ κἀνοῦμε μ' ἓναν ἐ-ρασιτέχνη κακούργο. Ἀλλ' ὁ ἐρασιτέχνης αὐτὸς δὲν ἔκαμε καμ-μιὰ γκάφα.

—Καλὰ πού ἄφησε κι' αὐτὰ τὰ λίγα σημάδια στὸ σπῖτι τοῦ Πάγκκετ, εἶπα γιὰ νὰ τοῦ πάρω λόγια.

—Οὔτε κι' ἐκεῖ! Τὰ σημάδια στὸν τοῖχο, τὸ μπαστοῦν, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀπὸ τὸν τυφλό, ἐκτὸς βέβαια τὰ κομμάτια τοῦ σπα-σμένου καθρέφτη. Τί ἄλλο ἔχομε; Μπορεῖ οἱ τρίχες πού θρέθη-καν, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ δολοφόνου, ἀλλὰ σ' ἐρωτῶ: Εἴ-νε αὐτὸ στοιχεῖο πού νὰ μᾶς βοηθήσῃ;

—Δὲν τὸ φαντάζομαι, τοῦ ἀποκρίθηκα, βλέποντας μὲ λύπη

μου πὼς ἐτοιμαζόταν καὶ πάλι νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸν τυφλό.

—Ὁ δολοφόνος στάθηκε σὲ ὅλα του πολὺ ἐξυπνος. Κι' ἡ ὑ-πόθεσι Πάγκκετ θάμενε γιὰ πάντα θαμμένη στὰ χρονοντούλαπα, ἂν δὲν ἐπαρουσιαζόταν τόσο ἀνεξήγητα στὴ μέση ὁ τυφλός.

—Ὁ τυφλὸς πού ποτὲ δὲν θὰ τὸν βροῦμε...

—Ποτέ!.. Ἐκτὸς κι' ἂν σὲ λίγο πού θὰ κτυπήσῃ ἡ πόρτα μας, τὸν ἴδοῦμε νὰ παρουσιάζεται ἀνεξήγητα μπροστὰ μας...

—Περιμένεις κανέναν πού ξαίρει;

—Ναί...

Δὲν μποροῦσα νὰ κρατηθῶ ἀπὸ τὴ χαρὰ μου

—Πές μου, ἀλήθεια, περιμένεις ἐδῶ τὸν τυφλό;

Ἐκοῦνησε τὸ κεφάλι του.

—Δὲν ξαίρω τίποτε. Κάμε λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ ἴδῃς. Νά, τώρα σὲ λίγο θὰ μάθης.

Ἦταν χαρακτηριστικὸ τοῦ Μὰκ-Νάμπ: Νὰ σὲ βάζῃ καλὰ-κα-λὰ σὲ περιέργεια καὶ ὕστερα νὰ σ' ἀφήνῃ «στὰ κρύα τοῦ λου-τροῦ».

Θὰ πέρασαν ὡς δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. Κανένας ἀπὸ τοὺς δυὸ μας δὲν μιλοῦσε. Ὁ Μὰκ-Νάμπ κύτταζε πότε-πότε τὸ ρο-λόϊ του καὶ ζάρωνε κάθε φορὰ καὶ πὺδ πολὺ τὰ φρύδια του. Ἐ-καμα γιὰ νὰ σηκωθῶ ἀπ' τὴν καρέκλα μου, ἀλλὰ ἄκουσα ἓνα κτύπημα στὴν πόρτα. Ἐσταμάτησα εὐθύς.

* * *

—Οὔτε ν' ἀνοιξῇς καθόλου τὸ στόμα σου, Τσάνς! Ἄν τύχῃ νὰ ἔχῃς τίποτε σπουδαῖο νὰ μοῦ πῆς, βάλε τὸ μεγάλο σου δάκτυ-λο στὴν τσέπη τοῦ γλεκεῖοῦ σου. Θὰ σὲ καταλάβω.

Ἀνοιξε διαστικὰ τὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ του, ἔδγαλε κά-ποια φωτογραφία, πού τὴν ἀκούμπησε μπρούμυτα σὲ μιὰ διπλα-νὴ του καρέκλα, καὶ γύρισε νὰ ἴδῃ τὴν πόρτα.

Παρουσιάσθηκε πρῶτα ὁ ὑπηρετῆς, γιὰ νὰ μᾶς ἀναγγεῖλῃ μὲ τὴν ἄτονη φωνή του:

—Ὁ κύριος Ντόυν.

Σηκώθηκε τότε ὁ Μὰκ-Νάμπ κι' ὑποδέχθηκε τὸν γιατρὸ στὴ μέση τῆς κάμαρας.

—Ἦ ἐπισκεψί σας μᾶς τιμᾷ, γιατρέ μου.

Μὰ ὁ γιατρὸς δὲν φαινόταν πολὺ ἐνθουσιασμένος. Μοῦ ἔρρι-ξε μιὰ δύσπιστη ματιά. Θὰ συλλογιζόταν πού ἀλλοῦ μ' εἶχε ξα-ναῖδῃ. Κι' ὁ Μὰκ-Νάμπ, καθὼς τοῦ πρόσφερε τὴν καρέκλα γιὰ νὰ καθήσῃ, τοῦ ἐξηγήσῃ:

—Εἶνε, γιατρέ, ὁ κ. Τσάνς. Θὰ τὸν εἶδατε πιστεύω στὸ Ἡ-λιγκ, τὴ βραδεῖα πού ἐδολοφόνησαν τὸν Πάγκκετ.

Γύρισε ὁ γιατρὸς νὰ μὲ ἴδῃ καλύτερα. Τὸν κύτταξα κι' ἐγώ, κι' εἶδα πὼς μὲ θυμήθηκε καὶ ταραχθηκε.

—Καθήστε, γιατρέ, τοῦ ξαναεῖπε ὁ Μὰκ-Νάμπ.

—Μὲ περιμένετε;

—Ὑστερα ἀπὸ τὴν πρόσκλησι πού σᾶς ἔστειλα, ἐπερίμενα πὼς κάποιος θὰ ἐρχόταν. Ὁ λόγος πού σᾶς προσκάλεσα, γιατρέ, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ πού ἦλθατε, εἶνε γιὰ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσετε μερικές πληροφορίες, σχετικές μὲ τὴ δολοφονία πού ἐγίνε στὸ προάστιό σας.

—Ὅ,τι ξαίρω τὸ εἶπα στὸν ἀνακριτὴ, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ γιατρός, μὲ ὕφος ἄρρωστου πού τὸν ἐτοιμάζουν γιὰ ἐγχείρησι. Καὶ γνωρίζετε βέβαια πὼς οἱ ὥρες μου εἶναι πολύτιμες γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς μου.

—Τὸ γνωρίζω, γιατρέ. Καὶ φαντάζομαι μὲ πόση ἀνυπομονησία θὰ σᾶς περιμένουν νὰ ξαναγυρίσετε. Ὅσο καλὸς κι' ἂν εἶναι ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ τακτικοῦ γιατροῦ, ποτὲ ὁ ἄρρωστος δὲν τοῦ ἔχει ἐμπιστοσύνη ἀπόλυτη. Ἐκάματε καλὰ πού ἦλθατε. Ὁ ἐρχομός σας σήμερα ἐδῶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ, εἶμαι βέβαιος, ἀπὸ ἄλλα χασομέρια καὶ ἄλλες μεγαλύτερες ἐνοχλήσεις...

Ἡ ἀπροσδόκητη αὐτὴ ἐπίσκεψι τοῦ γιατροῦ εἶχε γιὰ μένα διπλὸ ἐνδιαφέρον, γιατί μοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω τὸν Μὰκ-Νάμπ καὶ σὲ μιὰ διπλωματικὴ ἀποστολὴ του.

Ἦλθε στιγμὴ πού φοβήθηκα πὼς ὅλα θὰ ναυαγούσαν, καὶ πὼς ὁ γιατρός θὰ πεισιμάτωνε καὶ θάφευγε. Ἀλλὰ σιγά-σιγά ἡ συζήτησι ξανάγινε φιλική. Ὁ Μὰκ-Νάμπ προσπαθοῦσε νὰ ξεγελάσῃ τὸν γιατρό. Ἦμιον ὅλος αὐτιά. Ὁ ἕνας βολιδοσκοποῦσε τὸν ἄλλο. Ὁ γιατρός ἀμυνόταν, ἐνῶ ὁ ἐπιθετικὸς Μὰκ-Νάμπ καιροφυλάκτοῦσε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ ἀποφασιστικὸ κτύπημα.

Κι' ὅταν ἐφθασε ἡ κατάλληλη στιγμὴ, τοῦ εἶπε ξαφνικά κι' ἀπότομα:

—Πότε εἶδατε γιὰ τελευταία φορὰ τὸν Κίνλοχ;

—Ὁ γιατρός ἀμέσως κατσοῦφιασε.

—Τὸν Κίνλοχ;... Κάτι θυμάμαι γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, μὰ δὲν μπορῶ νά...

Γρήγορος σὰν ἀστραπή, ὁ Μὰκ-Νάμπ ἄρπαξε τὴ φωτογραφία ἀπὸ δίπλα του καὶ τὴν ἔβαλε μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ γιατροῦ. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ μὲ λόγια τί ἔκφρασι πῆρε τὸ πρόσωπο τοῦ Ντοῦν.

—Θεέ μου! εἶπε καὶ κρυφαναστέναξε.

—Ὁ Μὰκ-Νάμπ φάνηκε ἱκανοποιημένος.

—Εὐχαριστῶ, γιατρέ μου! Φοβήθηκα μήπως δὲν τοῦ μοιάζει. Σᾶς τὴν ἔδειξα γιὰ νὰ βεβαιωθῶ.

—Ὁ Ντοῦν συνήλθε πάλι ἀρκετὰ γρήγορα.

—Γιὰ ποιὸ λόγο θέλετε τόσο πολὺ νὰ βεβαιωθῇ;

—Ἡ ἀστυνομία, πού γυρεύει τὰ πρόσωπα τῆς δολοφονίας στὸ Ἡλιγκ, ψάχνει νὰ βρῇ καὶ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν. Καὶ δὲν μᾶς ἀρέσει νὰ δημοσιεύουμε στὴν ἐφημερίδα μας φωτογραφίες πού δὲν

εἶναι ἐπιτυχημένες.

—Ὁ γιατρός σκέφθηκε κάμποση ὥρα, ξανακτύταξε τὴ φωτογραφία, κι' ὕστερα τοῦ ἀπήντησε:

—Ἐχει ὅμως ἀλλάξει πολὺ ἀπὸ τότε πού τὴν ἔβγαλε. Δὲν πιστεύω πὼς εἶναι τώρα δυνατόν νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ κανένας ἀπὸ μιὰ τέτοια φωτογραφία.

—Κι' ὅμως ἐσεῖς τὸν ἀναγνωρίσατε ἀμέσως.

—Μὰ ἀναγνώρισα τὸν ἄνθρωπο ἐκείνου τοῦ καιροῦ.

Ἐχασε τότε τὸν ἐνθουσιασμό του ὁ Μὰκ-Νάμπ.

—Ναί, ἀλλὰ ἡ πάθησι τῶν ματιῶν δὲν μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ τὸ πρόσωπο σὲ σημεῖο πού νὰ μὴν ἀναγνωρίζεται πιά!

—Μὴν ἔχετε αὐτὴ τὴν ἰδέα, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ γιατρός. Δὲν εἶναι καθόλου σωστή. Ὁ ἄνθρωπος πού χάνει τὸ φῶς του, χάνει μαζὴ καὶ κάθε ἔκφρασι ἀπὸ τὸ πρόσωπο, πού μεταμορφώνεται καὶ γίνεται ἀγνωρίστο. Σᾶς βεβαιώνω πὼς ἡ φωτογραφία αὐτὴ τοῦ Κίνλοχ μὲ ζωντανὰ τὰ μάτια, δὲν φανερώνει καθόλου τὸν τωρινὸ τυφλό.

Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ τοῦ Μὰκ-Νάμπ τὸ πρόσωπο ἦταν κρύο κι' ἀγνωρίστο. Τώρα ἔπρεπε νὰ διδάσῃ τὸν γιατρό καὶ νὰ τοῦ κλέψῃ λόγια. Ἡ τακτικὴ τῆς δίαις δὲν τοῦ ἄρρεσε. Ὑποχρεώθηκε ὅμως νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ, καὶ εἶπε:

—Λυποῦμαι, γιατρέ, ἀλλ' ἡ περίστασι μὲ ἀναγκάζει τώρα νὰ λάβω μέτρα πού θάθελα νὰ τ' ἀποφύγω. Ὁφείλω νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μᾶς πῆτε σὲ ποιὸ μέρος κρύβεται ὁ ἄνθρωπος αὐτός.

—Ἀδύνατον!

—Δὲν θὰ μᾶς κάμετε αὐτὴ τὴ χάρι;

—Μὰ δὲν ξαίρω γιὰ νὰ σᾶς πῶ. Ἐπρόβλεψα πὼς θὰ δρισκόμουν ὑποχρεωμένος νὰ μαρτυρήσω καὶ δὲν τὸν ἄφησα νὰ μοῦ πῇ ποιὰ ἦσαν τὰ σχέδια του.

—Τὰ σχέδια του;

—Μάλιστα! Δὲν μπορεῖτε λοιπὸν νὰ μὲ διδάσετε νὰ σᾶς πῶ ὅ,τι δὲν γνωρίζω.

—Φυσικά! Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, γιατρέ μου, πὼς εἶναι καὶ τῶν δύο μας συμφέρον νὰ μᾶς πῆτε ὅσα τελοσπάντων ξαίρετε.

Τῶπε μ' ἕναν τέτοιο τρόπο ὁ Μὰκ-Νάμπ, πού ὁ γιατρός ἐγέλασε. Ἐκατάλαβε πὼς τὴ φορὰ αὐτὴ κρατοῦσε αὐτὸς τὸν Μὰκ-Νάμπ. Καὶ τὸ φανέρωσε μὲ τὴ συγκατάθεσι πού ἔδειξε, λέγοντας:

—Τὸ μόνο πού ἔχω νὰ σᾶς πῶ, εἶναι πὼς ἄδικο κοπιᾶζετε καὶ χάνετε τὸν καιρό σας. Πρῶτα γιατί δὲν θὰ μπορέσετε νὰ τὸν βρῆτε πουθενά, κι' ἔπειτα γιατί κι' ἂν ὑποθέσουμε πὼς κάπου ἐπιτέλους τὸν πιάνετε, πάλι δὲν θὰ κερδίσετε ἀπ' αὐτόν. Μολονότι ἔλαχε νάναι παρὼν στὸ ἐγκλήμα, δὲν εἶδε ἀπολύτως τίποτε, οὔτε καὶ τὸν βαραίνει καμμιά κατηγορία.

—Νὰ ὅμως πού κρύβεται!

—Ναί, κι' είναι αλήθεια λυπηρό αυτό, μὰ σὰς βεβαιώνω πὼς ἡ κατάστασι μένει πάντα ἡ ἴδια. Ἡ φαντάζεσθε πὼς θάπαιρνα τὸ μέρος του ἂν ἦταν ἑνοχος;

Ὁ Ντοὺν δὲν ἐδίσταζε πιά νὰ μιλήῃ, ἀλλὰ κι' ὁ Μὰκ-Νάμπ τοῦ ἀποκρίθηκε ξερά:

—Κι' ὅμως κρύβεται!

—Ὁμολογῶ πὼς αὐτὸ δὲν τὸν ὠφελεῖ, εἶπε ὁ Ντοὺν, χωρὶς νὰ κρύβῃ πὼς κι' ὁ ἴδιος στενοχωριόταν μ' αὐτὸν τὸν Κίνλοχ.

—Καὶ πὼς δὲν ἐξηγιέται, ἂν εἶναι ἀληθινὰ ἀθῶος, ἐπρόσθεσε μὲ θαυμαστὴ διπλωματία ὁ Μὰκ-Νάμπ.

—Κι' ἂν ἐξαιρετικῶς λείπη ἡ «γυναῖκα» ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι Πάγκετ, εἶπε αὐθόρμητα ὁ γιατρός, γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν κουβέντα. Καὶ θάλεγε πὼς δὲν ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ βγῇ ἕνα λανθασμένο συμπέρασμα ἀπὸ τὴ συζήτησι ἐκείνη.

—Ἀμέσως ὁ Μὰκ-Νάμπ ξαναθάρρεψε. Τοῦ παρουσιαζόταν ἄξαφνα ἕνας καινούργιος δρόμος μπροστά του.

—Ἡ «γυναῖκα»! εἶπε ὁ Μὰκ-Νάμπ. Ἔτσι ὅμως τὸ ζήτημά μας ἀλλάζει ὅψι. Δὲν ἔχουμε στοιχεῖα πού νὰ μαρτυροῦν πὼς μεσολαβεῖ καὶ κάποια γυναῖκα.

Μόλις τὸν ἄκουσα, ἔβαλα τὸ δάκτυλό μου στὴν τσέπη τοῦ γελεκιῦ μου. Ἐπρεπε νὰ θυμῶσιν τὸν Μὰκ-Νάμπ τὰ κομμάτια ἀπὸ τὸ σπασμένο καθρεφτάκι. Μὰ αὐτὸς ἔκαμε πὼς δὲν μὲ βλέπει, κι' ἀπάντησε τοῦ γιατροῦ:

—Ἄν εἶναι γυναῖκα στὴν ὑπόθεσι Πάγκετ, τότε τὸ φέρισμα τοῦ Κίνλοχ ἐξηγιέται. Μόνο ἔτσι μπορῶ νὰ πιστέψω, ὅπως καὶ σεῖς πιστεύετε, πὼς ὁ Κίνλοχ εἶναι ἀθῶος. Μοῦ ἔτυχε πολλὰς φορὲς νὰ τὸ δεβαιώσω. Πὼς ἄμα ἕνας ἄνδρας φέρνεται ἐξαιρετικῶς σὰν βλάκας, εἶναι γιὰτὶ ἔχει πίσω του κάποια γυναῖκα.

Ὁ γιατρός τότε κτύπησε μὲ τὴ γροθιά του τὸ τραπέζι, κι' εἶπε.

—Υπάρχει γυναῖκα, καὶ πολὺ ἐξυπνὴ μάλιστα. Ὅσο γιὰ τὴν ἐξυπνάδα τῆς, τὸ μαρτυρῶ ἄφοβα. Οὔτε θὰ μάθετε τίποτε ἄλλο γιὰ δαύτην. Δὲν πιστεύω πὼς κανένας ἀπὸ σὰς θὰ κατορθώσῃ ποτὲ τοῦ νὰ τὴ βρῇ...

—Σὰς ἀκούω. Μὴ σταματᾶτε, παρακαλῶ, εἶπε ὁ Μὰκ-Νάμπ, πού ἀπὸ τὴν ἐξαψὶ του εἶχε σηκωθῇ ὄρθιος.

Ὁ Ντοὺν ὅμως, βλέποντας τὸν τόσο του ζήλο, θορυβήθηκε καὶ κρατήθηκε.

—Σὰς εἶπα πάρα πολλὰ. Καὶ δὲν θέλω νὰ βλάψω τὸν Κίνλοχ.

—Ἄ! Ὅποτε ἔτσι λοιπόν! φώναξε τότε ὁ Μὰκ-Νάμπ. Παραδέχεσθε ὅμως πὼς φαίνεται σὰν πολὺ παράξενη ἡ ἀντίληψί σας, νὰ νομίζετε πὼς ἔχετε καθήκον νὰ κρύβετε ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη ἕναν ἐγκληματία. Γιατὶ βέβαια κατάλαβαίνετε πὼς ὑπερασπίζοντας τὸν Κίνλοχ βοηθεῖτε τὴ γυναῖκα, πού αὐτὴ πάλι προφυλάττει τὸν δολοφόνου.

Ὁ Ντοὺν κοκκίνισε καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του. Ἐνόμισα πὼς θὰ μιλοῦσε ἄσχημα τοῦ Μὰκ-Νάμπ, ἀλλὰ κρατήθηκε καὶ τοῦ ἀπήντησε ἥσυχα:

—Ἡ ὀργή σας, κύριε, μαρτυρεῖ πὼς δὲν σὰς εἶπα πάρα πολλὰ, τουλάχιστον ἀπὸ ἐκεῖνα πού θέλατε νὰ μάθετε.

—Μὰς εἶπατε ἀρκετὰ γιὰ νὰ μποροῦμε πιά νὰ προχωρήσουμε. Ἐξεκαθαρίσατε θαυμάσια τὴν κατάστασι. Δὲν μὲ πιστεύετε; Ἐ, λοιπόν, σὰς βεβαιώνω πὼς δὲν θάχῃ μεσοκοπήσῃ ὁ μὴ νας καὶ θὰ ἔχω βρῇ καὶ τὸν Κίνλοχ, καὶ τὴ γυναῖκα, καὶ τὸν δολοφόνου, πού κρύβεται πίσω ἀπὸ ἕνα φουστάνι.

—Μ'αὐτὰ πού σὰς εἶπα; ρώτησε ὁ γιατρός, κατάπληκτος ἀπὸ ὅσα ἄκουγε.

—Σχεδὸν μ' αὐτὰ μόνο. Καὶ γιὰ νὰ σὰς ἀποδείξω πὼς σὰς πιστεύω ὅταν λέτε πὼς δὲν ξαίρετε σὲ ποῖο μέρος βρίσκεται ὁ Κίνλοχ, θὰ σὰς ἐμπιστευθῶ τὸ σχέδιό πού δάξω μὲ τὸν νοῦ μου νὰ ἐφαρμόσω... Μὰ ἂν ξαίρατε πού κρύβεται, δὲν θὰ γινόμεν γελοῖος, λέγοντας σὲ σὰς τὸν ἴδιο ἐκεῖνο πού ἔχω σκοπὸ νὰ κάμω γι' αὐτόν...

Ὁ γιατρός τὸ παραδέχθηκε χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι του, κι' ὁ Μὰκ-Νάμπ ἐξακολούθησε νὰ τοῦ λέῃ:

—Λοιπόν, τὸ σχέδιό μου εἶνε νὰ ὁδηγηθῶ μόνο ἀπὸ ὅσα ἔχω ὥς τώρα ἐξακριβώσει.

Μιλοῦσε ἀργά, δίνοντας τοῦ γιατροῦ καιρὸ νὰ σκεφθῇ. Κι' ἐκατάλαβα πὼς ἦταν τὸ σύστημά του γιὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ τὰ σαστίσῃ. Ἐκαθόταν τόσο κοντὰ του ὥστε σχεδὸν νὰ τὸν ἀγγίξῃ. Καὶ καμμιά φορὰ πού χειρονομοῦσε, τοῦ ἀγγίζε τὸ στήθος καὶ τὸν ἔκανε νὰ ζαρώνῃ τὰ μάτια του.

—Ἐλεῖψατε, γιατρέ, τρεῖς ἐβδομάδες, ἔλεγε ὁ Μὰκ-Νάμπ τὸν Ντοὺν, κι' ἀφήσατε ἕναν ἀναπληρωτὴ γιὰ τοὺς ἀρρώστους σας. Φύγατε ξαφνικὰ ἀπὸ τὸ Ἡλιγκ στίς 3 Ἀπριλίου. Δὲν τὸ εἶχατε πῇ οὔτε στοὺς πελάτες σας. Θέλετε νὰ μὰς πῆτε πού ἐπήγατε, γιὰ νὰ τὸ ἐξακριβώσουμε;.. Ὁχι;.. Συμπεραίνω τότε κι' ἐγὼ πὼς ἐπήγατε νὰ ἰδῆτε τὸν Κίνλοχ. Πρὶν ἀπὸ τὸ ταξεῖδι σας αὐτό, σὰς εἶδαν πολλὰς φορὲς νὰ πηγαίνετε στὸ τραπέζιτικὸ γραφεῖο πού οἱ ἄνθρωποι του γύρευαν κι' αὐτοὶ μὲ ἀγγελίες στίς ἐφημερίδες, νὰ βροῦν τὸν Κίνλοχ. Ἦταν μεγάλη ἡ ἐξυπνάδα τοῦ Σπένσερ, πού δὲν ἐσταμάτησε τίς ἀγγελίες του εὐθὺς μόλις τὸν βρήκατε, ἀλλὰ ἐξακολούθησε νὰ τίς δημοσιεύῃ γιὰ κάμποσον καιρὸ ἀκόμη. Τὸ τέχνασμά του εἶχε ἀρκετὲς ἡμέρες τὴν ἐπιτυχία του. Προδοθήκατε ὅμως κι' οἱ δύο σας, μὲ τὴ διαστική σας ἀναχώρησι καὶ μὲ τὴν ἀπουσία σας πού ἔπαιρνε μᾶκρος. Ἐπιμένετε νὰ λέτε πὼς δὲν εἶδατε ποτὲ τὴ γυναῖκα, πὼς δὲν συναντηθήκατε μὲ τὸν δολοφόνου. Σὰς πιστεύω. Ἀλλ' ὅσο γιὰ τὸν Κίνλοχ; Εἶπαμε πὼς τὸν ἀνταμώσατε στίς 3 Ἀπριλίου. Εἰσέρομε πὼς τὸ ἐγκλημα ἔγινε στίς 15 Ἰανουαρίου. Ποῦ λοιπόν κρυβόταν ὁ Κίνλοχ ὅλον

αὐτὸν τὸν καιρὸ; Μὲ ποιὸν ἄνθρωπο θρῖσκόταν; Τυφλὸς ὁ Κίνλοχ, εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ περιποίησης. Τὸν περιποιόταν λοιπὸν κάποιος πρόσωπο, πού φυσικὰ ἤξειρε καὶ τὸ μυστικό του. Ποιὸ νᾶταν αὐτὸ τὸ πρόσωπο; Ἡ γυναῖκα ἢ ὁ ἄνδρας; ἢ καὶ εἰ δὺς τοὺς μαζῇ; Πιστεύω πὼς ἦταν μόνο ἡ γυναῖκα, καὶ θὰ σᾶς πῶ παρακάτω πιστῇ. Κι' ὅμως, ὅταν ἐπήγατε σεῖς, ὁ Κίνλοχ ἦταν μονάχος. Καταλαβαίνουμε λοιπὸν πὼς ἄλλοῦ τὸν εἶχαν κι' ἄλλοῦ τὸν πῆγαν. γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ τὸν βρῆτε. Εἶναι σωστὰ αὐτὰ πού λέω;... Δὲν τὰ παραδέχεσθε!... Καλὰ, αὐτὸ δὲν μᾶς πειράζει!..

Ἡ στάσι τοῦ Μάκ-Νάμπ, ἡ φωνή του, τὸ πρόσωπό του κι' ὅλα του, φανέρωναν τὴν ἱκανοποίησι πού τὸν ἐμψύχωνε.

—Θὰ σᾶς πῶ ἀκόμη κι' ἄλλα, κύριε Ντούν, γιὰ νὰ ἰδῆτε κα σεῖς ἂν ἡ φαντασία μου μ' ὀδηγῇ καλὰ ἢ ὄχι. Τὸ πρόσωπο πού εἶπερε τὸν Κίνλοχ στὸ μέρος ὅπου τὸν βρήκατε, διάσθηκε νὰ τὸν παρατήσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ φύγῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα... Νά, αὐτὴ τῇ στιγμή ἡ ἐκφρασί στὸ πρόσωπό σας, μοῦ λέει πὼς ἔχω δίκιο...

Ἐδραπέτευσε τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο, γιὰτὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ἰδοῦν ἄνθρωποι μὲ μάτια καὶ νὰ χάσῃ ὅ,τι ἐκέρδισε ἀπὸ μιὰ πρωτάκουστη τύχη: Ἕνας μάρτυρας, κι' αὐτὸς τυφλός!

Ὁ γιατρός καθόταν καὶ τὸν ἀκουγε σὰν ἄψυχος. Ὁ Μάκ-Νάμπ, πότε πότε καὶ τάχα ἀπὸ μιὰ ἀθελή του χειρονομία, τὸν ἄγγιζε στὸ στήθος.

—Σᾶς, εἶπε γιατρέ, ὁ Κίνλοχ τὸ μέρος ὅπου τὸν πῆγαν ὅστερα ἀπὸ τὴν δολοφονία;

—Δὲν μοῦ τὸ εἶπε.

—Γιὰτὶ κι' ὁ ἴδιος δὲν τὸ ξαίρει. Ἦταν μιὰ κρυφὴ φωληρά. Ἐκεῖ δὲν ἦταν φόβος νὰ πάῃ κανένας νὰ τὸν ζητήσῃ. Ἐκεῖ ὁ τυφλὸς δὲν μπορούσε νὰ κατατοπισθῇ, ὥστε νὰ τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ξαναπαῇ ἄλλη φορὰ, ἢ νὰ στείλῃ ἄλλον κανέναν. Ἦταν ἡ φωληρά πού ἔπρεπε γιὰ νὰ γυρίσῃ ὁ τυφλὸς μὲ τὰ «νερά» τοὺς καὶ νὰ μὴ θέλῃ πιά νὰ τοὺς μαρτυρήσῃ. Μὰ γι' αὐτὰ ὅλα χρειάζοταν ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος... Ἔ, γιατρέ μου! Τέτοια δουλειὰ μόνο γυναῖκα μπορεί νὰ ἀναλάβῃ... Γυναῖκα λοιπὸν καὶ τὴν ἀνέλαβε. Οὐτε εἶναι παράτολμο νὰ ποῦμε πὼς ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἐπέτυχε σ' ὅλη τὴ γραμμή, ὡς πέρα.

Ὁ γιατρός θέλησε κάπως νὰ διαμαρτυρηθῇ.

—Ἀρχίζω νὰ μὴ σᾶς καταλαβαίνω.

—Αὐτό, μόνο ἐγὼ τὸ ξαίρω...

—Ἀλήθεια! Καὶ μπορεῖτε νὰ ὑπερηφανεύεσθε. Μιὰ φορὰ πού τὸ ὑποσχεθήκατε τοῦ φίλου σας, πρέπει τὸ στόμα σας νὰ μένῃ σφραγισμένο. Ὁμολογήσατε ὅμως πὼς ὁ φίλος σας ἔκανε σχέδια.

—Σᾶς εἶπα πὼς ἀρνήθηκα νὰ τὰ ἀκούσω.

—Καὶ τὸ πιστεύω. Σεῖς Ἕνας σοβαρὸς ἐπιστήμων, ξακουστὸς γιὰ τὸν θετικὸ χαρακτήρα σας, δὲν μπορούσατε νὰ ἐγκρίνετε σχέ-

δια τρελλά.

Ἐβλεπα βέβαια πὼς ὁ Μάκ-Νάμπ μιλοῦσε στὴν τύχη, ἀλλὰ συγχρόνως ἔβλεπα καὶ τὸν γιατρό πού ἀπόφευγε τὸ ἐξεταστικό καὶ διαπεραστικό βλέμμα τοῦ Μάκ-Νάμπ.

—Ἐνόμισα, εἶπε ὁ γιατρός, πὼς θὰ μοῦ ἐξηγήσετε μὲ τί τρόπο θὰ φθάσετε ὡς τὸν Κίνλοχ.

—Κάμετε λίγη ὑπομονὴ ἀκόμη καὶ θὰ μ' ἀκούσετε.

Ἐλεγε τοῦ γιατροῦ νὰ κάνῃ ὑπομονή, ἐνῶ αὐτὸς μ' ὅλη του τὴν ἡσυχία καὶ σὰν νὰ ἦταν δολοφόνος, ἔβγαζε ν' ἀνάψῃ τσιγάρο. Τὸ ἄναψε, τὸ κάπνισε λίγο, κι' ἐπίασε πάλι νὰ ἐξετάσῃ τὴ φωτογραφία τοῦ Κίνλοχ.

—Ὡστε ὁ νέος αὐτὸς ἐτοιμάζει τὰ σχέδια πού θὰ ἐφαρμόσῃ, ἄρχισε πάλι νὰ λέῃ. Ἀλλὰ ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς του, δὲν ξαίρω. Δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ συλλάβῃ τὸν δολοφόνον, ἀλλοιῶτικα θὰ εἶχε ἀπὸ καιρὸ ἔλθει σὲ μιὰ συνεννόησι μὲ τὴν ἀστυνομία. Τὰ σχέδιά του λοιπὸν δὲν εἶναι γιὰ τὸν δολοφόνον. Ἀπορῶ, γιατρέ μου, πὼς ὑποστηρίζετε τὴν ἀθωότητά του καὶ μάλιστα μὲ τόσο ζήλο!... Δι-καιολογῶ ὅμως τὸν ζήλο σας ὅσο βλέπω τὸ ἐξωτερικό του σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ φωτογραφία, πού τὸν παρουσιάζει νέο εἰλικρινή, ἀνοικτόκαρδο, τίμιο, μὲ μιὰ φυσικὴ εὐθύτητα στὸ χαρακτήρα... Ἀλλὰ τί μεσολάβησε γιὰ νὰ διαφθαρῇ αὐτὴ ἡ καλωσύνη του, καὶ ν' ἀνέχεται τὸ ἀπαίσιον ἐγκλημα πού ἔγινε στὸ "Ἡλιγκ; Αὐτὸ πράγματα μποροῦν νὰ μᾶς τὸ ἐξηγήσουν: Τὴ φωτογραφία αὐτὴ τὴν ἔβγαλε τὸν καιρὸ πού γινόταν ἡ ἐπιστράτευσι, ἢ λοιπὸν ὁ πόλεμος τὸν κλόνισε ψυχικῶς καὶ τοῦ ἔλλαξε τὸ ἠθικὸ του, ἢ κάποια γυναῖκα τοῦ γύρισε τὰ μυαλά. Μόνο μιὰ τέτοια ἀκατανίκητη δύναμι μπορεῖ κι' ἐξαγριώνει ἕναν ἄνδρα...

Ὅσο ἠθικολογοῦσε ὁ Μάκ-Νάμπ, τόσο ἡ συγκίνησι τοῦ γιατροῦ γινόταν πιὸ ζωηρή. Τὸ φανέρωναν οἱ σπασμοὶ του στὸ πρόσωπο καὶ στὰ χέρια.

—Στὴν περίπτωσι τοῦ Κίνλοχ, νὰ ἦταν ἄραγε ὁ πόλεμος ἢ...

—Ἡ γυναῖκα, φώναξε ὁ γιατρός, πού δὲν μπορούσε πιά νὰ κρατιέται. Ἡ γυναῖκα! ὦ, τί κουτόξ!...

Κι' ἦταν τόση ἡ ταραχὴ του πού δὲν μπορούσε οὔτε νὰ ἐκφρασθῇ.

—Παραδεχόμαστε λοιπὸν πὼς ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ ξαναβρῇ τὴ γυναῖκα, ἔσπευσε νὰ πῇ ὁ Μάκ-Νάμπ. Δὲν ξαίρωμε ὅμως μὲ τί τρόπο θὰ τὸ ἐπιδιώξῃ. Ποτέ του δὲν τὴν εἶδε. Καὶ δικαιούμεθα νὰ πιστεύουμε πὼς αὐτὴ οὔτε τὸ ὄνομά της τοῦ εἶπε, οὔτε τὴ διεύθυνσί της τοῦ ἔφησε. Κι' ἀκόμη, εἶναι φανερό πὼς τὸν ξεμονάχιασε καὶ τὸν παράτησε σὲ μέρος ὅπου κανένας νὰ μὴν εἶναι σὲ θέσι νὰ δώσῃ πληροφορίες γιὰ αὐτήν.

—Καὶ πολὺ πιὸ μακρὰ ἀπ' ἐκεῖ πού... εἶπε ὁ γιατρός καὶ σταμάτησε, μετανοιωμένος πού τοῦ ἔφυγαν τόσα λόγια.

—Τὸ ξαίρω. Ὁ Κίνλοχ ὑπολόγισε τὴν ἀπόστασι ἀπὸ τὸν και-

ρό πού τούς πήρε τὸ ταξίδι.

— Ἐκτὸς κι' ἂν τὸν πηγαινοέφερναν ξεπίτηδες γιὰ νὰ τοῦ φαινόταν μεγάλο τὸ ταξίδι.

Ὁ γιατρός ἐδίστασε ν' ἀπαντήσῃ εὐθὺς ἀμέσως. Ἦθελε ν' ἀντικρούσῃ τὸν Μὰκ-Νάμπ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ν' αὐτοπροδοθῇ. Ἐπιτέλους πήρε τὴν ἀπόφασιν νὰ μιλήσῃ:

— Μπορεῖ. Εἶναι ὅμως κι' ἓνα μέρος πού τὸ πέρασαν μόνο μιὰ φορά. Ὅσο γι' αὐτό, ὁ Κίνλοχ εἶναι βέβαιος.

— Μὰ πῶς τοῦ ἦταν δυνατόν νά...

— Μὲ τὰ μάτια, ὄχι. Ἐχει ὅμως καλὸ καὶ γυμνασμένο αὐτί, ἔσπευσε νὰ τὸν διακόψῃ ὁ γιατρός. Γιατὶ νὰ μὴν τὸν πιστέψω ὅταν λέῃ πῶς τὸν πέρασαν μόνο μιὰ φορά ἀπὸ ἓναν κατήφορο, πού μὲ μιὰ ἀπότομην καμπή του στὰ δεξιὰ, τοὺς ἔβγαλε ἀμέσως μπροστά σ' ἓνα χωριό; Βρέθηκαν τότε μὲ τὴ θάλασσα στ' ἀριστερά τους, καὶ τόσο κοντὰ πού πιτσιλιζόντουσαν. Ἡ ἀκρογιαλιά αὐτὴ ἦταν μὲ χαλίκια. Δεξιὰ τοὺς ἀκουγόντουσαν ἀπὸ ὕψηλὰ σάλπιγγες. Ἐνοιωθε, λέει, τὸν ἥλιο πού τοῦ ζέσταινε τὸ ἀριστερό του μάγουλο καὶ καταλάβαινε, ἀφοῦ ἦταν ἀπόγευμα, πῶς τὸ χωριὸ εἶχε τὴ θάλασσα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς νοτιᾶς.

— Κι' ἀκουγε καὶ τὸν θόρυβο τῆς θάλασσας;

— Μάλιστα. Μόνο γιὰ λίγα λεπτά τῆς ὥρας. Καὶ δὲν ξαναπέρασαν ἄλλη φορά ἀπὸ ὅμοιο μέρος.

— Ἀχ! ἔκαμε ὁ Μὰκ-Νάμπ, στενάζοντας ἀπ' τὸν καὺμό του. Κρίμα, γιατρέ, πού μᾶς κρύβετε ἓναν τόσο ἐξυπνο καὶ χρήσιμο παρατηρητὴ.

— Μὰ καὶ νὰ τὸν βρῆτε, πάλι δὲν θὰ κερδίσετε τίποτε. Ἐξυπνοὶ ἐπίσης εἶναι καὶ οἱ ἄλλοι, πού ἐφρόντιζαν ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἀποκαλυπτικὰ τὰ λίγα ἐκεῖνα πού μοιραίως θὰ ἔπεφταν στὴν ἀντίληψιν τοῦ Κίνλοχ. Ἔτσι δὲν ἀκουσε ποτὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ ὅπου τὸν εἶχαν.

— Χωριοῦ; Ποτέ! φώναξε ὁ Μὰκ Νάμπ. Μπορεῖ νὰ τὸν πῆγαν σὲ κανένα μοναχικὸ σπίτι, στημένο ἀνάμεσα σὲ δένδρα καὶ θάμνους, ἀλλὰ πῶς τὸν εἶχαν σὲ χωριὸ εἶναι ἀπίστευτο.

— Καὶ ὅμως ὁ Κίνλοχ λέει πῶς βρισκόταν μέσα σὲ χωριό.

— Ἀλλὰ σεῖς δὲν τὸ πιστεύετε, ὅπως κι' ἐγώ. Δὲν παραδέχομαι πῶς ἔκαναν ἓνα λάθος τόσο πολὺ μεγάλο. Οἱ χωριάτες καὶ μάλιστα οἱ γυναῖκες τους, μπαίνουν εὐθὺς σὲ περιέργεια. Τὸ κουτσομπολιὸ στὴ γειτονιά, ἢ συζήτησι στὴν ταβέρνα, οἱ ὁμιλίες στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησιᾶς ὕστερα ἀπὸ τὴ λειτουργία, καὶ ἄλλα πολλά, ἦσαν γι' αὐτοὺς κίνδυνοι φοβεροί. Ὅχι, γιατρέ μου. Δὲν θὰ πάω ποτὲ ψάχνοντας νὰ βρῶ ἓνα ἀνύπαρκτο χωριό. Ἐγὼ γυρεύω τὸν Κίνλοχ κι' αὐτὸς τὴν ἀγαπημένη του. Λοιπόν, παίρνω ἔρκο πῶς θὰ τὸν βρῶ καὶ θὰ τὴ βρῇ, γιατί θὰ τὸν βοηθῶ ἐγώ...

Εἶδα πῶς ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ τοῦρθε τοῦ γιατροῦ μιὰ ξαφνικὴ χαρά. Κάτι καλὸ γιὰ τὸν Κίνλοχ θὰ βρῆκε στὰ λόγια τοῦ Μὰκ—

Νάμπ, πού ἐξακολουθοῦσε νὰ λέῃ:

— Σ' αὐτό, ὁ Κίνλοχ ἔχει τὴν ἀνάγκη μου. Ὅλα τοῦ εἶναι ἀρνητικά. Κι' αὐτὸ ἀκόμη τ' ὀνομά τῆς, δὲν τὸ ξαίρει!.. Καὶ εἶναι καὶ τυφλός!...

Νὰ πάλι... Ὁ γιατρός ἀνοιξε τὸ στόμα του, σὰ νὰ εἶχε κάτι γιὰ νὰ πῇ, ἀλλὰ τὸ ξανάκλεισε ἀμέσως. Ὁ Μὰκ—Νάμπ πού τὸν εἶδε, παραξενεύθηκε καὶ σταμάτησε

— Λέτε, σὰς παρακολουθῶ, τοῦ εἶπε παρακαλεστὰ ὁ γιατρός.

— Καὶ εἶναι τυφλός!... Ἀλλὰ γιὰ νὰ σκεφθῇ, μ' ὅλες του τίς ἐλλείψεις, νὰ δάλῃ μπρὸς κάποιο σχέδιο, θὰ πῇ πῶς ἔχει πιθανότητα νὰ ἐπιτύχῃ. Κάτι, λοιπόν, ἀντελήφθηκε ἀπὸ ἐκεῖνη τὴ γυναῖκα. Μὰ εἶναι δυνατόν, ὕστερα ἀπὸ τὸσον καιρὸ πού ἔμειναν σ' ἓνα σπίτι οἱ δύο τους, νὰ μὴ θυμᾶται μερικὰ διακριτικὰ τῆς; Ὅσο κι' ἂν φυλάγεται μιὰ γυναῖκα, θὰ τὴν καταλάβῃ ὁ ἄνδρας, ἀκόμη καὶ κοῦτὸς ἂν εἶναι, ἀπὸ χίλια-δὺο μικροπράγματα. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐσχημάτισα τὴ γνώμη πῶς αὐτοὶ πού ἀνακατώθηκαν στὴν ὑπόθεσιν Πάγκετ, εἶναι ἀνθρωποὶ τῆς ἀριστοκρατίας. Κι' ὁ Κίνλοχ, πού ἀκουγε τὴ γυναῖκα ἐκεῖνη νὰ μιλά, θὰ ξαίρη πολλὰ περισσότερα. Τὰ λόγια τῆς, ἢ προφορὰ τῆς, οἱ τρόποι τῆς, θὰ τοῦ φανέρωναν ποιάς σειρᾶς γυναῖκα εἶναι. Δὲν μπορεῖ... Μὲ τίς κουθέντες πού εἶχαν ὅλη μέρα, θὰ τίς ἔφυγαν καὶ λόγια γιὰ τίς συνήθειές τῆς, γιὰ τὰ μέρη πού τῆς ἀρέσουν, γιὰ τὰ μαγαζιά πού προτιμᾷ καὶ γιὰ τόσα ἄλλα. Κι' ἀναρωτιέμαι, τί θάκανα ἐγὼ ἂν ἤμουν στὴ θέσιν τοῦ Κίνλοχ, μὲ χαμένο τὸ φῶς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ πολύτιμα στοιχεῖα πού κατέχει...

Σταμάτησε τότε ὁ Μὰκ-Νάμπ κι' ἔκλεισε τὰ μάτια του, σὰ νὰ ἐτοίμαζε τὴν ἀπάντησιν στὴν ἐρώτησιν πού εἶχε κάνει τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἐμεινε ὀλότελα ἀκίνητος, ξεχνώντας καὶ τὸν γιατρό, πού τὸν εἶχε μπροστά του, κι' ἐμένα. Ἀλλὰ κι' ὁ γιατρός καθόταν σὰν μάρμαρο. Ἐγὼ πάλι, μόλις ν' ἀνασαίνω τολμοῦσα. Ἐπὶ τέλους, ὁ Μὰκ-Νάμπ μίλησε πρῶτος:

— Ἐνα μόνο τοῦ μένει νὰ κάμῃ.

— Τί; ἔκαμε ὁ γιατρός, μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία.

— Ἐνα μόνο, ἐπανάλαβε ὁ Μὰκ-Νάμπ. Νὰ πηγαίῃ νὰ κάθεται σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς δρόμους πού τοῦ ἀνέφερε πρὶν συχνὰ στὴν ὁμιλία τῆς, ὥσπου αὐτὴ περάσῃ καὶ τὸν ἴδῃ. Τὸν φαντάζομαι ἀπὸ τώρα, ἔτσι πού θὰ κάθεται σὲ μιὰν ἄκρην τοῦ πεζοδρομίου. Τυφλός, στὰ γόνατά του ἓνα βιβλίον, πού τὸ διαβάσει μὲ τὰ δάκτυλά του καὶ φωναχτά, γιὰ νὰ τὸν προσέχουν μικροὶ—μεγάλοι...

— Θὰ τοῦ φαινόταν πολὺ παράξενα τοῦ γιατροῦ αὐτὰ ὅλα, γιατί τὸ πρόσωπό του σιγά-σιγά ζωήρευε. Στὸ τέλος τὸν ἐπίασαν ἀσυγκράτητα γέλια, καὶ ξεκαρδίσθηκε διακόπτοντας τὸν Μὰκ Νάμπ. Ἡ χαρὰ του ἦταν πολὺ ἀσυνήθιστη γιὰ ἓναν ἄνδρα σὰν κι' αὐτόν. Ἀκόμη θάλεγε πῶς ἔδειχνε οἶκτο γιὰ τὸν

Μάκ-Νάμπ. 'Εγὼ ἔγινα κατακόκκινος. Δὲν καταλάβαινα τί θὰ ἀκολουθοῦσε ὕστερα ἀπ' αὐτό. Ἀλλὰ ὁ Μάκ-Νάμπ, σὰν νὰ μὴ συνέβηκε τίποτε, τὸν ρώτησε μὲ πολὺ εὐγενικό τρόπο.

— Δὲν συμφωνεῖτε, γιατρέ μου;

— 'Ὁ! κι' ἀκόμη γελοῦσε. Καθόλου, καθόλου!

Ὁ Μάκ-Νάμπ ἔπιασε τὴ φωτογραφία κι' ἄρχισε ξανά νὰ τὴν ἐξετάζη προσεκτικά.

— Ἔσεῖς, γιατρέ, τὸν γνωρίζετε καλύτερα ἀπὸ μένα. Λέτε νὰ μὴν τοῦ ἀρέσουν τέτοιες περιπέτειες;

— 'Ὁ, ἔχει κάνει πολὺ πὺρ μεγάλες τρέλλες στὴ ζωὴ του, ποὺ τὰ σημάδια τους χαράχθηκαν βαθειὰ στὸ κορμί του. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦταν πόλεμος, κι' αὐτὸς ἦταν ἀκόμη παιδί. Τώρα τὰ πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Καὶ δὲν πιστεύω πὺρ θὰ ἔχη τὴν ὑπομονὴ νὰ κάθεται ὡς τὴ Δεύτερη Παρουσία, περιμένοντας νὰ περάσῃ μιὰ γυναῖκα, ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν τὸν ἰδῇ, ἢ καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ τὸν ἰδῇ.

— Καταλαβαίνω, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Μάκ-Νάμπ, πὺρ αὐτὴ δὲν θὰ ἔχη τὴν τόλμην νὰ σταθῇ μπροστά του, ἀκόμη κι' ἂν ἡ καρδιά της τὸ θέλῃ, ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἡ ἀτομικὴ μου γνώμη. Καὶ λέω πάλι πὺρ ὁ Κίνλοχ θὰ ξέρῃ καλὰ ἂν αὐτὴ θέλῃ ἢ ὄχι νὰ τὸν ἰδῇ... Θὰ ξαίρῃ καλὰ πὺρ ποτὲ αὐτὴ δὲν θὰ τὸν προσπεράσῃ χωρὶς πρῶτα νὰ τοῦ μιλήσῃ.

Σηκώθηκε τότε ὁ γιατρὸς ἀπὸ τὴ θέσιν του καὶ χαμογελῶντας μὲ ὕψος εἰρωνικό, πῆγε νὰ πάρῃ τὸ καπέλλο του ἀπὸ τὴν κρεμάστρα.

— Μπορεῖ καὶ νὰ γίνῃ, κύριε Μάκ-Νάμπ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πολὺ ἀπίθανο. Δὲν λέω πὺρ ἔχει κανέναν κίνδυνο ὁ φίλος μου, ἂν τὸ κάμῃ, ἀλλὰ εὐχομαι νὰ μὴ μπορέσετε νὰ τὸν παρασύρετε σ' αὐτὴ τὴν πρόστυχην ἐνέργεια.

— Ἀλήθεια, γιατρέ; 'Ε, λοιπόν; νὰ ξαίρετε πὺρ ἂν ἦσατε πὺρ ἀνοικτομάτης, θὰ παρακαλοῦσατε αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ Θεὸ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἄλλον κανένα νὰ βρῇ τὸ φίλο σας, πρῶτα ἀπὸ ἐμένα.

— Πρῶτα ἀπὸ σᾶς; Καὶ γιατί, παρακαλῶ;

— Γιατί ὁ ἄλλος αὐτός, ἂν τὸν βρῇ πρῶτος, θὰ τὸν συλλάβῃ... Μὰ δὲν βλέπετε, λοιπόν, πὺρ ὁ Κίνλοχ ἀνακατεύεται τώρα στὴν ὑπόθεσιν Πάγκετ, ἐπικινδύνως; Θὰ πίστευαν βέβαια στὴν ἀθωότητά του, ἀλλὰ νὰ πάλι ποὺ παρουσιάζεται ἐρωμένος τῆς γυναίκας ἐκείνης. Καὶ πιστεύω πὺρ κι' αὐτὴ τὸν συμπαθῇ. Εἰδύλλια ὅμοια μ' αὐτό, ἔχομε πολλὰ.

Ὁ γιατρὸς βρισκόταν πιά στὴν πόρτα κι' ἄπλωνε τὸ χέρι του γιὰ νὰ χαιρετίσῃ τὸν Μάκ-Νάμπ.

— Ἐχετε, κύριέ μου, πολὺ ζωηρὴ τὴ φαντασία, τοῦ εἶπε. Ἀφοῦ τὸν συμπαθοῦσε, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν παρατήσῃ.

Καὶ ὁ Μάκ-Νάμπ, σφίγγοντάς του τὸ χέρι, τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Ἐχει τοὺς λόγους της ποὺ τοῦ φέρθηκε ἔτσι, κι' ὁ πιὸ σοβαρὸς ἴσα-ἴσα εἶναι ἡ συμπάθεια ποὺ ἐνοιῶσε μέσα της γι' αὐτόν. Ἀκούτε με τί σᾶς λέω. Φαίνεσθε πὺρ καὶ σεῖς συμπαθήτε τὸν Κίνλοχ. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, καλύτερα ἀπὸ μένα πόσο μπορεῖ νὰ τὸν συμπαθήσῃ κι' ἓνας ἄλλος.

Ἔτσι ὁ Ντοῦν ἤλθε, ἐκάθησε, ἐκουδέντιασε μὲ τὸν Μάκ-Νάμπ, χωρὶς νὰ προσέξῃ σὲ μένα καθόλου, καὶ στὸ τέλος ἔφυγε χωρὶς νὰ μὲ χαιρετίσῃ.

Ὅταν ἔκλεισε ἡ πόρτα, ὁ Μάκ-Νάμπ σωριάσθηκε στὸν καναπέ, σὰν νὰ γύριζε ἀπὸ πεζοπορία.

— Δὲν ἔμαθες καὶ σπουδαῖα πράγματα ἀπὸ τὸν γιατρό, τοῦ εἶπα.

— Νομίζεις;... Μὰ οὔτε κι' αὐτὸς ἄκουσε ἀπὸ μένα κάτι ποὺ δὲν τὸ ἤξαιρε... Ἐγὼ ὅμως ἐπέτυχα ἐκεῖνα ποὺ ἤθελα.

— Ὅμοιολογῶ πὺρ δὲν ἐκατάλαβα τίποτε. Μοῦ δόθηκε μόνο ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω τὸν Ντοῦν τὸν γιατρό, ποὺ μοῦ φάνηκε πὺρ εἶναι ἀνθρωπὸς εὐκολόπιστος καὶ χωρὶς καμμιὰ κακία μέσα του.

Ἀξάφνα ὁ Μάκ-Νάμπ ἀνατινάχθηκε ὄρθιος, σὰν σοῦστα.

— Τσάνς! μοῦ φώναξε. Ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς θάχωμε πολλὴ δουλειά. Νὰ πῆς στὸν διευθυντὴ σου πὺρ ἐτοιμάζω ὑπέροχην ὕλη γιὰ τὴν ἐφημερίδα του. Εἶμαι τώρα βέβαιος πὺρ τὸ σχέδιό μου ἐπέτυχε πρὶν ἀκόμη τὸ ἐφαρμόσω ἐγώ!...

Ἐβλεπε ποὺ τὸν ἐκύτταζα σὰν χαζός, χωρὶς νὰ καταλαβαίνω γρὺ ἀπὸ ὅσα ἔλεγε, καὶ γελοῦσε.

— Τὸν Κίνλοχ θὰ τὸν γνωρίσουμε μὲ τὸν τρόπο ποὺ σκέφθηκα κι' ἐγὼ καὶ ποὺ ἐξήγησα τοῦ γιατροῦ...

Τὰ γέλια του δὲν τὸν ἄφηναν νὰ τοῦ μιλήσῃ.

— Ἀργήσαμε ὅμως πολὺ καὶ δὲν πρέπει πιά νὰ χάσουμε οὔτε μιὰ στιγμή. Αὐριο τὸ μεσημέρι νᾶσαι ἐδῶ τὸ δίχως ἄλλο. Στὸ μεταξὺ αὐτὸ θὰ φροντίσω ἐγὼ γιὰ ὅλα. Ἐχω νὰ σκεφθῶ καὶ γιὰ πολλὰ, καὶ προπάντων γιὰ κεῖνο τὸ ξαφνικὸ γέλιο τοῦ γιατροῦ, ποὺ συγχρόνως μὲ ἄλλα, ἔδειχνε ἀκόμη καὶ μιὰ ἀνεξήγητη κι' ὀλοφάνερη χαρά... Πρέπει τώρα νὰ καθίσω νὰ βρῶ μὲ τὸ νοῦ μου, τί ἤθελε καὶ τί δὲν ἤθελε νὰ μᾶς πῇ αὐτὸς ὁ ἀνθρωπὸς... Πήγαινε. Ὁρεβουάρ, αὐριο τὸ μεσημέρι. Μὴ ξεχάσης νὰ πῆς τοῦ διευθυντῆ σου ὅσα σοῦ εἶπα.

Τὴν ἄλλη μέρα, μεσημέρι ἀκριβῶς, ἔμπαινα στὸ γραφεῖο τοῦ Μάκ-Νάμπ. Στεκόταν στὸ τηλέφωνο, μὲ τὸ ἀκουστικό σι' αὐτὴ του. Μοῦ γνεψε μὲ τὸ ἀριστερὸ του χέρι νὰ καθίσω.

Πότε-πότε ἔλεγε κι' αὐτὸς κάποια λέξι, ἀλλὰ τὸν περισσότερο καιρὸ ἄκουγε.

— Ναί, ναί! εἶνε ὅ,τι μᾶς χρειάζεται... Κανένα σημάδι...

Πώς;... Κάτι τελοσπάντων πού νά τόν ξεχωρίζη από έναν κοινό καί συνηθισμένο τυφλό... Ένας καλός αστυνομικός θά τῷ βλεπε...

Τοῦ μιλοῦσε πάλι ὁ ἄλλος ἀπό μακριά...

— Μπα! Τό πρόσεξε; Πώς τόν λένε αὐτόν τόν βοηθό, τόν γνωρίζω ἐγώ;... Χάουλυ... Έξυπνο παιδί... Θά ξαναγυρίσῃ νά φάῃ, εἶπες;... Στή μία ἡ ὥρα;... Μόλις ἔλθῃ, φώναξέ με. Περιμένω.

Έκρέμασε τότε τὸ ἀκουστικό καί στράφηκε σέ μένα.

— Δηλαδή, ἀκόμη μιὰ ὥρα πού πάει χαμένη! μοῦ εἶπε.

Καί βιάζοντας νά μοῦ προσφέρῃ τσιγάρο, ἐπρόσθεσε :

— Δὲν πίστευα πὼς θάκαναν τόση πολλή ὥρα.

— Γιά ποιά δουλειά;

— Γιά νά πάρουν βόλτα τὰ ἄστυλα τῶν τυφλῶν.

— Μὰ τί! Έχεις σκοπὸ νά ἰδῇς ἕναν-ἕναν ὅλους τοὺς τυφλοὺς τοῦ Λονδίνου;

— Όχι, γιὰ τὸ Θεό! Μόνο ἐκείνους πού περνοῦν τὴν ὥρα ψηλαφώντας τὸ βιβλίο τους. Κι' ἀπ' αὐτοὺς πάλι, μόνο ὅσους ἔφθασαν στὸ Λονδίνο τὶς τελευταῖες αὐτὲς ἡμέρες...

Έρουφῆξε τόσο θαθεῖα τὸ τσιγάρο του, πού σχεδὸν τὸ ἔκαψε τὸ μισό. Έκείνη τῇ στιγμῇ ἀκούσθηκε πάλι τὸ τηλέφωνο. Μὲ παράτησε ὁ Μάκ-Νάμπ κι' ἔτρεξε.

— Ναί, εἶμαι ὁ ἴδιος... Εἶνε τώρα αὐτοῦ; "Ας μοῦ μιλήσῃ αὐτός... Στὸν κῆπο τοῦ Κένσιγκτον... Λαμπρά!.. Ναί, σ' ἀκούω καλά... Στὴν ἀπάνω μεριά... Όραῖα... Κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο δένδρο πού γέρνει, εἶπες... ὦραῖα, καί ἀκουμπᾷ τὴν πλάτη του στὰ κάγκελα... Δυὸ-τρεῖς ἡμέρες!.. Μπα!.. Μόνο αὐτὲς τὶς ὥρες λοιπόν... Τὸ πρωὶ ἀπὸ τὶς ἔντεκα ὥς τὴ μία καί τ' ἀπόγευμα ἀπὸ τὶς τρεῖς ὥς τὶς πέντε... Παράξενο!.. Όχι, ὄχι, εὐχαριστῶ. Μὴν τοῦ πῆς τίποτε.

Έκρέμασε τότε τ' ἀκουστικό κι' ἔτριψε τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο τὰ χέρια του, ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους του.

— Στοιχηματίζω πὼς μέσα σὲ μιὰ ὥρα θά ἔχουμε κάνει τὴ γνωριμία μας καί μὲ τὸν κύριο Κίνλοχ.

Στὸ δρόμο, ὅσο πηγαίναμε στὸ Κένσιγκτον, ὁ Μάκ-Νάμπ μοῦ ἐξηγοῦσε τὴ δουλειὰ πού θά ἔκανα ἐγώ. Ήταν ἡ πιὸ εὐκολὴ ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες. Θά πήγαῖνα κοντὰ στὸν τυφλό, πού νομίζαμε πὼς εἶναι ὁ Κίνλοχ, σὰν ἕνας δημοσιογράφος. Θά τὸν παρακαλοῦσα μὲ τρόπο νά μοῦ πῇ μερικὰ δικά του, γιὰ νά τὰ γράψω στὴν ἐφημερίδα μου, χωρὶς νά δάλω καί τ' ὄνομά του. Θά τὸν ἔπειθα.

Έπροβλέψαμε γιὰ ὅλα καί θά γινόντουσαν ὅλα στὴν ἐντέλειά. Γιά πολλὰς πολλὰς προφυλάξεις δὲν ἐφροντίσαμε, γιὰτί εἶχαμε νά κάνουμε μ' ἕναν τυφλό. Στὴν εἴσοδο τοῦ κήπου ἐδιώξαμε τὸ ταξί μας. Ἀπὸ μιὰ ἀνηφορικὴ λίγο δεινδροστοιχία ἐφθάσαμε στὴν

ἀπάνω μεριά τοῦ κήπου. Έκεῖ, πραγματικῶς, βρισκόταν ὁ τυφλός, πού νομίζαμε πὼς εἶναι ὁ Κίνλοχ. Καθόταν κάτω ἀπὸ τὸ γεγᾶλο δένδρο κι' ἀκουμποῦσε τὴν πλάτη του στὰ κάγκελλα. Στὰ γόνατά του εἶχε τὸ βαρὺ βιβλίο τῶν τυφλῶν. Δὲν εἶχε κόσμος στὸν κῆπο. Τὸν τυφλό τὸν ἐβλέπαμε ἀπὸ μακριὰ καί πολὺ πρὶν πάμε κοντὰ του. Περνώντας ἀργά-ἀργά ἀπὸ μπρὸς του, τὸν ἐξετάσαμε ὅσο μπορούσαμε καλύτερα, γιὰτί ἔβαζε κάτω τὸ κεφάλι του. Κι' ἀφοῦ τὸν προσπεράσαμε τόσο πού νά μὴ μᾶς ἀκούῃ, ὁ Μάκ-Νάμπ μοῦ εἶπε:

— Μπορεῖ νάναί αὐτός.

— Ἡ φωτογραφία τὸν δείχνει πιὸ νέο, πιὸ δροσερό, τοῦ ἀποκρίθηκα ἐγώ.

— Καθόλου παράξενο... Πέρασαν ἀπὸ τότε ὀχτὼ χρόνια, καί τί χρόνια! Πήγαῖνε νά τοῦ μιλήσῃς. Θά σὲ παρακολουθῶ ἀπ' ἐδῶ. Οἱ τυφλοὶ ἔχουν καλὸ αὐτί. Δὲν πρέπει νά τὸν δάλουμε σὲ ὑποψία.

Γύρισα λοιπὸν πίσω σ' αὐτόν. Τοῦ φανέρωσα πρῶτα τὴ συμ- πόνια μου:

— Καλησπέρα!... Έ, πὼς τὰ πάμε σήμερα;

Ἀνασήκωσε κάπως ζωνρὰ τὸ κεφάλι του. Τὸ πρόσωπό του, μολονότι σκληραμένο λιγάκι καί πιὸ ἀδύνατο, ἔμοιαζε τῆς φωτογραφίας. Τὰ μάτια του τὰ εἶχε κλειστά.

— Έτσι κι' ἔτσι, μοῦ ἀποκρίθηκε, τρίβοντας τὰ μουδιασμένα δάκτυλά του.

— Εἶναι καιρὸς πού...

— Πᾶνε τώρα πέντε χρόνια. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού πληγώθηκα στὴ Γαλλία.

— Τί ἔκανες πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο;

Ἐπαυσε νά τρίβῃ τὰ δάκτυλά του.

— Δὲν μοῦ λὲς τί γυρεύεις ἀπὸ μένα; Τὸν ἀνακριτὴ μοῦ παρα- σταίνει;

Ἐνόμισα τότε πὼς ἦταν περιττὸ νά τοῦ πῶ τίποτε ἄλλο. Ὁ δὺςτυχος ἐκεῖνος ἄνθρωπος δὲν ἦταν ὁ Κίνλοχ. Κι' ἀπὸ ἀληθινὴ πιὰ συμπόνια τοῦ ἐξήγησα πὼς μ' εἶχαν βάλει ἀπὸ τὴν ἐφημερί- δα μας νά μαζέψω πληροφορίες γιὰ νά γράψω γιὰ τοὺς ἔφτωχους ἀνάπηρους τοῦ πολέμου. Καί στὸ τέλος τοῦ ἐπρόσθεσα.

— Νά, ἂν ἐβλεπες θά διάβαζες τὴν κάρτα πού ἔδωσαν σὲ μέ- να καί στὴ βοηθὸ μου τὴν Εὐτυχία, ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα ἡ «Μαρ- τυρία». Ἐμένα μὲ λένε Τσάνς.

Κάτι θά τὸν ἐφόβισε τὴ στιγμῇ ἐκείνη, γιὰτί ξαφνιασθηκε κι' ἐμπηξε μιὰ τρομαγμένη φωνή. Ἐπесе καί τὸ βιβλίο ἀπὸ τὰ γό- νατά του.

Ἐσκυφα εὐθὺς νά τὸ σηκώσω ἀπὸ χάμω καί νά τὸν ἡσυχά- σω τὸν καυμένο:

— Ἐννοια σου. Δὲν ἔπαθε τίποτε τὸ βιβλίο σου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, πού φώναξα ἔτσι. Χαλοῦν τόσο εὔ-

κολα τὰ γράμματα τῶν διδλίων μας! Εἶναι βλέπετε, ἀνάγλυφα καὶ καταστρέφονται μὲ τὴν παραμικρὴ ὑγρασία, ἀκόμη καὶ μὲ τὸ πιάσιμο πού θά τοὺς κἀμῃ ἕνας πού δὲν ξαίρει.

Ἐξηγήθηκε πολὺ λογικά. Κι' ὅμως ἡ δικαιολογία του μοῦ φάνηκε παράξενη. Κ' ὅρκο θάπαιρνα πὼς πρῶτα φοβήθηκε κι' ἔμπηξε τὴν τρομαγμένη ἐκείνη φωνή κι' ἔπειτα ἔπεσε ἀπὸ τὰ γόνατά του τὸ διδλίο. Ἀλλὰ δὲν εἶχα ἰδῇ τί τὸν ἐφόβισε καὶ δὲν μπορούσα ἔτσι νὰ τὸν καταλάβω. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀποτρα-
δηχθῶ ἀπότομα, ξαναρώτησα.

—Τί ἔκανες πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο;

—Τί ἐπάγγελμα εἶχα; Ἦμουν κτίστης, ἀλλὰ τί κτίστης! Ὁ-
χι σὰν τοὺς τωρινούς, πού μαθαίνω τὰ καμώματά τους. Ἦμουν ὁ ξακουστός Ντίκ Χόλλινς.

—Διαβάζεις εὐκολα αὐτὰ τὰ διδλία;

—Εὐκολα ἢ δύσκολα, ποῖς μ' ἀκούει... Κι' ὅσο σκέπτομαι τὰ ἡμερομίσθια πού παίρνουν τώρα οἱ κτίστες... Ἀλλὰ πού τέ-
τοια τύχη ἐγώ... Ἐχασα, κύριε, τὸ φῶς μου...

Ἀπὸ τὸ κλαψιάρικο ὕψος του, κατάλαβα καὶ σὰν τί ἄλλα θά
μοῦ ἔλεγε. Δὲν στάθηκε περισσότερο. Τοῦ ἄφησα ἕνα φράγκο
στὴν ἄκρῃ τοῦ διβλίου του καὶ γύρισα νὰ θρῶ τὸν Μάκ-Νάμπ...
Ἄλλος κι' αὐτὸς! Ὅλες πάλι οἱ ἐλπίδες του κατέρρευσαν.

Γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσω, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, τὸν ἐπῆγα στὸ θέα-
τρο. Ὑστερα ἀπὸ τὴν παράστασι τὸν συνώδευσα ὡς τὸ σπίτι του
κι' ἀνέβηκα μαζί του ἀπάνω. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδα τόσο σκυθρωπὸ
ἄλλη φορὰ, ποτὲ ἔτσι μελαγχολικό. Ἦταν σὰν ἀφηρημένος. Οὐ-
τε τὸ καπέλλο του δὲν ἔδγαλε, παρὰ πῆγε καὶ στάθηκε συλλο-
γισμένος μπροστὰ σὲ μιὰ χαλκογραφία. Τὸ γραφεῖο του ἦταν
γεμάτο χαλκογραφίες. Ἦσαν κεφάλια ἱστορικῶν ἐγκληματιῶν
πού ἄφησαν πίσω τους μεγάλῃ φήμῃ. Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ὁ Μάκ-
Νάμπ ἐκύτταζε τὸν πιὸ διάσημο. Ἐναν κάποιο Τζὼν Νόξ μὲ
γενειάδα, μὲ κάττι μάτια πού φόβιζαν καὶ μένα ἀκόμη, καὶ μὲ τὸ
γνωστὸ σκωτσέζικο καλπάκι στὸ κεφάλι του.

Ἐτοιμαζόμουν νὰ τὸν καληνυχτίσω, ἀλλὰ μὲ πρόλαβε.

—Τοᾶνε! μοῦ εἶπε. Δὲν μοῦ φεύγει ἀπὸ τὸν νοῦ ἐκεῖνος ὁ
τυφλός. Δὲν μπορῶ νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου πὼς εἶνε ὁ Ντίκ Χόλ-
λινς ὁ κτίστης. Πὼς γίνεται νὰ κάθεται ἐκεῖ-πέρα καὶ τακτικά
ἀπὸ τίς ἔντεκα ὡς τὴ μία μόνο, καὶ πάλι τ' ἀπόγευμα ἀπὸ τίς
τρεῖς ὡς τίς πέντε; Αὐτὸ μᾶς εἶνε ἀκόμη ἀνεξήγητο. Βλέπεις
πὼς ἔκαμε ἐντύπωσι ἀκόμη καὶ στὸν βοηθό μας τὸν ντετέκτιβ.
Γιὰ νὰ ζητιανεύῃ κι' ἀλλοῦ τίς ἄλλες ὥρες, εἶνε ἀπῆλθαν, γιατί
αὐτοὶ πάντα ἔχουν μόνο ἕνα πόστο. Εἶπες πὼς ἦταν κτίστης...
Ἐκύτταξες τὰ χέρια του;... Ἐαῖρω, θά μοῦ πῆς πὼς ἔχει χρόνια
νὰ δουλέψῃ. Ὡστόσο τὰ δάκτυλά του εἶναι πολὺ εὐαίσθητα, ἀφοῦ

διαβάξει μ' αὐτά! Κτίστης καὶ τέτοια δάκτυλα; Ὁχι. Λωποδύ-
της, μπορεῖ...

—Ἔτσι κι' ἄλλοιῶς, διαμαρτυρήθηκα τότε κι' ἐγώ, ὁ τυ-
φλὸς αὐτὸς δὲν μοιάζει καθόλου μὲ τὸν ἄνθρωπο πού γυρεύουμε.

—Ναί, δὲν μοιάζει, τὸ παραδέχομαι. Μὰ φαντάζεσαι πὼς κι'
ὁ ἀληθινὸς Κίνλοχ ἂν ἦταν, θά τοῦ ἔμοιαζε πιὸ πολὺ; Πρέπει
ἐξάπαντος νὰ πάμε πάλι αὔριο.

Ἐκεῖνο πού χαρακτηρίζε προπάντων τὸν Μάκ-Νάμπ, ἦταν
πὼς ἐδούλευε ἀκατάπαυστα, ἀλλὰ τὸ περισσότερο πού τὸν ἐθαύ-
μασα ἦταν τὸ ἄλλο ἐκεῖνο πρῶτ. Ἐπῆγα νὰ τὸν ἀνταμώσω στὸ
σπίτι του, κατὰ τίς ἐννέα τὸ πρῶτ, καὶ εἶχε κιόλα δγῇ ἔξω. Ἀπὸ
τὴν παραδουλεύτρα του ἔμαθα πὼς πῆγαινε στὴ Σκότλαντ Γιάρντ.
Τῆς εἶχε ἀφήσει παραγγελία, ὅταν θά πῆγαινε, νὰ μὲ παρακαλέσῃ
νὰ καθήσῃ ὡσὸτου γυρίσῃ ἐκεῖνος.

Ἐκάθησα. Καὶ ἀναρωτιόμουν σὰν τί νὰ τὸν ἐσπρωξε νὰ πάῃ
τόσο ἐνωρίς στὴ Σκότλαντ Γιάρντ, κι' ἂν θά ἐρχόταν πίσω ἱκανο-
ποιημένος ἢ μὲ κομμένα τὰ φτερά. Μὲ τὸ στρέψιμο τοῦ κλειδιοῦ
τοῦ στὴν πόρτα, σταμάτησαν κι' οἱ στοχασμοί μου. Μετὰ ἕνα
δευτερόλεπτο πρόβαλε καὶ τὸ κεφάλι του.

—Ἐδῶ, λοιπόν, μοῦ βρίσκεσαι! Ἐλα, πάμε γρήγορα. Μᾶς
περιμένει κάτω τὸ ταξί. Τὰ λέμε στὸ δρόμο.

Πολὺ πρὶν νὰ φθάσουμε στὸν προορισμό μας, ἤξαιρα τὴ δου-
λειά πού εἶχα νὰ κάμω.

—Θὰ ἐνεργήσουμε χωρὶς νὰ μᾶς πάρῃ εἰδησι. Ἄν εἶναι ὁ-
μως ὁ Κίνλοχ καὶ μᾶς ὑποψιασθῇ, θά πάνε ὅλα χαμένα.

—Κι' ἂν εἶναι ἀληθινὰ ὁ Ντίκ Χόλλινς;

—Δὲν μᾶς πειράζει τί ἰδέα θά ἔχῃ ὁ Χόλλινς. Καλύτερα νὰ
πιστεύῃς πὼς δὲν εἶναι ὁ Κίνλοχ, γιατί ἔτσι θά κάμῃς τὴ δου-
λειά σου πιὸ ἄφοβα. Θὰ ξαναγίνῃ τὸ χθεσινὸ σκηνικό, μὲ τὴ δια-
φορὰ πὼς θά στέκωμαι κι' ἐγὼ κοντὰ ἐκεῖ, γιὰ νὰ σχηματίσω
καὶ δική μου γνώμη γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Ἐπῆγαμε, ὅπως καὶ τὴν προηγούμενη μέρα, ἀπὸ τὸ ἴδιο μέ-
ρος. Ὁ τυφλὸς ἦταν πάντα στὸ ἴδιο μοναχικὸ μέρος, μὲ τὴν πλά-
τη του ἀκουμπημένη στὰ κάγκελλα καὶ μὲ τὸ βαρὺ διδλίο ἀπά-
νω στὰ γόνατά του.

Εἶκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀπάνω-κάτω, πηγαινοερχόμαστε
μπρός του χωρὶς νὰ φανερωώμαστε. Ὁ Μάκ-Νάμπ τὸν ἐσπούδα-
ζε ἀπὸ ὅλες τίς μεριές του. Δὲν ξαίρω ἂν παρατηροῦσε σ' ἐκεῖ-
νο τὸν δυστυχισμένο ἄνθρωπο καμμιὰ κτυπήτῃ λεπτομέρεια, ἐγὼ
τοῦλάχιστον δὲν τοῦδρῖσκα τίποτε ἰδιαίτερο.

Γιὰ νὰ τὸν προσέχουν οἱ περαστικοὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ τοῦ ἀφή-
νουν κανένα πενγνταράκι, ἐδιάβαζε ὁ φτωχὸς τὸ διδλίο του φωνα-
χτά. Ἐδιάβαζε ψαλμωδίες κι' ὁ Μάκ-Νάμπ, κάθε φορὰ πού τὸν
ἐπλησιάζαμε καὶ τὸν προσπερνούσαμε, ἔκλεινε κι' αὐτὸς τὰ μά-
τια του, σὰ νὰ ἀκουγε καμμιὰ μακρυνή μελωδία κι' ἤθελε νὰ

τὴν ἀπολαύση καλύτερα. Μπορεῖ ὁ Μάκ-Νάμπ νὰ ξεχώριζε στὴ φωνή τοῦ ζητιάνου τόνους προσποιητοῦς ἢ πολὺ ἀπλοῦς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸν λάρυγγα ἐνὸς χεροδουλευτῆ, ἀλλὰ σὲ μὲνα τίποτε δὲν ἀποκάλυπτε ἐκείνη ἢ φωνή. "Ὅταν ὁ τυφλὸς γύριζε φύλλο, καὶ στὰ διβλία αὐτὰ τὸ φύλλο τελειώνει πολὺ γρήγορα, ἐσταματοῦσε καὶ ψηλαφοῦσε γιὰ κάμποσα δευτερόλεπτα, πρὶν ἀκόμη ξαναρχίσῃ τὸ διάβασμά του.

Ἡ προφορά του μοῦ φαινόταν λονδρέζικη, ἀλλὰ πάλι ἔβλεπα τὸ κρυφοχαμόγελο τοῦ Μάκ-Νάμπ καὶ φοβόμουν πὼς κάτι θὰ ξέφευγε ἀπὸ τὴ δική μου ἀντίληψη. Αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ προσέξω περισσότερο τὸν Χόλλινς. Παράξενος ἀλήθεια ἄνθρωπος... Ζαρωμένος καθὼς ἦταν, καὶ μὲ τὸ σαγόνι πεταγμένο μπρός, θάλεγε, ἂν δὲν ἦταν θεόστραβος, πὼς ἐπρόσεχε κι' αὐτὸς ἐμᾶς μέσα ἀπὸ τὰ μισόκλειστα ματοτσίνουρά του.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ Μάκ-Νάμπ μὲ τράβηξε ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸ μπράτσο.

— "Ἄς τελειώσουμε τώρα τὸ παιχνίδι μας. Μίλησέ του ὅπως καὶ χθές, μὲ τὴ διαφορά πὼς δταν μὲ δῆς καὶ σταθῶ πίσω του, κάμε ἔτσι πού νὰ τοῦ φύγῃ τὸ καπέλλο του. Στὸ κάτω-κάτω, κάμε το φανερά. Πιάσε το καὶ πέταξέ το χάμω. Κάμε ἔτσι ὥστε νὰ τοῦ φανῇ πὼς εἶσαι ἕνας ἀδέξιος ἄνθρωπος. Δόσε μου ὕστερα καιρὸ νὰ ἐξετάσω τὸ κεφάλι του. "Ἀφησέ τον γιὰ λίγο ξεσκονίσω, κάνοντας πὼς τοῦ καθαρίζεις τὸ καπέλλο. "Ἐπειτα βάλε τον μὲ κάποιον τρόπο νὰ ξαναρχίσῃ τὸ διάβασμά του. "Ἀλλὰ προπάντων νὰ μὴν πάρῃ εἶδῃ πὼς εἶναι κι' ἄλλος παρών... "Ἐλα τώρα, πάμε...

Ἐπῆγα τότε κοντὰ στὸν τυφλό:

— Καλημέρα, κύριε Χόλλινς. Θὰ καταλαβαίνετε ἀπὸ τὴ φωνή μου ποῖος εἶμαι.

— Πῶς! Εἴστε ὁ δημοσιογράφος.

— Θυμᾶστε, βλέπω, καλὰ τίς φωνές.

Προπάντων ἅμα τίς νοιώθω μαζῇ μὲ λεφτά.

Ἐτρόμαξα μόλις εἶδα ξαφνικὰ νὰ παρουσιάζεται ἀπὸ πίσω του ὁ Μάκ-Νάμπ. Μὰ ἦλθε τόσο σιγανὰ, οὔτε γάτα νὰ ἦταν...

— Θαυμάζω τὰ δάκτυλά σας, ἔσπευσα νὰ τοῦ πῶ, γιὰ νὰ τὸν κάνω νὰ προσέχῃ μόνο σ' ἐμένα. Ποτὲ δὲν εἶδα ἀπὸ κοντὰ πὼς εἶναι τυπωμένα τὰ διβλία σας...

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένω τὴν ἀπάντησί του, πέρασα στὸ πλάι του καί, σκύβοντας τάχα νὰ δῶ, τοῦ πέταξα τὸ καπέλλο του.

"ὦ τί ἀπροσεξία! Μὲ συγχωρεῖτε κύριε Χόλλινς. Πόσο ἀδέξιός εἶμαι! "Ἑσυχάστε, θὰ σᾶς τὸ ξεσκονίσω.

Γύρισα τότε νὰ ἰδῶ πίσω μου. Ὁ Μάκ-Νάμπ εἶχε ἀρχίσει καὶ τέλειωνε κιόλα τὴ δουλειά του. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ πού τοῦ ἔρριξα, ἀντελήφθηκα τί ἔκανε. Εἶχε στὰ χέρια του τίς τρίχες τῶν μαλλιών πού βρέθηκαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ "Ἡλιγκ, μέ-

σα στὸ δωμάτιο τοῦ Πάγκετ.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἔτρεξε πρωί-πρωί στὴ Σκότλαντ Γιάρντ γιὰ νὰ πάρῃ τίς τρίχες αὐτές. Τὶς πέρασε προσεκτικὰ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ τυφλοῦ καὶ τίς ξανάβαλε σ' ἕνα γυάλινο σωληνάριο, ὅπου τίς διατηροῦσε ἡ ἀστυνομία. Μοῦ ἔγνεψε ὕστερα νὰ φορέσω στὸν τυφλὸ τὸ καπέλλο του.

— Πολλοὶ ἔχουν αὐτὴ τὴν περιέργεια, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Χόλλινς, ἀνεβάζοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ σιάξῃ τὸ καπέλλο στὸ κεφάλι του.

Ἐγέλασα μὲ τὴν αὐθόρμητη ἐκείνη χειρονομία του, πού ὅλοι τὴν κάνουμε δταν ἕνα ξένο χέρι βάλλῃ κάτι ἀπάνω μας.

Ἀλλὰ φαίνεται πὼς ὁ Μάκ-Νάμπ περίμενε τὴ φυσικὴ αὐτὴ κίνησι. Ἐπωφελήθηκε εὐθὺς ἀμέσως. Ἐβγαλε, οὔτε κι' εἶδα ἀπὸ πού, ἕνα φύλλο χαρτιοῦ καὶ τὸ ἀκούμπησε ὁμορφα-ὁμορφα πάνω στὸ ἀνοικτὸ διβλίο τοῦ τυφλοῦ. Μόλις ὅμως ὁ Χόλλινς ἔκαμε γιὰ νὰ ψηλαφήσῃ τὴ σελίδα πού εἶχε μπροστά του, ἐτράβηξε πίσω τὰ δάκτυλά του, σὰ νάχε πιάσει ἀναμμένα κάρβουνα. Ταράχθηκε πολὺ καὶ μουρμούρισε.

— Μὰ τί εἶναι; Τί μοῦ συνέβηκε;

"Ἀπλῶνε ξανά τὰ δάκτυλά του, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ τί ἦταν ἐκεῖνο πού τὸν ἐφόβισε. Τὸ ἔκανε μὲ χίλιες-δύο προφυλάξεις. Ἀλλὰ ὁ Μάκ-Νάμπ εἶχε πιά τραβήξῃ ἀπ' ἐκεῖ τὸ ξένο χαρτί του.

— Τί παράξενη αἰσθησι πού μοῦ κάνει! ἔλεγε πάλι ὁ δύστυχος τυφλός. Σὰ νὰ κολλᾶνε ἀπάνω τὰ δάκτυλά μου. Ἐπese νερό; Τί ἔπαθε τὸ διβλίο μου; Νά, τώρα πάλι ἔσιαξε. Τί περίεργο πού ἦταν!

Καὶ ξαναρχισε τὸ διάβασμά του.

Ἐγὼ τώρα ἐπρόσεχα ἄλλου. Ἐβλεπα τὸν Μάκ-Νάμπ, πού ἀπομακρυνόταν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο πού εἶχε ἔλθει. Μοῦ κούνησε τὸ κεφάλι του, γιὰ νὰ καταλάβω πὼς ἡ δουλειά μας εἶχε τελειώσει. Ἐβάλα τότε ἕνα φράγκο στ' ἀριστερὸ χέρι τοῦ τυφλοῦ κι' ἔφυγα, χωρὶς νὰ τὸν ἀφήσω νὰ ὑποπτευθῇ τίποτε.

Ὁ Μάκ-Νάμπ μὲ περίμενε στὴν καμπὴ τῆς δειδροστοιχίας. Φαινόταν ἐνθουσιασμένος.

— Δὲν πιστεύω πὼς ἐπάρθηκαν ποτὲ δακτυλικά ἀποτυπώματα τόσο γρήγορα, μοῦ εἶπε γελώντας.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἄνθρωπος γιὰ νὰ τὸ πάρῃ ἀπάνω του, πὼς εἶχε φερθῇ ἔξυπνα καὶ μὲ τέχνη. Καρμιά ἐπιτυχία δὲν τοῦ γύριζε ποτὲ τὰ μυαλά. Ἦταν ἀφελὴς ὅσο κι' ἕνα παιδί, κι' ἡ χαρά του διαρκοῦσε πολὺ λίγο.

Ἐνῶ στεκόμαστε στὴν ἐξοδο τοῦ κήπου, περιμένοντας νὰ περάσῃ κανένα ταξί, τὸν ρώτησα:

— Ὡστε λὲς νὰ μὴν εἶναι ὁ Ντίκ Χόλλινς;

—“Όσο είσαι σὺ ‘Όλοφέρνης, ἄλλο τόσο εἶναι κι’ αὐτὸς Χόλλινς.

—Μὰ ἂν εἶναι ἔτσι, τότε...

—Σιωπή! Μὴ θγάλης ἀκόμη μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα σου.

* *

Πῶς ὁ Μὰκ-Νάμπ ἦταν τὴ φορὰ αὐτὴ βέβαιος γιὰ ὅ,τι ἔλεγε, δὲν ὑπῆρχε καμμιά ἀμφιβολία. Ἄλλ’ ἐγὼ δὲν περίμενα ν’ ἀκούσω τέτοιο πρᾶγμα. Ἐπρεπε, λοιπόν, πρῶτα νὰ πείσω τὸν ἑαυτοῦ μου πῶς ὁ τυφλὸς ἐκεῖνος ἦταν ὁ Κίνλοχ μεταμορφωμένος, κι’ ὕστερα ν’ ἀφήσω νὰ μὲ πάρῃ ἡ χαρά. Ὁ θρίαμβός μας ἦταν πολὺ μεγάλος. Δὲν ἤθελα νὰ διασθῶ νὰ τὸ πιστέψω, ἀπὸ φόβο μήπως κι’ ἔπειτα ἀπογοητευθῶ γιὰ πάντα.

Κι’ ἀλήθεια, τὸ μυαλό μου δὲν μπορούσε νὰ τὸ χωνέψῃ. Ἡ προφορὰ τοῦ τυφλοῦ τὸν ἔδειχνε γέννημα-θρέμμα λονδρέζο. Κι’ ἂν εἶχαν τὰ μαλλιά του τὸ ἴδιο χρῶμα μὲ τίς τρίχες ποὺ φύλαγε ἡ Σκότλαντ Γιάρντ σ’ ἐκεῖνο τὸ γυάλινο σωληνάριο, σὰ νάταν κινίνο, τί μ’ αὐτό; Ἦταν σπάνιο φαινόμενο νὰ βρεθῇ ἕνας μελαχροινὸς μὲ μαλλιά μαῦρα; Ὅσο γιὰ τὰ δακτυλικά ἀποτυπώματα, ὁ Μὰκ-Νάμπ δὲν μπορούσε νὰ πῇ, γιατί δὲν τὰ εἶχε ἀκόμη ἐμφανίσει.

Τὸν εἶχα ἀκούσει κάποτε νὰ λέῃ πῶς ἀπὸ τὰ δυὸ ποτηράκια τοῦ λικέρ, ποὺ ἦσαν τὴ βραδεῖα ἐκείνη στὸ τραπέζι τοῦ Πάγκρετ, τὸ ἕνα ἔδειχνε τ’ ἀποτυπώματα τοῦ τυφλοῦ, κι’ ὄχι τοῦ πραγματικοῦ δολοφόνου, ὅπως τὰ ἐξηγοῦσε ὁ Σνάργκρεδ. Ἄλλ’ αὐτὸ θὰ ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνο τ’ ἀστεῖα ποὺ πετοῦσε ὁ Μὰκ-Νάμπ πολὺ συχνά, ὅταν ἤθελε νὰ κρύψῃ ὅ,τι πραγματικῶς ἔβαζε ὁ νοῦς του καὶ νὰ φανερῶσιν κάτι τι ἄλλο.

Δὲν καταλάβαινα τελοσπάντων ποὺ βασίζονταν κι’ ἐπίστευε πῶς ὁ τυφλὸς ἦταν ὁ Κίνλοχ. Σὲ μιὰ στάσι τοῦ ταξί, βρήκα καιρὸ καὶ τοῦ εἶπα μερικὸς φόβους μου. Ἐβαλε τότε τὸ χέρι του στὰ γόνατά μου καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε:

—Πρέπει, μικρέ μου, νὰ μάθῃς νὰ κυττάζῃς μὲ τρόπο πρακτικό. Εἶναι κι’ αὐτὸ μιὰ τέχνη, ποὺ θὰ τὴν χρειάζεταιται ἕνας δημοσιογράφος ὅσο κι’ ἕνας ντετέκτιβ. Πολλοὶ δλέπουν, ἀλλὰ λίγοι ξαίρουν νὰ κυττάζουν, κι’ ἀκόμη πιὸ λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἐξηγοῦν τὰ ὅσα ἀντιλαμβάνονται...

Κι’ ἐπρόσθεσε, λὲς κι’ ἐδιάβαζε ἀπὸ κανένα βιβλίο:

—«Πολλοὶ τὸ εἶδαν, ἀλλὰ μόνο ἕνας ἀπὸ μᾶς ὅλους τὸ ἐκύτταξε». Ἄς εἶναι, εἶπε κτυπώντας με φιλικὰ στὰ γόνατα. Σήμερα μοῦ στάθηκες σὰν ἕνας παλῆς βοηθὸς πρώτης γραμμῆς. Κατῶρθωσες ὅ,τι χρειάζονταν. Δηλαδή, δὲν ἄκουσε τὴ φωνή μου, οὔτε ὑπωπτεύθηκε πῶς ἦμουν παρών, ἀπασχολήθηκε μόνο μὲ σένα καὶ ἐπίστεψε πῶς τὸν πήρες γιὰ τὸν Χόλλινς τὸν κτίστη.

—Σὲ βεβαιώνω πῶς δὲν ἐκοπίασα καθόλου. Ἀλλά, τί νὰ σοῦ πῶ, ἡ προφορὰ του εἶνε καθαυτὸ λονδρέζικη.

—Εἶνε πολὺ εὐκολο πρᾶγμα νὰ μιμηθῇς μιὰ ὁποιαδήποτε προφορὰ. Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προφορὰ, ἡ ὁμιλία τοῦ ἀνθρώπου ἔχει καὶ ὠρισμένες ἐκφράσεις. Οἱ ἐκφράσεις του αὐτὲς τὸν ἐπρόδωσαν...

Κι’ ἄρχισε νὰ μοῦ ἀριθμίζῃ τὰ ὅσα εἶδε κι’ ἄκουσε ἀπὸ τὸν τυφλό. Ὅλα ἦσαν πράγματα καταπληκτικά. Ἐπίσης μοῦ εἶπε:

Μ’ ὅλη τὴ προσπάθεια του νὰ μιμηθῇ, ὁ τρόπος τῆς ὁμιλίας του μοῦ τὸν ἐφάνερωσε γιὰ ἄνθρωπο ποὺ ἔρχεται ἀπὸ ὑψηλὰ μέρη, ἀπὸ τὴ Σκωτία.

—Κι’ ἐπέσθηρες ἀπὸ τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν του πῶς εἶναι ὁ Κίνλοχ;

—Ποῖο βέβαιο χαρακτηριστικὸ κι’ ἀπὸ τὸ χρῶμα εἶναι ἡ διάταξι τῶν τριχῶν στὸ κεφάλι. Εἶδα, ναί, πῶς οἱ τρίχες ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου ἀνῆκαν στὸ κεφάλι τοῦ τυφλοῦ. Ὅσο γιὰ τὸ μέτωπό του... Θυμᾶσαι πῶς τὸ πηλήκιο στὴ φωτογραφία εἶναι ριγμένο στὰ πίσω, κι’ ἀφήνει νὰ φαίνεται ὁλόκληρο τὸ μέτωπο. Εἰρῆς πῶς τὸ μέτωπο εἶναι τὸ μόνο μέρος στὸ πρόσωπο ποὺ μένει σχεδὸν τὸ ἴδιο, ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ θὰ γεννηθῇ ἕνας ἄνθρωπος ὡς τὴ μέρα ποὺ θὰ πεθάνῃ. Ὅση ὥρα ἐσὺ ξεσκόνιζες τὸ καπέλλο του, ἐγὼ ἐκύτταζα τὸ μέτωπό του καὶ τὴ διάταξι ποὺ εἶχαν ὁλόγυρα σ’ αὐτὸ τὰ μαλλιά. Καὶ τότε πᾶ ἐπίστεψα πῶς αὐτὸς εἶναι ὁ τυφλὸς τοῦ Ἡλίου κι’ ὁ ἄνθρωπος τῆς φωτογραφίας.

Μιλοῦσε, καὶ τὰ μάτια του ἀστραφταν. Τὰ χλωμά του μάγουλα εἶχαν κοκκινίσει. Δὲν ἐκρυβε ὅπως ἄλλες φορὲς τὴ χαρὰ του. Εἶχε δίκην. Καὶ τί δὲν ἄκουσε, καὶ τί δὲν ἔπαθε ὥσότου νὰ φθάσῃ σ’ αὐτὸν τὸν θρίαμβο... Τοῦ ἄξιζε!

Καθὼς ἐπλησιάζαμε στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος, ὅπου ἐγὼ θὰ κατέβαινα, τοῦ εἶπα:

—Καὶ τώρα, τί ἔχεις σκοπὸ νὰ κάμῃς μ’ αὐτὸν τὸν τυφλό;

—Μὲ τὸν Κίνλοχ;

—Ναί. Ποὺ μπορεῖ νὰ μὴ θέλῃ νὰ μιλήσῃ, ἢ νὰ τὸ βρῇ διασκεδάσι νὰ σοῦ λέῃ ἄλλα ἀντ’ ἄλλων.

—Μὰ δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ τὸν ρωτήσω τίποτε. Θὰ τὸν ἀφήσω νὰ κάθεται ἐκεῖ ποὺ κάθεται, σὰν τὴν κλωσσα στ’ αὐγὰ τῆς. Εἰρῆς καλύτερα ἀπὸ μᾶς τί κίνδυνο διατρέχει. Ἐχει κι’ αὐτὸς τὸ λόγο του ποὺ κάθεται ἐκεῖ πέρα. Ἄς κάθεται! Θὰ ἰδοῦμε καὶ τὸ τέλος, ἐννοιά σου Πῆς πῶς εἶναι τὸ δόλωμά μας κι’ ἂς μὴν τὸ ξαίρῃ, γιὰ νὰ πιάσουμε τὸ μεγάλο ψάρι. Κάθε ψάρι θέλει τὸ δόλωμά του, ἀλλοιώτικα δὲν ζυγώνει κοντά, δὲν ἀγκιστρώνεται.

—Θὰ ἀναθέσης σὲ κανέναν νὰ τὸν παρακολουθῇ;

—Οὔτε λόγος νὰ γίνεταί. Μέσα σὲ μιὰ ὥρα θὰ εἶναι γύρω του ὁλόκληρη σπεῖρα ἀπὸ κατασκόπους. Κηπουροί, ποὺ θὰ περιποιῶνται τίς πρασιὲς στὴ γειτονιά του, μογογιατζίδες ποὺ θὰ θά-

φουν τὰ κάγκελλα τῆς ἀπάνω μεριάς τοῦ κήπου, γυρολόγοι, πού θά πουλοῦν σπύρτα. . .

Θά τὸν ἤθελα νὰ μοῦ λέη ἀκόμη, ἀλλὰ δυστυχῶς εἶχαμε φθάσει στὰ γραφεῖα μας. Μοῦ ἀνοιξε ὁ ἴδιος τὴν πόρτα τοῦ ταξί καὶ μοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβω πῶς γιὰ τὴν ὥρα μοῦ ἐφθάναν ὅσα ἤξαιρα.

Στὸν διευθυντὴ μας δὲν μπορούσε κανένας νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν ὑπόθεσι. Πάγκρετ. Ἄναβε μὲ τὸ πρῶτο ἀπ' τὸν θυμὸ του. Τόσα ἔξοδα καὶ κανένα ἄρθρο γιὰ τὴν ἐφημερίδα! Ἄς ἦσαν καὶ μέσες ἄκρες. ὁρὲ ἀδελφέ! Καλὲς κι' αὐτὲς γιὰ ν' ἀναστηλώνουν κάθε τόσο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πελατείας... Τοῦ εἶχα πεῖ, ὅστερα ἀπὸ τὸ ραντεβού πού εἶχαμε μὲ τὸν γιαντρί, κι' ἀφοῦ πρῶτος αὐτὸς μ' ἐρώτησε, πῶς ἂν δὲν εἶχαμε ἀκόμη τίποτε γιὰ νὰ γράψουμε, εἶχαμε ὅμως πολλὰς ἐλπίδες γιὰ ἕναν τελικὸ θρίαμβο. Μόνο πού δὲν ἐσήκωσε τὸ χέρι του νὰ μὲ βαρέσῃ. Καὶ μοῦ εἶπε: «Μὰ δὲν μοῦ λές, στραβοὶ ἐσεῖς, στραβοὺς κυνηγᾶτε; Μοῦ στραβώσατε καὶ τὴν ἐφημερίδα. . .» Μποροῦσα βέβαια νὰ τὸ πῶ καὶ νὰ τοῦ δώσω θάρρος, ἀλλὰ ὁ Μάκ-Νάμπ ἀπαιτοῦσε ἀπὸ μένα «στόμα νάχω καὶ μιλιὰ νὰ μὴν ἔχω».

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἡ θέσι μου στὴ μέση τοῦ διευθυντῆ καὶ τοῦ Μάκ Νάμπ, δὲν εἶχε καμμιά χάρι. Τὸ βράδυ ἐκεῖνο, πού ἤξαιρα πῶς ὁ Μάκ-Νάμπ κυβερνοῦσε τὸ ζωντανὸ δόλωμα γιὰ τὸ μεγάλο ψάρι, ὁ κύριος διευθυντὴς μοῦ ἔδωσε δουλειὰ πού δὲν θά τὴν τελειώνα οὔτε ὡς τὰ μεσάνυχτα.

Ἀλλὰ κατὰ καλὴ μου τύχη ὁ Μάκ Νάμπ μὲ προσκαλοῦσε ξανά νὰ πάω κοντά του. Ἦταν ἐννεμὰ ἡ ὥρα ὅταν μὲ φώναξε ἀπ' τὸ τηλέφωνο.

— Σὺ εἶσαι, Τσάνς; Ἐλα ἀμέσως ἐδῶ, στὸ σπίτι μου. Ἐχομε καινούργια πράγματα.

— Σὰν τί συμβαίνει; ρώτησα, ξεχνώντας πῶς ἀπὸ τὸ τηλέφωνο δὲν ἀπεκάλυπτε ποτέ του τίποτε.

Κι' ἀπόρησα ὅταν τὸν ἄκουσα νὰ μοῦ ψιθυρίζῃ:

— Τὸν εἶδε αὐτὴ

Ζαλισμένος ἀπὸ τὸ γράψιμο τόσην ὥρα, δὲν τὸν ἐκατάλαβα εὐθὺς ἀμέσως.

— Λές γιὰ τὸν Κίν...

— Ναί! Φθάσε γρήγορα. Τώρα ὅπου καὶ νᾶνε ἔρχεται κι' ὁ Χάουλυ.

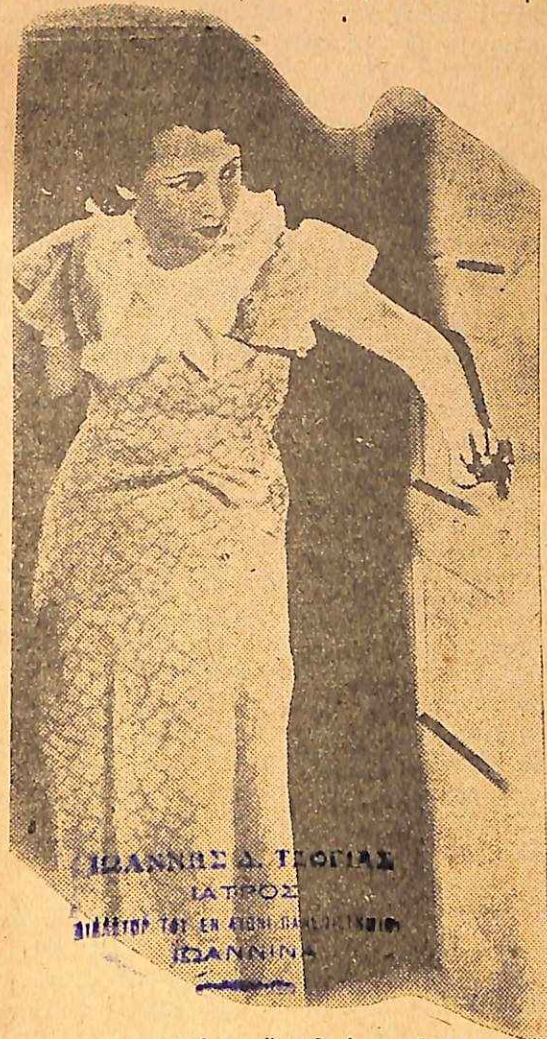
Δὲν ἔχασα οὔτε μιὰ στιγμή. Ἐνας ἀπὸ τοὺς νεαροὺς συναδέλφους ἀνάλαβε μὲ προθυμία νὰ τελειώσῃ τὴ δουλειὰ μου. Θυμήθηκα πῶς ὁ Χάουλυ ἦταν ὁ ἔξυπνος ἐκεῖνος βοηθὸς-ντετέκτιβ, πού ἀνακάλυψε πρῶτος τὸν παράξενό τυφλὸ τοῦ κήπου. Ἐτρεχα λοιπὸν νὰ τὸν προλάβω.

Ἐφθάσα στοῦ Μάκ-Νάμπ, ἀλλὰ ὁ Χάουλυ δὲν εἶχε ἀκόμη ἔλθει. Μοῦ εἶπε ὅμως ὁ Μάκ-Νάμπ ὅσα γιὰ τὴν ὥρα ἤξαιρε

κι' αὐτός, καὶ πού τοῦ τάχε πῆ ὁ Χάουλυ ἀπὸ τὸ τηλέφωνο. Ὁ Χάουλυ ἐγνώριζε πῶς ἐμεῖς ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὸν τυφλὸ ἐκεῖνον, ἀλλὰ δὲν ἤξερε καὶ γιὰ ποιὸν λόγο τὸν παρακολουθοῦσαμε. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Μάκ-Νάμπ ἀπὸ τὸ τηλέφωνο

πῶς γιὰ τὸν ἴδιο τυφλὸ ἐνδιαφερόντουσαν κι' ἄλλοι. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν καὶ μιὰ γυναίκα. Οἱ ξένοι αὐτοὶ ἐκαμαν ἕνα ἐπεισόδιο στὸν κήπο καὶ πολὺ κοντὰ στὸ πόστο τοῦ τυφλοῦ. Μπήκε στὴ μέση κι' ἡ ἀστυνομία.

Ὁ Χάουλυ ἐπήγαινε στὸν κήπο κατὰ τὴ μισή ἀπὸ τὸ μεσημέρι. Πλησιάζοντας στὸ πόστο τοῦ τυφλοῦ ἄκουσε μιὰ γυναικίᾳ στριγγιλιά. Ἐπρόσεξε κι' εἶδε μιὰ κυρία πού ἔγερνε κι' ἀκουμποῦσε ἀπάνω στὰ κάγκελλα. Μαζεύθηκαν ἐκεῖ κάμποσοι περιέργοι. Ὁ Χάουλυ ἐβοήθησε κι' ἐβαλαν τὴ μισο-

...συγχρόνως ἀνοιξε ἡ ντουλάπα.

λιποθυμισμένη κυρία σ' ἕνα ταξί.

— Μὰ τί ἔχει νὰ κάνῃ ὁ τυφλὸς μ' αὐτὰ ὅλα; ρωτήσα, γιατί ἀνυπομονοῦσα νὰ μάθω μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

— Οὔτε κι' ἐγὼ ξαίρω, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Μάκ-Νάμπ. Γι' αὐ-

τὸ ἐμήνησα νὰ μοῦ στείλουν ἀμέσως ἐδῶ τὸ Χάουλυ. Θὰ ἔλθῃ τώρα καὶ θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ. Οἱ ξένοι αὐτοὶ ἐπῆγαν πολὺ ὕστερα ἀπὸ μᾶς. Ὅταν ἐμεῖς ἐπῆραμε τὰ δακτυλικά ἀποτυπώματα τοῦ τυφλοῦ, τὸ ρολόι μου ἔδειχνε ἔντεκα παρὰ δέκα. Ὅσο γιὰ τὴ λιποθυμία τῆς κυρίας ἐκεῖ κοντά, μπορεῖ νὰνὲ μιὰ ἀπλή σύμπτωση. Ὁ Χάουλυ τουλάχιστον μὲ τὸν τρόπο πού μοῦ τὰ εἶπε, δὲν εἶδε νὰ ἔχῃ ὁ τυφλὸς καμμιὰ σχέση μ' ἐκεῖνο τὸ ζευγάρι. Ἀλλ' ἔλα πάλι πού μοῦ τὰ εἶπε μόνο καὶ μόνο γιατί ξαίρει πὼς ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὸν τυφλό... Τί νὰ σοῦ πῶ; Θὰ ἔλθῃ τώρα καὶ θὰ μᾶς ἐξηγηθῇ καλύτερα... Εἶναι ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο. Τώρα τὸ δράδου, στίς ὀκτώμισι, ὁ Τζένκινς, αὐτὸς πού κάνει τὸν γυρολόγο μὲ τὰ σπύρτα, μὲ φώναξε ἀπὸ τὸ τηλέφωνο, γιὰ νὰ μοῦ πῇ πὼς μόλις τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἐτελείωνε τὴ δουλειά του. Δηλαδή μοῦ παραπονέθηκε, γιατί τοῦ εἶχα πει πὼς δὲν θὰ τὸν ἀπασχολοῦσα καὶ μετὰ τίς πέντε, πού εἶναι ἡ ὥρα τοῦ τυφλοῦ ν' ἀφήνῃ τὸ πόστο του καὶ νὰ φύγῃ. Εἶχε ὅμως καὶ τὴν ἐντολὴ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν τυφλό ὡς τὸ σπύτι του. Κι' ἔτσι ὁ Τζένκινς ὑποχρεώθηκε νὰ περιμένῃ ὡς τίς ὀκτὼ τὸ δράδου, γιατί αὐτὴ τὴν ὥρα ἔφυγε σήμερα ὁ τυφλὸς ἀπὸ τὸν κήπο. Θὰ μᾶς πῇ ὁ Χάουλυ ἂν ἦταν ἐξαιρετικὸ πού ἔμεινε σήμερα ὁ τυφλὸς τρεῖς ὥρες παραπάνω. Ἄν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ πού τὸ κάνει, τότε μπορούμε νὰ τὸ σχετίσουμε μὲ τὸ μεσημεριανὸ ἐπεισόδιο. Ὅταν εἶναι καὶ τὰ δυὸ μαζί, ἔχουν πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ μᾶς.

—Θὰ τὴν περίμενε νὰ ξαναγυρίσῃ

—Ἀσφαλῶς!... Σταθήκαμε τυχεροὶ πού τὸν δρῆκαμε χθές. Ἄν ἀργούσαμε μιὰ μέρα ἀκόμη, θὰ τὸν χάναμε. Ἐδῶ πού φθάσαμε τώρα, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ξεφύγῃ. Θὰ τὸν παρακολουθοῦμε νύκτα-μέρα. Καὶ μᾶς εἶναι εὐκολο, γιατί αὐτὸς εἶναι τυφλός.

Ἔνα κύπημα στὴν πόρτα μᾶς ἔκαμε ἀμέσως νὰ σιωπάσουμε. Ἐρχόταν ὁ Χάουλυ: ἕνας ὠραίος νέος, μὲ ζωηρὰ μάτια καὶ βλέμμα εὐθύ, πού τὸν καταλάβαινες ἀπὸ μακριὰ πὼς εἶναι ντετέκτιβ. Μᾶς ἐπανάλαβε πρῶτα ὅσα εἶχε ξαναπῇ κι' ἀπὸ τὸ τηλέφωνο, κι' ἔπειτα ὁ Μὰκ-Νάμπ ἄρχισε νὰ κάνῃ ἐρωτήσεις.

—Τί σὲ κάνει νὰ σχετίζῃς τὴ λιποθυμία ἐκείνης τῆς γυναίκας μὲ τὴν παρουσία τοῦ τυφλοῦ;

—Ἀκοῦστε καὶ κρίνετε μόνοι σας: Ἐγώ, ἐκεῖνη τὴν ὥρα, δὲν ἐπρόσεχα τὸν τυφλό. Ὁ νοῦς μου ἦταν στὴν κυρία, πὼς νὰ τὴ βοηθήσω. Ἀλλ' ὕστερα, ὅταν σχεδὸν τὴ σήκωνα καὶ τὴν ἔβαζα στὸ ταξί, αὐτὴ γύριζε πίσω τὸ κεφάλι της κι' ἐκύτταζε τὸν τυφλό.

—Σοῦ φάνηκε δηλαδή σὰ νὰ τὸν λυπόταν.

—Ὅχι! Τὸν κύτταζε μὲ φόβο, λές κι' ἦταν ὁ τυφλὸς κανένα φάντασμα. Ἐνόμισα τότε πὼς τῆς ἔφταιξε καὶ ρώτησα τὸν καθαλλιέρο της ἂν ἤθελε νὰ καταγγεῖλῃ τὸν τυφλό γιὰ καμμιὰ του παράβασι.

—Τί σοῦ ἀποκρίθηκε;

—Τίποτε. Ἐχαμογέλασε μόνο.

—Πὼς ἔδειχνε αὐτὸ τὸ ζευγάρι; Σοῦ φάνηκαν παντρεμένοι, συγγενεῖς, ἀπλῶς γνωστοί, τὸ φέρσιμο αὐτῆς ἦταν κοκοττίστικο, ποιά τελοσπάντων εἶναι ἡ δική σου γνώμη γι' αὐτούς;

—Ἡ περίστασις ἦταν τέτοια πού δὲν ἐσκέφθηκα νὰ τοὺς κυττάξω ἀλλοιῶται. Μπορῶ ὅμως νὰ σᾶς πῶ πὼς δὲν ἦσαν ἀπλῶς γνωστοί, γιατί ἐκεῖνη τὸν φώναζε μὲ τὸ μικρὸ του ὄνομα.

—Μπα! Καὶ πὼς τὸν λένε;

—Σάνδου. Ἐγερνε ἀπάνω του ὅσο λοξοκύνταζε τὸν τυφλό καὶ τοῦ ἔλεγε χαϊδευτικά: «Σάνδου! Σάνδου!» Σὰ νὰ τὸν ἤθελε νὰ τῆς διώξῃ τὸ φάντασμα ἀπὸ μπροστά της.

Ἐρριξα μιὰ ματιὰ τοῦ Μὰκ-Νάμπ. Μοῦ φάνηκε λιγάκι ἀποκαρδιωμένος. Σκέφθηκε καὶ ρώτησε πάλι τὸν Χάουλυ:

—Ὁ τυφλὸς τί ἔκανε; Ἀντελήφθηκε, λές, τί γινόταν κοντά του; Ἐφώναζε αὐτὴ τόσο, ὥστε νὰ καταλάβῃ ὁ τυφλὸς πὼς κάποια γυναῖκα κάτι ἔπαθε στὴ γειτονιά του;

—Ἄ, ὄχι! Ἐκεῖνη ἦταν μισολιποθυμισμένη ὅλη τὴν ὥρα. Μόλις εἶχε τὴ δύναμι νὰ μουντουρίζῃ. Κι' ὅταν στὸ τέλος, ὅπως σᾶς εἶπα, μοῦ ἔδωσε αὐτὴ ἀφορμὴ νὰ γυρίσω νὰ ἰδῶ τὸν τυφλό, αὐτὸς εἶχε παύσει νὰ διαβάξῃ. Θὰ ἀντιλαμβανόταν ὅμως πὼς κάτι συνέβαινε, γιατί εἶχε τὸ κεφάλι του στραμμένο ἀπάνω μᾶς. Ἰσχυρὰ πὼς εἶχε μάτια καὶ μᾶς ἔβλεπε. Φυσικά, κάποιος θόρυβος ἀσυνήθιστος θὰ τὸν εἶχε βάλῃ σὲ περιέργεια. Τὸ ταξί, πού σταμάτησε σχεδὸν μπροστά του τὰ τρεξίματα...

—Τραγικὴ στιγμή γι' αὐτόν! Ἔ, Τσάνς;

Καὶ πραγματικῶς, ἂν αὐτὰ πού μᾶς δεβαίωσε ὁ Χάουλυ ἦσαν ὅπως ἐμεῖς τὰ φανταζόμαστε, ἡ στιγμή ἐκεῖνη θὰ ἦταν πολὺ συγκινητικὴ.

Τώρα ὁ Μὰκ-Νάμπ συλλογιζόταν... Ἀξαφνα πέταξε πάλι μιὰ ἐρώτησι:

—Εἶσαι βέβαιος, Χάουλυ, πὼς ἡ γυναῖκα ἐκεῖνη δὲν συνήθηκε καθόλου μὲ τὸν τυφλό;

Ὁ Χάουλυ ἀπόρησε.

—Γιὰ νὰ συνενόηθηκαν μπροστά σὲ μένα καὶ χωρὶς ἐγὼ νὰ τὸ ἀντιληφθῶ, δὲν τὸ πιστεύω. Μπορεῖ νὰ συνέβηκε κι' αὐτό, ἀλλὰ πρὶν πάω ἐγὼ ἐκεῖ-κοντά. Θὰ πέρασαν ὕστερα τρία-τέσσερα λεπτά τῆς ὥρας, ποτὲ περισσότερα. Ἐβάλαμε τὴν κυρία στὸ ταξί, μπήκε κι' ὁ καθαλλιέρος της, κι' ἔφυγαν.

—Ἀκουσες τί διεύθυνσι εἶπε ὁ καθαλλιέρος στὸ σωφέρ;

—Ὁδὸς Μπρούκ, ἀριθμὸς 3.

Ὁ Μὰκ-Νάμπ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ τσέπη του τὸ σημειωματάριο κι' ἔγραψε. Οἱ μελετημένες ἐρωτήσεις του ἀνησυχοῦσαν τὸν Χάουλυ, πού, μὴν ξέροντας, δὲν μπορούσε νὰ φαντασθῇ πὼς ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ ἔδινε αὐτὸς τὴν πρώτη θετικὴ πληροφορία γιὰ

τὸ σκοτεινὸ ἐγκλημα, πὺ εἶχε γίνη στὸ Ἥλιγκ;

— Ὁ ἀριθμὸς τοῦ ταξί:

Ὁ Χάουλυ δὲν τὸν εἶχε προσέξει. Εἶδε τὸν Μὰκ Νάμπ πὺ τὸν ἀγριοκύτταξε μὲ ζαρωμένα φρύδια καὶ ἔσπευσε νὰ δικαιολογήθῃ: Αὐτὸς ἦταν τώρα πρόθυμος νὰ τρέξῃ νὰ μάθῃ. Ἦξαιρε ἀπὸ ποιά στάσι ἦταν τὸ ταξί ἐκεῖνο.

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ἐγὼ φυλλομετροῦσα τὸν ὁδηγὸ τοῦ Λονδίνου, καὶ δρῆκα: Ὁδὸς Μπρούκ, ἐριθμὸς 3, μονοκατοικία, κάθεται ὁ γιατρὸς Χριστόφορος Ἀγκάτε. Πῆρα, τότε καὶ τὸν μεγάλο ὁδηγό, πὺ μὲ τοὺς τόμους τοῦ ἔπιανε ὁλόκληρη διβλιοθήκη. Ἀπ' αὐτὸν ἔμαθα πὺς ὁ Ἀγκάτε σπούδασε στὸ Λονδίνο, ἔδωσε ἐξετάσεις καὶ πῆρε τὸ δίπλωμά του στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Καίμπρητζ, τὸ 1903, ὑπηρέτησε στὸν στρατὸ τῶν Ἰδιῶν καὶ ἔγραψε πολλὰ ἄρθρα γιὰ τὴν ὑγιεινὴ τῶν στρατῶνων. Ἐτοιμαζόμουν νὰ γράψω τίς πληροφορίες αὐτές, ἀλλὰ μὲ σταμάτησε ἡ καινούργια ἐρώτησι πὺ ἔκανε ὁ Μὰκ-Νάμπ τοῦ Χάουλυ:

— Παράστησέ μου τοὺλάχιστον, μὲ ὕστες περισσότερες λεπτομέρειες μπορεῖς, τὸν κύριο ἐκεῖνο καὶ τὴν κυρία του.

Ἐφάνηκε ἀμέσως ἡ χαρὰ τοῦ Χάουλυ. Ὅσο γι' αὐτὸ εἶχε κάνει καλὰ τὴ δουλειά του καὶ τὰ εἶχε ὅλα γράψει στὸ σημειωματάριό του. Τὸ ἔβγαλε κι' ἄρχισε νὰ διαβάξῃ, σὰν παιδὶ μπροστὰ στὸ δάσκαλο. Ὁμολογῶ πὺς ἡ καρδιά μου κυτοῦσε δυνατὰ ἐκεῖνη τὴ στιγμή. Θὰ σχηματίζαμε ἐπιτέλους μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ φονεῖα τοῦ Πάγκετ. Ὁ Χάουλυ μᾶς ἔλεγε:

— Ἀνάστημα: ἀπάνω-κάτω 1 μ. 75 Ἠλικία: μεταξὺ τριάντα καὶ σαράντα. Χρῶμα σιταριοῦ. Ζωηρὰ μάτια. Μαλλιά σκούρα. Ψαλιδισμένο μουστάκι. Χαρακτηριστικὰ στὸ πρόσωπο κανονικά. Ἀσαρκα χεῖλη. Ἐξωτερικὸ στρατιωτικὸ μὲ ρούχα πολιτικά, γκρίζα, πολὺ κομψὰ καὶ καθόλου τριμμένα. Καὶ καπέλλο ρεμπόμπλικα, στὸ χρῶμα τῆς φορεσιᾶς.

Ὁ Μὰκ-Νάμπ γύρισε καὶ μὲ κύτταξε, σὰ νᾶχαμε μπροστὰ μας τὸν δολοφόνου κι' ἤθελε νὰ ἰδῇ τί ἐντύπωσι μοῦ ἔκανε τὸ παρυσιαστικὸ του. Θυμήθηκα πὺς ὁ Μὰκ-Νάμπ ὑποστήριξε ἐξαρχῆς τὴ γνώμη του γιὰ τὸν δολοφόνου: Πὺς θὰ ἦταν ἄνθρωπος ἀνώτερης κοινωνικῆς σειρᾶς καὶ πὺς ἡ φωτόγραφία του εἶχε δημοσιευθῇ πολλὰς φορὰς στὴν ἐφημερίδα μας. Μὰ ἀπὸ τὸ διάδασμα πὺ μᾶς ἔκαμε ὁ Χάουλυ δὲν μποροῦσε κανένας ἀκόμη νὰ φαντασθῇ πὺς ἦταν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος στὸ σύνολό του. Ὁ Χάουλυ μᾶς δοιοῦσε, μὲ τὴν προσοχὴ πὺ τοῦ εἶχε δώσει, νὰ δροῦμε μὲ τὴν φαντασία μας μόνο τὴν κοινωνικὴ τάξι τοῦ δολοφόνου. Δὲν μᾶς ἔδινε κανένα διακριτικὸ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Μὰκ-Νάμπ τὸν ξαναρώτησε:

— Καὶ ἡ γυναῖκα;

Ὁ Χάουλυ τὴ φορὰ αὐτὴ δὲν ἀνοίξε τὸ σημειωμάριό του.

— Τὴν κύτταξα, φυσικά, κι' αὐτὴν, μὰ δὲν τῆς πῆρα τὰ χα-

ρακτηριστικά. Ἀπὸ τὴν κατάστασι πὺ δρισκόταν δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω τί ἐμφάνισι θὰ εἶχε αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἂν ἦταν πὺ ζωντανή. Διπλωμένη καὶ πεσμένη ἀπάνω μας, δὲν ἔδειχνε ἂν εἶναι ὕψηλὴ ἢ κοντὴ.

Ἀλλὰ ὁ Μὰκ Νάμπ τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Κλείσε τὰ μάτια σου καὶ πές μας τὴν ὅπως ἀκριβῶς τὴν ἔδλεπες.

— Πολὺ νέα. Μᾶλλον ὕψηλὴ, λιγνὴ, μὲ μονοκόμματο φουστάνι μπλε μαρέν, μὲ καπέλλο μικρὸ, μὲ διάφανες κάλτσες μεταξωτές

— Τὸ πρόσωπό της:

— Ὁψι ἀσθενική.. Μὰ σὰς εἶπα πὺς ἦταν ὅλη τὴν ὥρα μισο-λιποθυμισμένη. Τὸ πρόσωπό της ἦταν ἀπὸ τὴν τρομάρα της παραμορφωμένο. Ἄν εἶνε νευρασθενική κι' ἔπαιρνε τὸν τυφλὸ γιὰ φάντασμα, δὲν ξέρω. Αὐτὸ θὰ μᾶς τὸ βεβαιώσῃ ὁ καθαλλιέρους της. Κι' ἀλήθεια, αὐτὸς χαμογελοῦσε μὲ τὸν φόβο της.

— Καλὰ, καλὰ.. Σ' ἐρωτῶ: Μπορεῖς νὰ τὴν πῆς νόστιμη, ὁραία γυναῖκα;

— Ἀ! Ἦταν κοπέλλα... μὲ τὰ ὅλα της.

Ὁ Χάουλυ ἦταν ἐπιφυλακτικὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ Μὰκ-Νάμπ ἐπέμνε.

— Δὲν μᾶς ἐφώτισες, Χάουλυ. Ἐπιτρέπεται σ' ἕναν ντετέκτιβ νὰ μὴ λένῃ γιὰ μιὰ νέα κοπέλλα παρὰ μόνο πὺς εἶνε μὲ τὰ ὅλα της; Πές μου τί μάτια εἶχε, τί μύτη, πὺς ἦταν τὸ στόμα της...

— Ἀ! Τὰ μάτια της ἦσαν θαυμάσια! Ὅσο σὲ κυτοῦσε, τόσο καὶ μεγάλωναν. Καστανά, μὲ φρύδια σκούρα. Παράξενο ὅμως ἔ:

— Τί εἶνε παράξενον:

— Νά, μὲ τὰ καπέλλα πὺ δάζουν τώρα οἱ γυναῖκες, δὲν ξεχωρίζει κανένας πολλὰ πράγματα στὸ κεφάλι τους. Μὰ τὴν ὥρα πὺ τὴ δάξαμε στὸ ταξί, τῆς ἔπεσε τὸ καπελλάκι της καὶ φάνηκαν τὰ μαλλιά της: Μακρὰ κι' ὁλόξανθα, φτειαγμένα μποῦλες γύρω στ' αὐτιά.

— Ἀ, ἔτσι; Ἄλλο χρῶμα τὰ μαλλιά κι' ἄλλο τὰ φρύδια...

— Μάλιστα. Μιὰ διχρωμία πὺ τῆς πηγαίνει ἀπίστευτα, τὴν κάνει... λὲς κι' εἶνε μιὰ κούκλα.

— Φθάνει, Χάουλυ. Σ' εὐχαριστοῦμε. Μᾶς εἶπες ἐκεῖνα πὺ θέλαμε. Τίποτε ἄλλο... Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ πηγαίνης.

Μόλις ἔφυγε ὁ Χάουλυ, ὁ Μὰκ Νάμπ, κατὰ τὴ συνήθειά του, ξαπλώθηκε στὸν καναπέ. Τοῦ ἔδωσα τότε νὰ διαβάσῃ τίς σημειώσεις πὺ εἶχα πάρει γιὰ τὸν Ἀγκάτε.

— Δὲν εἶνε βία, μοῦ ἀποκρίθηκε. Μὴν πιστεύεις πὺς τὸ ταξί τοὺς πῆγε πραγματικῶς σ' αὐτὴ τὴ διεύθυνσι. Ἀλλὰ δόσε μου νὰ κρατῶ τίς σημειώσεις σου, δὲν ξέρεις καμμιά φορὰ... ὅλα γίνονται. Θὰ δρῶ τὸ σωφὲρ κι' αὐτὸς θὰ μοῦ πῇ.

— Δὲν μοῦρες... Τὰ δακτυλικά αποτυπώματα τὶ γίνονται, ἔκαμες τὴν ἐμφάνισι τους;

— Ναι. Δὲν εἶναι ὅμοια μ' ἐκεῖνα ποὺ δείχνει τὸ ποτηράκι τοῦ λικέρ. Ἐκεῖνα εἶναι τοῦ δολοφόνου, καὶ μ' ἐκεῖνα θὰ πεισθοῦν οἱ ἔνορκοι νὰ τὸν καταδικάσουν...

Ἔ, ἀρκετὰ εἶπαμε κι' ἐκάμαμε σήμερα, εἶναι τώρα ὥρα νὰ ξεκουραστοῦμε καὶ λικάκι.

Σηκώθηκα νὰ τὸν καληνυχτίσω καὶ συγχρόνως τὸν ρώτησα:

— Ποιὰ θάναυ αὐριο ἢ δουλειά μας;

— Αὐριο, μοῦ εἶπε, τελειώνει ἡ ἀποστολή μας. Ὁ ποντικὸς θὰ μπῇ καὶ θὰ πιασθῇ στὴ φάκα.

Ὅταν ἄκουσα πὼς ἐφθάναμε πιά στὸ τέλος, ὁ νοῦς μου ἔτρεξε αὐθόρμητα στὴν ἀρχή, στὴ μέρα μετὰ τὴ θραδεὶά τῆς δολοφονίας. Ναι, θὰ πιάναμε αὐριο τὸν κακοῦργο, καὶ ἡ δικαιοσύνη θὰ ἔκανε τὸ καθήκον της, ἀλλὰ ποῖος θὰ ἐκτιμοῦσε στὴν ἀληθινή της ἀξία τὴν ἱκανότητα τοῦ Μάκ-Νάμπ; Μόνο αὐτὸς παρατήρησε τὴ φθαρμένη ἀκρὴ τοῦ μοιραίου ἐκείνου μπαστουινοῦ, κι' ἀνακάλυψε ἀπ' ἐκεῖ, τίνος, μόνο,μποροῦσε νὰνε ἓνα τέτοιο μπαστουίνι. Ἐχοντας μόνο γιὰ δάσι τοῦ τῆ φαγωμένη κάτω μεριά ἐνὸς μπαστουινοῦ, ποὺ ἡ Σκότλαντ Γιάρντ οὔτε κἂν καταδεχόταν τὰ τὸ συζητήση, ἐξεκίνησε γιὰ τὸ ἄγνωστο, κυνηγώντας ἀγνώστους, κι' ἐθριάμβευσε!

Καὶ ὅμως, σὲ μένα γεννιόντουσαν πάλι ἀμφιβολίες γιὰ τὴν αὐριανὴ ἐκείνη μέρα, μ' ὅλο ποὺ εἶχα μπροστά μου καὶ τὸν ἀνθρώπο καὶ τὸ θαῦμα του, ποὺ τὸ εἶχε κάνει μὲ τὴν ἱκανότητά του νὰ παρατηρήῃ καὶ νὰ κρίνῃ. Ὁ Μάκ-Νάμπ βασιζόταν τώρα στὴν ἄγνωστη, ποὺ θὰ πῆγαινε μόνῃ της στὸν κῆπο. Ὁ Κίνλοχ, ποὺ τὴν ἐπερίμενε τόσον καιρὸ, βέβαια κατ' ἤξερε. Ἀκόμη κι' ὁ Ντούν, ποὺ ὅταν μᾶς ἔλεγε μέσες- ἄκρες, μᾶς εἶπε κι' ἀρκετὰ γιὰ νὰ καταλάβουμε. Κι' ἐκεῖνος αὐτὴ τὴ γνώμη εἶχε: πὼς ἂν ἡ χαριτωμένη συντρόφισσα τοῦ Κίνλοχ δὲν ἐρωτεύθηκε αὐτὸν τὸν ἴδιο, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ μὴ συμπάθησε τὸν ἄνδρα ποὺ μοιράσθηκε μαζὶ της μιὰ περίοδο φοβερῆς ἀγωνίας. Ὁ πηγαίνει νὰ τὸν βλέπῃ μονάχῃ της, ἐπίστευε ὁ Μάκ-Νάμπ, ἂν ὄχι γιὰ νὰ τοῦ μιλάῃ, τοῦλάχιστον γιὰ νὰ τοῦ κἀνῃ ἐλεημοσύνη. Καὶ θὰ τὸ κἀνῃ συχνά, ἐνὸς δὲν τὴν ἐνοχλεῖ κανένας.

Εἶχα καληνυχτίσει τὸν Μάκ-Νάμπ κι' ἐφευγα, ἀλλὰ ξαναγύρισα νὰ τοῦ θυμίσω τὴν ἐφημερίδα μας.

— Πότε υπολογίζεις πὼς θὰ μπορέσης νὰ συλλάβῃς τὸν δολοφόνου;

— Αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἡ κυρία μὲ τὰ ὅλα της, ὅπως λέει ὁ Χάουλυ, θὰ πάῃ νὰ ξαναἰδῇ τὸν Κίνλοχ.

Μὲ κατὰλαβε κι' ἄρχισε νὰ γελά.

— Φροντίζεις, βλέπω, καὶ γιὰ τὴν ἐφημερίδα σου! Μὰ ἔτσι,

δὲν θὰ εἶσαι ποτὲ ντετέκτιβ.

— Ἐχινᾶς πὼς ὅλα μας τὰ ἐξοδα τὰ πληρώνει ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδας. Κανένας ἄλλος δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τὴν εἰδησι πρῶτα ἀπ' αὐτόν. Ἐρεῖς τί εἶναι νὰ πρωτογράψῃ πάλι ἡ ἐφημερίδα μας γιὰ τὴν ὑπόθεσι Πάγκρετ, δίνοντας ἀκόμη καὶ λεπτομέρειες ἀπὸ κάθε ἐνέργεια ποὺ ἔγινε; Καὶ τὰ ἄρθρα μου; Τὰ ἄρθρα ποὺ θὰ γράφω ἐγὼ γιὰ μῆνες;

— Γιὰ μένα νὰ μὴ γράφετε, δὲν θέλω νὰ μ' ἔχετε ἥρωα στὰ μυθιστορηματά σας.

Κι' ἀφοῦ μὲ κύπησε φιλικὰ στὸν ὦμο, ἐπρόσθεσε:

— Δὲν φαντάζομαι πὼς θὰ προλάβω νὰ δώσω τὴν ἀναφορά μου στὴ Σκότλαντ Γιάρντ νωρίτερα ἀπὸ αὐρία τὸ βράδυ. Ἀπὸ τότε κι' ἐπειτα τὴ δουλειά θὰ τὴν κἀμῃ ἡ κρατικὴ αστυνομία. Ὁ ἀναιλὰβη δηλαδὴ ὁ Σνάργκροβ

— Ὁ Σνάργκροβ;

— Φυσικά! Δὲν μ' ἐξουσιοδότησαν νὰ συλλάβω κανέναν. Θὰ πᾶω τὸν Σνάργκροβ ὡς τὴν πόρτα τοῦ δολοφόνου καὶ θὰ φύγω.

— Καὶ θὰ νομίζῃ ὁ κόσμος πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ κατάφερε ὁ Σνάργκροβ μὲ τὴν ἐξυπνάδα του...

— Ἀσφαλῶς! Ἀλλὰ τίς λεπτομέρειες ἀπὸ ὅσα ἐκάμαμε, μόνο σὺ θὰ τίς ξέρῃς. Πῆγαινε λοιπὸν νὰ ἐτοιμάσης τὸ φλογερὸ σου ἄρθρο...

Κι' ἔτσι ἐκεῖνο τὸ βράδυ κοιμήθηκα στίς τρεῖς ἀπὸ τὰ μεσὰ νυχτα.

Δὲν μ' ἄρεσε νὰ χάσω τὸ τέλος. Τὴν ἄλλη μέρα, πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι, βρισκόμουν στοῦ Μάκ-Νάμπ. Μὲ πῆρε νὰ πᾶμε στὸν κῆπο, καὶ μοῦ ἐξηγοῦσε στὸν δρόμο πολλὰ. Ἐκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ μὴ φανερώνῃ τὴν ἱκανοποίησί του κι' ἐγὼ δὲν μποροῦσα νὰ μὴ δείχνω τὴ χαρά μου. Εἶχε διαλέξει τὸ στρατηγικὸ μας παρατηρητήριον, καὶ μὲ πῆγε ἴσια ἐκεῖ. Ἦταν μιὰ ἡσυχὴ γωνιά, σκεπασμένη ἀπὸ παντοῦ μὲ πρασιναδες, ἀλλὰ ἔπεφτε λιγάκι μακριὰ ἀπὸ τὸ πόστο τοῦ τυφλοῦ.

— Εὐτυχῶς ποὺ ὑπάρχουν καθίσματα, μοῦ εἶπε, μπορεῖ νὰ μείνωμε ὥρες ἐδῶ-μέσα. Τσιγάρα ἔχομε, ἂν μᾶς χρειασθοῦν σπέρτα, εἶναι ἀπ' ἐξῶ ὁ δικὸς μας γυρολόγος.

— Ἀὐτὸ λοιπὸν πὼς αὐτὴ θὰ ξαναγυρίσῃ...

— Ἐχῶ τὴν πεποίθησι ποὺ εἶχε κι' ὁ Κίνλοχ ὅταν διάλεγε γιὰ πόστο τοῦ τὸ μέρος αὐτό. Ἄν εἶχα καὶ καμμιά ἀμφιβολία, μοῦφυγε ὕστερα ἀπὸ τὸ χθεσινὸ ἐπεισόδιον. Εἶναι μιὰ φυσικὴ σειρά πραγμάτων ποὺ παρακολουθοῦμε. Ὁ Κίνλοχ ἤξαιρε πὼς εἶναι ἐδῶ ποὺ συνηθίζει καὶ κάνει τὸν περίπατό της, κι' ἔστησε τὸ πόστο του. Πραγματικῶς, αὐτὴ πέρασε, ἄκουσε τὸν τυφλὸ ποὺ διάβαζε φωναχτά, τὸν κύτταξε, ἀνεγνώρισε τὸν Κίνλοχ καὶ θέλη-

σε νά τοῦ μιλήσῃ. Ὁ καβαλλιέρος τῆς ὁμῶς τὴν ἐμπόδισε λιγάκι θάναυσα καὶ τῆς ἀναστάτωσε τὴν καρδιά. Ὁ Χάουλυ μᾶς εἶπε πῶς ὁ κύριος μόνο χαμογελοῦσε. Αὐτὸς τῶς εἶπε γιατί μόνο χαμογελοῦσε... Εἶχε μπροστά του, τὸν μόνον ἀνθρώπο πού μπορεῖ νά τὸν μαρτυρήσῃ, στὸ μπράτσο του, μιὰ νέα γυναίκα ξετρελλαμένη μ' αὐτὸν τὸν ἀνθρώπο, καὶ στὸ πλάϊ του ἓναν ἀστουφύλακα!.. Θαυμάζω τὴν ψυχραιμία αὐτοῦ τοῦ καβαλλιέρου, πού τὰ νεῦρα του θᾶνε ἀπὸ ἀτσάλι. Ἐνῆν ἦταν τὸ εὐτύχημα γι' αὐτόν; πῶς ὁ Κίνλοχ, μ' ὅλο πού δὲν ἦταν ἀληθινὰ Χόλλινς, ἦταν τυφλός.

— Καὶ δὲν μπορούσε νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ, πρόσθεσα ἐγώ.

— Ναί, δέδια! Ἀλλ' ὁ Κίνλοχ ἔλπιζε πῶς ὅταν αὐτὴ θὰ τὸν ἔβλεπε νὰ ζητιανεύῃ, θὰ τοῦ μιλοῦσε πρώτη. Εἶχε τὸ λόγο του νὰ τὸ πιστεύῃ, καὶ εἶδες πῶς τὸ χθεσινὸ ἐπεισόδιο τὸν ἐδικαίωσε. Ξέρε λαιπὸν πῶς ἔταν μπῆ στὸ μυαλό μιᾶς γυναίκας νὰ κάμῃ κάτι, θὰ τὸ κάμῃ. Μπορεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσῃς μιὰ, δυό, καὶ τρεῖς φορές, μὰ θάλλῃ κι' ἡ στιγμὴ πού κάτι θὰ συλλογιῇσαι καὶ θάσαι ἀφρημένος, ἢ πού θὰ προσέχῃς κάπου στὴν ἄλλη μεριά...

— Δὲν ἐτέλειωσε τὴ κουβέντα του. Ἐσταμάτησε ἀπότομα καὶ μ' ἄρπαξε ἀπὸ τὸ μπράτσο. Συγχρόνως μοῦ ἔδειχνε κάτι τί...

Ἀπὸ τὸ μέρος πού ἐκαθόμαστε, μπορούσαμε κι' ἐδλέπαμε μιὰ μεγάλη ἔκτασι τοῦ κήπου. Οἱ περαστικοὶ ἀπὸ μπροστά μας ἦσαν λίγοι, καὶ τίποτε δὲν μᾶς ἐμπόδιζε νὰ κυττάζουμε ἀπὸ μακριὰ τὸν Κίνλοχ καὶ τὰ τριγύρω σ' αὐτόν. Ἀξαφνα ὁμῶς τὸν χάσαμε, ἢ θέσι του ἦταν ἄδεια.

— Ἐξαφανίσθηκαν κι' οἱ δικοὶ μας ἀνθρώποι φώναξε τότε ὁ Μάκ-Νάμπ καὶ πῆρε δρόμο.

Κανένας δὲν φαινόταν: οὔτε ὁ Τζένκινς, πού γύριζε καὶ πουλοῦσε σπέρτα, οὔτε ὁ Ρόμπερτ μὲ τὸν Πίλσερ, πού σταμάτησαν τὴν κηπουρικὴ τους κι' ἔγιναν ἄφαντοι μαζὶ μὲ τὰ σκαλιστήρια τους, οὔτε κι' ὁ μπογιατζῆς ὁ Πῆτερς, πού ἔβαφε τὰ κάγκελλα. Ὑστερα εἶδαμε πῶς ὁ Πῆτερς εἶχε παρατήσῃ τὰ σύνεργά του μέσ' στὴ μέση. Ἐκεῖνο πού πρῶτα μᾶς ἐνδιέφερε νὰ ἴδουμε, καὶ πού ἐδλέπαμε ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύαμε, ἦταν πῶς ὁ Κίνλοχ ἔλειπε ἀπὸ τὴ θέσι του, καὶ πῶς τὸ βιβλίο του δρισκόταν πεταγμένο κατὰ γῆς, μ' ἀνοικτὰ τὰ φύλλα.

Ὁ Μάκ-Νάμπ δὲν μίλησε, παρὰ πῆγε κι' ἔβαλε τὸ δάκτυλό του στὸ μισοδαμμένο κάγκελλο πού εἶχε παρατήσῃ ὁ Πῆτερς ἀτέλειωτο.

— Πολὺ ὑγρὸ ἀκόμη! μοῦ εἶπε. Δὲν εἶνε πολλὴ ὥρα πού φύγανε.

* *

Ὁ Μάκ-Νάμπ στάθηκε κεῖ, χωρὶς νὰ μιᾷ. Θάλεγε πῶς καμάρωνε τὸ πολύτιμο βιβλίο τοῦ τυφλοῦ, πού τὸ εἶχαν ὅλοι τους.

ἐγκαταλείψει. Δυὸ τρεῖς περαστικοὶ σταμάτησαν, περίεργοι νὰ ἴδουν τί ἔβλεπε ὁ Μάκ-Νάμπ μὲ τόσο ἐνδιαφέρον. Κι' ὅταν ἐπὶ τέλους γύρισε νὰ μὲ κυττάξῃ κατὰλαβα τὴ μεγάλη ψυχικὴ του ταραχή, ἀπὸ τὸν νευρικὸ σπασμὸ πού ἔκαναν τὰ χεῖλη του.

— Λοιπὸν, Τσᾶνς, τί λές;

— Μᾶς τὰ πῆραν ὅλα καὶ δόλωμα κι' ἀγκίστρι...

— Καὶ μονομιᾶς!

— Ναί, ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ θὰ γυρίσουν οἱ ἀνθρώποι σου νὰ μᾶς πουν σὲ ποῖο μέρος ξανάκρυψαν τὸν δυστυχῆ τυφλό. Ἐφαρμύζεται ἀπλούστατα τὸ σχέδιο σου.

— Τὸ ἐλπίζω κι' ἐγώ, μοῦ ἀποκρίθηκε, μὲ ὕφος πού φανέρωνε πῶς εἶχε ἀμφιβολία, ἂν ἦταν ἀληθινὰ τὸ σχέδιο τοῦ πού ἐφαρμύζονταν. Ἀλλὰ θὰ συνέδηκε καὶ κάτι πού δὲν ἐπρόβλεψαν οἱ ἀνθρώποι μας. Τοὺς ἔκαμαν αἰφνιδιασμό...

Καὶ τὰ βλέμματά του στράφηκαν στὰ διάφορα ἀντικείμενα πού εἶχαν μείνει κατὰ γαμα.

— Κύτταξε τὸ πινέλο τοῦ Πῆτερς, ἔχει πέσει ἀνάποδα μέσα σ' ὁν τενεκὲ τῆς μπογιάς. Αὐτὸς φοροῦσε τὴ μπλούζα του, μὰ δὲν τὴ δέλω τῶρα πούθενά. Τοὺς κυνηγᾷ ντυμένος μὲ μπλούζα τῆς ἐργασίας; Νά, ἐκεῖ ἀπὸ κάτω βλέπεις; Εἶναι τὸ κασκέτο τοῦ Πίλσερ.

— Θὰ τοὺς τὸν πῆραν, φαίνεται, κρυφὰ καὶ ἄξαφνα, εἶπα, γιὰ νὰ πῶ κι' ἐγώ κάτι.

— Ὁ Μάκ-Νάμπ ἐξέταζε τῶρα ὁλόγυρά του. Στὸ ἀπάνω μέρος, ἀλλὰ μακριὰ, ἦσαν ἡ συνηθισμένες νταντάδες μὲ τὰ μωρά τους. Πίσω μας ἦταν ἡ γωνιὰ ὅπου ἐκαθόμαστε καὶ κουδεντιάσαμε. Πότε πότε μᾶς προσπερνοῦσε καὶ κάποιος, ἀλλὰ κανέναν ὑποπτο δὲν πῆρε τὸ μάτι μας.

Περπατούσαμε ὁλοένα γύρω ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ τυφλοῦ. Ὅσο γιὰ τὸν Μάκ-Νάμπ, ἡ ὥρα τοῦ φαινόταν χρόνος. Ἐσκυψε νὰ πιάσῃ ἀπὸ χάμω τὸ βιβλίο καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἐχὼ ἐμπιστοσύνη στὸν Πῆτερς, ποτὲ δὲν μὲ δυσaráεστησε. Μὰ κι' ὁ Τζένκινς ξαίρει καλὰ τὴ δουλειά του.

— Θὰ παρακολουθοῦν λοιπὸν τῶρα τὸν Κίνλοχ, γιὰ νὰ μάθουν καὶ τὴ φωνὴ τῶν ἄλλων. Ἀς ἔχουμε ὑπομονή. Θὰ ζαναγυρίσουν ἐδῶ καὶ θὰ μᾶς τὰ πουν...

Κι' ἀλήθεια, σὲ λίγο εἶδαμε νᾶρχεται ὁ Πῆτερς, λαχανιασμένος, καταἰδρωμένος, λασπωμένος, ἐμβρόντητος.

— Μπράβο! τοῦ φώναξε ὁ Μάκ-Νάμπ. Σᾶς ἔφυγε, ἔ;

Ὁ Πῆτερς χαμήλωσε τὸ κεφάλι του σάν θρεγμένη κότα.

— Ἐνας αὐτὸς καὶ στραβός, καὶ σεῖς τέσσερις μὲ ὀκτὼ μάτια!...

Ὁ Πῆτερς λαχανιασμένος ἀκόμη καὶ σκουπίζοντας τὸν ἰδρώτα του, ἀποκρίθηκε:

— Μᾶς ἔφυγε, εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν εἶναι τυ-

φλός. "Ο,τι μάτια έχω ἐγὼ ἔχει κι' αὐτός.

—Τί; Τί εἶπες; Δὲν εἶναι τυφλός! Τρελλάθηκες, Πήτερς;

—"Ο,τι μάτια έχω ἐγὼ ἔχει κι' αὐτός, ἐπανέλαβε μὲ πείσμα ὁ Πήτερς.

Ποτέ μου δὲν θὰ ξεχάσω τίς ψυχικὲς ἀλλαγές πού εἶδα τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ στὸ πρόσωπο τοῦ Μάκ-Νάμπ. Πρῶτα τῇ δυσπιστία κι' ἔπειτα τὴν ἐκπληξί, πού τῇ διαδέχθηκε τρόμος καὶ φόβος.

—Τώρα καταλαβαίνω, ἔλεγε μουρμουριστά, σὰ νὰ μιλοῦσε γιὰ ν' ἀκούη μόνο αὐτός. Ναι, ναι... Τώρα ἐξηγιέται καὶ τὸ παράξενο ἐκεῖνο ξαφνικὸ γέλιο τοῦ Ντόν τοῦ γιατροῦ.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Πήτερς, τοῦ εἶπε:

—"Εἶλα δῶ, Πήτερς. Πάμε νὰ καθήσουμε. Ἀπαιτῶ νὰ μᾶς τὰ πῆς ὅλα, ἕνα πρὸς ἕνα.

Ἀκόμῃ δὲν εἶχε ξελαχανιάσει ὁ Πήτερς κι' ὑποχρεωνόταν νὰ κάμῃ δολόκληρη ἐξιτόρησι.

Δὲν θάναί παραπάνω ἀπὸ μιὰ ὥρα, κύριοι, ἔλεγε ὁ Πήτερς καὶ κάθε τόσο σταματοῦσε γιὰ νὰ παίρνῃ ἀνάσα. Ὁ καθένας μας θρυσκόταν στὴ θέσι του. Ὁ Τζένκινς μὲ τὰ σπέρτα του, οἱ ἄλλοι μὲ τὰ σύνεργά τους, ἐγὼ μὲ τὸ πινέλο μου, ὁ τυφλὸς στὸ πόστο του. Ὁ μόνος πού μποροῦσε κι' ἔδλεπε ἀπ' ὅλες τίς μεριές, ἦταν ὁ γυρολόγος ὁ Τζένκινς. Ἐγὼ φυσικὰ εἶχα τὴν πλάτη μου γυρισμένη στὸν τυφλό. Ἀκουσθῆκε ξαφνικὰ ἡ φωνὴ τοῦ Τζένκινς. Γύρισα εὐθὺς πίσω μου κι' εἶδα πῶς κάποιοι κύριοι κρατοῦσε τὸν Τζένκινς ἀπὸ τὸ σῆρκο. Δὲν τὸν ἄφηνε νὰ κουνήσῃ ἀπὸ τὴ θέσι του Ὁ Τζένκινς φώναξε, μὰ τὰ λόγια του δὲν ἔφθαναν ὡς πᾶν σὲ μᾶς. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα εἶδα καὶ τὸν τυφλό νὰ τρέχῃ. Ὁμολογῶ, κύριοι, πῶς ἐσάστισα. Μπορεῖ νὰ μὴν ἐνέργησα τόσο γρήγορα ὅσο θᾶπρεπε. Μὰ ἦταν μικρὸ πρᾶγμα αὐτὸ πού συνέβαινε τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ; Εἶχε γίνῃ θαῦμα! Ὁ τυφλός, μὲ τίς προσευχὲς πού διάβαζε, εἶχε ἰδῇ ξαφνικὰ τὸ φῶς του! Ἐτρεχε κι' εἶχε τὰ μάτια του «δέκα». Τὸν εἶδα νὰ τραδιέται ἐγκαίρως παράμερα, γιὰ ν' ἀποφύγῃ τῇ σύγκρουσι μὲ κάποιο ποδήλατο. Δὲν στάθῃκα περισσότερο.

Ἐτρεξα νὰ τὸν προφθάσω. Ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ ἕνα κακὸ ἔρχονταὶ ὕστερα ὅλα τὰ κακὰ μαζεμένα. Παρουσιάσθηκε μπροστά μου ἕνα ταξί, πού μοῦ ἔφραξε τὸ δρόμο. Λίγο ἔλειψε νὰ μὲ κόψῃ κιόλας. Μὲ καθυστέρησε δηλαδὴ ἴσια-ἴσια ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ μού ξεφύγῃ ὁ στραδὸς πού εἶχε ἰδεῖ τὸ φῶς του. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, κύριοι, ἦταν πῶς ὁ τυφλὸς ζητιᾶνος, πού φυλάγαμε τέσσερις ἄνθρωποι μὲ μάτια, κατῴρθωσε νὰ μπῇ σὰν πουλὶ σ' ἕνα αὐτοκίνητο καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ.

—Σ' ἕνα αὐτοκίνητο πού τὸ ὠδηγοῦσε μιὰ γυναίκα, εἶπε ὁ Μάκ-Νάμπ, σὰ νὰ παρακαλουθεῖσε μιὰ δική του σκέψι.

—Μάλιστα! Μιὰ γυναίκα πού κι' αὐτὴ τὰ σάστισε ὅταν τὸν

εἶδε, γιατί φρενάρισε μόνο κι' ἀνοίξε ἀμέσως τὴ μπροστινὴ πόρτα, χωρὶς νὰ σταματήσῃ καὶ τὴ μηχανή της. Ἐκαμε γιὰ νὰ κατέβῃ, ἀλλὰ τὴν προπῆρε ὁ ζητιᾶνος μὲ κάτι πού τῆς εἶπε. Ἐπήδησε τότε κι' αὐτὸς μέσα ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα. Ἡ γυναίκα ἔδειχνε πῶς τὰ καμῶματα τοῦ ζητιάνου τῆς φαινόταν πολὺ παράξενα, ἀλλὰ τὸν δέχθηκε σ' αὐτοκίνητό της κι' ἔφυγε μαζί του.

—Πές μου ἀμέσως τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου, εἶπε διασπικὰ καὶ σὲ τόνον ἐπιτακτικὸ ὁ Μάκ-Νάμπ.

Ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του καὶ τὴν ἀγανάκτησί του, ὁ Πήτερς δάγκωσε τὴ γροθιά του καὶ τὴν αἱμάτωνε, κουνώντας τὸ κεφάλι του, σὰ νὰ φοβέριζε κάποιο ἄορατο πρόσωπο.

—Ἀχ, κύριε Μάκ-Νάμπ! Φάνηκε στὸ τέλος πῶς ἦσαν ὅλα σκηνοθετημένα, πῶς τὰ εἶχαν ὅλα προβλέψει. Ἐνα κουρέλι, μπλεγμένο τάχα κατὰ σύμπτωσι τὴν πινακίδα, ἔκρυβε τὸν ἀριθμό. Μὰ καὶ πάλι, σὲ μιὰ στιγμῇ πού ἐκεῖνη αὗξησε ταχύτητα, τὸ κουρέλι ἀνατινάχθηκε, ἀλλὰ τὸ μάτι μου δὲν πῆρε ἄλλο παρὰ ἕνα Κ μόνο.

—Ἀχ! ἔκαμε κι' ὁ Μάκ-Νάμπ, ἀναστενάζοντας ἀπὸ τὰ βάθια τῆς καρδιάς του. Περιττό, Πήτερς, νὰ σὲ ρωτήσω καὶ τίποτε ἄλλο.

—Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ, ἐξακολουθοῦσε ὡστόσο νὰ λέῃ ὁ Πήτερς. Οἱ δυὸ ἀπὸ μᾶς πού εἶχαν σαρκωθῶσι στὰ κάγκελλα, πῆδησαν ἔξω στὸ δρόμο. Ἐπίσης κι' ὁ Τζένκινς εἶχε πιά κανονίσει τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸν κύριο πού τὸν εἶχε καθυστερήσει, κι'..

—Κι' ἀρχίσατε τότε κι' οἱ τέσσερις νὰ κυνηγᾶτε σὰν παλαβοὶ ἕνα αὐτοκίνητο μὲ μιὰ σωφρίνα! Κι' ὁ κόσμος σὰς ἔδλεπε καὶ γελοῦσε, ἔ; Αὐτὸ θές νὰ μᾶς πῆς; τοῦ πρόσθεσε κοροϊδευτικὰ ὁ Μάκ-Νάμπ.

Ὁ Πήτερς δὲν μπόρεσε νὰ πνίξῃ μέσα του τὴ λύπη πού αἰσθάνθηκε ἀπὸ μιὰ τόση προσβολή.

—Ἐκάμαμε, κύριε Μάκ-Νάμπ, ὅ,τι μπορέσαμε. Στὴν καμπὴ τοῦ δρόμου ἐχωρίσαμε. Ὁ Τζένκινς κι' ἐγὼ πῆραμε ἕνα ταξί καὶ σπεύσαμε στὸ Μπαιησιγῶτερ. Οἱ ἄλλοι δυὸ, μὲ ταξί κι' αὐτοί, τράβηξαν γρήγορα γιὰ τὸ Τράφαλγαρ. Σὰς βεβαιώνω πῶς κανένας δὲν ἐγέλασε μαζί μας, ὅπως νομίζετε, γιατί δὲν εὐρισκόμαστε σὲ καμμιὰ πρόστυχη γειτονιά...

—Ἐ, λοιπόν, Πήτερς! Θὰ ἦταν τὸ ἴδιο κι' ἀπαράλλαντο ἂν ἐμένατε στὴν ἡσυχὴ δουλίτσα σας: Ἐσὺ νὰ βᾶφης, οἱ δυὸ ἄλλοι νὰ σκαλίζουν κι' ὁ τέταρτος νὰ πουλᾷ σπέρτα. Μὰ, εὐλογημένοι, δὲν πιάνατε τουλάχιστον τὸν ἄνθρωπο πού ἐμπόδισε τὸν Τζένκινς νὰ τρέξῃ ἐγκαίρως!..

—Μὰ πῶς θὰ πιάναμε ἕναν κύριο χωρὶς νὰ μᾶς φταιξῇ; Ἐκεῖνος ἀγόρασε ἀπὸ τὸν Τζένκινς σπέρτα καὶ ἐπερίμενε νὰ πάρῃ τὰ ρέστα του ἀπὸ πεντόλιρο. Ὁ Τζένκινς ὅμως ἀντὶ νὰ δώσῃ ρέ-

στα ἐκράτησε ἀπὸ τῆ βιασύνη του τὸ πεντόλιρο καὶ πῆρε δρόμο νὰ πιάσῃ τὸν τυφλό, φωνάζοντας συγχρόνως καὶ σὲ μᾶς. Ἀλλὰ ὁ κύριος, ποὺ ἐνόμιζε, καὶ μὲ τὸ δίκυρό του, πῶς ὁ Τζένκινς «τὸ-σκαῖζε» γιὰ νὰ τοῦ «δουτήξῃ» τὸ πεντόλιρο, τὸν πρόλαβε, τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ σῆμα καὶ τὸν κάρφωσε στὴ θέσι του.

—Βλάκες! Σᾶς ἔστησαν παγίδα καὶ δὲν ἀντελήφθηκε κανένας σας τίποτε! Ὁ κύριος, ποὺ λές, πῆγε ξεπίτηδες νὰ κάμῃ καυγᾶ μὲ τὸν Τζένκινς, γιὰ νὰ καρφώσῃ αὐτὸν στὴ θέσι του καὶ ν' ἀπασχολήσῃ ἔτσι καὶ σᾶς τοὺς ἄλλους. Ὁ Τζένκινς φέρθηκε σὰν ἕνας ἐντελῶς ἡλίθιος, μὰ ὄχι καὶ πὺλ πολὺ ἀπὸ μένα...

Ὁ Μᾶκ-Νάμπ μιλοῦσε κι' ἄφριζε ἀπὸ ἀγανάκτησι. Τᾶπε ὁ μὴς καὶ ξέσπασε. Γρήγορα πάλι συνήλθε κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ μὲ ψυχραιμία τὴν καινούργια μας ξαφνικὴ κατάστασι. Ὁ Πῆτερς ἔφυγε καὶ μείναμε οἱ δύο μας. Ἐκαθόμαστε σὰν βουβοί. Ὁ Μᾶκ-Νάμπ ἦταν σὰν αὐλὸς ὀχλῆς πῶς μπορούσε κι' ἔβαζε κάθε ἄλλῃ του δύναμι στὸ μυαλὸ καὶ μόνο. Τὸ σῶμα του ὅλο ἦταν ἀναίσθητο. Ἀκόμη κι' ἡ ἀναπνοή του φαινόταν νᾶνε σταματημένη. Κι' ὁ μὴς τὰ πρῶτα λόγια του, ὕστερα ἀπὸ τόση σκέψι, δὲν τοῦ φάνηκαν καθόλου λογικά.

—Ἡ δουλειά μας τώρα ἀλλάζει, μοῦ πρωτοεῖπε. Ἄν δὲν ἐνεργίσουμε σύντομα, θάχουμε μιὰ δευτέρη δολοφονία.

Ἀπόρησα, ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ σκέψι τὸν κατάλαβα.

—Φαντάζεσαι, τοῦ ἀποκρίθηκα, πῶς ὁ καθαλλιέρος τῆς γυναικας θὰ σκοτώσῃ τὸν Κίνλοχ;

—Ναί! Θὰ τὸν βγάλῃ κι' αὐτὸν ἀπὸ τὴ μέση...

Μ' ἄρπαξε τότε σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ μὲ σήκωσε ἀπάνω.

—Ἐμπρός! Γρήγορα! Μὴ χάνουμε οὔτε μιὰ στιγμή. Ἀλλάζουμε μέτωπο πολέμου...

Κι' ἀλήθεια, ἀφήναμε ἐκεῖνο τὸν κῆπο γιὰ πάντα, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ τὸν εἶχε ἀφήσει κι' ὁ Κίνλοχ. Ὅπως ἐκεῖνος, ἔτσι καὶ μεῖς. Ἐφεύγαμε βιαστικά, χωρὶς νὰ ξέρουμε σὲ ποῖο μέρος θὰ γινόταν ἐπιτέλους ἡ ὀριστικὴ μάχη μὲ τὸν δολοφόν. Ὁ Μᾶκ-Νάμπ ὅμως φαινόταν πῶς εἶχε κιόλα στρώσει τὸ σχέδιό του. Ἐτρεχε, δὲν μπορούσα νὰ τὸν ρωτήσω τίποτε, γιὰτι βιαστοῦσα τὴν ἀναπνοή μου γιὰ νὰ τὸν προφθαίνω.

Σὲ λίγο, μὲ κατέβασε σ' ἕναν ὑπόγειο σταθμὸ σιδηροδρόμου. Ἦταν ἡ στιγμή ποὺ τὸ τραῖνο πρόβαλλε ἀπὸ τὸ μαῦρο τουνέλ, λαχανιασμένο κι' αὐτὸ καὶ μὲ μάτια ὀρθάνοικτα. Δὲν ἦταν ἡ ὥρα τοῦ πολὺ κόσμου, καὶ βρήκαμε εὐκολα βαγόνι. Μπήκα καὶ σωριάσθηκα στὸν καναπέ σὰν ψόφιος. Ἀμα ξεκουράσθηκα λιγάκι, μοῦλθε ὄρεξι γιὰ φλυαρία.

—Ἄν ἐξοῦσαμε σ' ἕναν ἰδανικὸ κόσμο, ἔλεγα τοῦ Μᾶκ-Νάμπ, ὁ Πῆτερς θάχε πάρει τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου, ἐμεῖς θάχαμε δρῇ τὸ δολοφόν, καὶ τὰ πιεστήριά μας δὲ θὰ προλά-

βαιναν νὰ διάζουν παραρτήματα τῆς ἐφημερίδας μὲ συγκλονιστικὰ ἄρθρα δικὰ μου.

—Πολὺ πιθανόν, μοῦ ἀποκρίθηκε καίνας. Μόνο πῶς σ' ἔναν ἰδανικὸ κόσμῳ δὲν ὑπάρχουν οὔτε δολοφόν, οὔτε ἐφημερίδες. Ὁ Θεὸς ἐκεῖ ἀπαλάττει τοὺς ἀνθρώπους κι' ἀπ' τὰ δύο αὐτὰ κακὰ.

Δὲν εἶχε καταλάβει ποῖο ἦταν τὸ πνεῦμα μου, καὶ τοῦ ἐξηγήθηκα.

—Ἐγὼ θέλω νὰ πῶ πῶς ἂν ὁ Κίνλοχ μὲ τὴν ὠραία του ἀγνωστὴ δὲν ἦσαν ζωντανὰ πρόσωπα, καὶ ἦσαν ἥρωες σ' ἕνα κάποιο μυθιστόρημα, θὰ ἔδιναν μιὰ πὺλ ρωμαντικὴ λύσι σ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια, γιὰ νὰ εὐκολύνουν λιγάκι καὶ μᾶς. Δὲν θὰ ἔδωξαν ἕνα θρώμικο κουρέλι στὴν πινακίδα μὲ τὸν ἀριθμὸ τοῦ καθαροῦ αὐτοκινήτου.

—Κι' ὅμως, εἶπε τότε ὁ Μᾶκ-Νάμπ, ὁ Πῆτερς καίτοι εἶδε. Ἐδιάβασε ἀπὸ τὴν πινακίδα τὰ γράμμα Κ! Εἶναι μιὰ πολὺ μικρὴ λεπτομέρεια, μὰ μπορεῖ νὰ μᾶς εἶναι κι' ἀρκετὴ.

—Πιστεύεις πῶς ἡ πινακίδα ἐκεῖνη ἦταν ἡ ἀληθινὴ τους;

—Δὲν μπορῶ, φυσικά, νᾶμαι βέβαιος. Μπορεῖ νὰ ἔλαβαν καὶ μιὰ τέτοια προφύλαξι. Μέσα σὲ μισὴ ὥρα θὰ ξέρουμε.

Καὶ τότε μόνο μοῦ εἶπε πῶς ἐπηγαίναμε κάτω στὸ λιμεναρχεῖο, ὅπου ἔχουν κι' οἱ πιλότοι τὸ λιμέρι τους. Δὲν καταλάβαινα γρύ, μὰ καὶ δὲν τολμοῦσα νὰ τὸν ρωτήσω παραπάνω. Τὶ σχέσι εἶχαν οἱ πιλότοι τῆς Μάγχης, μὲ τίς πινακίδες τῶν ἀμαξῶν! Αὐτὲς τίς παίρνουν οἱ σωφὲρ ἀπὸ τὴν Τροχαία Κίνησι...

—Αὐτὴ τὴ φορὰ ἀμφιβάλλω πολὺ γιὰ τὴν τύχη ποὺ περιμένει τὸν Κίνλοχ, μοῦ πρόσθεσε ὁ Μᾶκ-Νάμπ, σὰ νᾶδλεπε κανένα ὄνειρο καὶ παραμιλοῦσε.

Οἱ φόβοι τοῦ Μᾶκ-Νάμπ γιὰ τὸν Κίνλοχ μοῦ φαινότουσαν κάπως ὑπερβολικοί. Βέβαια ἡ θέσι τοῦ Κίνλοχ ἦταν τώρα ἐπικίνδυνη, ἀλλὰ ἐγὼ πιά δὲν τὸν ἐνόμιζα ἀνίκανο νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτό του. Καὶ τῶπα τοῦ Μᾶκ-Νάμπ:

—Ὁ Κίνλοχ δὲν εἶναι κανένας θλάκας. Εἶδες πῶς μᾶς ξεγέλασε ὅλους κάνοντας τὸν τυφλό...

—Πραγματικῶς. Μᾶς ἔπαιξε πολὺ ὠραία τὸν τυφλό, ἀλλὰ ἡ ἐπιτυχία του εἶναι γιὰτι ἔζησε τυφλὸς πολλὰ χρόνια.

Σὲ κάθε σταθμὸ ποὺ ἐκάναμε, ἐμπαιναν στὸ βαγόνι μας καινούργιοι ἐπιβάτες. Δὲν τολμοῦσαμε πιά νὰ μιλοῦμε ἐλεύθερα. Κι' ὁ Μᾶκ-Νάμπ, γιὰ νὰ μοῦ πῇ, ἔσυψε.

—Ἄν μοῦρθη καλὸ χαρτί στὸ παιχνίδι ποὺ θὰ κάμω σὲ λίγο, θὰ σ' ἀναθέσω μιὰ πολὺ σημαντικὴ δουλειά. Μὴν ἀπατάσαι. Ὁ Κίνλοχ κινδυνεύει τὴ στιγμή αὐτὴ ὅσο δὲν ἐκινδύνεψε ποτέ του στὸν πόλεμο. Θέλω τὸ μυαλό σου νὰ τὸ χωνέψῃ αὐτὸ καλὰ, ἀλλοιώτικα δὲν θὰ μπορέσης νὰ φέρῃς σὲ καλὸ τέλος τὴ στρατηγικὴ δουλειά ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὲ δάλω νὰ κάμῃς.

Τὸ τραῖνο σταμάτησε. Ἐβγήκαμε, καὶ σὲ λίγο βρισκόμαστε

ανάμεσα σὲ γερολύκους τῆς θάλασσας.

Καί νά μοῦ τῶλεγαν δὲν θὰ τὸ πῖστευα πὼς ἡ Μάγχη ἔχει τόσους πολλοὺς γέρους πιλότους. Μαζεύθηκαν ὅλοι γύρω μας, κι' ὁ Μὰκ-Νάμπ, χωρὶς περιττὰ λόγια, τοὺς εἶπε πὼς ἤθελε νὰ μιλήσῃ μ' ἓναν ποῦ νὰ ξαίρῃ καλὰ τὰ παραλιακὰ χωριά τῆς ἀκτῆς, ἀκόμα καὶ τοὺς δρόμους τῶν.

Ἐσκόρπισαν τότε αὐτοὶ ἀπὸ μπροστά μας κι' ἔμεινε μόνο ἓνας γέρος μὲ ἀλμυρισμένο καὶ ἡλιοκαμένο πρόσωπο καὶ μὲ κάτασπρα μαλλιά. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἂν ὁ γέρος ἐκεῖνος μᾶς εἰρωνεύθηκε ἢ ὄχι. Οὐτε ἡ ἀτονὴ χοντρή φωνή του τὸ μαρτύρησε, οὔτε τὸ πρόσωπό του μὲ τίς πολλὰς καὶ θαθεῖες ρυτίδες.

—Κανένα ἄλλο γραφεῖο θὰ ζητήσατε, καὶ σὰς ἔστειλαν ἐδῶ κατὰ λάθος. Ἐμεῖς εἴμαστε θαλασσοῖνοί. Σὲ σὰς χρειάζεται ἀνθρώπος τῆς στεριᾶς.

Περίμενα πὼς ὁ Μὰκ-Νάμπ θὰ τοῦ γύριζε πλάτη, καὶ πὼς θὰ φεύγαμε ἀπ' ἐκεῖ. Ἀλλ' ἀπεναντίας αὐτὸς ἐβγαλε καὶ τοῦ ἐδῶσε πουρμπουάρ. Κι' ἔκαμε πολὺ καλὰ.

—Ἀ, σταθῆτε, μᾶς εἶπε ἀμέσως ὁ γέρος, ποῦ μπορεῖ καὶ νὰ γέλασε, ἀλλὰ δὲν τῶδειξε τὸ ζαρωμένο του πρόσωπο. Νὰ σὰς στείλω τὸν Τζῶρτζ, ποῦ ἦταν χρόνια στὴν ἀκτὴ φαροφύλακας.

Ὁ Τζῶρτζ ἦταν ἐπίσης γέρος, τέλεια ὅμοιος μὲ τὸν πρῶτο καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ἐκεῖ μέσα. Μόνο ἀπὸ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν ξεχώριζε ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλο.

—Γνωρίζεις τὴν ἀκτὴ τοῦ Κέντ; τὸν ρώτησε ὁ Μὰκ Νάμπ, ποῦ ὅλο τὸ ρολοῖ του κύτταζε.

Ὁ Τζῶρτζ ἦταν φλύαρος, κι' ἂν ἦταν ἄλλη ἡ ὥρα, θὰ μᾶς διασκέδαζε μὲ τὴν ἀφέλειά του καὶ μὲ τὴ θαρεῖα προφορὰ του. Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ λόγια ἄσχετα μ' αὐτὸ ποῦ τὸν ρωτούσαμε, μᾶς εἶπε πὼς ἤξαιρε καλὰ τὸ μέρος ἀπὸ τὸ Ρότσεστερ ὡς τὸ Ράη. Εἴκοσι χρόνια ἦταν φαροφύλακας στὰ μέρη ἐκεῖνα.

Ἡ χαρὰ τοῦ Μὰκ-Νάμπ ἦταν μεγάλη.

—Ἀν σοῦ πῶ γιὰ κάποιο μέρος, θὰ καταλάβῃς νὰ μοῦ πῆς ποῖο εἶναι;

—Ἀν μοῦ πῆς ὅσα πρέπει θὰ καταλάβω γιὰ ποῖο μέρος μοῦ κουδεντιάξεις.

—Αὐτὸ εἶναι ὅλο ποῦ θέλουμε καὶ μεῖς! Ἄκουσε:

Κι' ὁ Μὰκ-Νάμπ ἄρχισε νὰ τοῦ λέη ἀργὰ-ἀργά, σιγανὰ καὶ λέξι-λέξι.

—Στὸ μέρος ἐκεῖνο εἶναι ἓνας δρόμος κατηφορικός, ποῦ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀπότομη στροφὴ του, δεξιὰ καθὼς τὸν κατεβαίνομε, βγάζει ἀμέσως σ' ἓνα χωριό. Τὸ χωριὸ τὸ περνᾷς μὲ αὐτοκίνητο σὲ δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας. Ἀμα τὸ περνᾷς ἀπ' τὴ μιὰ του ἄκρη στὴν ἄλλη, ἔχεις ἀριστερὰ τὴ θάλασσα. Ὁ δρόμος εἶναι μὲ χαλίγια ..

Κι' ἀφοῦ εἶπε ἔτσι τοῦ γέρου ὅσα εἶχαμε ἀκούσει ἀπὸ τὸ

γιατρό, ποῦ τοῦ τᾶχε πῆ ὁ Κίνλοχ, τὸν ρώτησε :

—Κατάλαβες τίποτε;

Ὁ γέρος ἔτριβε τὸ κεφάλι του.

—Δύσκολο... Τί νὰ σοῦ πῶ;.. Πολλὰ μέρη τῆς ἀκτῆς εἶναι ὅπως μοῦ λές...

Ὁ Μὰκ-Νάμπ σήκωσε τὸ χέρι του καὶ σταμάτησε τὸν γέρο πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ τὴ φλυαρία του, ποῦ θὰ σκότιζε τὸ γέρικο μυαλό του ἀκόμη πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅσο ἦταν κιόλα σκοτισμένο.

—Ναί, καλὰ. Μὰ σκέψου καὶ λιγάκι ἀντὶ ὅλο νὰ μιλάς. Ἀμα περνᾷς τὸ μέρος ποῦ ἐγὼ σοῦ λέω, κι' ἔχεις δεξιὰ σου τὸ χωριό, ἡ θάλασσα, ἂν φυσᾷ ἄνεμος, σὲ πιτσιλίζει μόνο στὸ ἀριστερό σου μάγουλο.

—Ἔτσι πές μου. Βγάλαμε τώρα ἐξω τὰ χωριά τῆς ἀπάνω μεριᾶς.

—Ὁ δρόμος τῆς θάλασσας εἶναι μὲ χαλίγια.

—Μὰ ὅλοι οἱ δρόμοι τῆς ἀκτῆς μὲ χαλίγια εἶναι.

Ὁ Μὰκ-Νάμπ ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται.

—Τὴν ὥρα ποῦ ἐγὼ πέρασα ἀπ' ἐκεῖ, ἦταν μέρα, καὶ θυμήθηκα τώρα πὼς πέρα ψηλὰ ἀπ' τὸ χωριὸ ἀκουγόντουσαν σάλπιγγες.

Εὐθὺς ὁ γέρος ἄρχισε νὰ κτυπᾷ τὰ γόνατά του.

—Τί βλάκας ποῦ εἶμαι! Βρὲ γιὰ τὸ Θεό! Πέντε χρόνια καθόμουν σ' αὐτὸ τὸ χωριό... Μίλα μου λοιπὸν ἔτσι. Οἱ σάλπιγγες ποῦ ἀκούγες ἦσαν ἀπ' τὴ στρατῶνα τοῦ Σόρνκλιφ, στὸ Σαντγκαίητ.

Δὲν τοῦ χρειζόντουσαν ἄλλα τοῦ Μὰκ-Νάμπ. Ἐπλήρωσε τὸν Τζῶρτζ κι' ἐφύγαμε ἀπ' ἐκεῖ μέσα.

Ἡ ὥρα ἦταν τέσσερες παρὰ εἴκοσι.

Πιστεύω πὼς θὰ φθάσουμε στὴν ὥρα μας, εἶπε ὁ Μὰκ-Νάμπ, ποῦ ἦταν τώρα ὅλος χαρά. Προλαβαίνει νὰ πάρῃς τὸ τραῖνο τῶν ὃ ἀπ' τὸν σταθμὸ τῆς Κάνον.

—Τὸ τραῖνο τῶν ὃ; Γιὰ ποῦ;

Δὲν θέλησε νὰ μοῦ πῆ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ.

Ἐπεινούσε, εἶπε. Στὸ σπῆτι του, τρώγοντας κάτι, θὰ τὰ λέγαμε χωρὶς νὰ μᾶς ἀκούσῃ κανέναν. Κι' ἐγὼ πεινούσα, εἴμαστε κι' οἱ δυὸ νηστικοί. ἀπὸ τὸ πρῶτ', ἀλλὰ ἡ περιέργεια ἡ δική μου ἦταν πολὺ πιὸ μεγάλη ἀπ' τὴν πείνα μου..

Ἐθαύμαζα τὸν Μὰκ-Νάμπ ὅταν σκυμμένος σ' ἓναν χάρτη μὲ τὴν περιοχὴ τοῦ Κέντ, μοῦ ἔδινε ὁδηγίες γιὰ ὅ,τι θὰ εἶχα νὰ κάμω. Πόσο καθαρά τὰ εἶχε ὅλα μέσα στὸ μυαλό του, καὶ σὲ τί ὥρα τοῦ κι' εὐγενικὸ τόνο ἔλεγε τίς διαταγές του. Ἐβλεπε τὸν ἱκανό, τὸν ἀποφασιστικό, τὸν ἐξυπνο ἄνδρα.

—Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ εἰδοποιήσω τὸν Σνάργκροβ στὴ Σκότλαντ. Γιὰρντ, μοῦ ἔλεγε ὁ Μὰκ-Νάμπ. Πρῶτα γιατί δὲν μᾶς μένει πιά καιρός, κι' ἔπειτα γιατί μᾶς λείπουν ἀκόμη τὰ χαρκτηρι-

στικά του δολοφόνου. "Αν πούμε στον Σνάργκροβ όσα έμάθαμε από τον Χάρυλν, όταν μάς παράσταινε τον δολοφόνο, νάσαι βέβαιος πώς θά ξαπολύση τους άστυφύλακές του. Τους ξαίρω, δέν θ' άφήσουν τριανταπεντάρη με φορεσιά γκριζα, και με ψαλιδισμένο μουστάκι, πού νά μήν τον συλλάβουν.

— "Αν ήταν όμως μυθιστόρημα, όπως σου είπα και στο τραίνο, ο δολοφόνος θ' άλλοιθώριζε από το ένα του μάτι. κάποιον του δάκτυλο θ' έλειπε.

— Φθάνει, σέ παρακαλώ, φθάνει! "Ακου με τώρα προσεκτικά, γιατί δέν θάχουμε καιρό νά σου τά επαναλάβω. "Όσο για την Σκότλαντ Γιάρντ, πού δέν τής λέμε τίποτα, ή εϋθύνη θαράνει έμένα μόνο. "Αλλά ξαίρε και σύ πώς δέν πηγαίνουμαι νά συλλάβουμαι τον δολοφόνο του Πάγκετ. "Ο σκοπός μας είναι νά γλυτώσουμε τον Κίνλοχ, από τά χέρια του φονηά.

Κι' άρχισε τότε νά μου έξηγή, με τή βοήθεια του χάρτη, τή δουλειά πού θά έκανα.

— Εϋτυχώς, μου είπε, τά καταλαβαίνεις όλα. Είσαι σέ θέσι νά με καταλαβαίνης με τά λόγια μόνο πού χρειάζονται. Τον Κίνλοχ τον επέρασαν, όπως μάς είπε ο φαροφύλακας, από την παραλία του Σαντγκάιητ. "Ο ίδιος ο Κίνλοχ είπε στο γιατρό τον Ντόν πώς ή θάλασσα τον πιτσιλίζει κι' ό ήλιος τον έκαie στο άριστο του μάγουλο. Γελάστηκε μόνο στην ώρα, γιατί είπε πώς ήταν απόγευμα.

— Μά πώς το ξαίρεις; ρώτησα χωρίς νά το θέλω.

— Νά πώς το ξαίρω: Σ' αυτή την παραλία γίνεται παλίρροια δυο φορές τή μέρα. Τά νερά ανεβαίνουν και φθάνουν στο πιο πολύ τους το πρωί στις δέκα και το θράδυ στις έντεκα. "Αν την περνούσε απόγευμα, ο Κίνλοχ, ούτε νερά θά ήσαν εκεί για νά τον πιτσιλίσουν, ούτε ήλιος τόσο δυνατός, ώστε νά τον κάψει. Δέν το λέω έγώ, το λένε οι οδηγίες του χάρτη μας.

— Κι' αν ο Κίνλοχ έκαμε λάθος; "Αν ήταν θράδυ και τον έκαie καμμιά από τίς φωτιές πού ανάδουν συχνά στα χωριά μας κοντά στη θάλασσα, για ν' αγιάσουν όπως λένε τά νερά;

— "Όχι, Τσάνς! "Ο Κίνλοχ άκουγε συγχρόνως σαλπίσματα. Μά την νύκτα δέν σαλπίζουν σέ καμμιά στρατώνα.

— Σε θαυμάζω, φίλε μου! του είπα, γιατί του άξιζε.

— "Ακόμη και στις πόσες του μηνός ήταν εκεί ο Κίνλοχ, το λέει ο χάρτης μας.

Γύρισα και τον κύτταξα, μά δέν ήξαира τι νά του πώ.

— Ναι, Τσάνς! Μόνο στις είκοσιδυο Μαρτίου είναι τά νερά τόσο ύψηλά, ώστε νά πιστιλίζουν το δρόμο. Κι' έτσι τώρα ξαίρου με πώς ο Κίνλοχ και ή άγνωστη εκείνη νέα έμειναν κρυμμένοι μαζί από τίς δεκαπέντε "Ιανουαρίου ως στις είκοσιδυο Μαρτίου. "Ηταν άρκετός ο καιρός για νά πονέση και νά συμπαθήση ο ένας τον άλλο... Λοιπόν... Το μέρος όπου έμεναν είναι πολύ

κοντά στο Σάντγκάιητ, αφού επέρασαν απ' εκεί το πρωί στις δέκα. Πάρε το τραίνο άμέσως και φύγε. Νοίκιασε εκεί ένα αυτοκίνητο με τέσσερες θέσεις και δρες το σπίτι όπου κρυβόντουσαν. Δέν είναι δύσκολο νά το βρης. Θά είναι μοναχικό, με κήπο, μπορεί νάναι και μέσα σέ καλλιεργημένο κτήμα. "Αλλά είναι τόσο απίθανο πώς το σπίτι αυτό είναι μέσα σέ χωριό, ώστε νά μή μάς επιτρέπεται τώρα νά χάνουμε πολύτιμο καιρό, ψάχνοντας άδικα τά χωριά όλα. Εϋτυχώς δέν είναι πολλά τά χωριά στην περιοχή του Σάντγκάιητ. Περνώντας έξω από το καθένα, θά βλέπης τά μοναχικά τους σπίτια. Στάθμευε, ρώτα, και θά σχηματίσης μιá δική σου γνώμη. Τά ξαίρεις όλα. Γνωρίζεις τον Κίνλοχ. "Αν βρεθής στην ανάγκη, μή διστάσης νά φωνάξης την άστυνομία. "Αμα νυκτώση, έλα νά με βρης σ' αυτό έδω το σημείο. Μου έδειχνε στον χάρτη το σταυροδρόμι του Γουέστενχάγκερ. Θά σέ περιμένω νά μου πής τί είδες και τί έκαμες. Τρέχα τώρα νά προλάβης το τραίνο... Έγώ πηγαίνω νά δω τον γιατρό Ντόν.

"Ανοίξε τότε ένα συρτάρι του τραπέζιού του και μου είπε με ύφος πού πρώτη φορά το έπαιρνε μπροστά σέ μένα.

— Σε προειδοποιώ, Τσάνς! "Ελπίζα πώς θά πιάναμε εύκολα το δολοφόνο, αλλά ύστερα από όσα συνέβησαν το πρωί, φοβεύμαι πώς θά συναντήσουμε μεγάλες δυσκολίες. Βάστα αυτό μαζή σου.

Και μου άδασε στο χέρι ένα περιστρόφο.

— Φοβάσαι λοιπόν τόσο πολύ;

— Ναι!

Δέν έμενε τίποτε άλλο για νά πούμε, κι' έφυγα τρέχοντας νά προφθάσω το τραίνο.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

**

ΔΙΔΑΚΤΟΡ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΩΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

"Ο,τι με διέταξε ο Μάκ-Νάμπ νά κάμω, το έτελείωσα πολύ πριν νυκτώση, πολύ πριν από την ώρα του ραντεβού μας στο σταυροδρόμι του Γουέστενχάγκερ.

"Όταν βγήκα από το τραίνο στο Σάντγκάιητ, έπηγα γραμμή στο πλησιέστερο γκαράζ. Εκεί αντάμωσα και τον ίδιο τον ιδιοκτήτη του, κάποιον κύριο Λάρζ. Δέν ξαίρω αν ο κύριος Λάρζ άνησύχησε με κείνα πού μ' άκουσε νά ζητώ, ξαίρω μόνο πώς βρέθηκε νά γνωρίξη αυτός τον τόπο καλύτερα από όλους τους άλλους υπαλλήλους του. Κι' έτσι λοιπόν ανάλαβε νά οδηγήση αυτός το αυτοκίνητο πού έπαιρνα. Φαντάζομαι πώς στις άνησυχίες του θά προστέθηκαν έπειται και φόβοι. Έγυρίζαμε έδω-κι' εκεί, δυο ώρες και παραπάνω, χωρίς φανερό σκοπό από μέρος μου.

— "Όστε δέν ξαίρεις ούτε πού πρέπει νά πάς, ούτε τί γυρεύεις

μου είπε ύστερα από τις πολλές ερωτήσεις που του είχα κάνει για τα μοναχικά σπίτια απέξω από χωριά.

Μα είχα κι' εγώ άρχισει ν' απελπίζομαι, όταν βαρυστημένος πιά ο κ. Λάρζ μου είπε άπροσδόκητα:

— Άν θές νά πäs στήν έπαυλι του Στέλλιγκ-Μίνις, ζαίρε πώς από έδω που τραβάμε, μακραίνομε άντι νά πλησιάζομε.

— Δέν θέλω νά πάω σέ καμμιά έπαυλι, του άποκρίθηκα. Γυρεύω κάποιo χωριό, που θά τó ξεχωρίσω και θά τó καταλάβω από ένα μοναχικό σπίτι που βρίσκεται εκεί κοντά του.

Μ' έπαιρνε ασφαλώς για τρελλό. Χωρίς νά με ρωτήσει άλλαξε κατεύθυνσι. Με πήγαινε πάλι πίσω, απ' εκεί που είχαμε έλθη.

— Γιατί γυρίζεις στα πίσω; τόν ρώτησα με θυμό.

— Για νά ιδής και τó Στέλλιγκ-Μίνις πριν μäs πάρη ή νύκτα, και για νά ξεδιψάσουμε και λιγάκι στο «Στέμμα από Τριαντάφυλλα».

Δέν θέλησα νά τόν θυμώσω περισσότερο. Έτσι κι' άλλοιώς μόνο ή τύχη μπορούσε νά μ' οδηγήση. Άς ξεδιψάσαμε και λιγάκι στο «Στέμμα από Τριαντάφυλλα».

Άλλα μόλις άντικρύσαμε τó Στέλλιγκ-Μίνις, μου ξανάλλε τó θάρρος. Δέν ήταν προαίσθημα που είχα, ήταν μιá πεποίθησι. Τó χωριό, άν και δέν έδειχνε σαν ένα χωριό, ήταν ψηλά στο βουνό. Τα σπίτια του φαινότουσαν σαν φωληές πουλιών, μακριά ή μιá από τήν άλλη. Μιá άπεριποίητη έπαυλι βρισκόταν πολύ πέρα από όλα τα άλλα σπίτια. Άμέσως μούρθε στο νου πώς κι' ó Κίνλοχ που τó άντιλαμβάνόταν σαν χωριό, κι' ó Μάκ-Νάμπ που τó άρνιόταν, είχαν κι' οι δύο τους δίκιο. Πολύ μπρός από τó Στέλλιγκ-Μίνις, ήταν τó καπηλειό με τήν έπιγραφή «Στέμμα από Τριαντάφυλλα». Εκεί ó κ. Λάρζ φρενάρησε και σταμάτησε τή μηχανή του.

— Άς πιούμε κάτι, άς ξεκουρασθούμε, κι' ύστερα περνάμε και μέσα από τήν άρχαία πύλη του χωριού, άν θέλεις, μου είπε, χωρίς νά ενδιαφέρεται καθόλου άν συμφωνούσα μαζί του.

Δυό χωρικοί κτυπούσαν όρθιοι στο τεζάκι. Τους έχαιρέτιστα φιλικά και διέταξα τόν κάπηλα νά τους κεράση ό,τι πίνανε.

— Ωραίος ó τόπος σας, τόλμησα κι' είπα στόν πιό γέρο από τους δυό.

— Τό καλοκαίρι μόνο.

— Δέν σας έρχονται ξένοι παρά μόνο τó καλοκαίρι;

— Πάντα λίγοι.

Έλαβε τότε μέρος κι' ó κάπηλας.

— Είναι έγχαταλειμμένος τόπος, κύριε. Ούτε και τó καλό καίρι σερίβω τά ποτήρια που θάπρεπε.

Κι' όμως είναι πολλοί που τους άρέσουν τά ήσυχα μέρη, του άποκρίθηκα δοκιμαστικώς. Άκόμη και κυρίες προτιμάνε νά νά ξεκουράζωνται κάθε τόσο σ' ένα ήσυχο χωριό.

— Όπως κάνει κι' ή κυρία κόμησσα, μου άποκρίθηκε ó πιό νέος, κι' έβγαλε νά μου προσφέρει τσιγάρο.

— Ναι, είπε ó κάπηλας, αλλά κι' αυτήν πολύ σπάνια τή βλέπομε.

— Όχι, δά! είπε πάλι ó πιό νέος. Τόν Γενάρη που μäs πέρασε, έδω βρισκόταν.

Κι' έμεινε, έπρόσθεσε ó γέρος, όλομόναχη κάμποσε έβδομάδες. Άλλά δέν πάει νά λέμε πώς μιá Χάρντρες είναι ξένη στόν τόπο μας.

Λίγο έλειψε νά μου φύγη τó ποτήρι απ' τó χέρι μου. Έπειτα άπό μερικές ακόμη ερωτήσεις, ήξαιρα: Πώς ή κόμησα ήταν από τήν παληά του τόπου οίκογένεια τών Χάρντρες, πώς παντρεύθηκε τήν εποχή του πολέμου τόν άξιωματικό Στήβεν Γουάη, που άμα έγινε ή άποστράτευσι νανακατεύθηκε στήν πολιτική, πώς τó σπίτι τους ήταν ή έπαυλι που βρισκόταν πολύ πέρα από όλα τα άλλα σπίτια, μα δέν τήν περιποιόντουσαν καθόλου, και πώς μόνο εκείνη έρχόταν πότε-πότε και τους έβλεπε με τó μικρό της αυτοκίνητο...

Πόσο θά εύχαριστιόταν ó Μάκ-Νάμπ! Οι δικόι μας άνθρωποι θά έφθαναν άργά τή νύκτα, για νά μήν τους ιδούν. Ήσκηνα λοιπόν μόνος μου, και σ' ένα τέταρτο τής ώρας ήμουν κιόλα στήν έπαυλι τών Χάρντρες. Στόν κύριο Λάρζ, για νά τόν ξεφρετωθώ, είχα πη πώς θά διανυκτέρευα στο χωριό. Από τή διασύνη μου εκείνη τήν ώρα, δέν έσκέφθηκα τó ραντεβού μου με τόν Μάκ-Νάμπ. Τι έπρεπε τώρα νά κάμω; Έσπευσα νά ξαναγυρίσω στο καπηλειό. Εύτυχώς, ó κύριος Λάρζ ήταν ακόμη εκεί, και δέν άργησε νά με καταλάβη. Θά πήγαινε αυτός στο σταυροδρόμι, θά έβρισκε τόν Μάκ-Νάμπ και θά τόν έφερνε ως τó καπηλειό, όπου άργότερα θά τόν συναντούσα εγώ μόνος μου.

Όταν ξαναγύρισα στήν έπαυλι, ήταν πιά σκοτεινά. Η έξοχή, ύστερα από τά ζεστά και πολυθρόνα γραφεία του Λονδίνου, δέν μου άρεσε καθόλου. Όλα γύρω μου ήταν σκοτεινά. Τα δένδρα μου φαινότουσαν σαν μαύρα φαντάσματα. Η άπόλυτη σιωπή με στενοχωρούσε. Μόνο ένας σκύλος άκουγόταν πότε-πότε από πολύ μακριά. Η ύγρασία με περνούαζε ως τó κόκκαλο.

Τό σκοτάδι δέν μ' έμπόδιζε νά κατατοπισθώ. Μόλο που δέν φαινόταν πώς μπορούσε νάναι κανένας μέσα στήν έπαυλι, έπαιρνα όλα τά μέτρα που χρειαζόντουσαν. Πότε σκυφτός, πότε σέρνοντας όλο τó κορμί μου κατάχαμα, έφθασα και ως τó γκαράζ τών Χάρντρες. Δέν ήταν μακριά από τήν έπαυλι, αλλά με τόν τρόπο που μετακουνιόμουν ή άπόστασι μου φάνηκε πολύ κουραστική. Ψηλαφώντας μέσα στο γκαράζ έκαμα μιá πολύ σημαντική, για τήν ώρα εκείνη ανακάλυψι. Τó αυτοκίνητο που βρισκόταν στή μέση του μαύρου χώρου, ήταν με ζεστή ακόμη τή μηχανή! Δέν υπήρχε άμφιβολία. Κάποιος είχε έλθει πριν από λίγο στήν έπαυλι με αυτό τó αυτοκίνητο. Οι χωριάτες είχαν πη πώς ή κυρία

κόμησσα έρχόταν πότε-πότε και τους έβλεπε με τὸ μικρὸ τῆς αυτοκίνητο. Αυτό πὺ ψηλαφούσα ἐγὼ ἦταν πολὺ μεγάλο και εἷχε μέσα και κουδέρτα γιὰ τὰ πόδια.

Θές ἀπὸ τῆς χαρά μου, ἢ ἀπὸ τῆς διασύνῃ μου νὰ προλάβω κάτι, ἢ ἀπὸ τὴν ἀπειρία μου, τὸ βέβαιον εἶναι πὺς ξαναγύριζα στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ὁρθίος και χωρίς νὰ προφυλάγουμε καθόλου. Δὲν πρόφθασα ὅμως νὰ τὴν ἀγγίσω. Ἄλλη μιὰ ζωντανή σκιά, πὺ ἐρχόταν ἀπὸ μπρὸς μου, πῆγαινε κι' αὐτὴ στὴν ἴδια πόρτα. Κόλλησα εὐθὺς τῇ ράχῃ μου στὸν τοῖχο, ἐλπίζοντας πὺς θάμεινα ἔτσι ἀπαράτρητος ὡς τὸ τέλος. Ἄλλ' ὅταν ἔφθασε ἡ ἄλλη σκιά και κτύπησε τὴν πόρτα, κατάλαβα ἀμέσως τὸ μεγάλο μου σφάλμα. Ἄν' ὁ ἄλλος ἀπὸ μέσα ἐρχόταν ν' ἀνοίξῃ με φῶς στὸ χέρι του, ἤμουν χαμένος...

Ἡ πόρτα μισάνοιξε χωρίς φῶς, μονάχα ἔτριξε πολὺ φρικιαστικά και πένθιμα. Εἶχα ὅμως σωθῇ. Δὲν μπορούσα νὰ ἰδῶ τίποτε, κι' ἔτσι ἄκουα καλύτερα.

—Λοιπὸν; Εἶπε ἀπὸ μέσα μιὰ φωνή, λὲς κι' ἔδβαινε ἀπὸ κανένα τάφο.

—Ὅλα ἔτοιμα... Στὶς ἔντεκα... Ἡ ἀτμάκατος θὰ περιμένη ἐκεῖ ἀφοῦ τραδηχθοῦν πίσω τὰ νερά.

—Ποῦ δρίσκειται τώρα;

—Θὰ σὲ συναντήσῃ στὴν ἀποδόθρα, γιὰ νὰ μπαρκάρετε μαζῇ.

Ἡ φωνὴ ἐκείνη ἦταν τοῦ Κίνλοχ. Ὁ ἄλλος τοῦ ἀποκρίθηκε σὲ τὸν σαρκαστικό:

—Ἐρωτῶ γιὰ τὴν ἀτμάκατο... Στὶς ἔντεκα;

—Ναί! Κι' ἔτσι ἔχω λίγον καιρὸ ἀκόμη γιὰ νὰ συζητήσω μαζῇ σου.

—Πέρασε μέσα. Εἶναι παντοῦ θεοσκοτεινά, ἀλλὰ σὺ ξέρεις νὰ κατατοπίζεσαι καλὰ ἐδῶ μέσα.

Οὔτε ἡ πόρτα ἀκούσθηκε νὰ κλειδῶνῃ, οὔτε τίποτε ἄλλο.

Ἡμουν πάλι ὁλομόναχος.

Ἀρχισα νὰ ἐξετάζω με τὸ νοῦ μου ὅσα εἶχα ἀκούσει. Ἦταν φανερό πὺς αὐτοὶ οἱ δυὸ δὲν δρισκόντουσαν σὲ καλὲς σχέσεις ἀναμεταξύ τους, ἀλλ' αὐτὸ δὲν με πείραζε καθόλου. Μ' ἀνησυχούσε πολὺ ἡ σκέψις πὺς ὁ Κίνλοχ ὁ ἴδιος εὐκόλυνε τὸν δολοφόνον νὰ δραπετεύσῃ, και πὺς ἡ νεαρὴ κόμησσα πῆγαινε μαζῇ με τὸν δραπετέτη.

Πὺς; Ἀπὸ ποῖο μέρος τῆς ἀκτῆς θάφευγαν; Ὁ Κίνλοχ εἶπε πὺς εἶχαν μόνο λίγον καιρὸ ἀκόμη γιὰ νὰ συζητήσουν! Θάφθανε ἄραγε ὁ Μάκ-Νάμπ ἐγκαίρως;

Ἐπρεπε νὰ ἐνεργήσω μόνος μου. Ἐπρεπε νὰ μάθω ἀπὸ ποῖο μέρος θὰ μπαρκάριζαν. Ἐπρεπε ὁ δολοφόνος νὰ συλληφθῇ.

Συλλογιζόμουν, ἀλλὰ συγχρόνως προχωρούσα ψηλαφητί. Κι' ἦταν ὁλότελα ἀπροσδόκητο και τυχαῖο πὺς ὄρῃκα τὴν πόρτα

ἐκείνη ἀκλειδωτὴ και γυρτή.

Χώθηκα μέσα στὸ σπῖτι, χωρίς καλὰ-καλὰ νὰ ξαίρω τί πῆγαινα νὰ κάμω. Θὰ βρέθηκα σὲ διάδρομο. Οἱ φωνές τους ἀκούγοντουσαν. Δὲν λάβαιναν καμμιά προφύλαξι. Φαινόταν ἀπὸ τὸν τόνον τῆς φωνῆς τους πὺς ἦσαν ἔτοιμοι νὰ πιασθοῦν στὰ χέρια, ἔτοιμος ὁ ἕνας νὰ φάῃ τὸν ἄλλο. Καμμιά γυναικεία φωνὴ δὲν ἀκούγόταν. Ἡμουν τυχερὸς πὺς δὲν ἦταν ἐκεῖ καμμιά γυναῖκα. Ἄν' ἦταν ἐκείνη, θὰ με ἔπαιρνε εἰδησι.

Ἡ πρώτη λέξι πὺς κτύπησε καθαρά στὸ αὐτί μου, ἦταν τὸ ὄνομα τοῦ δυστυχομένου φίλου μου τοῦ Πάγκετ. Ἡ φωνὴ τοῦ δολοφόνου ἔλεγε.

—Ἄ, μὰ τὸ παρακάνεις! Τί ἐνδιαφέρεσαι σὺ γιὰ τὸν συχαμένο Πάγκετ; Δὲν μετανοιῶνω πὺς σκότωσα ἕνα τόσο αἰσχρὸ ὁποκέιμένο. Ἦταν ἕνα ὁρωμερὸ δάρος στὴν κοινωνία μας.

—Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους σὰν και σένα.

—Και θὰ σκότωνα και σένα, ἀλλ' ἄκουσε αὐτὴ τὰ κλάματα σου και μπῆκε στὴ μέση νὰ σὲ σώσῃ.

—Τὰ κλάματά μου; Γιὰ ξαναπὲς το.

—Τὸ ξαναλέω. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὁ ἀρχισυκοφάντης ψόφιος κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ συνένοχός του, παρακαλῶντας με κλάματα νὰ τὸν σώσῃ μιὰ γυναῖκα!

Ἀκούσθηκε πρῶτα ἕνας ἀνεξήγητος κι' ἐλαφρὸς κρότος, ἔπειτα κάτι, σὰν ἕνα πνιγμένο παράπονον. Καὶ εἶπε ὁ Κίνλοχ σὲ μαλακώτερον τόνον.

—Εἶσαι ἀνίκανος νὰ καταλάβῃς σὲ τί θέσι δρισκόμουν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Σοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα σου πὺς ἦταν μιὰ διαβολικὴ τύχη πὺς μ' ἔφερε μπροστά σου στὸ σπῖτι τοῦ Πάγκετ.

Ἡ γυναῖκα μου, ἔ; Μοῦ εἶπε πολλὰ αὐτὴ.

Ἐπαράλειψε μόνο νὰ μοῦ πῇ τί σατανικά μέσα μεταχειρίσθηκες, ἄθλιε γιὰ νὰ τὴν ξεμυαλίσῃς.

—Δολοφόνε! Κάθαρμα! φώναξε ὁ Κίνλοχ. Φύγε, χάσου ἀπὸ μπροστά μου, θὰ σὲ σκοτώσω!

Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσω νὰ φύγῃ. Ἡ στιγμὴ ἦταν πολὺ κρίσιμη. Ἀφῆνα τὸν δολοφόνον νὰ φύγῃ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μου. Ἐπρεπε τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ νὰ πάρω μιὰ ριζικὴ ἀπόφασι. Καὶ μοῦρθε στὸ νοῦ νὰ καθυστερήσω τὴν ἀναχώρησι τοῦ δολοφόνου. Δὲν θ' ἀργούσε νὰ φανῇ ὁ Μάκ-Νάμπ. Ἐτρεξα στὸ γκαράζ. Ἐδγαλα τὸν σουγιᾶ μου γιὰ νὰ ξεσχίσω τὰ λάστιχα τοῦ αυτοκινήτου. Δυστυχῶς, ἦσαν λάστιχα ἀσφαλείας. Ἐπρεπε νὰ καταστρέψω ὅπως-ὅπως τὴ μηχανή του.

Δὲν πρόλαβα νὰ τῆς κάνω τίποτε. Κάποιος ἐρχόταν στὸ γκαράζ. Χωρὶς νὰ ξαίρω γιατί τὸ ἔκανα, χωρὶς νὰ σκέπτομαι καθόλου χῶθηκα μέσα στὸ αυτοκίνητο και σκεπάσθηκα χάμω με τὴν κουδέρτα πὺς εἶχαν ἐκεῖ γιὰ τὰ πόδια.

Τὸ αυτοκίνητο ξεκίνησε με σδυμένα τὰ φῶτα του και ἀργά.

αρχά. Ἀλλὰ μόλις βγήκαμε στοὺς δημόσιους δρόμους, τὰ φῶτα ἀναψάν. Τὸ αὐτοκίνητο τώρα ἔτρεχε μὲ ὅλη τὴν ταχύτητά του καὶ σὰν νὰ μὴν νόμιζαν κανένα. Μηχανή, ρόδες, καρσοι, ὅλα τράνταζαν μ' ἓνα δαιμονισμένο θόρυβο, ποὺ μοῦδωσε τὸ θάρρος νὰ ξεσκεπάσω σιγά-σιγά τὸ ἓνα μου μάτι. Δὲν ὠδήγησε ὁ Κίνλοχ. Ἦταν ὁ δολοφόνος ποὺ μ' ἐπαίρνε μαζὶ του. Ἐπηγαίναμε σὲ κάποια ἀποβάθρα. Θάδρισκα ἐκεῖ κανένα ἀστυφύλακα;

Ἄν ἦμασταν ἢ ὄχι κοντὰ σὲ θάλασσα, πόση ὥρα ἔτρεχαμε ἔτσι, δὲν μπορούσα νὰ πῶ... Κατάλαβα πῶς κάποιο ἐμπόδιο παρυσιαζόταν μπροστά μας. Ὁ δολοφόνος βλαστήμησε καὶ λιγότερε τὴν ταχύτητα. Ἐπωφελήθηκα ν' ἀνασηκωθῶ λιγάκι καὶ μὲ χίλιες δυὸ προφυλάξεις εἶδα πῶς ἐπηγαίναμε ἀπὸ ἓναν δρόμο ποὺ τὸν διώρθωναν. Πολὺ μακριὰ μας ἀκόμη ἦσαν κόκκινα φανάρια, στημένα στὴ σειρά. Δὲν ἐτόλμησα νὰ ἰδῶ περισσότερα. Ἐανακρούθηκα. Ἄκουα τὸν δολοφόνον νὰ βλαστήμει, ἄκουα νὰ τοῦ φωνάζουν πῶς ἔπρεπε νὰ γυρίσει πίσω. Ὁ δρόμος ἐκεῖνος ἦταν ἀνηφορικός. Ὁ δολοφόνος ἔκαμε μιὰ ἀπότομη στροφή στὰ δεξιά κι' αὖξηση τὴν ταχύτητα. Ὁ δρόμος μας ἔγινε τότε ἀκόμη πὺρ ἀνηφορικός. Ἀγριεῖς φωνὲς τοῦ ἔλεγαν νὰ στρέψω στὰ πίσω. Δὲν ἐδρισκώμασταν πιά σὲ δρόμο, ἀνεβαίναμε σὲ βουνό. Σηκώθηκα πάλι νὰ ἰδῶ. Δεξιά μας καὶ θαθεῖα κάτω ἀκουγόταν τὸ βουγγητὸ μιᾶς ἀγρίας θάλασσας. Ἐτρόμαξα πολὺ. Ἀπὸ τὸν φόβο μου βρέθηκα αὐθόρμητα ὀρθός. Ἐπήδησα, τρελλὸς πιά κι' ἀπελπισμένος, ἔξω ἀπὸ τὸ καταραμένο αὐτοκίνητο.

Μοῦ φαινόταν πῶς ὥρες πολλὲς κατακυλοῦσα, προσπαθώντας νὰ πιασθῶ πότε σὲ μιὰ πέτρα, πότε σὲ κάποιο ἀγκάθι. Πραγματικῶς, τὸ κατακυλισμὸς μου θὰ δάσταζε λίγα δευτερόλεπτα, γιατί πρὶν ἀκόμη χάσω ὁλοτελὲς τίς αἰσθήσεις μου ἐπιάθηκα ἀπὸ κάτι. Καὶ τότε εἶδα τὸ αὐτοκίνητο νὰ πέφτει ἀπὸ τὸν κρημνὸ στὴ θάλασσα, μαζὶ μ' ἓναν τεράστιο μαῦρο ὄγκο.

Θᾶχε περάσει ἀπάνω σὲ κανέναν ξεκολλημένο βράχο, καὶ τὸν ἐπαίρνε τώρα κι' αὐτὸν μαζὶ του. Εἶδα ἀκόμη καὶ τὸ ἓνα του φῶς, ποὺ χυνόταν στοὺς σκοτάδι σὰν ἄστρο. Ἄλλο τίποτε δὲν εἶδα. Μοῦ φάνηκε πῶς πάλι κατακυλοῦσα, προσπαθώντας νὰ πιασθῶ πότε σὲ μιὰ πέτρα, πότε σὲ κάποιο ἀγκάθι, καὶ πῶς κοπάδια ἀπὸ γλάρους ἐβγαίνουν καὶ πετοῦσαν ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν κόλασι.

Ὅταν ξανάνοιξα τὰ μάτια μου, δρισκώσουν ἀπάνω σ' ἓνα μαλακὸ κρεβάτι, καὶ μέσα σὲ μιὰ κάμαρα ποὺ τὴν ἔλουζε ὁ ἥλιος. Μιὰ νοσοκόμα πηγαίνοντο. Τὴν κύτταζα καλὰ-καλὰ. Δὲν ξαίρω τί ἀφορμὴ τῆς δόθηκε γιὰ νὰ γυρίσει κι' αὐτὴ τὸ βλέμμα τῆς ἀπάνω μου. Ἐκεῖνη μοῦ χαμογέλασε πρώτη κι' ἐγὼ τὴν

ρώτησα :

- Σὲ ποῖο νοσοκομεῖο βρίσκομαι ;
- Σοῦ! μοῦ ἔκαμε. Δὲν πρέπει νὰ μιλάς.
- Τί μοῦ συνέβηκε;

— Ἐπεσε ἀπὸ ὕψηλὰ στὸν κρημνὸ τῆς ἀκτῆς. Ἀλλὰ σ' ἀπαγορεύω νὰ μιλάς, εἶπε καὶ ὕψωσε τὸ δάκτυλό της. Εἶναι ἡ διαταγὴ τοῦ γιατροῦ τέτοια.

Ὅταν ἔφυγε, μὲ ξαναπῆρε ὁ ὕπνος.

Μ' ἐξύπνησαν δυὸ ἀνδρικές φωνές.

— ...καὶ σὺ τὸ ἴδιο. Ἐπῆγα νὰ θεβαιώσω τὸν θάνατο κι' ἐκεῖ τὸ ἔμαθα.

Ἡ φωνὴ αὐτὴ ἦταν βαρεῖα, ἡ ἄλλη ποὺ τοῦ ἀπάντησε ἦταν ἀδύνατη.

— Δὲν ἔχω τίποτε, ἓνα στραγγούλισμα στοὺς πόδι... Δὲν ξαίραμε πῶς ἦταν κι' ἄλλος μέσα στοὺς αὐτοκίνητο. Εἶχαν σηκώσει τὸ πτώμα. Ἐξέταζα τὰ συντρίμματα τοῦ αὐτοκινήτου, ὅταν κάποιος ἀπ' τοὺς δικούς μου φώναξε : «Νὰ κι' ὁ Τσάνς». Εἶχε περάσει ἐκεῖ ὅλη τὴ νύκτα, στὰ μισὰ τοῦ κρημνοῦ, ἀναίσθητος ἀπάνω σ' ἓνα βράχο. Πηγαίνοντας νὰ τὸν σηκώσω ἀπ' ἐκεῖ, ἐγλύστησα... Δὲν εἶναι σοδαρὸ τὸ κτύπημά μου... Ἐσκουράζομαι ἐδῶ ὥσπου συνέλθω κι' ὁ Τσάνς...

Ἦταν ἀσφαλῶς ὁ Μὰκ Νάμπ ποὺ μιλοῦσε.

— Τί εἶπαν οἱ γιατροί; ρώτησε ὁ συνομιλητὴς του, κι' ἐγὼ τότε κατάλαβα πῶς αὐτὸς ἦταν ὁ Σνάργκροβ.

— Δυνατὸς κλονισμός. Κρυολόγημα. Μετατόπισμα τοῦ δεξιοῦ ὤμου. Μοῦπε ἡ νοσοκόμα πῶς τῆς μίλησε.

— Πρέπει ν' ἀναβάλουμε τίς ἀνακρίσεις ὥσπου γιαντρεῦτὴ τέλεια καὶ μπορέσει νὰ δώσῃ τὴν κατάθεσί του. Ὅσο γιὰ τὸν Κίνλοχ, δὲν πιστεύω πῶς θὰ ξαναμιλήσῃ πιά.

— Μὰ δὲν τὸ ξαίρουμε πῶς ἦταν κι' ὁ Τσάνς μέσα στοὺς αὐτοκίνητο, ἀποκρίθηκε ὁ Μὰκ-Νάμπ τοῦ Σνάργκροβ. Δὲν ἦμουν παρὼν τὴν ὥρα ποὺ τοῦ συνέβηκε τὸ δυστύχημα. Εἶχαμε δρίσει ν' ἀνταμώσουμε ἅμα θὰ νύκτωνε στοὺς σταυροδρόμους τοῦ Γουενστεν-χάγκερ. Καθυστέρησα ἐγὼ ἐξ αἰτίας τῆς ἀβαρίας ποὺ ἔπαθε τ' αὐτοκίνητό μας στὴ μέση τοῦ δρόμου. Ὅταν ἔφθασα στοὺς σταυροδρόμους, ὁ Τσάνς δὲν ἦταν ἐκεῖ. Εἶχε στείλει ὅμως τὸν σωφὲρ του, γιὰ νὰ μοῦ πῇ πῶς ἐκεῖνός δὲν θὰ ἐρχόταν στοὺς ραντεβού, γιατί εἶχε ἀνταμώσει κάποιον φίλο του στοὺς Στέλλιγκ-Μίνις. Κατάλαβα κι' ἔτρεξα ἀμέσως στοὺς ἀστυνομικὸς τμήμα. Εὐθὺς εἰδοποιήσαμε μὲ τὸ τηλέφωνο τὰ λιμάνια ὅλα, κι' ἐστειλάμε φρουροὺς στὰ διάφορα περάσματα, ἀκόμη καὶ στοὺς δρόμους Ντόβερ-Φολκστόουν, ποὺ δὲν τὸν περνᾷ αὐτοκίνητο, γιατί τὸν διορθώνουν. Πῆρα ἔπειτα τὸν σωφὲρ τοῦ Τσάνς καὶ πῆγα στοὺς Στέλλιγκ-Μίνις. Κι' ἀλήθεια, ὁ Τσάνς δὲν δρισκώταν ἀκόμη. Μὲ κατατόπισε ὅμως καλὰ, ὁ κάπελας. Αὐτὸς ἐνόμισε πῶς ἐγὼ ἦμουν ἀστυνομικός καὶ πῶς

καταδίωκα τὸν Τσάνς. Μοῦ εἶπε λοιπὸν πῶς καὶ σ' αὐτὸν ἐφάνηκε πῶς ὁ Τσάνς θὰ πῆγαινε νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὴν ἔπαυλι τοῦ Στήβεν Γουάη. Ἔτσι καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἄκουσα τὸ ὄνομα τοῦ δολοφόνου πού γύρευα. Στὴν ἔπαυλι ἐφθασα γρήγορα, ἀλλὰ ὁ Τσάνς ἔλειπε, καὶ μόνο ὁ Κίνλοχ βρισκόταν ἐκεῖ κι' ἀγκωμαχόυσε.

—Ναί, εἶπε ὁ Σνάργκροβ. Ὁ δολοφόνος ἦταν ὁ Γουάη. Ἐπὶ γὰρ σήμερα κι' ἐδεβαίωσα τὰ δακτυλικά του ἀποτυπώματα. Δὲν παραξευθίθηκαν ὅταν μᾶς τὸ τηλεφώνησες στὴ Σκότλαντ Γιάρντ.

—Πῶς; φώναξε ὁ Μάκ-Νάμπ. Εἴχατε γι' αὐτὸν καμμιὰ ἐνδειξη;

—Εἴχαμε ἓναν ὁλόκληρο κατάλογο μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ὑπόπτων Μαζή μὲ τ' ἄλλα ἦταν καὶ τὸ δικό του ὄνομα. Ἐμεῖς στὴν Σκότλαντ Γιάρντ ἐξετάσαμε ὅλες τὶς σημειώσεις τοῦ Πάγκετ καὶ ὅλες τὶς δημοσιεύσεις πού εἶχε δώσει σὲ διάφορες ἐφημερίδες τὸν τελευταῖο αὐτὸν καιρὸ. Μιὰ ἀπὸ τὶς δημοσιεύσεις του, πού μᾶς ἔκαμαν ἐντύπωση, εἶναι κι' αὐτὴ ἐδῶ.

«Μαθαίνομε πῶς ὁ κ. Στήβεν Γουάη ἔχει σκοπὸ νὰ δάλλῃ ὑποψηφιότητα γιὰ βουλευτὴς, στὸν νομὸ μας τοῦ Σῶφολκ. Ἐμεῖς τουλάχιστον δὲν τὸ πιστεύμε. Ἐρόμε πολὺ καλὰ πῶς ὁ κ. Στήβεν Γουάη δὲν εἶναι ἀπ' ἐκείνους πού φανερώνονται ἄφοβα».

—Αὐτὸ δημοσιεύθηκε στίς 13 τοῦ Ἰανουαρίου, κι' ὁ Πάγκετ δολοφονήθηκε στίς 15, συνεπέρανε ὁ Μάκ-Νάμπ. Ὁ Γουάη θὰ τὸν ἀντάμωσε καὶ θάκουσε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Πάγκετ πῶς μπορούσε νὰ τοῦ δημοσιεύσῃ καὶ ἄλλα πολλὰ, πού θὰ τὸν ἀποκάλυπταν καὶ θὰ τὸν ξετίναζαν.

—Δὲν ἀμφιβάλλω καθόλου, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Σνάργκροβ. Ἀλλὰ σοῦ εἶπα πῶς ὁ κατ' ἀλόγος μας εἶχε καὶ πολλὰ ἄλλα ὀνόματα. Ἐκάμαμε φυσικὰ ἀνακρίσεις καὶ γι' αὐτόν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἔχασαμε κάθε ὑπόψια πού θὰ μπορούσαμε νὰ τοῦ ἔχουμε. Τὸ σπίτι τοῦ Γουάη εἶναι ἕξι χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὸ Ἡλιγκ. Τὴν ἡμέρα τῆς δολοφονίας, ἡ κυρία Γουάη δὲν ἦταν στὸ σπίτι της. Ἐλεγε ὅλην ἐκείνη τὴν ἐβδομάδα, ἀλλὰ θὰ γύριζε τὸ βράδυ, τὴν ἐπερίμεναν. Ὁ Γουάη ἦταν κρυολογημένος. Ἐπῆσε στὸ κρεβάτι του ἀπὸ τὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ. Στίς δέκα, ἐκτύπησε τὸ κεῖθό του γιὰ νὰ τοῦ πᾶνε ἓνα ζεστό κι' ἐρώτησε ἂν ἡ κυρία εἶχε γυρίσει. Τοῦ εἶπαν πῶς μπορεῖ νὰ καθυστεροῦσε ἐξαιτίας τῆς ὀμύχλης. Ὁ Γουάη βρῆκε τὴν καθυστέρησίν της δικαιολογημένη, ἔδωσε διαταγὴ νὰ μὴν τὸν ἀνησυχίσουν, γιατί θὰ κοιμόταν, κι' ἔσβυσε τὸ φῶς τῆς κάμαράς του...

Ὁ Μάκ-Νάμπ τὸν διέκοψε γελῶντας:

—Καταλαβαίνω τὴ συνέχεια: Σηκώθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ἐπερίμενε στὸ δρόμο νὰ γυρίσῃ ἡ γυναῖκα του, μὲ τ' αὐτοκίνητό της. Ὅταν ἐκείνη ἐγύρισε, αὐτὸς πῆρε τὸ αὐτοκίνητό της, πῆρε καὶ τὴν ἴδια μαζὶ καὶ πῆγε

νὰ κανονίσῃ τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸν Πάγκετ. Τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ ὑπηρέτης βρῆκε τὸν κύριο νὰ κοιμάται ἡσυχος στὸ κρεβάτι του, καὶ τοῦ ἀνήγγειλε πῶς ἡ κυρία θὰ εἶχε ἀναβάλει ὀριστικῶς τὴν ἀναχώρησίν της. Ἔτσι δὲν εἶναι;

—Ὅπως τὰ λές ἔτσι κι' εἶναι. Τὰ κατάφερε μιὰ χαρά.

—Γιὰ νᾶλθῃ νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸν κρημνὸ τοῦ Σάντγκαϊτ...

—Ἀλήθεια εἶναι, ἐπρόσθεσε μὲ χαρακτηριστικὴ εὐγένεια ὁ Σνάργκροβ, πῶς δὲν θάχε ἀκόμη γίνε τίποτε, ἂν ἐσύ δὲν ἐβγαζες τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα συμπεράσματα, ὅταν ἐξέταζες τὸ μπαστούνι. Ἀλλ' ἄκου, νὰ γελᾷς, τί ἔγραψαν στὴν ἀναφορὰ πού ἔδωσαν οἱ ἀστυφύλακες τοῦ χωριοῦ: «Τυχαῖος θάνατος... Συλλυπούμαστε τὴν κυρία Γουάη.. Τὸ δυστύχημα ἐγινε ἀπὸ ἀμέλεια τοῦ ἐπιστάτη, πού ἄφησε τὸ αὐτοκίνητο νὰ περάσῃ καὶ νὰ προχωρήσῃ στὸν χαλασμένο δρόμο»... Θὰ πάω κι' ἐγὼ νὰ ἰδῶ τὴν κυρία Γουάη, ἀλλ' ὄχι βέβαια γιὰ νὰ τὴ συλλυπηθῶ..

—Ὅχι, Σνάργκροβ! Εἶναι περιττὸ νὰ πᾶς. Δὲν μπορεῖς νὰ καταγγείλῃς μιὰ γυναῖκα γιατί δὲν ἐπρόδωσε τὸν ἄνδρα της. Τὴν προστατεύει σ' αὐτὸ ὁ νόμος. Δὲν ἔξαιρε γιὰ ποιὸν λόγο τὴν πῆγαινε ὁ ἄνδρας της τοῦ Πάγκετ.

—Ἐχεις δίκιο! Θὰ πιάσουμε ὅμως τὸν Κίνλοχ, πού ἦταν ὁ συνένοχός του... Ἀλλὰ θὰ ζήσῃ γιὰ νὰ τὸν συλλάβουμε;

—Μά, ἀγαπητέ μου Σνάργκροβ! Ποῦ βρίσκεις τὴν ἐνοχὴ τοῦ Κίνλοχ; Πρέπει λοιπὸν τότε νὰ νομίζῃς καὶ μένα ἐνοχο... Ὅλα μαρτυροῦν πῶς κι' ὁ Κίνλοχ κυνηγοῦσε ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς τὸν δολοφόνου, καὶ μὲ ζῆλο ὅμοιο μὲ τὸν δικό μας. Εἶναι κι' αὐτὸς ἓνα θῦμα τοῦ Γουάη. Θὰ ἰδῇς πῶς θὰ τὸ ὁμολογήσῃ αὐτὸ κι' ἡ ἴδια ἡ κυρία Γουάη...

Θὰ ἐξακολουθοῦσαν τὴ συζήτησιν ἂν δὲν τοὺς ἐσταματοῦσε ἡ νοσοκόμα:

—Σᾶς παρακαλῶ, κύριοι, σωπάστε. Θὰ μ' ἀναγκάσετε νὰ σᾶς θγάλλω ἔξω, εἶπε, κυττάζοντας τὸν Σνάργκροβ. Ἔχετε στὸ πλάι σας ἓναν βαρεῖα τραυματισμένο ἄνθρωπο.

Σᾶς ζητοῦμε συγγνώμη, ἀδελφὴ, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Σνάργκροβ, προσπαθώντας νὰ γλυκάνῃ τὴ φωνή του, φεύγω.

Βγήκε μαζὶ του κι' ὁ Μάκ-Νάμπ, μὲ τὴν πρόφασιν πῶς ἤθελε νὰ ξεμουδιάσῃ λιγάκι τὸ πόδι του.

Κι' ὅταν πέρασαν ἔξω στὸν διάδρομο, ἡ νοσοκόμα ἤλθε κοντά μου.

—Φαίνεσαι καλύτερα... πολὺ καλύτερα, μοῦ εἶπε μὲ τὸ γλυκὸ της χαμόγελο.

Καὶ τὴν εἶδα τότε νὰ γυρίξῃ μὲ φόβο τὸ ξανθὸ κεφαλάκι της στὸ ἄδειο κρεβάτι τοῦ Μάκ-Νάμπ.

—Ὡστε φέματα ἦταν, μοῦ εἶπε ψιθυρίζοντας, δὲν εἶναι τέτοιοι...

—Τί πράγμα; τῆς ψιθύρισα κι' ἐγώ.

—Μου είπαν πώς είναι αστυνομικοί, και πώς...

—Ναί, αστυνομικοί είναι...

—Έμεινε κατάπληκτη. Κι' ήταν τόσο ώραία ή ξανθογάλανη μικρούλα, με την κάτασπρη στολή, με μάτια θράνοικτα...

—...Ο ένας μάλιστα είναι πολύ φίλος μου...

—Ο πιο νέος που κουτσαίνει;

—Ο Μάκ-Νάμπ ξαναγύριζε. Μας άκουσε κι' έμπηξε τὰ γέλια. «Η μικρούλα χάθηκε άμέσως από μπροστά μου. Ένόμισα πώς ήταν ένα όνειρο που διαλύθηκε απότομα. Η πρώτη έρώτησι που έκαμα του Μάκ-Νάμπ, ήταν για τόν Κίνλοχ.

—Πεθαίνει ο Κίνλοχ;... Ποιός τόν κτύπησε, δ. Γουάη;

—Ναί!... Τού έφερα όμως από τὸ Ντόβερ τήν κυρία Γουάη, που κάθεται τώρα δίπλα στο προσκέφαλό του και τόν περιποιείται. Ο άγγελος αυτός θα δώση καινούργια ζωή στὸν Κίνλοχ.

ΤΕΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΓΙΟΡΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

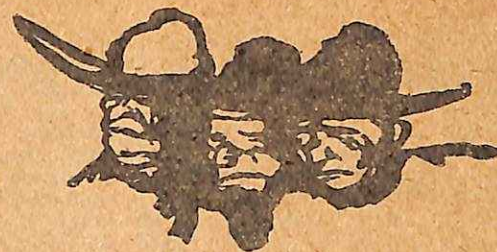
Οί κ. κ. άναγνώσται μας έχουν βεβαίως παρακολουθήσει τας προσπάθειάς που καταβάλλει τὸ «ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ» για να παρουσιάξη διαρκώς κ α τ ι κ α λ ύ τ ε ρ ο στο έκλεκτό άναγνωστικό κοινόν, που τὸ τιμᾷ με τήν ύποστήριξίν του. Θα έκτιμώσαν δέ ακόμη περισσότερο τας προσπάθειάς μας αυτές, αν είχαν ύπ' όψιν τας πραγματικὰς δυσκολίας που αντιμετώπιζομεν διά να δημοσιεύωμεν κάθε εβδομάδα γ ν ή σ ι α έργα τών καλύ-τέρων συγγραφέων του κόσμου, μεταφρασμένα από τούς καλύτερους μεταφραστάς μας.

Έν τούτοις εύχαρίστως αναγγέλομεν ότι τελευταίως έχομεν έξασφαλίσει

ΤΑ ΙΚΑΛΥΤΕΡΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

που θα δημοσιευθοῦν εις νά τεύχη του «Μυστηρίου» εις ατέλειωτον σειράν άριστουργημάτων από τὰ όποία τὸ ένα είναι καλύτερο από τὸ άλλο, εις τρόπον ώστε να σχηματίσωμεν τήν α ρ τ ι ω - τ έ ρ α ν έλληνικὴν ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ.

Επίσης ετοιμάζομεν σειράν ωραίαν διηγημάτων, ένα νέον π ρ ω τ ό τ ι ο ν διαγωνισμὸν και άλλας καινοτομίας, τὰς όποιās θα αναγγείλωμεν λίαν προσεχώς.

ΔΟΥΤΙ ΜΕΡΛΕ

ΣΤΟ

ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Ο ΚΙΒΑΗΛΟΠΟΙΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο Ντεζιρέ Πουτρόν, αφού εξέ-τισε ποινήν δέκα έτών καταδίκου, περιωρίσθη να ζή έφ' όρου ζωής στο «Νησί του Διαβόλου» της Γκουγιάνας.

Πολλές προσπάθειες δραπετεύ-σεως επέβάρυναν ακόμα περισσό-τερο τη θέση του και έπετηρείτο διαρκώς.

Όταν έφθασα στο Σάν Λω-ράν του ποταμού Μαρόνι, όπου έσταμάτησα για λίγο για να ξα-ναφύγω με τὸ ύδροπλάνο στη Μάνα και τὸ Όγιαπόκ, μου εύ-στησαν αυτή τήν διασημότητα τών κατέργων.

Ένας άξιωματικός που με συ-νώδευε, μου είπε κρυφά στ' αὐτί: «Ο Ντεζιρέ Πουτρόν είναι ταύ-τοχρόνως ποιητής και συγγρα-φεύς τών κατέργων. Ο κόσμος έδω τών καταδίκων τόν σεβεται και τόν έκτιμᾷ».

Ο άνθρωπος αυτός θα ήταν περίπου πενήντα έτών. Ήταν κοντός, ήλιοκαμένος, μ' ένα με-γάλο στρογγυλό κεφάλι, φαλα-κρό σαν κολοκύθα. Φορούσε παν-τούφλες και καθώς περπατούσε τις έσερνε πίσω του κι' ανασήκω-νε τή σκόνη του δρόμου. Έχει-ρέτισε με σεβασμό τόν άξιωμα-τικό και πήγε να προσπεράση. Έ-κείνος όμως τόν έσταμάτησε και του είπε:

—Ήσουν μεθυσμένος χθές τὸ βράδυ, έπρεπε να σε κλείσουν στο μπουντρούμι.

—Πήγα και κοιμήθηκα, κύριε λοχαγέ.

—Πάντοτε τὰ ίδια και τὰ ίδια! Καμμιᾷ άπ' αυτές τις ήμέρες θά πᾶς να κλειστής μέσα στο δάσος να χαθής, έκτός αν δεν σε στεί-λω στο φρούριο του Άγίου Ιω-άννου, για να μη βγής ποτέ σου από κει μέσα.

—Θά προσπαθήσω να διορθω-θώ, κύριε λοχαγέ. Έτσι, θέλω να λησμονήσω λιγάκι πώς με κατα-διώκουν. Να τὸ ρίξω λιγάκι έξω.

Χαιρέτισε εύλαβικά και συνε-χισε τὸ δρόμο του.

—Τόν ακούσατε;

—Ναί. Αυτός είναι ο ποιητής;

—Μην άστειεύεσθε. Προτιμότε-ρο να ρίξετε μιᾷ ματιᾷ πάνω στο έπισκεπτήριό του. Θέλει να τι-τλοφορή τόν έαυτό του με τὸ «Βραβείο της Γαλλικής Ακαδη-μίας».

—Όχι.

—Κυτᾷχτε μόνοι σας.

Και ο σύντροφός μου μου έ-δωσε ένα κίτρινο καρτονάκι, πά-νω στο όποιο ήταν γραμμένα:

«ΝΤΕΖΙΡΕ ΠΟΥΤΡΟΝ

Άνθρωπος τών Γραμμάτων Βραβείον Γαλλικής Ακαδημίας»

Επήγαμε πρὸς τὰ φυλάκια, κι' ενώ ο άξιωματικός παρεσκεύαζε ένα παγωμένο ποῦντς, έμαθα τήν ιστορία του ποιητού.

Ο Πουτρόν, καταδικασθείς άλ-λοτε για άπάτη, κλοπή και άλλα

εγκλήματα, έπεβιάσθη μαζή με άλλους, είκοσι οκτώ χρονών τότε, για τη Γκουιάνα. Άνεπτυγμένος, με άπολυτήριε Γυμνασίου, κέρδιζε το ψωμί του τυχοδιωκτικά, μέσα σε ύπογειες ταβέρνες και που και που στη φυλακή.

Στο κάτεργο, όταν ήρθε εδώ πέρα, τώρριξε στο πιετό, τόσο πολύ που κατάντησε ένα κουρέλι. Ή ξετσιπωσιά και ή άναισθησία, έξ αιτίας του πιετού, του φερναν διάφορες ιδέες και πρό πάντων άρχισε ν' ανακατεύεται με τις πιο βρωμερές δουλειές. Ποτέ του δεν έμεινε ήσυχος.

Πότε χανότανε μέσα στο δάσος κι' έκανε μέρες να παρουσιαστή, πότε άπεπειράτο να δραπετεύση και τον τσάκωναν και τον έφερναν πίσω, πότε τον κουβαλούσανε μεθυσμένο στο νοσοκομείο.

Και όμως, ο Ντεζιρέ Πουτρόν ήταν ποιητής κι' έφτιαχνε τους πιο έκλεκτους στίχους. Σε κάθε γιορτή κι' έπίσημη βραδεία που γιορτάζουμε εδώ, ο Πουτρόν θα έφτιαχνε τους στίχους του, πατριωτικούς ή σατυρικούς να τους άπαγγείλη.

Μάλιστα άμα έβλεπε πως άρεσε κανένα του τραγούδι, το έκανε πολλά αντίγραφα και το πωλούσε στους άλλους καταδίκους, βγάζοντας μερικά λεπτά. "Ο,τι μάζευε όμως τα πήγαινε στον «Κινέζο» και άγόραζε πιετό.

Ο Κινέζος είχε δυο τραπεζάκια πίσω από το μαγαζί κι' εκεί επήγαινε ο ποιητής.

Μιά μέρα θέλησα να τον γνωρίσω κι' έγώ από πιο κοντά. Έπηγα, λοιπόν, στο Κινέζου και τον βρήκα.

«Είμαι ένας ποιητής, κύριε, μου είπε, ένας καταδικασμένος ποιητής. Άνοιγω την καρδιά μου και σε εξομολογούμαι, ακούστε με. Άν βρίσκωμαι εδώ, βρίσκομαι για μία γυναίκα. Πήρα ένανω μου τα λάθη τα δικά της και ενώ έγώ καταδικάσθηκα, αυτή άσφαλώς θα γλεντά εις βάρος του κορόιδου. Είμαι ένας τζέντλεμαν, κύριε. Πάντως μόλις μ' έφεραν εδώ, είδα ότι ή δικαιοσύνη είναι

πλημμελής. Μεταχειρίσθηκα τις γνώσεις μου, για να έξυπνητήσω τους δεινοπαθόντας. Φυλακισμένος μέσα στο «Νησί του Διαβόλου», ως άνθρωπος σκεπτόμενος όμως, έλευθέως, και πολίτης όπως όλοι οι θνητοί. Άνοιξα άλληλογραφία με το Παρίσι. Έστειλα άρθρα στις έφημερίδες, διαμαρτυρήθηκα έναντίον του γελοίου και άπανθρώπου νόμου που μεταφορώνει τους έλευθέρους ανθρώπους σε κτηνή ζώντα σε μία διαρκή κόλασι. Έχω λάβει γράμματα από τους μεγαλύτερους συγγραφείς, οι όποιοι έλαβαν υπό σοβαράν έποψιν τα γράμματά μου. Στ' άναμεταξύ έστειλα ποιήματά μου σε άκαδημαίους. Ένας απ' αυτούς μου έστειλε τα θερμά του συγχαρητήρια. Περιμένω από στιγμή σε στιγμή ένα τηλεγράφημα που θα μου άναγγέλη το τέλος στα βάσανά μου».

Και λέγοντας αυτά ο ποιητής Πουτρόν, έβγαλε από την τσέπη του ένα πορτοφόλι που περιείχε διάφορα κουρελιασμένα από την πολυκαιρία χαρτιά. Πράγματι τα άνοιξε με προσοχή, και διάβασε: "Ηταν γράμματα διαφόρων λογίων, πολιτικών προσωπικοτήτων και ενός άκαδημαίου, οι όποιοι είχαν πάρει στα σοβαρά τις άνοησίες ενός μέθυσου καταδίκου.

Ο ποιητής άφου ξαναδίπλωσε τα γράμματα αυτά και τάβαλε στο πορτοφόλι του, συνέχισε:

«Δέν σας είπα ψέματα όπως είδατε. Άλλά δυστυχώς. Έδώ με διώκουν, με φυλάνε και δέν μ' αφήνουν να πάω στη Γαλλία, όπου θα έχω να διηγηθώ πάρα πολλά πράγματα. Γνωρίζουν τις ύψηλές μου σχέσεις. Γνωρίζουν ότι θα είσακουσθώ. Και γι' αυτό μου επιβάλλουν τη μιζέρια και την κακοδαιμονία. Με προσβάλλουν στο ποιητικό μου ένστικτο και στο συγγραφικό μου ταλέντο.

»Όταν θα φύγετε, για το Παρίσι, κύριε, θα σας έπιφορτίσω, δέν θέλω να μου άρνηθήτε αυτή τη χάρη--να δώσετε μερικά γράμματα.

Δέν σας κρατώ περισσότερο και να με συγχωρήτε για την τόση φλυαρία μου, αλλά μου συμβαίνει τόσο σπάνια να μιλήσω με έναν άνθρωπο του κύκλου μου.

Έπειτα από τέσσερις μήνες, πηγαίνοντας να πάρω το άλληλικό άτμόπλοιο της γραμμής, σταμάτησα μερικές ώρες στο Σάν-Λωράν του ποταμού Μαρόνι και πήγα να χαιρετίσω τους γνωστούς μεταξύ αυτών και το λοχαγό, τον όποιον μόλις αντίκρουσα τον ρώτησα:

—Και ο ποιητής μου;

—Ο Ντεζιρέ Πουτρόν; "Ω, τί ιστορία, φίλε μου. Βρίσκεται στη φυλακή και θα ξαναπάη στο κάτεργο ως κιβδηλοποιός. Ο Ντεζιρέ, ο όποιος τώχ ρίξει στο πιετό και από οίκτο του το συγχωρούσαμε, προσεκollήθη τώρα τελευταία στα φουστάνια μιας κρεολής, ή όποια άφου γύρισε όλο τον κόσμο, ήρθε και ανέλαβε ως ύπνέτρια στο Κινέζου. Μέρα και νύχτα ο Ντεζιρέ δέν ξεκολλούσε από το μαγαζί. Γίνθηκε πια ή έπίσημη έρωμένη του. Έκανε τό πάντα για να τήν εύχα

ριστή. Φαίνεται όμως πως ή γυναίκα ήταν πολύ άπαιτητική. Και πράγματι την βλέπαμε διαρκώς με καινούργια φουστάνια, κοσμήματα κι' αυτό μας κατέπλητε, γιατί όσα και να κέρδιζε από τα πουρμπουάρ δέν μπορούσε να έχη τόσα πολλά να ξεδεύη για λούσα. Στ' άναμεταξύ στη Γκουιάνα κυκλοφορούσαν κίβδηλα χαρτονομίσματα. Κουρασθήκαμε ένα μήνα να δούμε ποιός τα κυκλοφορούσε και τέλος άνακαλύψαμε ότι ο Ντεζιρέ είχε φτιάσει σε μία καλύβα ένα όλόκληρο συνεργείο. Μεταχειρίσθηκε την καλλιγραφία ν' αντίγραφή σε χαλκό τον τύπο ενός χαρτονομίσματος και από κεί έτύπωνε διαρκώς.

Κι' όλα αυτά για την κρεολή. Συνελήφθη και κλείστηκε στη φυλακή. Τώρα γράφει ποιήματα για τον δυστυχισμένο του έρωτα.

—Και ή γυναίκα;

—Η γυναίκα; Αυτή δέν άνησύχησε καθόλου. Μονάχα που λυπήθηκε που τον τσάκωσαν και τον έβρισε.

—Τί ζών, είπε, να άφήση να τον συλλάβουν!

Έχετε ήσυχη τη συνείδησί σας ότι οι προμηθευταί σας δέν σας γελούν, είτε από λάθος είτε έπίτηδες, στην τιμή ενός πράγματος που άγοράζετε, χρησιμοποιώντας το

ΑΛΕΞΙΚΛΟΠΟΝ

Γιατί σ' αυτό βρίσκετε την αξία του πράγματος που θα ψωνίσετε, χωρίς να κάμετε τον παραμικρό λογαριασμό, με *χ ρ ι δ ρ α μ ι ο υ* και *μ έ χ ρ ι λ ε π τ ο υ*.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ : Θέλετε να μάθετε πόσο *πρέπει να πληρώσετε* για μια *οκτώ* και *εκατόν* *έξη* *ντα* *πέντε* *δράμα* *αργι* που πουλιέται *58* *δραχμάς* την *οκτώ*. Το ΑΛΕΞΙΚΛΟΠΟΝ σας δίνει *ά μ έ σ ω ς* την τιμή : *δραχμές 80.50*. Κι' έτσι πληρώνετε και φεύγετε, *βέβαιος* *ότι* *δέν* . . . *έγινε* *λάθος*.

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΤΟ ΕΙΣ ΚΟΜΨΟΤΑΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΤΣΕΠΗΣ

ΑΛΕΞΙΚΛΟΠΟΝ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μας απέστειλαν διηγήματα διά τόν δεύτερον διαγωνισμόν μας και οί ἐξῆς ἐκ τῶν κ.κ. ἀναγνωστῶν μας:

Λεων. Νικολάου (Ποροβίτσα, Αἰγιαλείας), Ἄθαν. Σγουρ. (Ν. Ἀσύρματος, Θεσσαλονίκη), Κ. Σταυρινουδάκης (Ἀθήναι), Ἰωάν. Νουχάκης (Ἀθήναι), Ἰωάν. Τσεκερίδης (Θεσσαλονίκη).

Μάρκος Μακρῆς (Ἀλεξανδρούπολις) Ἡλ. Σταυρόπουλος (Πειραιεύς) Μαρ. Λεονάρδου (Μοσχάτον), Φίλιππος Ἰωαννίδης (Παλ. Φάληρον), Σπ. Πετούνης (Ἡράκλειον Ἀττικῆς), Μ. Σοφιανόπουλος (Χαλκίς).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.—Καί τὰ διηγήματα αὐτά διεβιάσθησαν στήν ἀρμοδίᾳ ἐπιτροπῇ, τὰς κρίσεις τῆς ὁποίας θά ἀρχίσωμεν νά δημοσιεύωμεν εἰς τὸ μεταπροσεχές τεύχος τοῦ «Μυστηρίου».

Ὅπως ἀναγγελλομεν καί κατὰ τήν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ μας, τὰ διηγήματα ποῦ θά βραβευθοῦν θά δημοσιευθοῦν εἰς τὸ «ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ» κατὰ σειράν ἐπιτυχίας μετὰ τῶν φωτογραφιῶν τῶν συγγραφέων. Ἀλλά καί ἀπό ἐκεῖνα ποῦ δέν θά βραβευθοῦν, θά δημοσιευθοῦν περιλήψεις, ἐφ' ὅσον κατὰ τήν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ θέμα εἶναι ἐπιτυχημένον. Ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις ἐλήφθη κατόπιν γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νά ἐνθαρρυνθοῦν καί ὅσοι δέν θά ἔχουν ἐπιτύχει τήν φορὰν αὐτήν, διὰ νά ἐπιτύχουν εἰς τὸ μέλλον.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΣ ΑΡΧΙΖΕΙ

ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ποῦ ἔχουν ἐκλεγῇ ἀπὸ τὰ καλύτερα ἀστυνομικά μυθιστορήματα τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας μυστηρίου καί περιπετειῶν.

Τὸ πρῶτο ἔργο τῆς νέας σειρᾶς μας

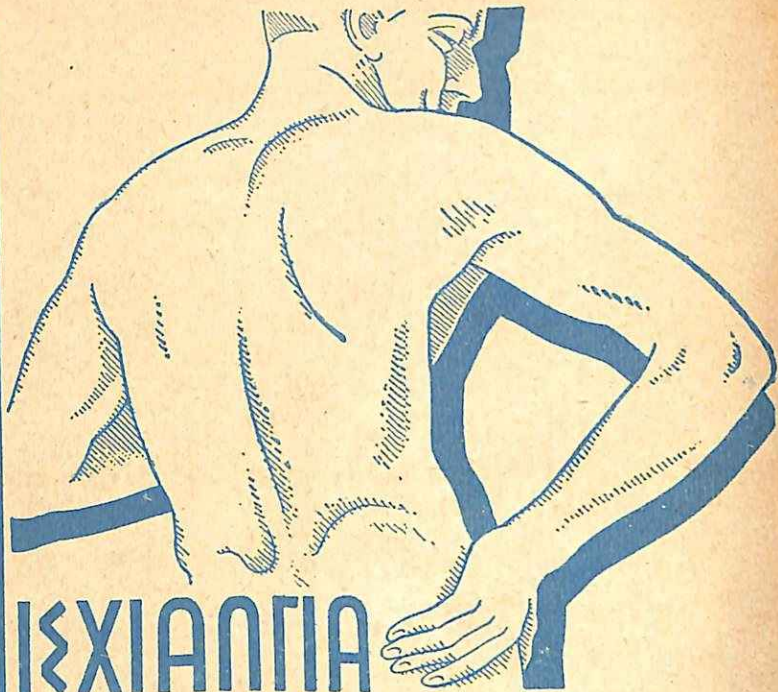
Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΠΑΕΤΩΝ

εἶναι πραγματικὸ ἀριστούργημα καί ὡς ὑπόθεσις καί ὡς περιγραφή καί ὡς ὅρος. Γεμᾶτο ἐνδιαφέρον, θά αἰχμυλωτήσῃ τὴν προσοχὴ τῶν κ.κ. ἀναγνωστῶν μας ἀπὸ τὴν πρώτη σελίδα ἕως τὴν τελευταία.

Τὸ ἔργον αὐτό, ποῦ θά ἀποτελέσῃ μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες ὡς τώρα ἐπιτυχίαι τοῦ «ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ» θά ἀκολουθήσουν ἅλλα σπαριαριστοῦ ἐνδιαφέροντος, τῶν κορυφῶν τῆς ΑΣΤΥ-ΠΟΛΙΚΗΣ φιλολογίας. Ἐπομένως, εἴμπορεῖ τὸ «ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ» νά βεβαιώσῃ τοὺς κ.κ. ἀναγνώστας του, ὅτι

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ

ΙΣΧΙΑΛΓΙΑ

Ἀπότομοι καὶ ὀξεῖς πόνοι εἰς τὰ ἰσχία καὶ μηρούς εἶνε τὰ συμπτώματα τῆς ἰσχιαλγίας. Δηλαδή ἓνα εἶδος ὀξέων ρευματισμῶν.

Τὸ Σλόανς εἶνε τὸ φάρμακον τὸ ὁποῖον θὰ σταματήσει τοὺς πόνους. Προκαλεῖ εἰσροὴν νέου αἵματος εἰς τὸ ἀλγούν μέλος καὶ αἰσθάνεσθε εὐχάριστον θερμότητα καὶ ὑγιᾶ κυκλοφορίαν αἵματος, ἡ ὁποία σᾶς κατευνάζει τοὺς πόνους.

Ἐπαλείψετε ἐλαφρῶς τὸ Σλόανς μὲ ἓνα βαμβάκι μὴν τρίβετε. Τὸ Σλόανς καταπραύνει ὅλους τοὺς μύϊκους, ρευματικούς καὶ νευρικούς πόνους. Ἐχετε πάντοτε ἓνα φιαλίδιον διὰ νὰ εἰσθε ἔτοιμος νὰ διώξετε τοὺς πόνους.

ΤΟ ΣΛΟΑΝΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΟΝ ΠΟΝΟ

Ἐπειδὴ τὸ Σλόανς δὲν περιέχει ὀδρανὴν συστατικὰ εἶνε 100% φάρμακον. Εἶνε οὕτω πλέον ἀποτελεσματικόν. Εἰσχωρεῖ διὰ τῶν πόρων μόνον του. Δὲν χρειάζεται τρίψιμον. Μικρὰ ποσότης ἀρκεῖ διὰ μεγάλῃν ἐπιφάνειαν. Εἶνε οικονομικώτατον. Ἐν τῇ χρήσει θέλει καταφανῇ ὅτι εἶνε οἰκονομικώτατον, ἀποτελεσματικώτατον καὶ πρακτικόν.

ΣΛΟΑΝΣ LINIMENT

ΜΗΝΥΤΩΡ

ΤΕΥΧΟΣ 22